R. P. R.

DOS. Nr. 40002 VOL. Nr. 8

MINISTERUL SECURITĂŢII STATULUI

ARHIVA OPERATIVA

DOSAR

Ancheta PATRĂŞCANU LUCREŢIU

P 000218, Vol. 8

Data 25 IUN 1954

P 218/8

Urmează vol. Nr. 9

I

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

Direcția VIII-a

11259 vol. 8

ANUL 1954

DOSAR Nr.

Referitor la PĂTRĂȘCANU LUCREȚIU

VOLUMUL VIII

Gl... 1

Sef 155- 001 84
C-5-II

PROCES VERBAL

Astăzi 10 luna Martie anul 1950

Noi Răduțiu Vasile Slt de securitate în Direcțiunea Generală a Securității Poporului;

Constatăm prin prezentul procesverbal că, percheziționând pe numit Tobescu Constantin de ani 58 de profesie fost General originar din Comanu Jud Olt și domiciliul în Buc. Str Ecoului 70 trimis de Aiud cu raportul nr.

S'au găsit asupra sa următoarele:

Jartel (lână) (pereche) Mănuși lână, un sac, curea, sinturi, ciorapi de jumătate, portmoneu, bretele. Fular de lână

Drept pentru care s'a încheiat prezentul proces verbal, spre cele legale.

Slt Răduțiu de securitate

Tobescu

Asistenți:

DOVADA

Am primit banii și obiectele prevăzute în prezentul proces verbal.

Primit ....

gr 3

Nr. 002 82

FIŞA PERSONALA

Intocmită de Direcţia, Serv. Judeţean D.G.S.P.

Numele şi pronumele: TOBESCU N. CONSTANTIN.

Cu porecla: —

Nume fals: Cioleșcu

Semnătura infractorului:

Felul infracţiunii:

Ocupaţiunea: fost general.

Origina socială:

Apartenenţa politică:

Avere:

Vârsta: 58- Ani

Anul naşterii, comuna, judeţul, ţara,: 7-I-1893- Com. Comanii- Olt.

Ultimul domiciliu: comuna, judeţul, ţara,: Buc. Str. Ecoului Nr. 71-

Domicilii anterioare: Buc. Str. Andrei Mureşanu Nr. 1.

Naţionalitatea: Rom

Cetăţenia: Rom

Religiunea: —

Starea civilă	
Tata	Nicolae
Mama	Paulina +
Soţ-(ia)	Julieta. +
Copii	/
Rude	—

A fost

Fotografiat de [signature]

Clişeul Nr. 817.

Dactiloscopiat de [signature]

Studii: şcoala militară

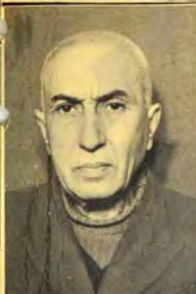
Limba ce posedă: Franceza

Situaţia militară: General pensionar.

Specialitatea ca infractor:

EXPUNEREA REZUMATIVĂ A INFRACŢIUNII:

Formula dactiloscopică:

A

SEMNALMENTELE

1. Talia: m. 1 cm. 72
~~f. mic, mic, mijlociu~~, înalt, f. înalt.

2. Corpolența bine făcut
~~slab, svelt, potrivit~~, bine făcut, ~~mare.~~

3. Fața { culoarea roz; forma ovală
culoarea: roz, ~~palidă, brună.~~
forma: ~~rotundă~~, ovală, ~~patrată, plină sau slabă.~~

4. Fruntea mijlocie
~~mică~~, mijlocie, ~~mare, turtită, plină sau slabă.~~

5. Părul { neted; culoarea alb
~~ondulat~~, neted, ~~chelie.~~
culoarea: ~~blond, roșu, castaniu, negru~~, sur, alb.

6. Ochii castanii deschis
~~albaștrii, cerușii, galbeni, portocalii~~, castanii deschis, ~~castanii închis, particularități.~~

7. Sprâncene { forma arcuite; culoarea castanii
forma: ~~drepte~~, arcuite, ~~îmbinate.~~
culoarea: ~~se notează când diferă de a părului capului.~~

8. Nasul { profil; fața Rectilin
pirectilin, ~~concov, convex.~~
~~J. drept, ondulat, turtit, scobit, boltit.~~

9. Gura mijlocie buze groase
mică, mijlocie, ~~mare~~, buze groase, ~~subțiri, resfrânte.~~

10. Bărbia lată
subțire, lată, ~~dublă, cu gropiță.~~

11. Urechile mijlocii depărtate
~~mici~~, mijlocii, ~~mari~~, depărtate, ~~lipite, găurite.~~

12. Semne particulare (cicatrice, pigmentări ale pielei, tatuaj, fracturi, anchiloze, picioare în X sau O, ghebos, amputări etc.) None

LEGĂTURI POLITICE	CARACTERIZĂRI SPECIALE ASUPRA INDIVIDULUI

IMPRESIUNILE DIGITALE A MÂINEI STÂNGA

MARE	INDEX	MIJLOCIU	INELAR	MIC

Ziua Arestării şi Comportarea la arestare	REZULTATUL PERCHEZIŢIEI		ANTECEDENTE	CONDAMNAT Prin sentinţă sau decizie
10-IX-944				
				LOCUL UNDE EXECUTĂ PEDEAPSA

OBSERVAŢIUNI ŞI NOTE OFICIALE

SEMNĂTURA CELUI CE A FĂCUT FOAIA

Sigiliul

SEMNATURA OFIŢERULUI DE POLIŢIE UNDE S'A FOTOGRAFIAT ŞI DACTILOSCOPIAT

Sigiliul

IMPRESIUNILE DIGITALE A MÂINEI DREPTE

MARE	INDEX	MIJLOCIU	INELAR	MIC

Ştiinţe rezultate din declaraţiile sale

Ştiinţe rezultate din declaraţiile altora

Confruntări

Reconstituiri

A.

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CONSTANTIN TOBESCU cu ultimul domiciliu în Str.Andrei Mureșanu Nr.1.- Căsătorit cu copii.-

Asupra felului cum au fost capturați cei 3 parașutiști ehglezi,în anul 1943 în regiunea Roșiori-Alexandria,declar cele ce urmează :

In ziua de 22 sau 23 Decembrie 1943,telefonic mi s'a raportat de către C-dtul Legiunei Jandarmi Teleorman,că s'au capturat 3 ofițeri englezi parașutați în cursul nopții în apropiere de satul Plosca.- Că sunt îmbrăcați în uniformă,că au însă asupra lor și saci cu îmbrăcăminte civilă și deasemeni un aparat radio-emisiune.-

Am comunicat informația fostului G-ral VASILIU ce se găsea în biroul său,și acesta a ordonat ca să fie aduși personal la București de către C-dtul Legiunei,cu o mașină ; fără a mai lua contact cu alte persoane.- Ordinul acesta s'a dat după ce împreună am analizat situația și am tras concluzia că chestiunea este de importanță deosebită.-

In aceiaș zi C-dtul Leg.a sosit la București prezentându-mi cei 3 ofițeri și predând tot materialul capturat.-

I-am cercetat personal stabilind identitatea lor astfel :

1/. Sef al grupului Lt.Col.CHASTELAINE ; 2/. Radiotelegrafist Cpt.PORTER ; 3/.Cpt.METIANU de origină română,pentru a fi folosit ca om de legături.- Asupra lor s'a găsit chiar la percheziția făcută de Cdtul Leg.Teleorman,un cifru,un aparat radio 4-5 cristale,după câte îmi aduc aminte,un indicativ pentru stabilirea contactului radio,pe unde și ore,acte de identitate false și haine civile.-

I-am interogat asupra misiunei cu care au fost însărcinați și de către Col.CHASTELAINE mi s'a declarat că au venit în România pentru a lua contact cu unele persoane politice,în vederea unor eventuale tratative pentru eșirea României din război.-

In fața acestei declarații,nu am mai continuat cercetările și am raportat despre situație fostului General VASILIU,care era la acea dată Comandant al Jandarmeriei.-

.//.

Acesta a ordonat :

Să-i opresc şi să-i păstrez în închisoarea din Comandamentul Jandarmeriei, urmând să comunice fostului Mareşal ANTONESCU şi să ia dela acesta ordine.-

Intr'adevăr a doua zi m'a chemat şi mi-a comunicat că a raportat lui ANTONESCU şi MIHAI ANTONESCU şi că a primit ordin să fie supuşi pentru cercetări de către Serviciul Secret (CRISTESCU), că nu trebue să se mai comunice nimănui despre prezenţa lor, care trebue în special ţinută secret faţă de Nemţi.- Deasemenea tot G-ral VASILIU a ordonat ca să fie ţinuţi într'un regim bun de cazare şi hrană şi să fie trataţi cu bună voinţă.- Tot el, General VASILIU a ordonat ca suma de lei 500.000 găsiţi asupra lor să fie folosită pentru plata hranei lor, până când vor fi trecuţi la drepturi ca prizonieri de război.- Au fost astfel hrăniţi dela un restaurant vecin, după listă la alegerea lor încă dela început.-

A doua zi EUGEN CRISTESCU a fost pus în contact cu cei 3 prizonieri şi a recunoscut în persoana lui DE CHASTELAIN pe fostul şef al Intelligence Service-ului în România, fost director timp de 15 ani la Soc. Petroliferă DISTRIBUTIA.-

Au fost interogaţi de acesta tot sumar, cu acelaş rezultat.-

Cu o zi în urmă EUGEN CRISTESCU, mi-a comunicat că nu ştie de unde, dar nemţii cunosc prezenţa sau capturarea acestor paraşutişti în România şi cer ca să fie prezenţi la cercetări.- Am rămas surprins de aceasta şi cerând explicaţii C-dtului Legiunii Jandarmi Teleorman, acesta mi-a arătat că faptul ar fi posibil, fiindcă în regiunea de captare, exista un post german de supraveghere aeriană, care posibil s'a informat dela populaţia locală.-

Astfel o zi în urmă după ce EUGEN CRISTESCU raportase fostului mareşal ANTONESCU noua situaţie, au început cercetările care s'au făcut de EUGEN CRISTESCU, un delegat al M.St.M. şi un Căpitan Neamţ.- In prealabil însă, într'un contact cu cei 3 ofiţeri englezi s'a stabilit o legendă pentru justificarea misiunei faţă de germani, care nu trebuiau să cunoască scopul politic.- S'a stabilit că declaraţiile lor trebue să arate ca misiune, verificarea rezultatului bombardamentelor în regiunea Ploeşti şi trebue să se ascundă posesiunea aparatului radio.-

Cercetările au durat cam 10 zile, cu intermitenţă,

câte 2-3 ore/zilnic.- In afară de interogarea asupra misiunei lor în România, Căpitanul german, a insistat şi asupra unor informaţii, referitoare la compunerea trupelor şi Comandamentelor engleze în Orient.- După 10 zile sau terminat, iar Căpitanul german s'a declarat satisfăcut.- La aceste cercetări am asistat şi eu tot timpul.-

Mai târziu cred, tot în cursul lunei Ianuarie 1944, EUGEN CRISTESCU a comunicat că KILLINGHER ministrul Germaniei la Bucureşti, a cerut ca să i se predea cei 3 ofiţeri englezi pentru a fi cercetaţi la Marele Cartier German, informând EUGEN CRISTESCU despre aceasta şi pe DE CHASTELAINE.-

A adăogat că fostul Mareşal ANTONESCU a refuzat predarea susţinând că conform dreptului internaţional, Statul Român este obligat să interneze şi să păstreze prizonierii de război, capturaţi de armata română, pe teritoriul românesc.-

Si mai târziu tot EUGEN CRISTESCU ne-a comunicat că nemţii stărue în cererea lor de predare, dar că nu vor fi satisfăcuţi.-

Pe timpul internării acestor 3 ofiţeri englezi la Comandamentul Jandarmeriei, ei putea fi vizitaţi zilnic de ofiţerii de serviciu ai Direcţiunii mele, care erau însărcinaţi a face controlul prezenţei lor şi controlul gărzii ce păzea, la orice oră din zi sau pe timpul nopţii (îmi pare obligatoriu de 2 ori pe 24 ore).-

Aceasta îmi este declaraţia scrisă şi subscrisă de mine.-

ss/.C.TOMESCU

13 Martie 1950.-

B. 14

DECLARATIE

Subsemnatul CONST.TOBESCU,de ani 58 ; căsătorit cu copii,domiciliat în Bucureşti Str.Andrei Mureşanu 1; interogat asupra celor ce ştiu,în legătură cu întrevederea pe care DE CHASTELAINE a avut-o cu IULIU MANIU în luna Martie 1944 declar cele ce urmează :

La începutul lunei Martie 1944,Lt.Col.Englez DE CHASTELAINE,ce se găsea ca prizonier de război în închisoarea de la Comandamentul Jandarmeriei, a cerut lui VASILIU,o intervenţie către ION ANTONESCU,pentru a-i autoriza o întrevedere cu IULIU MANIU,în scopul unei discuţii asupra problemei războiului României şi eşirei României din război.- ION ANTONESCU a autorizat această întrevedere,însărcinând pe EUGEN CRISTESCU să ia contact cu MANIU şi atrăgând atenţiunea, ca să fie făcută în aşa condiţiuni,ca nu cumva nemţii să afle despre aceasta.-

Următor contractului lui EUGEN CRISTESCU cu MANIU - care a consimţit-s'a stabilit ca întrevederea să aibe loc în pădurea ANDRONACHE,ca IULIU MANIU să fie ridicat de către VASILIU cu maşina condusă de el personal,din faţa bisericei Silvestru (MANIU se găsea în imediata apropiere,la un intim politic, al cărui nume îmi scapă,fost director la Soc.de Telefoane).-

Eu împreună cu DE CHASTELAINE trebuia să vină cu altă maşină şi să aştepte în pădurea Andronache.- Această maşină era condusă de mine.-

Conform acestei înţelegeri,în ziua respectivă,cam către seară am mers la Pădurea Andronache,însoţit de colonelul DE CHASTELAINE,unde - cam după 30 minute a sosit şi VASILIU împreună cu IULIU MANIU.-

Aci, în maşina în care se găsea MANIU, a urcat DE CHASTELAINE,care a stat de vorbă cu IULIU MANIU între 4 ochi, timp în care VASILIU şi cu mine am rămas în apropiere fără a asculta convorbirea.- Generalul VASILIU mi-a spus că aşa pusese MANIU condiţiunea ca această convorbire să fie strict personală lucru la care ION ANTONESCU consimţise.- Convorbirea a durat circa 45 minute.-

Col.DE CHASTELAINE, pe timpul înapoierii la Comandamentul Jandarmeriei, nu mi-a comunicat nimic din cele discutate

.//.

S'a mărginit a face unele aprecieri, asupra sănătății și vârstei lui IULIU MANIU.- Nici mai târziu nu mi-a vorbit nimic despre această convorbire și nici eu nu l-am întrebat.-

Aceasta este declarația mea, nesilită de nimeni pe care o semnez propriu.-

ss/.C.TOBESCU

14 Martie 1950.-

A.

DECLARATIE

Subsemnatul CONSTANTIN TOBESCU de ani 58,născut în comuna Cimani Jud.Olt,căsătorit cu un copil,cu ultimul domiciliu în Str.Andrei Mureşanu Nr.1; asupra prezenţei celor 3 paraşutişti englezi în Comandamentul Jandarmeriei în anul 1943/44 declar cele ce urmează :

In camerile unde erau cazaţi aceşti 3 ofiţeri englezi au fost vizitaţi :

1/. De către ofiţerii de serviciu ai Dir.Siguranţei (Serviciului meu) care erau obligaţi a controla în 24 de ore de 2 ori prezenţa lor şi asigurarea pazei.-

2/. De către Lt.Col.TEODORESCU SACHELARIE ajutorul meu care făcea administraţia soldelor ce primeau prizonierii şi făcea pentru ei şi diverse cumpărături.-

3/. Autorizată de către VASILIU,mama lui Cpt.METIANU a avut cu acesta într'un birou din Comandament o întrevedere.- Idem METIANU a mers şi vizitat pe fratele său domiciliat în Bucureşti,condus de Cpt.IONESCU MIHAIL.- Aceasta s'a întâmplat după ce ei fusese folosiţi în scopul legăturei cu Comandamentul Aliat din Cairo de către ION ANTONESCU.-

Aparatul radio-telegrafic a fost ţinut în casa de fier din biroul subsemnatului,dela început şi pe tot timpul cât s'a crezut că va putea folosi la legătura pe care Col. CHASTELAINE o propune prin VASILIU lui ION ANTONESCU.- Mai târziu când s'a văzut că ION ANTONESCU nu consimte la o legătură prin acest mijloc,l-am predat Căpitanului UNGA,şef al Biroului Tehnic pentru a fi păstrat în camera în care se găseau şi alte aparate capturate.- A fost predat cu 3 cristale ce se găseau la aparat.- Celelalte 2 cristale,ce se găseau puse separat într'un compartiment al casei mele de fier, a rămas nepredate.- Ele se găseau separate încă dela început de către Col.CHASTELAINE care la cercetări se temea a nu fi

./.

obligat să declare prezenţa aparatului delegatului german, care în această situaţie având indicativele tuturor cristalelor, ar fi putut supraveghea undele respective.- Constituiau deci o rezervă.-

Prin acest aparat nu s'a transmis nici un mesaj.-Intr'adevăr însă după 4-41/2 luni, ION ANTONESCU a dat lui VASILIU un mesaj cu destinaţia Cairo, pentru a fi transmis prin cifru şi aparatul ce ştia că se află la Jandarmerie, cu prizonierii englezi.-

Nu s'a putut însă face transmiterea pentrucă după declaraţia lui CHASTELAINE, postul Cairo după 30 zile de la plecarea lor de acolo, nu mai asculta la ora indicată.- Aşa fusese consemnul, sau aşa este regula în general îmi spunea el.- Ar trebui deci o comunicare nouă pentru a se asculta pe unda şi ora indicată, comunicare făcută pe altă cale.- S'a cifrat totuşi mesagiul şi raportându-se de VASILIU lui ION ANTONESCU, acesta, (după câte cred luând contact cu MANIU prin CRISTESCU, a hotărât ca mesagiul să fie transmis prin aparatul MANIU, ce se ştia că funcţionează clandestin şi tolerat.- Si aşa s'a făcut.- VASILIU mi-a comunicat că ION ANTONESCU preferă chiar calea aceasta pentru a nu se detecta aparatul în funcţiune într'o instituţie oficială, de către echipele germane ce se ştia că supraveghează în în Bucureşti, creind astfel situaţii dificile pentru el.- Si astfel prin aparatul MANIU s'au transmis 3-4 mesagii ale lui ION ANTONESCU către Generalul WILSON la Cairo, toate cifrate de mine şi Col. CHASTELAINE ; şi tot prin aparatul MANIU s'au primit răspunsurile ce mi se predau de EUGEN CRISTESCU pentru descifrare; după care VASILIU şi el, (EUGEN CRISTESCU), le prezentau lui ION ANTONESCU.-.Toate mesagiile se refereau, la condiţiile eşirei din război a României şi la încheerea unui Armistiţiu.-Stiu că prin unul din aceste mesagii s'au comunicat condiţiunile de Armistiţiu oferite de U.R.S.S. cu un termen ultimativ de 72 ore (Mesagiu primit dela Cairo din partea Col. WILSON).-

Aceasta este declaraţia pe care o semnez propriu, nesilit de nimeni.-

ss/. C. TOBESCU

14 Martie 1950.-

5 IV 50

A.

D E C L A R A T I E

Subsemnatul EUGEN CRISTESCU cu ultimul domiciliu în Bucureşti Str. Lirei Nr. 5, asupra celor întrebate declar următoarele :

In problema tratativelor de Armistiţiu, trebuesc luate în considerare două evenimente principale : venirea echipei CHASTELAINE şi plecarea la Cairo a lui BARBU STIRBEY.-

După cum am arătat, în una din ipotesele expuse de CHASTELAINE, se afirma că acesta a venit în ţară pentru a lua contact cu oamenii politici români în scopul de a găsi modalităţile necesare pentru eşirea României din războı.- Si, căzând în mâinile autorităţilor, înţelege să facă aceiaşi propunere factorilor de conducere din Stat.-

CHASTELAINE mai afirma că în Comandamentul interaliat dela Cairo, funcţionează un "birou al afacerilor pentru România", condus de fraţii MASTERSON, el fiind şeful acestui birou.-

Că, atât el, cât şi fraţii MASTERSON ca vechi prieteni ai României au intervenit pe lângă generalul WILSON, şeful acestui Comandament şi acesta a obţinut autorizarea guvernului englez pentru plecarea lui CHASTELAINE în România în scopul sus arătat.- CHASTELAINE mai adăuga că Generalul WILSON a dat dovadă de multă înţelegere şi bunăvoinţă în toate chestiunile privind România şi eşirea acestui Stat din război.-

Drept urmare a acestor relatări, raportate de mine lui ION ANTONESCU şi în special, datorită intervenţiei Generalului PICKI VASILIU, ANTONESCU s'a hotărât să adreseze un lung mesagiu Generalului WILSON.-

Mesagiul a fost întocmit de ANTONESCU, în urma mai multor conversaţii cu generalul VASILIU, care discutase şi el cu CHASTELAINE această chestiune.-

In acest mesagiu, ANTONESCU arăta, în prima parte, că România a fost nevoită să intre în războiul din răsărit, deoarece avea de revendicat teritorii asupra cărora Statul Român ridică pretenţiuni de proprietate.-

Că, alianţa româno-germană, a fost determinată de deschilibrul european provocat de căderea Franţei, cu care

România a întreţinut cele mai bune relaţiuni şi către care şi-a orientat totdeauna politica sa externă ;

Că, Statul Român, găsindu-se astfel izolat şi părăsit de vechii lui aliaţi şi cu frontariile mereu ameninţate a fost nevoit să caute un sprijin în Statul ce-şi impunea voinţa în Europa ;

Şi, cum Germania începea o campanie în Răsărit, România s'a ataşat aceste acţiuni, pentru ca teritoriile litigioase să nu fie puse sub stăpânirea şi administraţia armatei germane, ci a armatei române.-

In a doua parte a mesagiului, ANTONESCU, solicita concursul Angliei şi Americei, cu ajutorul cărora s'au făurit graniţele "României Mari" după primul război mondial, spre a interveni ca să se obţină condiţiuni cât mai avantajoase pentru eşirea României din războI.-

In final, ANTONESCU făcea un apel - dela militar la militar - cerând ca Generalul WILSON să intervină, personal, în favoarea tranşării - cât mai favorabil - a intereselor româneşti legate de problema tratativelor de Armistiţiu-Mesagiul ca măsură de prudenţă, a fost fracţionat în mai multe părţi şi dat lui CHASTELAINE care l-a tradus şi la cifrat cu cifrul său.-

L'am dus apoi lui IULIU MANIU care l-a transmis la Cairo prin aparatul său.-

Menţionez că, un răspuns direct la acest mesagiu, dela Generalul WILSON, aşa cum era de aşteptat, nu a sosit niciodată.-

In textul comentariului ultimatum-ului, despre care vom vorbi mai jos, se găsea doar o aluzie la acest mesagiu.-

O frază din comentariul ultimatum-ului spunea că " nu prin mesagii - ca cel din data de.........se poate tranşa poziţia României în conflictul European, ci printr'o hotărâre fermă de acceptare sau neacceptare a condiţiilor de Armistiţiu fixate la Cairo ".-

Era o aluzie la mesagiul adresat de ANTONESCU, generalului WILSON.-

In jurul datei de 20 Martie 1944, în urma tratativelor duse de STIRBEY la Cairo, a sosit un mesagiu care conţinea condiţiunile de Armistiţiu ce se impuneau României pentru eşirea ei din război.-

După câte reţin astăzi în memorie, aceste condiţii erau următoarele :

./.

1/. Cedarea definitivă a Basarabiei şi Bucovinei în favoarea U.R.S.S.-

2/. Plata unei despăgubiri de răsboi, al cărei quantum se va stabili ulterior ;

3/. Retrocedarea, în favoarea României, - a Transilvaniei întregi sau a celei mai mari părţi a acestui teritoriu ;

4/. Diviziile româneşti aflate în luptă pe frontul de Est, să fie reînarmate de Armata Sovietică şi alături de ea, să întoarcă armele împotriva germanilor.-

Natural că aceste stipulaţiuni au produs o profundă impresie asupra lui ION ANTONESCU care a avut lungi discuţiuni cu MIHAI ANTONESCU asupra lor.-

Din comentariile ce le-am prins asupra acestor discuţiuni resulta că ION ANTONESCU manifesta rezerve speciale asupra punctului 1 şi 4.-

Drept rezultat al discuţiunilor dintre cei doi factori de guvernământ am primit dispoziţiuni să iau contact cu IULIU MANIU, să-i arăt mesagiul şi să-l întreb ce are de zis asupra condiţiilor de Armistiţiu.-

Am constatat că acesta primise şi el un mesagiu identic.-

Am tras conclusia că delegaţii ce tratau Armistiţiul la Cairo au adresat şi direct lui ANTONESCU acelaş mesagiu pentru a angaja şi răspunderea factorului de Guvernământ.-

Indicaţiile primite dela ANTONESCU pentru MANIU au fost ca acesta să stăruie ca STIRBEY să obţină maximum de ameliorări şi de precisiuni asupra condiţiilor fixate.-

In ce priveşte participarea Armatei Române alături de cea Sovietică împotriva germanilor, ANTONESCU mi-a spus că el nu înţelege, în nici un caz, să întoarcă armele împotriva fostului aliat.-

Că este pentru el o imposibilitate morală să treacă la o asemenea acţiune, pentru o serie de consideraţiuni de ordin istoric cât şi pentru motivul că el este militar şi nu voeşte să creieze un precedent în această materie.-

IULIU MANIU a găsit că condiţiunile de Armistiţiu sunt destul de grele, dar a adăugat că nu vom avea ce face, şi, până la sfârşit va trebui să le acceptăm.-

Că va telegrafia lui STIRBEY să facă toate eforturile pentru a obţine, prin tratative o ameliorare a lor şi o precisare a quantumului despăgubirilor de răsboi.-

In ce priveşte punctul 4 va telegrafia lui STIRBEY re

./.

servele lui ANTONESCU, indicându-i să stăruie pentru renunțarea la această stipulațiune sau găsirea unei alte formule mai convenabile.-

Am rămas înțeleşi ca să ne comunicăm reciproc orice alte date noui ce vor interveni în cursul acestor tratative.

In timpul sărbătorilor Paştelui anului 1944 - 13 sau 14 April, a sosit dela Cairo prin cifrul CHASTELAINE şi aparatul lui MANIU, două mesagii adresate lui ION ANTONESCU.-

Primul mesagiu conținea un "comentariu" asupra situațiunei de pe frontul de Est.-

Se arată că pe acest front şi în special în zona de Sud a frontului, deci acea deținută de Armatele Româno-Germane şi care interesa în special România, situația este "intenabilă"- adică de nestăpânit din partea trupelor româno germane.-

Că, sub presiunea armatelor sovietice, frontul va fi la un moment dat răsturnat, şi România va suferi consecințele unei atare acțiuni.-

Comentariul lăsa să se înțeleagă disproporție de forțe deoparte şi de alta a frontului şi care juca în favoarea Armatei Sovietice, care va obține succesul în mod cert.-

In final comentariul arăta că România va mai suferi, între timp, bombardamentele grele şi consecințele unui răsboi total, dacă nu înțelege să accepte şi să semneze condițiile cunoscute de Armistițiu în timpul cel mai scurt posibil.-

Si termina cu aluzia la mesagiul WILSON - despre care am vorbit mai sus,- cerând lui CHASTELAINE ca să explice factorilor competenți imposibilitatea eşirei din acest impas, pe altă cale, decât prin semnarea condițiilor de Armistițiu.-

De altfel bombardamentele începuse la 4 Aprilie, se repetase în ajunul Paştelui şi ele reprezentau o presiune de forță ce se exercita asupra guvernului român, pentru acceptarea condițiilor de Armistițiu.-

Al doilea mesagiu conținea textul ultimatum-ului.-

Guvernul român era somat ca în termen de 72 ore să se pronunțe pentru acceptarea sau neacceptarea condițiilor de Armistițiu aşa cum fuseseră ficsate la Cairo.-

Ultimatum-ul mai arăta că în caz de neacceptare, România va fi nevoită să suporte toate consecințele unui răsboi total, atât pe cale terestră cât şi prin bombardamentele aeriene.-

./.

Descifrarea mesagiilor şi traducerea lor au durat peste 15 ore,deoarece aveau unele greşeli de transmisiune.-

ION ANTONESCU şi MIHAI ANTONESCU se găseau la Predeal.-

I-am avizat telefonic că voiu veni acolo - cu ştiri din afară - şi ei au înţeles că este vorba de ceva dela Cairo.-

M'am dus G-lul PICKY VASILIU pe care l'am luat de la Sinaia.-

Comentariul şi mai ales ultimatum-ul au produs surpriză şi desamăgire asupra lor.-

Problema a fost desbătută timp de patru ore,ION ANTONESCU rezervându-şi răspunsul pe a doua zi când venea la Snagov,unde işi stabilise domiciliul din cauza bombardamentelor aeriene.-

Am fost chemat a doua zi la Snagov.-

ION ANTONESCU mi-a cerut să citesc încă odată textul ultimatum-ului care începea cu cuvintele :

" Dela delegat şi cele trei mari puteri ".-

Cum sub denumirea de"delegat, se înţelegea BARBU STIRBEY,ANTONESCU era foarte intrigat de ce şi acesta s'a alăturat reprezentanţilor celor trei mari puteri pentru trimiterea acestui ultimatum.-

Cu această ocazie ANTONESCU mi-a confiat că STIRBEY l-a văzut înainte de a pleca la Cairo şi a avut cu el o lungă convorbire stabilind modalităţile şi cadrul acestor tratative cât şi limitele până la cari să meargă.-

Tot atunci mi-a spus că are o propunere -directă- de tratative,făcută de D-na COLONTAY,Ambasadoarea U.R.S.S. la Stockholm ; indicându-mi să-i spun şi lui MANIU acest lucru.-

Şi dacă la Cairo s'a ajuns la o situaţiune în ultimativă,ar fi poate mai avantajos să se înceapă tratative la Stockholm.-

ANTONESCU mi-a dat dispoziţiuni să fac tot posibilul să iau contact chiar în cursul nopţii cu MANIU, care să ceară explicaţii lui STIRBEY asupra motivelor pentru cari s'a ajuns la ultimatum în cursul unor tratative deschise şi să se stăruie pentru renunţarea la termenii ultimatum-ului.-

Am văzut pe IULIU MANIU,care s'a arătat surprins de textul mesagiului ce cuprindea ultimatum-ul.-

I-am comunicat toate cele spuse de ION ANTONESCU

.//.

016

După discuţiuni ce au durat circa trei ore, MANIU s'a oprit la următoarele soluţii :

Să telegrafieze lui STIRBEY pentru a cere explicaţiuni asupra motivelor ce au determinat trimiterea ultimatum-ului ;

STIRBEY să ceară amânarea executării ultimatum-ului

Apoi, să vină la Ankara, unde prin ALEX. CRETZIANU, să trimită un raport detailat asupra tratativelor şi a părerilor sale şi concluziilor trase din convorbirile dela Cairo.-

Aceasta pentru motivul că numai prin mesagii scurte asemenea detalii nu puteau fi transmise la Bucureşti.-

Intre timp, să fie trimis, dela Bucureşti la Cairo, CONSTANTIN VISOIANU, Ministru Plenipotenţiar pe care MANIU îl indica drept cel mai propriu şi mai priceput diplomat în asemenea tratatuve.-

VISOIANU urma să se întâlnească cu STIRBEY la Ankara şi în urmă să plece împreună la Cairo, pentru a secunda pe STIRBEY în continuarea tratativelor ce erau în curs.-

MANIU mai cerea ca ANTONESCU să grăbească eliberarea paşaportului şi vizelor necesare lui VISOIANU, pentru ca acesta să poată pleca deîndată, ceiace dealtfel s'a şi făcut.-

Toate discuţiunile ce le-am avut cu MANIU, cât şi demersurile pe care acesta urma să le facă, le-am adus la cunoştinţa lui ANTONESCU.-

Fapt este că ultimatum-ul a fost amânat, o bucată de vreme, după care bombardamentele au reînceput cu mai mare intensitate.-

Un alt mesagiu cunoscut de mine este acel ce cuprindea o modificare a punctului 4 din condiţiile de Armistiţiu.-

Intr'o întrevedere cu MANIU, acesta mi-a dictat textul unui scurt mesagiu dela STIRBEY prin care era avizat că s'a admis ca trupele române să nu mai fie obligate a lupta împotriva germanilor.-

Ele vor fi desarmate şi demobilizate.-

Mesagiul mai arăta că s'a mai admis ca o bună parte din teritoriul român să rămână în afară de zona de ocupaţie şi numai o anumită făşie să servească pentru trecerea trupelor sovietice în urmărirea celor germane.-

Desigur că IULIU MANIU a primit şi alte multe mesagii dela BARBU STIRBEY pe cari nu mi le-a comunicat.-

Cred însă că aceste mesagii pe care le-am citat conţineau elementele esenţiale ale tratativelor de Armistiţiu

Condițiile ultime ale încheerii acestor tratative fiind fixate,se aștepta momentul favorabil pentru punerea lor în aplicare.-

Intârzierea ce s'a pus în perfectarea și semnarea lor au determinat guvernul Sovietic să treacă la o soluție militară în locul celei politice prin acțiunea ofensivă dela 20 August 1944.-

Aceasta-mi este declarația pe care o dau și semnez de bună voie.-

ss/. EUGEN CRISTESCU

5 Aprilie 1950.-

D E C L A R A T I E

Subsemnatul TOBESCU CONSTANTIN,fost general în jandarmerie şi director al Poliţiei şi Siguranţei Jandarmeriei,născut în anul 1893,luna Ianuarie 26; reţinut la data de 2o Sept.1944 şi aflat în prezent în Sanatoriu Penitenciar Tg. Ocna,cu ultimul domiciliu în Bucureşti str.Ecoului nr.71, declar cele ce urmează:

In anii 194o-1944,am funcţionat în Comandamentul Jandarmeriei ca şef al Poliţiei şi Siguranţei.In această calitate lucram direct cu fostul Gl.VASILIU care deţinea funcţiunea de Ct.al Jandarmeriei şi Ministru Subsecretar la Interne. In colaborarea de serviciu,păstram legături cu Dir. Generală a Siguranţei şi Prefectura Poliţiei Capitalei.

In funcţiunea pe care o deţineam,am avut ocaziunea să cunosc unele legături pe care dl.PATRASCANU le-a întreţinut cu fostul gl.VASILIU,în special şi cu alte persoane oficiale în acea vreme. Eu personal nu-l cunoşteam pe dl. L.PATRASCANU,până la data când fostul gl.VASILIU mi l-a prezentat odată în biroul său,cam prin anul 1942.-

Generalul VASILIU cunoştea mai de mult timp pe dl.L.PATRASCANU şi pe mama acestuia.-

Mi-a spus fostul gl.VASILIU că este foarte bun prieten cu d-na PATRASCANU,mama,încă din copilărie,pe când se găseau împreună la Focşani. Aceste legături de veche prietenie,erau şi justificarea unei permanente atenţiuni,de care dl. PATRASCANU s'a bucurat din partea lui VASILIU tot timpul. Astfel îmi mărturisea de mai multe ori VASILIU.-

De aceea în momentul când dl.PATRASCANU a fost arestat şi internat într'un lagăr, (nu-mi reamintesc care lagăr) d-na PATRASCANU mama,s'a prezentat la Cd.Jandarmeriei, şi a cerut sprijinul lui VASILIU,pentru scoaterea din lagăr a fiului său. VASILIU a acordat acest sprijin şi la intervenţiunea sa către fostul mareşal ANTONESCU a reuşit să determine o aprobare pentru scoaterea lui din lagăr şi impunerea unui domiciliu obligatoriu la Poiana Ţapului jud.Prahova.Ca motivare a acestei măsuri VASILIU susţinea că PATRASCANU [redacted]

./.

[redacted] Instalat în P.Tapului,sub supravegherea Secției de Jandarmi din localitate,dl.PATRASCANU a cerut tot prin mama sa și pe alte căi să fie scos și din domiciliul obligator și autorizat să vină la București pentru a putea să-și caute sănătatea. Cererea sa de data aceasta nu a fost aprobată, dar VASILIU a promis că-l va autoriza să vină la București oridecâteori va avea nevoie.-

Astfel, dl.PATRASCANU a obținut de mai multe ori autorizație de a veni la București,cu justificarea tratament medical. Durata acestor autorizații era pe câteva săptămâni și ultima oară pe 2 luni. Nu știu exact câte autorizații de acest fel a obținut. Precizez însă,că eu am văzut pe dl.PATRASCANU de 2 ori în cabinetul lui VASILIU la București pe timpul cât acesta se găsea în această situație,adică se găsea în București cu aprobare.-

In împrejurarea când am văzut pe PATRASCANU în biroul lui VASILIU către sfârșitul anului 1943 (cred) VASILIU mi-a spus că venise la el PATRASCANU cu propunerea de a comunica lui ION ANTONESCU că el este gata să meargă la Moscova,cu propuneri de eșirea din război a României,pe care ANTONESCU urma să le formuleze,cu condițiunile lui. Afirma VASILIU că PATRASCANU i-a spus că are la Moscova legături personale de care este bine ca ANTONESCU să se folosească. Propunea plecarea prin Turcia - VASILIU a prezentat cererea verbală lui PATRASCANU și lui ION ANTONESCU, fostul mareșal și lui ICA ANTONESCU fostul ministru de interne.-

Aceștia nu au acceptat imediat propunerea PATRASCANU sub motivarea că momentul nu este încă potrivit. Mai târziu câteva luni ANTONESCU reflectase asupra propunerei PATRASCANU și a însărcinat pe VASILIU să stea din nou de vorbă cu el.La această dată PATRASCANU a răspuns că momentul a trecut,și că acum este prea târziu,el nu mai poate să plece la Moscova. Astfel afacerea aceasta a fost sfârșită.-

Dl.PATRASCANU a continuat a rămâne la P.Tapului până la data de Mai 1944 (cred) când a obținut o autorizație de venire la București pentru două luni.La expirarea acestor luni el nu s'a mai prezentat la P.Tapului și a rămas în clandestinitate până la 23 August. Când s'a văzut absența sa,VASILIU a chemat pe col. BALEANU dela Siguranța Generală și pe col.MANOLESCU dela Prefectura Poliției,ambii directori ai siguranței,și le-a ordonat inclusiv,subsemnatului,ca să punem în urmărire oficială pe L.PATRASCANU A precizat însă că în caz de găsirea lui să nu fie arestat și să i se raporteze pentru a da dispoziții. Urmărirea a continuat

./.

până la 23 August dar fără rezultat.-

In acest timp însă s'a mai petrecut un fapt; cam cu 15-2o zile înainte de 23 August a fost prezentată lui VASILIU, o cerere din partea lui PATRASCANU, prin care acesta mai solicita o aprobare de 2 luni, pentru rămânerea în Bucureşti.-

Cererea a fost prezentată de G-ralul ANTON, fost Şef de Stat Major al Jandarmeriei. Acesta a arătat că i-a fost înmânată de mama lui PATRASCANU, ceeace lui VASILIU i s'a părut f.curios, pentrucă aceasta totdeauna se adresa lui direct.-

A pus pe cerere rezoluţia: Voi aproba d-lui PATRASCANU, dacă se prezintă personal mie - cu această cerere. Dar dl.PATRASCANU nu s'a mai prezentat.-

Am aflat ulterior, că prezenţa g-lui ANTON în această chestiune, avea o explicaţie. Acesta, gl.ANTON, se întâlnise de mai multe ori cu dl.PATRASCANU pe timpul când acesta se găsea sub urmărire, în diverse locuri, unde aştepta pe gl.ANTON, care cu maşina sa condusă de un serg.major sau plutonir, venea şi-l lua vorbind cu acesta chiar în maşină, timp de 15-3o minute de fiecare dată.-

Eu nu ştiu dacă fostul gl.VASILIU, mi-a spus tot în legătură cu ceace discuta el cu dl.PATRASCANU. Este posibil însă ca să fi avut şi unele rezerve pentrucă în ultimul timp am simţit că fostul gl.VASILIU, mă ţinea mai la distanţă faţă de unele chestiuni. Mai mult încă, cam prin luna Mai 1944, mi-a propus funcţiunea de ajutor inspector în locul d-lui TOPOR. Aceasta însemna că vrea să mă scoată din Comandament şi să mă trimeată la Dumbrăveni cu eşalonul 2 dispersat. Eu nu am primit, pe consideraţiunea că în acest fel gl.TOPOR, General Divizie, mai bătrân decât mine, trebuia să fie pensionat cu câteva luni înainte de termen. Am bănuit că între alte motive poate prezenţa mea jena şi unele legături pe care VASILIU avea cu PATRASCANU, în afara celor ce cunoşteam eu. Mă surprindea mai ales faptul că urmărirea lui PATRASCANU vădit nu se vroia de către VASILIU.-

Mi-a dat de gândit mult şi excesiunile amabilităţii pe care VASILIU le avea, faţă de PATRASCANU care mi s'au părut că nu puteau fi justificate numai de legăturile acestuia cu d-na PATRASCANU, mama, şi deasemenea prezenţa lui PATRASCANU la Cdt. Jand. în convorbiri intime cu gl.VASILIU. Acest fel de atitudine eu nu am întâlnit în cariera mea, faţă de ceilalţi deţinuţi comunişti. Faţă de dl.PATRASCANU s'a avut o atitudine cu totul excepţională. Este lucru sigur şi aceasta mi-a spus-o VASILIU -

că toate favorurile de care dl. PATRASCANU s'a bucurat, erau cunoscute și aprobate de ION ANTONESCU. Luând cunoștință de corespondența semnată de mine, referitoare la o transmitere a unui ordin al M.A. Interne, cu o scrisoare a d-lui PATRASCANU eu nu pot să-mi reamintesc conținutul acestei scrisori, dar cred că era o cerere a sa, căci după câte știu, formula uneori cereri și sub formă de scrisoare către gl. VASILIU, nu numai cu petiții. A obținut dl. PATRASCANU o aprobare pentru venire la București în anul 1942 și desigur a și beneficiat de această aprobare. Nu cred că ar fi putut renunța la ea, cu atât mai mult cu cât prima oară am întâlnit pe PATRASCANU în cabinetul lui VASILIU după Iulie 1942, dar în mod cert în anul 1942.-

Când dl. PATRASCANU venea la București, formal se făcea cunoscut Pref. Poliției sau Siguranței Generale pentru supraveghere. Dar efectiv această supraveghere nu se executa, pentrucă toată lumea știa că este un protejat al lui VASILIU și nimeni nu se gândea la dispariția lui, sau la o activitate comunistă pe teren. El era dealtfel considerat ca un element mai ponderat al partidului.-

Aceasta este declarația pe care o susțin și semnez.

ss. C. Tobescu

3o August 1951.-

Prezentul proces-verbal de interogatoriu, este identic cu originalul.-

Tru Răspuns

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Arestatul POPESCU C.DUMITRU, născut la 8 Noembrie 1881 în com.Oltenița-Ilfov, fiul lui CONSTANTIN și ANA (decedați) fost subinpsector de poliție și siguranță, cu ultimul domiciliu în București str.Vârful cu Dor Nr.39

20 Iunie 1953, Făgăraș
Interog.a început la ora 18,30
" s'a terminat " 22,40

Intrebare

Ce persoane fruntașe din PCR ai cunoscut dta înainte de 23 Aug.1944?

Răspuns

Personal nu am cunoscut nicio persoană din conducerea PCR însă din material informativ, am cunoscut din conducerea PCR pe următorii: FORIS STEFAN, PATRASCANU și unul cu numele de SERGIU, numele adevărat nu-l știu.

Am cunoscut aceste persoane din materialul informativ în cursul anilor 1938-39-40 și 1941 până la 1 Aprilie, când eu am eșit la pensie.

Intrebare

Din ce fel de material informativ ai cunoscut dta persoanele arătate mai sus?

Răspuns

Persoanele de mai sus le-am cunoscut din rapoartele făcute de TAFLARU ION și din notele informative care îi veneau lui TAFLARU.

Pe atunci TAFLARU ION era comisar special cl.I fiind ajutorul meu și șeful biroului de informații.

Tot TAFLARU mai conducea și filajul și supravegherile.

Intrebare

Dela ce informatori primeai dta note informative cu privire la FORIS STEFAN, PATRASCANU și SERGIU?

Răspuns

Eu personal nu am avut niciun informator. Notele informa-

./. ss/D.C.POPESCU

tive erau primite de TAFLARU ION carea avea informatorii în primire.

Stiu că cele mai multe note informative cu privire la persoanele din conducerea PCR erau date de informatorul ZAHARIA HEIMZON. Acest ZAHARIA, venea foarte des pela Siguranță.

TAFLARU mai avea și alți informatori din cadrul PCR, însă eu nu-i cunosc.

Intrebare

Dela data eșirii dtale la pensie, adică din Aprilie 1941, ai mai făcut vreun serviciu pentru siguranță?

Răspuns

Dela data eșirii mele la pensie, adică 1 Aprilie 1941, nu am mai făcut niciun serviciu pentru siguranță.

Intrebare

Ce alte cunoștințe mai ai dta cu privire la PATRASCANU?

Răspuns

Stiu dela personalul din Siguranță, însă nu-mi amintesc dela cine, că PATRASCANU vizita foarte des pe VINTILA IONESCU, care era șeful Corpului Detectivilor și era în bune relații cu acesta.

Prin Februarie 1941, a venit la mine acasă și la birou, mama lui PATRASCANU, căreia eu i-am dat sfaturi cum să procedeze pentru a merge la GHICA ALEX. pe atunci Dir. Gral al Siguranței Statului, pentru a interveni ca PATRASCANU să fie eliberat din lagăr.

Mama lui PATRASCANU s'a dus la GHICA ALEX., iar acesta (GHICA) mi-a cerut mie un referat cu privire la PATRASCANU, lucru pe care eu l-am și făcut.

In urma acelui referat făcut de mine, PATRASCANU a fost eliberat din lagăr de către GHICA ALEX. și mutat cu domiciliu obligatoriu la Poiana Țapului.

Alte cunoștințe cu privire la FORIS, PATRASCANU și SERGIU, nu am.

După ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu și am constatat că corespunde cu cele declarate de mine îl susțin și semnez propriu.

Anchetat
ss/D.C. POPESCU

Anchetator
Lt. de Securitate
T. Drăghici

1

nb 10

DECLARATIE

Subsemnatul VASILE PARISIANU, născut în anul 1889, luna Ianuarie 1, fiul lui Paraschiv şi al Lucreţiei, (ambii decedaţi), fost inspector de poliţie, cu ultimul domiciliu în str. Sf. Ionică nr. 7 Bucureşti, asupra celor întrebate declar următoarele:

Intrebare:

- Când şi prin cine aţi cunoscut pe SAMY MARGULIES?

Răspuns:

Stiam încă de când eram în Direcţia Generală a Poliţiei la brigăzile centrale, că DUMITRU VLADIMIRESCU care era inspector al acestor brigăzi, avea ca informator pentru mişcarea comunistă, pe SAMY MARGULIES şi când am trecut eu la Prefectura Poliţiei Capitalei şi am luat în primire serviciul politico-social şi al informaţiilor, a trebuit să-mi recrutez informatori. In acest scop am chemat la mine pe CONSTANTIN VLADIMIRESCU şi l-am trimis la SAMY MARGULIES din partea mea cu rugămintea de a-l sonda dacă primeşte să fie informator şi în caz afirmativ să obţie şi o întâlnire ca să putem sta de vorbă asupra condiţiunilor de angajare. CONSTANTIN VLADIMIRESCU a venit după câteva zile şi mi-a comunicat că SAMY MARGULIES primeşte să fie angajat dându-mi ca loc de întâlnire pe sos. Jianu lângă Ministerul de Externe o seară. La ora hotărâtă m'am întâlnit cu SAMY MARGULIES în cursul anului 1932, am stat de vorbă şi am căzut de acord că se angajează ca informator la Serviciul meu cu un salariu lunar de 6ooo (şase mii) lei sub numele de BUCUR ANTON.-

Intrebare:

Arătaţi informaţiile mai importante primite dela SAMY MARGULIES?

Răspuns:

Una din chestiunile cele mai importante care mi le-a comunicat a fost aceea cu mişcările muncitoreşti dela atelierele C.F.R. Griviţa şi anume:

Exact cu o săptămână înainte de mişcările sus arătate a venit la mine acasă într'o dimineaţă şi mi-a spus textual: "Luni dimineaţa de azi într'o săptămână, vor suna toate sirenele dela fabricile mari din capitală şi acesta va fi semnalul că mişcările muncitoreşti dela atelierele C.F.R. Griviţa vor începe declarând greva. Exact a trecut o săptămână aşa cum mi-a decla-

./.

rat MARGULIES şi faptele aşa s'au petrecut.-

Intrebare:

Când aţi întrerupt legătura cu SAMY MARGULIES?

Răspuns:

La sfârşitul anului 1939 am fost mutat dela serv. Poliţiei Sociale din Prefectura Poliţiei Capitalei, la Serviciul S. condus de M.MORUZOV, iar în locul meu a fost trecut fostul inspector de poliţie VINTILA IONESCU astăzi decedat. Delanaceastă dată nu am mai avut nici o legătură cu SAMY MARGULIES.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o susţin şi semnez.-

ss.Vasile Parisianu

26 Oct.1951.-

Declarație.

Subsemnatul Vasile Parisianu născut în anul 1889 luna Ianuarie 1, fiul lui Paraschiv și al Smarandei ambii decedați, fost Inspector de Poliție cu ultimul domiciliu în Str. Sf. Ionica No. 7 București, asupra celor întrebate declar următoarele:

<u>Întrebare</u>: Când și prin cine ați cunoscut pe Samy Morgulius:

<u>Răspuns</u>: Știam încă de când eram în Direcția Generală a Poliției la Brigada Centrală că Dumitru Vlădimirescu care era Inspector al acestei Brigăzi, avea ca informator pentru urmărirea comuniștilor pe Samy Morgulius și când am trecut eu la Prefectura Poliției Capitalei și am luat în primire Serv. Poliției Speciale al Informațiilor a trebuit să-mi recrutez informatori..

În acest scop am chemat la mine pe Constantin Vlădimirescu și l-am trimis la Samy Morgulius din partea mea —

V. Parisianu

ca Siguranța de al doilea doar primește să-i fie informator și îi cer afirmații să obțin și o întâlnire ca să putem sta de vorbă asupra condițiunilor de angajare.- Constantin Vladimirescu a venit după câteva zile și mi-a comunicat că Samy Morgulius primește să fie angajat dându-mi ca loc de întâlnire pe șoseaua Jianu lângă Ministerul de Externe o seară.- La ora hotărâtă m'am întâlnit cu Samy Morgulius - în cursul anului 1932 am stat de vorbă și am căzut de acord ca se angajează ca informator la serviciul meu cu un salariu lunar de 6000 (șase mii) lei sub numele de Bucur Anton.-

Intrebare: Arătați informațiile mai importante primite de la Samy Morgulius.-

Raspuns: Una din chestiunile cele mai importante care mi le-a comunicat a fost aceea cu mișcările muncitorești de la atelierele C.F.R. Grivița și anume:

G. Parisianu

Exact cu o săptămână înainte de mişcările sus arătate a venit la mine acasă într'o dimineaţă şi mi-a spus textual „Luni dimineaţa de azi într'o săptămână", vor suna toate sirenele de la fabricile mari ale Capitalei şi acesta va fi semnalul că mişcările muncitoreşti de la Atelierele C.F.R Griviţa vor începe declarând greva.- Exact la o săptămână aşa cum mi-a declarat Morgulius faptele s'au petrecut.-

<u>Întrebare</u>: Când aţi întrerupt legătura cu Samy Morgulius.-

La sfârşitul anului 1939 am fost mutat de la Serv. Poliţiei Sociale din Prefectura Poliţiei Capitalei la Serviciul S. condus de M. Moruzoff, iar în locul meu a fost trecut fostul Inspector de Poliţie, Vaitulă Ionescu astăzi decedat.- De la această dată nu am mai avut nici o legătură cu Samy Morgulius.-

Aceasta este declaraţia mea pe care o susţin şi semnez.- ss. [signature]

V. Solisioanu [?]

26 Octombrie 1951

D E C L A R A T I E

Subsemnatul STOIKA STEFAN, născut în Bucureşti în anul 1885, Ianuarie 19, fiul lui VICTOR şi al EROFILE, condamnat l a8 ani detenţiune riguroasă, declar următoarele :

In anul 1941, după rebeliune, a venit la mine d-na LUCRETIA PATRASCANU să mă roage să interviu la directorul general al Siguranţei Statului - generalul LEOVEANU, în favoarea fiului său LUCRETIU PATRASCANU, care solicita să i se fixeze domiciliu forţat la Poiana Tapului, unde ei aveau o vilă.-

Am convenit ca LUCRETIU PATRASCANU să vie personal la mine şi să mă pue la curent cu situaţia.- In aceiaşi zi dimineaţa am fost vizitat de LUCRETIU PATRASCANU - vărul meu.- Mi-a confirmat cele atestate de mama lui şi în prezenţa lui, am luat telefonul şi am vorbit cu generalul LEOVEANU, căruia i-am cerut să informeze personalul de serviciu al Siguranţei, ca la venirea me mă introducă imediat, atât pe mine cât şi pe LUCRETI PATRASCANU la el.- Mi-a dat asigurări.- M'am suit în maşină cu LUCRETIU PATRASCANU şi ajuns la Siguranţa Generală, am fost imediat introduşi la generalul LEOVEANU.-

LUCRETIU PATRASCANU şi-a expus dorinţa de a i se fixa domiciliu forţat la Poiana Tapului, iar eu i-am cerut generalului LEOVEANU, să-mi dea asigurarea că va satisface dorinţa lui PATRASCANU, fiindcă în caz contrariu, eu nu-l las la Siguranţă.- Generalul LEOVEANU, care e mai tânăr ca mine, mi-a dat asigurarea că aşa se va întâmpla, i-am mulţumit şi l-am lăsat pe LUCRETIU PATRASCANU în seama lui LEOVEANU, eu plecând dela Siguranţă singur.-

Vizită personală la LEOVEANU alta eu nu am mai făcut. Este foarte posibil ca la solicitarea LUCRETIEI PATRASCANU, să fi intervenit telefonic la generalul LEOVEANU, dar în nici un caz nu m'am deplasat la LEOVEANU în tovărăşia d-nei LUCRETIA PATRASCANU.-

.//.

Mai târziu, prin anul 1943, am fost solicitat din nou de D-na LUCRETIA PATRASCANU ca să interviu la generalul PIKY VASILIU pentru ca să o primească şi să-l previn că solicită pentru fiul său LUCRETIU PATRASCANU, un concediu de boală. Am luat telefonul,am vorbit cu PIKY VASILIU, cu care fusesem în copilărie la aceiaşi şcoală în Focşani, l-am rugat s'o primească pe d-na PATRASCANU,care este rudă cu mine, l-am prevenit că va cere un concediu de boală pentru fiul său LUCRETIU PATRASCANU şi l-am rugat să o satisfacă.- A fost de acord cu mine eu am condus-o pe LUCRETIA PATRASCANU până la Minister şi am introdus-o la şeful de cabinet al lui PIKY VASILIU şi am lăsat-o acolo.- Ulterior, cred că chiar în aceiaşi zi,LUCRETIA a venit la mine şi m'a pus la curent cu rezultatul audienţei, care era favorabil.- Pe această bază LUCRETIU PATRASCANU a obţinut concediul solicitat.-

Pe LUCRETIU PATRASCANU nu l-am mai văzut până în ziua de 20 Iunie 1944, când a venit personal la mine la Minister, în localul Ministerului Economiei Naţionale din Calea Victoriei, şi m'a informat că a izbutit să facă legătura cu celelalte trei partide de opoziţie, pentru răsturnarea guvernului ANTONESCU.- N'am avut discuţii mai lungi, fiindcă, la acea vreme noi eram în dispersiune la Tătărăi şi nu veneam în Bucureşti decât în după mesele dela orele 3 până la orele 7, adică în timpul nefavorabil ascensiunii aviatice.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau, o susţin şi o semnez propriu.-

St. Stoika

23 Iulie 1951

D E C L A R A T I E

Subsemnatul STOIKA STEFAN, născut la 19 Ianuarie 1885 în Bucureşti, fiul lui VICTOR şi al EROFILE, condamnat la 8 ani detenţiune riguroasă, declar următoarele :

Intrebare :

Ce legături ai avut cu PATRASCANU între anii 1941 - 1944 ?

Răspuns :

In anul 1941 după rebeliune, a venit la mine mama lui PATRASCANU, care mi-a cerut să intervin la generalul LEOVEANU directorul general al Siguranţei Statului, ca să-i fixeze domiciliu forţat la Poiana Tapului, fiului său LUCRETIU PATRASCANU. I-am cerut să vie LUCRETIU PATRASCANU la mine, ca să-mi dea relaţii.- In aceiaşi dimineaţă LUCRETIU PATRASCANU a venit la mine la Ministerul Inzestrării Armatei.- Impreună cu el, am plecat la generalul LEOVEANU, care ne-a primit imediat şi care mi-a dat asigurarea că îi va fixa domiciliul forţat la Poiana Tapului.-

In anul 1943, mama lui LUCRETIU PATRASCANU a venit la mine la Minister şi mi-a cerut sprijinul ca să poată obţine pentru fiul său un concediu de boală dela generalul PIKY VASILIU, care era subsecretar de Stat la Interne.-

Am obţinut prin telefon agrementul generalului PIKY VASILIU, de a primi pe doamna PATRASCANU şi de a o satisface şi am condus personal pe mama lui LUCRETIU la Ministerul de Interne, introducând-o la şeful de cabinet al g-ralului PIKY VASILIU. In aceiaşi zi doamna LUCRETIA PATRASCANU m'a pus la curent cu rezultatul audienţei, care îi era favorabil.-

La 20 Iunie 1944, pe când Ministerul Inzestrării Armatei se afla în dispersiune în regiunea Periş şi nu venea la

./.

Bucureşti decât câteva ore după amiază, m'am pomenit la Minister cu vizita lui LUCRETIU PATRASCANU, care venise să mă informeze,că a reuşit să facă colaborarea cu celelalte trei partide de opoziţie în vederea răsturnării guvernului ANTONESCU.-

Nu şi-a prelungit vizita pentrucă activitatea Ministerului Inzestrărei era foarte mare,lumea circula foarte des atât pe săli cât şi în cancelaria mea,iar el încă stătea mai mult în umbră.-

La câteva săptămâni după aceasta, înainte de 23 August,a fost la mine acasă cu soţia lui pentru ca să-mi cunoască locuinţa,în care intra pentru prima oară,şi pentru ca să-mi solicite dreptul de a o locui el,în timpul când guvernul ANTONESCU ar fi părăsit Bucureştiul şi ţara.- I-am răspuns că indiferent ce va face guvernul,eu rămân în ţara românească şi ca atare nu-i pot elibera locuinţa mea.-

Până la 23 August 1944 alte întrevederi nu am mai avut.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau, susţin şi semnez.-

St. Strika

25 Iulie 1951

D E C L A R A T I E

Subsemnatul STOIKA STEFAN, născut la 19 Ianuarie 1885 în Bucureşti, fiul lui VICTOR şi al EROFILE, condamnat la 8 ani detenţiune riguroasă, declar următoarele :

Intrebare :

Care au fost relaţiile dintre Dvs.şi PATRASCANU dela 23 August 1944 până în momentul arestării ?

Răspuns :

După 23 August 1944,eu am continuat să fac serviciu de Secretar General al Ministerului Inzestrărei Armatei până la 15 Noembrie acelaş an.-

Intre timp s'a făcut repartiţia cabinetelor între cele patru partide care colaborau la guvern şi Ministerul Inzestrărei Armatei a căzut în lotul liberalilor,venind ca ministru, Dl.BEBE BRATIANU şi ca Subsecretar de Stat Dl.ZAMFIRESCU, care ţineau cu orice chip, să aibă un secretar general tot din lotul liberal.- De aceia, Dl.BRATIANU a venit la mine şi m'a rugat să renunţ la postul de secretar general, asigurându-mă, că îmi va da o justă compensaţie.- Intr'adevăr, am fost numit consilier în Consiliul de Administraţie al Soc.Reşiţa.-

In timpul acela Reşiţa era condusă de colonelul LIVEZEANU,care m'a chemat de acasă şi m'a rugat în faţa d-lui MAX AUSNIT, pe care-l vedeam atunci pentru prima oară, ca să renunţ la calitatea de membru al Consiliului de Administraţie, întrucât LUCRETIU PATRASCANU pretindea, că locul ocupat de mine era un loc care cădea în lotul comuniştilor şi că Dl.BRATIANU,dacă vrea să mă numească la Reşiţa, să-mi dea un loc din lotul liberal, el PATRASCANU, neputând să accepte ca să i se ocupe locurile rezervate comuniştilor cu alte persoane ce nu făceau parte din Partidul Comunist.-

./. St. Stoika

In faţa mea a avut loc o conversaţie telefonică între LEVEZEANU şi PATRASCANU,din care rezulta cele de mai sus.-

Această intervenţie m'a şocat complect,mai ales că PATRASCANU nu găsise de cuviinţă să spue nici un cuvânt favorabil numirei mele şi am avut sentimentul, că nu mai este PATRASCANU dinainte, aşa că un fel de sfială s'a născut în sufletul meu,care m'a condus la o anumită rezervă faţă de el.- De aceia n'am mai apelat la el decât în 1946 când mi s'a refuzat de autorităţi, certificatul că sunt demn de a alege şi a fi ales.- Acest refuz m'a îngrijorat, fiindcă îl socoteam ca o suspiciune asupra mea, pe care nu o meritam.-

In această stare sufletească m'am dus la fratele lui LUCRETIU PATRASCANU, care îmi fusese subaltern şi al cărui domiciliu îl cunoşteam şi i-am cerut adresa lui LUCRETIU şi introducerea mea la LUCRETIU PATRASCANU.- Am fost condus la locuinţa lui LUCRETIU PATRASCANU în Str.Vasile Lascăr Nr.100 la etajul II.- Am fost primit, i-am expus îngrijorarea mea şi i-am cerut să-mi dea pe cineva, care să mă însoţească şi să mă poată urmări în activitatea mea politică şi cu care să mă pot sfătui.- Mi-a făgăduit,m'a condus până la uşe şi în antret, a apărut un domn,care eşea din sufragerie cu gândul de a pleca din casă.- M'a recomandat chiar la uşe şi mi-a spus mergeţi împreună şi vă consfătuiţi.- Domnul acela avea şi maşină.- M'a condus cu maşina până la Nestor şi am convenit să ne urcăm sus la Cofetăria Nestor unde nu era public.- Am stat de vorbă aproape trei ore, eu expunându-i toată activitatea mea.- Mi-a dat ca răspuns, că până atunci n'am făcut nici o greşeală politică şi a convenit ca să ne mai reîntâlnim.- Am schimbat adresele, eu comunicându-i adresa şi telefonul meu şi el recomandându-se arhitectul ZAMFIRESCU şi dându-mi un număr de telefon la care urma să-l chem, zicând că acolo locueşte.-

La câteva zile, am încercat să-l chem la telefon şi mi-a răspuns o doamnă, că acolo nu stă nici un arhitect ZAMFIRESCU şi că nici n'a stat vreodată.- Rezultatul acesta i l-am comunicat lui LUCRETIU PATRASCANU,care s'a mulţumit să râdă fără să dea nici o explicaţie.-

In Aprilie 1947, am fost căutat acasă de autorităţile poliţieneşti.- Ca urmare a acestui eveniment, m'am dus din nou la PATRASCANU ca să mă plâng că nu am niciun mijloc de apărare

./.

Şt. Stoika

El mi-a recomandat să mă prezint în audienţă la Dl.Secretar General BUNACIU.- Nu aveam convingerea că e prudent să mă prezint la Ministerul de Interne şi m'am dus să mă sfătuesc cu d-na LUCRETIA PATRASCANU, care m'a asigurat că nu mi se va întâmpla nimic,întrucât raporturile dintre fiul său şi dl. BUNACIU, sunt raporturi de bună prietenie.- In urma acestei asigurări m'am prezentat la domnul BUNACIU, care m'a primit, mi-a spus că ştie că fac parte dintre elementele cele mai liniştite ale partidului naţional-ţărănesc,dar că să bag bine de seamă că în spatele meu se lucrează şi se poate să trag şi eu consecinţe din activitatea celorlalţi.-

I-am cerut şi dumnealui asistenţa cuiva din Partidul Comunist,care să se convingă că activitatea mea n'are nimic subteran în ea şi a chemat la domnia sa pe dl.Inspector General NICOLSCHI cu care m'a pus în contact, căruia m'a recomandat şi i-a spus că sunt văr cu PATRASCANU.- Am plecat dela dl.BUNACIU odată cu dl.NICOLSCHI căruia i-am cerut o întrevedere pentru ca să-l pui la curent cu activitatea mea.- Dl. NICOLSCHI mi-a făgăduit o întrevedere pentru a doua zi la orele 5 la Soc.Metrom, unde eu lucram în Consiliul de Administraţie,dar n'a venit la această întâlnire.-

M'am plâns şi de acest fapt lui LUCRETIU PATRASCANU, care, ca şi în cazul precedent s'a mulţumit să râdă.-

Dela Dl.BUNACIU eu m'am dus direct la dl.MANIU,pe care l-am pus la curent cu această audienţă şi mai ales cu acuzaţiile ce se aduceau partidului, de care eu eram străin şi cu asigurările pe care eu i le-am dat d-lui BUNACIU cu toată loialitatea şi l-am întrebat dacă am vorbit bine.- Dl. MANIU mi-a răspuns că am vorbit bine, că n'are nici un interes să sabotăm guvernarea şi m'a rugat să trec pe la Club şi să comunic să înceteze orice activitate.-

Am afişat la Club această dispoziţiune şi am anunţat cercul profesional militar că încetează orice activitate.-

La 6 August 1947,am aflat că a fost arestat intendantul general VASILESCU GHEORGHE,un sublocotenent WALTER, un lt. col.STATESCU şi îngrijorat am luat telefonul şi am vorbit cu LUCRETIU PATRASCANU, cerându-i relaţii.- El m'a sfătuit să iau contact cu Dl.NICOLSCHI,aşa cum hotărâse Dl.BUNACIU.-

./.   St. Stoika

Am luat telefonul şi am vorbit cu Dl.NICOLSCHI cerându-i relaţii.- Dl.NICOLSCHI mi-a răspuns că e bine să ne vedem şi de comun acord am fixat locul la Siguranţa Generală a Statului în cancelaria sa,seara la ora 18.-

Intre timp a început să mă îngrijoreze această întrevedere şi i-am telefonat din nou lui PATRASCANU întrebându-l ce trebue să fac.- El mi-a cerut telefonul meu şi mi-a spus că până la ora 4-5 după amiază îmi va da un răspuns.- Pe la orele 5 mi-a telefonat din cabinetul D-lui TEOHARI GEORGESCU şi mi-a comunicat în numele lui şi al D-lui TEOHARI GEORGESCU care zicea că e de faţă, că pot să mă prezint, că nu mi se va întâmpla nimic.-

In aceiaşi zi seara la orele 18 (6 August 1947)m'am prezentat d-lui NICOLSCHI, care mi-a spus că e bine să dau o declaraţie,dar că persoana care trebuia să-mi ia declaraţia nefiind prezentă, mă roagă să viu a doua zi la aceiaşi oră.- Am plecat cu încredere, am venit a doua zi la orele 18, când am fost arestat.-

Intrebare :

Unde,în ce împrejurări şi de câte ori v-aţi mai văzut şi aţi vorbit cu LUCRETIU PATRASCANU după arestarea Dvs. ?

Răspuns :

Pe LUCRETIU PATRASCANU nu l-am văzut în timpul anchetei decât la Dl.BUNACIU şi numai în preajma procesului.-

Din ziua din care am fost arestat am cerut cu perseverenţă să vorbesc cu LUCRETIU PATRASCANU, dar nu mi s'a aprobat.-

Am fost anchetat de 3 anchetatori.- In cursul cercetărilor făcute de primii 2 anchetatori, neobţinând nici un semn că voiu putea vorbi cu LUCRETIU PATRASCANU, într'o stare de surescitare nervoasă, am voit să mă sinucid.-

In cursul cercetărilor celui de al 3-lea anchetator am fost chemat într'o seară la Dl.BUNACIU, am stat într'o anticameră aproape o oră şi am fost introdus la domnia-sa de şeful de Cabinet.- Aici a apărut PATRASCANU,care mi-a spus : "Vezi, cele ce păţiţi voi acuma, era să le păţim noi".- M'a dezorientat această introducere,din care deduceam că nici el nu era convins de nevinovăţia mea şi într'un acces de revoltă i-am

./.

St. Stoika

răspuns indignat : "Nu care cumva ai să mă socoteşti şi tu ca anti-rus şi anti-semit ? ".Mi-a răspuns : "N'ai nici o grije, că aceste acuzaţii ţi le-am scos din capetele de acuzare.-

Această atitudine a lui PATRASCANU m'a făcut să-mi pierd încrederea că mă va ajuta să fiu pus în libertate şi m'am mulţumit ca să-i reclam neplăceri de ordin material, lipsuri în îmbrăcăminte şi în alimentaţie.-

In felul acesta s'a terminat prima întrevedere a mea cu LUCRETIU PATRASCANU.-

La câteva zile după aceia , pe când mă găseam în localul Tribunalului Militar (Scoala de Război), m'a condus un agent cu automobilul la Cabinetul D-lui BUNACIU unde l-am găsit pe LUCRETIU PATRASCANU, care mi-a dat mai multe pachete cu alimente şi o valiză cu obiecte de îmbrăcăminte şi lingerie, m'a pus la curent că alimentele sunt dela el, că soţia mea a fost de mai multe ori la el şi că a fost nevoit să nu o mai primească şi l-am rugat ca să intervie la fraţii şi surorile mele, s'o sprijine pe soţia mea rămasă singură.-

Aceasta a fost ultima mea întrevedere cu PATRASCANU.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau, susţin şi semnez

St. Stoika

30 Iulie 1951

DECLARATIE

Subsemnata TEODORA CRISTESCU născută la Craiova în anul 1903 la 27 Iulie , fiica lui GRIGORIE FIERARU şi ALEXANDRINA COANDA, având ultimul domiciliu în Str.Pasteur 39 Bucureşti, absolventă a cursului de iniţiere în contabilitatea normată,declar următoarele :

In toamna anului 1944,după ce soţul meu fusese reţinut, neputând afla nimic despre dânsul mă interesasem peste tot pentru a putea afla ceva.- Atunci am aflat de existenţa d-lui RADU XENOPOL şi m'am dus la domnia-sa, să-mi dea o mână de ajutor pentru a afla unde se află soţul meu.- Mi-a promis categoric că se va interesa şi de îndată ce va şti îmi va comunica.- Prin Decembrie sau Ianuarie mi-a spus că soţul meu s'ar afla în U.R.S.S.şi că va reveni în ţară,pentru a fi judecat odată cu toţi acei cu care plecase.- In 1946 în ziua de cca 3 Mai am fost chemată telefonic de Ministerul de Interne,dealtfel ca la toate familiile celor ce erau în proces să aducem la Judecătoria din Str.Stirbey-Vodă o listă de lucruri.- La proces nu am asistat.- Către sfârşitul lunei Mai s'a dat sentinţa de condamnare la moarte - eram extrem de abătută şi l-am rugat din tot sufletul să intervină din nou, să intervină oriunde va şti dânsul mai bine pentru a-i putea comuta pedeapsa.- Dânsul m'a asigurat că va face tot ce-i va sta în putinţă pentru a-l salva,dar nu crede că această pedeapsă nu va fi comutată.- Eu am văzut pe soţul meu la Jilava la câteva zile după ce-i dusese pe toţi cei din proces acolo, mergând cu fraţii lui.- Soţul meu era foarte calm,la vorbitor se bucura mult că mă vede şi ne-a rugat să angajem pentru recursul la Casaţie,-ceeace am şi făcut.-

Avocaţii pe care mi-i recomanda el nu mai erau în Barou aşa că am angajat eu pe avocatul NEGULESCU şi MELINTE care au luat contact cu dânsul şi au susţinut recursul.- Mi-a dat cu această ocazie, o cerere de graţiere şi mi-a spus să fac şi eu una şi să le duc la Patriarhie.- M'am dus în ziua

./.

următoare şi am fost primită,le-am înmânat personal.- După aceia a venit graţierea şi comutarea pedepsei.- Am revăzut pe soţul meu la Văcăreşti şi apoi a fost dus la Aiud.- Am primit o c.p.de acolo în care soţul meu îmi cerea să viu luna următoare la vorbitor să-i aduc mai multe lucruri necesare şi îmi comunica să mă interesez de un proces judecat în lipsă şi în care avea o condamnare de doi ani - care deşi numai avea importanţă întrucât el avea muncă silnică pe viaţă - totuşi fiind acuzat de MAIMUCA pe nedrept, dorea să clarifice.- Am rugat din nou pe RADU XENOPOL întrucât nu ştiam cum puteam obţine o audienţă la Ministerul de Interne şi mi-a obţinut-o.-

Eu am obţinut ca soţul meu să poată fi adus la Bucureşti pentru a redeschide acel proces şi apoi am mai rugat să-mi obţină aprobarea de alimente,ceeace am obţinut.-

In 30 Oct.1946, soţul meu a fost adus la Văcăreşti.- Mă duceam lunar şi îi duceam alimente.- Cu această ocazie i-am spus şi lui cine a intervenit pentru el, căci doream să îi mulţumească.- Dar RADU XENOPOL era plecat atunci în străinătate.- In primăvara anului 1947, soţul meu s'a îmbolnăvit de furunculoză şi am fost chemată la Ministerul de Interne pentru ca să aduc penicilină, vată,etc.şi alimente.-

Am continuat să aduc şi să-l văd până la Paşte când făcându-se bine a fost dus din nou la Văcăreşti.- Acolo din nou a intrat în regim de vizită odată pe lună.- Spre Crăciunul 1947, nu ni s'a mai dat voe să mergem la vizită.- Intrucât era ziua soţului meu l-am rugat pe Dl.XENOPOL să-mi mai ajute.-Mi-a promis dar nu a mai putut şi apoi am aflat că şi dânsul a fost reţinut.- La Văcăreşti ni s'a dat din nou voe şi am continuat să văd pe soţul meu până în vara anului 1948,când au fost transferaţi din nou la Aiud.-

Am fost acolo la un singur vorbitor,apoi soţul meu a fost adus la Bucureşti.- Nu l-am mai văzut de 3 ani,i-am trimis alimente şi îmbrăcăminte atunci când am fost anunţată sau a venit la mine acasă pentru a le da.-

Aceasta îmi este declaraţia care o dau, susţin şi semnez.-

ss/. THEODORA CRISTESCU

28 Iulie 1951

Declaratie.

Subsemnata Theodora Cristescu născută la Craiova în anul 1903 la 27 Iulie fica lui Grigorie Fierarul şi Alexandrina Coandă având ultimul domiciliu în Str. Dr. Pasteur 39 Bucureşti absolventa cursului de iniţiere în contabilitatea romană declar următoarele:

In toamna anului 1944 după ce soţul meu fusese reţinut neputând afla nimic despre dânsul mă interesam peste tot pentru a putea afla ceva - atunci am aflat de existenta Dlui Radu Xenopol şi m'am dus la Domnia-sa să-mi dea o mână de ajutor pentru a afla unde se află soţul meu. Mi-a promis categoric că se va interesa şi de îndată ce va ştii îmi va comunica. Prin Decembrie sau Ianuarie mi-a spus că soţul meu s'ar afla în U.R.S.S. şi că va reveni în ţară pentru a fi judecat odată cu toţi aci

./.

Th. Cristescu

cu care plecase. In ²) 1946 în ziua de ca
3 Mai am fost chemată telefonic de Ministerul
de Interne dealtfel ca la toate familiile
celor ce erau în proces să aducem la jude-
cătoria din Str. Știrbey-Vodă o listă de
lucruri. La proces nu am asistat. către
sfârșitul lunii Mai s'a dat sentința de
condamnare la moarte - eram extrem de
abătută și l-am rugat din tot sufletul
să intervină din nou să intervină ori unde
va ști dânsul mai bine pentru a-i putea
comuta pedeapsa - Dânsul m'a asigurat
că va face tot ce-i va sta în putință
pentru a-l salva dar nu crede că această
pedeapsă nu va fi comutată - Eu am văzut
pe soțul meu la Jilava la câteva zile după
ce-i duseseră pe toți cei din proces acolo mergând
cu frații lui. Soțul meu era foarte calm
la vorbitor se bucura mult că mă vede și
ne-a rugat să angajăm avocați pentru
recursul la Casație - ceace am și făcut
Avocații pe care mi-i recomanda el nu mai
erau în Barou așa că am angajat eu
pe avocatul Negulescu și Melinte care au
luat contact cu dânsul și au susținut
recursul. Mi-a dat cu această ocazie
o cerere de grațiere și mi-a spus să fac

Theodora Cămărescu

și cu una și să le duc la Patriarhie - M'am dus în ziua următoare și am fost primită le am înmânat personal. După aceia a venit gratierea și comutarea pedepsei. Am revăzut pe soțul meu la Văcărești și apoi a fost dus la Aiud. Am primit o c p de acolo în care soțul meu îmi cerea să vin luna următoare la vorbitor să-i aduc mai multe lucruri necesare și îmi comunica că îl interesează de un proces judecat în lipsă și în care avea o condamnare de 2 ani - care deși nu mai avea importanță - întru cât el avea munca silnică pe viață - totuși fiind acuzat de Maiorescu pe nedrept dorea să clarifice - Am rugat din nou pe Radu Xenopol întru cât nu știam cum puteam obține o audiență - la Ministerul de Interne și mi-a obținut-o.

Eu am cerut ca soțul meu să poată fi adus la București pentru a redeschide acel proces și apoi am mai rugat să-mi obțină o aprobare de alimente ceia ce am obținut.

In 30 Oct 1946 soțul meu a fost adus la Văcărești - Mă duceam lunar și îi duceam alimente. Cu această ocazie i-am spus și lui cine a intervenit pentru el căci doream să i mulțumească. Dar Radu Xenopol era plecat atunci în străinătate. In primăvara anului 1947 soțul meu s'a îmbolnăvit de tuberculoză și am fost chemată la Min. de Int. pentru ca să

Theodora Cristescu

IV

aduc lenjerie vată etc și alimente –
Am continuat să aduc și să-l văd până la Paști când făcându-se lina a fost dus din nou la Văcărești – Acolo din nou a intrat în regim de vizită odată pe lună – Spre crăciunul 1947 nu mi s'a mai dat voe să merg la vizită – Intru cât era fina soțului meu l-am rugat pe Dl Xenopol să mi mai ajute – Mi-a promis dar nu a mai putut și apoi am aflat că și dânsul a fost reținut. – La Văcărești mi s'a dat din nou voe și am continuat să văd pe soțul meu până în vara anului 1948 când au fost transferați din nou la Aiud.
Am fost acolo la un singur vorbitor apoi soțul meu a fost adus la București – Nu l-am mai văzut – de trei ori am trimes alimente și îmbrăcăminte atunci când am fost anunțată sau a venit la mine acasă pentru a le da –
Aceasta îmi este declarația care o dau susțin și semnez. Theodora Cristescu
28 Iulie 1951.

1 P   S I   042

UNITATEA M. S. S.

Sef Nr. ____ Valiză și traistă

50

PROCES VERBAL Nr. 991

DE DEPUNERE ȘI PERCHEZIȚIE CORPORALA

Făcut astăzi, 13 Dec. 1952 *ora* 1^30 *în* București

Noi, Lt. Mateș Andrei *din* M. S. S.

în virtutea drepturilor ce ne sunt acordate, dispunem depunerea în arest în interesul cercetărilor numitului RĂZESCU D. GHE. *născut la* 10 Iunie 1890 *în comuna* Bârlad *Raionul* Bârlad *fiul lui* Damian † *și* Elena † *de profesiune* [illegible] *căsătorit cu* [illegible] *domiciliat în* București *Str.* Brăiliței (?) *Nr.* 14 *primit conform* ordinului/raportului ____

Nr. ____ *din* ____

Procedând la percheziția corporală a susnumitului, am găsit asupra lui următoarele obiecte și valori: un ceas de buzunar Record, un stilou, un tigaret [illegible], una pereche [illegible] cu [illegible], una pereche [illegible], una pereche [illegible], un portofel piele, una pereche bretele, un brâu, un [illegible], două perechi [illegible], una bucată [illegible], una [illegible], un pulovăr, una pereche [illegible], un prosop.

Drept care am încheiat prezentul proces verbal.

OFIȚER DE SERVICIU,
Lt. A. Mateș

Perchezițional
Răzescu

Transferat la ____ **conform Ordinului Nr.** ____ **din** ____

Am predat,
OFIȚER DE SERVICIU,

Am primit,
reținutul și obiectele menționate în prezentul proces verbal.

D O V A D A

Am primit obiectele și valorile menționate în prezentul proces verbal.

Data ____

A. O. 1 — 5483

Md. 5

043

S1

UNITATEA

Sef Nr.

PROCES VERBAL Nr. 470

DE DEPUNERE ŞI PERCHEZIŢIE CORPORALA

Făcut astăzi, 15 Decembrie 1952 *ora* ...... *în* Buc.

Noi, Boboc Vasile *din* M.S.S.

în virtutea drepturilor ce ne sunt acordate, dispunem depunerea în arest în interesul cercetărilor a numitului RĂDZESCU GHE *născut la* 20 Iunie 1890 *în comuna* BARLAD.

Raionul ...... *fiul lui* ROMAN *şi* ELENA

de profesiune FOST POLIŢIST *căsătorit cu* ARISTIA *domiciliat în* Buc.

Str. CRACIUN *Nr.* 12 *primit conform ordinului / raportului* venit de la arestare M.

Nr. 401200/624 *din* 15 XII 952

Procedând la percheziţia corporală a susnumitului, am găsit asupra lui următoarele obiecte şi valori:

un ceas de buzunar marca „RECORD", un stilou marca „MAS" un [illegible] un portmoneu piele cu diferite fotografii, o pereche ochelari de [illegible], cu toc, un tigaret, o pătură de lână, [illegible], o izmană, o flanelă de corp, o pijama [illegible], o faţă de pernă [illegible], o [illegible] două [illegible], o [illegible], o pereche mănuşi lână, o pereche [illegible] [illegible] perechi ciorapi, un [illegible] două prosoape, un cojoc, o pereche [illegible] pentru [illegible], o valiză de [illegible].

Drept care am încheiat prezentul proces verbal.

OFIŢER DE SERVICIU,
[signature] Boboc Vasile

Perchezitionat
[signature]

Transferat la ...... **conform Ordinului Nr.** ...... **din** ......

Am predat,
OFIŢER DE SERVICIU,

Am primit, reţinutul şi obiectele menţionate în prezentul proces verbal.

D O V A D A

Am primit obiectele şi valorile menţionate în prezentul proces verbal.

Data ......

27 Decembrie 1951 2

N O T A

In urma verificărilor făcute la D.G.M. şi C.M.C., Direcţia Cadrelor, nu au putut fi identificaţi foştii camerişti ZAMFIR ION şi DUTA ION, întrucât cei găsiţi în evidenţă nu sunt persoanele căutate de noi.

Pentru identificarea susnumiţilor, propunem audierea de către D.G.S.S. a următoarelor persoane:

1.- BANOIU Plut. de miliţie, fost intendent, în fosta Poliţie de Siguranţă.

2.- CORNEA EMIL, fost intendent în prezent în cadrul disponibil, poate da indicaţii Plut. BANOIU, unde locueşte.

3.- CULIC VLADIMIR, fost şeful Arhivei Siguranţei, până în anul 1948, în prezent funcţionar la Gaz şi Electricitate

4.- NEAGU, camerist la cabinetul Tov. Ministru JIANU.

Persoanele de mai sus, au prestat serviciu în Dir. Poliţiei şi Siguranţei, începând din anul 1924, până în 1948. Ei ar putea să ajute la identificarea foştilor camerişti: ZAMFIR ION şi DUTA ION, şi ar putea să indice şi alţi camerişti care au prestat serviciu împreună cu susnumiţii.

SLT. DE SECURITATE

CURTESCU ION

5 Dec 1952 În F.P. nu a fost [illegible] complect [illegible] până s-a ajuns la arestarea [illegible] Cpt. de sec. [illegible]

5 Ianuarie 1952

3

REFERAT

Privind pe numiţii: CRISTESCU GHEORGHE şi GHEORGHIU DUMITRU (TICA).

1.-CRISTESCU GHEORGHE, născut la 24 IX.1904, în Comăneşti - Bacău, fiul lui ION şi CLEOPATRA, fost director S.S.I., care a deţinut funcţia de Director al S.S.I., secţia Tehnică.

Din studierea dosarului său personal, aflat la S.S.I., rezultă că susnumitul este frate cu EUGEN CRISTESCU, fost Director General al S.S.I-ului, şi a fost numit în S.S.I. la intervenţia acestuia.

In timpul războiului a fost la Odessa, unde a organizat Serviciul de Informaţii, iar după dezastrul suferit de armatele hitleriste la Stalingrad, numitul GHEORGHE CRISTESCU, a fost folosit de EUGEN CRISTESCU ca curier la Ankara, fiind însărcinat de a lua legătură cu agenţii britanicii, pentru a găsi o modalitate pentru scoaterea României din război.

2.-GHEORGHIU DUMITRU (TICA), născut la 10 IX.1899 în Iaşi, fost subinspector de poliţie şi şef de cabinet al generalului LEOVEANU EMANOIL, în timpul cât acesta a figurat ca director al Siguranţei, (Ianuarie - Decembrie 1941)., cu ultimul domiciliu în Bucureşti Str. Căpt. Claudian Nr. 32.

CONCLUZIUNI:

Intrucât numiţii CRISTESCU GHEORGHE şi GHEORGHIU DUMITRU (TICA), au deţinut funcţii de răspundere în aparatul de Stat Burghezo-moşieresc, şi în urma verificărilor făcute atât în evidenţele noastre, cât şi în evidenţele Direcţiei Generale a Penitenciarelor, nu figurează ca arestaţi şi condamnaţi şi fiindu-ne necesari, pentru unele relaţii asupra problemei Centralei Evreilor,

PROPUNEM:

Identificarea, percheziţionarea şi arestarea susnumiţilor CRISTESCU GHEORGHE şi GHEORGHIU DUMITRU (TICA).

SLT. DE SECURITATE

CURTESCU ION

8

N O T A

Privind pe numiții:

1.- ZAMFIR ION

2.- DUTA ION

La D.G.M. Direcția Cadre, este cunoscut ZAMFIR ION născut la 28 Mai 1890, fiul lui ION și IOANA, născut în comuna Amaru-Buzău. A fost numit om de serviciu la Comisariatul de Poliție Mizil, la 1-9-a 1926, unde a funcționat până în anul 1946, când a fost scos la pensie, cu domiciliul în Mizil str. T. Vladimirescu Nr. 21.

La controlul populației C.M.C.

Sunt cunoscute următoarele persoane:

1.- ZAMFIR ION, născut în anul 1933 în com. Veicău - Dolj, domiciliat în str. Abrig Nr. 60.

2.- DUTA ION pensionar de Stat. Str. Baba Novac Nr.23. DUTA V. ION născut în 1919, Pădurești - Argeș, de profesie om de serviciu, cu domiciliul în str. Bucegi 106.

DUTA ION, născut în 1892, Năsăud, domiciliat în Soseaua M. Bravu Nr. 273-275.

DUTA ION, născut în 1896, Dobra- Romanați.

Domiciliat în str. Lizeanu Nr. 39.

N O T A   047 6

ZAMFIR ION +
DUTA ION +
PACURARU
OCTAVIAN făcea cafele şi le aducea lui VINTILA IONESCU. Locuia cu soţia, avea un fel de Bufet. Mutat în prezent la Alba-Iulia în Miliţie.
Trebue întrebat FILIPOVICI GHEORGHE, dacă îl cunoaşte pe PACURARU.
Administratorul, ILIESCU IOAN, în Parcu Iancului.
DUTA ION, locuia pe str. Baba Novac, pe linia tramwaiului 26 în Mihai Bravu.
ZAMFIR locuia prin str. Soseaua Colentina (mort).

Prezentul proces-verbal de interogatoriu, este identic cu originalul.-

N u

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR
============================

Arestatul RANZESCU GH., născut la 20 Iunie 1890 în Bârlad, fiul lui DAMIAN şi ELENA, de profesiune fost poliţist, pensionar, cu ultimul domiciliu în Buc. str. Crăciun Nr.12.

21 Ianuarie 1953, Bucureşti
Interog. a început la ora 19,30
" s'a terminat " " 21,10

Intrebare:

In ce perioadă de timp ai fost dta şeful Corpului Detectivilor?

Răspuns:

Sef al corpului detectivilor am fost din Septembrie sau Octombrie 1941 şi până la 1 Aprilie 1943.

Intrebare:

Ce ai cunoscut dta cu privire la situaţia lui PATRASCANU în timpul războiului?

Răspuns:

In timpul cât am fost şeful corpului detectivilor, nu am ştiut altceva despre PATRASCANU decât că această persoană există şi că făcea parte din Partidul Comunist. In tot acest timp cât am fost şeful Corpului Detectivilor, nu am cunoscut în ce situaţie se găsea acest PATRASCANU şi mai precis, nimic altceva decât ceeace am arătat mai sus.

Prin vara anului 1944 fiind în deplasare şi în trecere prin Sinaia, am aflat dela şeful poliţiei din Sinaia anume AUREL POPA că PATRASCANU avea domiciliu forţat la Poiana Ţapului, că în acel timp făcea dese deplasări la Bucureşti cu aprobarea lui PIKI VASILIU şi că PATRASCANU acţiona în acel timp în vederea încheerii unui acord cu partidele istorice pentru eşirea României din război.

Precizez că pentru prima oară, cu acest prilej am aflat despre faptul că PATRASCANU avea domiciliu obligatoriu la Poiana Ţapului.

./. ss/GH. RANZESCU

Deasemeni precizez că în tot timpul războiului nu am ştiut despre vre'o internare sau scoatere din lagăr a lui PATRASCANU.

Aceasta însă până în vara lui 1944 când am aflat dela AUREL POPA cu ocazia discuţiei ce am arătat-o mai sus, că PATRASCANU până la fixarea domiciliului obligatoriu fusese în lagăr şi eliberat, fără însă a-mi preciza când fusese eliberat şi de către cine anume.

Intrebare:

Dta nu ştii sincer şi ancheta îţi cere să răspunzi în mod real la ultima întrebare ce ţi-a fost pusă şi în special să arăţi cine a dispus internarea în lagărul dela Tg.Jiu a lui PATRASCANU în timpul cât Dta erai şeful Corpului Detectivilor?

Răspuns:

Eu am fost foarte sincer în ceeace am răspuns. Nu ştiu altceva despre PATRASCANU în afară de ceeace am arătat, ca fiind cunoscut de mine în timpul războiului şi în ce priveşte vreo internare în lagăr a lui PATRASCANU în timpul cât eram şeful corpului detectivilor, eu nu cunosc şi deasemeni nu ştiu nici persoana care ar fi dispus vreo internare în lagăr a lui PATRASCANU în acel timp.

Intrebare:

Iţi dai seama de răspunderea ce ţi-o asumi când dai astfel de răspunsuri ireale faţă de anchetă?

Răspuns:

Imi dau perfect de bine seama de răspunderea ce mi-o asum prin răspunsurile ce le-am dat şi precizez că nu am ştiut altceva despre PATRASCANU în afară de ceeace am răspuns.

Intrebare:

Pentru aţi dovedi atitudinea banditească şi mincinoasă ce ţi-ai adoptat-o, ancheta îţi prezintă un document oficial al Siguranţei din acel timp, cu semnătura Dtale. Ce ai de răspuns faţă de documentul ce poartă semnătura Dtale?

Răspuns:

Recunosc că documentul ce mi s'a prezentat este într'adevăr o lucrare care la data întocmirii ei, am avut cunoştinţă de conţinutul acesteia, am semnat-o şi a fost expediată M.A.I. Secretariatul General.

După ce am citit în prezent acest document, recunosc că la data de 25 Mai 1943, dată ce o poartă acest

./.

ss/GH.FRANZESCU

document şi când eu eram director al Direcţiei a III-a.,eu am avut cunoştinţă prin această lucrare despre situaţia la zi în care se afla PATRASCANU.Astfel,la acea dată eu am cunoscut următoarea situaţie despre PATRASCANU.

Că în Aug.1940 fusese internat în lagărul Miercurea Ciuc,iar la 7 Oct.1940 fusese pus în libertate.

Că fusese eliberat din lagăr,iar la 10 Febr. 1941 se fixase domiciliu obligatoriu la Poiana Tapului din ordinul verbal al lui ANTONESCU.

Că la 2 Ianuarie 1943 fusese internat în lagărul dela Tg.Jiu conform ordinului M.A.I. şi că la data de 25 Mai 1943 când eu am semnat lucrarea respectivă, PATRASCANU se afla internat în lagăr.

Despre acest document eu uitasem complect, deoarece era una din multiplele lucrări ce-mi veneau spre semnare.

Astfel că datele cuprinse în această lucrare cu privire la PATRASCANU,uitasem complect că le-aşi fi cunoscut la data respectivă.

In prezent citind acest document,recunosc că am avut cunoştinţă de conţinutul lui la data respectivă, însă altceva în afară de ceeace este consemnat în acest document,eu nu cunosc.

De exemplu,internarea în lagărul dela Tg.Jiu a lui PATRASCANU în Ianuarie 1943 şi care este prevăzută în acest document,am ştiut la acea dată numai că fusese făcută din ordinul M.A.I. aşa cum este consemnat în document,însă cine anume a dispus această internare,eu nu ştiu.

Nu am cunoscut la data respectivă nimic altceva în plus decât conţinutul strict al documentului ce mi-a fost prezentat.

<u>Intrebare:</u>

Ce ştii despre activitatea serviciului de spionaj britanic dusă în România în timpul războiului?

<u>Răspuns:</u>

Nu cunosc nici un fel de activitate a serviciului de spionaj britanic dusă în România în timpul războiului.

<u>Intrebare:</u>

Ce ingineri ai cunoscut între anii 1940-1944?

./. ss/GH.RANZESCU

Răspuns:

Nu am cunoscut nici un inginer în această perioadă.

Intrebare:

Ai cunoscut pe conducătorul Soc."Romăno-Fir".

Răspuns:

Nu l-am cunoscut.

Intrebare:

Când ai cunoscut persoana din fotografia ce ţi se prezintă?

Răspuns:

Nu am cunoscut niciodată persoana din fotografia ce mi s'a prezentat.

Intrebare:

Când l-ai cunoscut pe Ing.ALEX.STEFANESCU?

Răspuns:

Nu l-am cunoscut pe ing.ALEX.STEFANESCU şi nici nu am auzit vreodată de numele acestuia.

După ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu şi am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, îl susţin şi semnez propriu nesilit de nimeni.

Anchetator,
Lt.Maj.de Securitate
V.Vânătoru

Reţinut,
ss/GH.RANZESCU

Proces-Verbal de interogator

Arestat ul Rânzescu Gh. născut la 20 Iunie 1890 în Bârlad, fiul lui Damian și Elena, de profesiune fost polițist, pensionar, cu ultimul domiciliu în Buc. Str. Crăciun No 12
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

21 Ianuarie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 19 și 30 min.
" s'a terminat la " 21 și 10 "

Intrebare: In ce perioadă de timp ai fost d-ta șeful Corpului Detectivilor?

Răspuns: Șef al corpului detectivilor am fost din Septembrie sau Octombrie 1941 și până la 1 Aprilie 1943.-

Intrebare: Ce ai cunoscut d-ta cu privire la situația lui Pătrășcanu în timpul războiului?

Răspuns: In timpul cât am fost șeful corpului detectivilor, nu am știut altceva despre Pătrășcanu decât că această persoană există și că făcea parte din Partidul Comunist.- In tot acest timp cât am fost șeful Corpului detectivilor, nu am cunoscut în ce situație se găsea acest Pătrășcanu și mai precis, nimic altceva decât ceace am arătat mai sus.-

Prin vara anului 1944 fiind în deplasare și în trecere prin Sinaia, am aflat dela șeful poliției din Sinaia anume Aurel Papa că

Semnătura,
Gh. Rânzescu

Mod. 185

Urmare: Pătrășcanu avea domiciliu fixat la Poiana Țapului, că în acel timp făcea dese deplasări la București cu aprobarea lui Piki Vasiliu și că Pătrășcanu activa în acel timp în vederea încheierii unui acord cu partidele istorice pentru eșirea României din răsboi.-

Precizez că pentru prima oară, cu acest prilej am aflat despre faptul că Pătrășcanu avea domiciliu obligatoriu la Poiana Țapului.-

Deasemeni precizez că în tot timpul răsboiului nu am știut despre vre'o internare sau scoatere din lagăr a lui Pătrășcanu.-

Aceasta însă până în vara lui 1944 când am aflat dela Aurel Popa cu ocazia discuției ce am arătat-o mai sus, că Pătrășcanu până la fixarea domiciliului obligatoriu fusese în lagăr și eliberat, fără însă ami preciza când fusese eliberat și de către cine anume.-

Intrebare: D-ta. nu ești sincer și ancheta îți cere să răspunzi în mod real la ultima întrebare ce ți-a fost pusă și în special să arăți cine a dispus internarea în lagărul dela Tg. Jiu a lui Pătrășcanu în timpul cât D-ta. erai șeful corpului detectivilor?

Răspuns: Eu am fost foarte sincer în ceeace am răspuns.- Nu știu altceva despre Pătrășcanu în afară de ceeace am arătat, ca fiind cunoscut de mine în timpul răsboiului și în ce privește vre'o internare în lagăr a lui Pătrășcanu în timpul cât eram șeful corpului detectivilor, eu nu cunosc și deasemeni nu știu nici persoana carear fi dispus vre'o internare în lagăr a lui Pătrășcanu în acel timp.-

Semnătura, [signature]

Urmare: Intrebare: Iţi dai seama de răspunderea ce ţi-o asumi când dai astfel de răspunsuri inşelătoare faţă de anchetă?

Răspuns: Imi dau perfect de bine seama de răspunderea ce mi-o asum prin răspunsurile ce le-am dat şi precizez că nu am ştiut altceva despre Pătrăşcanu în afară de ceea ce am răspuns.-

Intrebare: Pentru a-ţi dovedi atitudinea banditească şi mincinoasă ce ţi-ai adoptat-o, ancheta îţi prezintă un document oficial al Siguranţei din acel timp, cu semnătura d-tale.- Ce ai de răspuns faţă de documentul ce poartă semnătura d-tale?

Răspuns: Recunosc că documentul ce mi s'a prezentat este într'adevăr o lucrare care la data întocmirii ei, am avut cunoştinţă de conţinutul acesteia, am semnat-o şi a fost expediată M.A.I. Secretariatul General.-

După ce am citit în prezent acest document, recunosc că la data de 25 Mai 1943, dată ce o poartă acest document şi când eu eram Director al Direcţiei a III-a, eu am avut cunoştinţă prin această lucrare despre situaţia la zi în care se afla Pătrăşcanu.- Astfel, la acea dată eu am cunoscut următoarea situaţie despre Pătrăşcanu.-

Că în Aug. 1940 fusese internat în lagărul Miercurea Ciuc, iar la 7 Oct. 1940 fusese pus în libertate.-

Că fusese eliberat din lagăr, iar la 10 Febr. 1941 i se fixase domiciliu obligatoriu la Poiana Ţapului din ordinul verbal al lui Antonescu.-

Că la 2 Ianuarie 1943 fusese internat în lagărul

Mod. 185

Semnătura, [signature]

Urmare: dela Tg. Jiu conform ordinului M.A.I. și că la data de 25 Mai 1943 când eu am semnat lucrarea respectivă, Pătrășcanu se afla internat în lagăr.-

Despre acest document eu uitasem complect, deoarece era una din multiplele lucrări ce-mi veneau spre semnare.-

Astfel că datele cuprinse în această lucrare cu privire la Pătrășcanu, uitasem complect că le-ași fi cunoscut la data respectivă.-

În prezent citind acest document, recunosc că am avut cunoștință de conținutul lui la data respectivă, însă altceva în afară de ceeace este consemnat în acest document, eu nu cunosc.-

De exemplu, internarea în lagărul dela Tg. Jiu a lui Pătrășcanu în Ianuarie 1943 și care este prevăzută în acest document, am știut la acea dată numai că fusese făcută din ordinul M.A.I. așa cum este consemnat în document, însă cine anume a dispus această internare, eu nu știu.-

Nu am cunoscut la data respectivă nimic altceva în plus decât conținutul strict al documentului ce mi-a fost prezentat.-

Intrebare: Ce știi despre activitatea serviciului de spionaj britanic dusă în România în timpul războiului?

Răspuns: Nu cunosc nici un fel de activitate a serviciului de spionaj britanic dusă în România în timpul războiului.-

Intrebare: Ce ingineri ai cunoscut între anii 1940 - 1944?

Semnătura, M. Rășcanu

Urmare: Răspuns: Nu am cunoscut nici un inginer în această perioadă.-

Intrebare: Ai cunoscut pe conducătorul Soc. „Romano-Fix"?

Răspuns: Nu l-am cunoscut.-

Intrebare: Când ai cunoscut persoana din fotografia ce ți se prezintă?

Răspuns: Nu am cunoscut nici odată persoana din fotografia ce mi s'a prezentat.-

Intrebare: Când l-ai cunoscut pe Ing. Alex. Știfănescu?

Răspuns: Nu l-am cunoscut pe Ing. Alex. Știfănescu și nici nu am auzit vreodată de numele acestuia.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez propriu mâna lit de nimeni.-

Anchetator,
Lt. Inj. [signature]

Arestat,
[signature]

Semnătura,

Mod. 185

Tov. Antonii 055

Dacă Col. Mardajac nu este mort sau plecat din țară poate fi arestat, iar în ce privește generalul Tătăranu mai așteaptă până se va lua o hotărâre.

28. 8. 950 [signature]

26 August 195o

N O T A
==============

Din declaraţia H. din 21 August 195o, dată de REMUS KOFFLER, rezultă că VICTORIA SARBU a ţinut legătura între FORIS STEFAN şi SRAER, care menţinea legătura lui FORIS cu aparatul de stat antonescian, respectiv cu organele Siguranţei dela Prefectură prin SAVA DUMITRESCU, cu TAFFLARU dela Direcţia Generală a Poliţiilor şi cu colonelul MARDARJAC, fostul şef de cabinet al criminalului de răsboi antonescian, PICKI VASILIU.-

Faţă de cele de mai sus, propunem identificarea şi arestarea colonelului MARDARJAC, pentru a se stabili care au fost legăturile între trădătorul SRAER şi colonelul MARDARJAC.-

MAIOR DE SECURITATE
Antonie

0 57

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

DIRECŢIUNEA GENERALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI

Se autoriză percheziţia
PROCUROR MILITAR
Magistrat [signature]

Nr. 43419
din 30 Aug. 1950

CĂTRE

PARCHETUL TRIB. MILITAR REGIUNEA II BUCUREŞTI

Avem onoare a vă ruga să binevoiţi a aproba efectuarea unei percheziţii domiciliare numitului Mădărjac Alexandru din str C. Arionii Bl. I. Corp. I. Sat. Nr. 6 unde suntem informaţi că se găsesc materiale ce interesează ordinea şi securitatea poporului

LT. COL. DE SECURITATE
[signature]

MAIOR DE SECURITATE
[signature]

C. 02.628. — Imprimeria Centrală

055

B

<u>PROCES VERBAL</u>

Astăzi anul 1950 luna August ziua 31

Noi . . . .

Având în vedere autorizaţia de percheziţie Nr.6700 din . . . . 1950 a Parchetului Tribunalului Militar pentru a efectua o percheziţie domiciliară la locuinţa numitului Mădărjac Alexandru din Bucureşti str. C. C. Arion Nr. 6 -. în scopul de a găsi material ce interesează ordinea şi securitatea poporului

Insoţit fiind de asistenţii mai jos notaţi ne-am transportat la faţa locului unde am găsit prezent pe sus numitul ... după ce i-am pusă în vedere calitatea şi scopul vizitei noastre am procesat la percheziţionarea locuinţei rezultatul fiind pozitiv

S'au ridicat un album cu diferite fotografii. nu s'a ridicat, haine, bani sau obiecte de valoare

Drept pentru care am încheiat prezentul proces verbal spre cele legale.-

A Boian

Percheziţionat

Al. Mădărjac

Asistenţi

Gh.

UNITATEA D.S.S.P. | D.S. | 059

Sef Nr. ________
Valiză.

Sd.

PROCES VERBAL Nr. 00320

DE DEPUNERE ŞI PERCHEZIŢIE CORPORALĂ

Făcut astăzi, 31 August 1950 *ora* 5³⁰ *în* Bucureşti
Noi, Plut. Maj. Scuka Leopold *din* D.S.S.P.
în virtutea drepturilor ce ne sunt acordate, dispunem depunerea în arest în interesul cercetărilor a numitului MĂDĂRJAC ALEXANDRU *născut la* 1 Mai 1897 *în comuna* Tarleni - Simila
judeţul Tutova *fiul lui* Ion *şi* Marie
de profesiune fost Colonel *căsătorit cu* Florica *domiciliat în* Bucureşti
Str. C.C. Arion *Nr.* 6 *primit conform ordinului/raportului* Notă.
Nr. ________ *din* ________

Procedând la percheziţia corporală a susnumitului, am găsit asupra lui următoarele obiecte şi valori:

1046 lei (una mie patru zeci şi şase) Port-for cu acte personale, curea, verighetă, pieptene, port-jartiere, 3 perechi ciorapi, 2 pulovare fără mâneci, 5 perechi chiloţi, 1 pereche izmene flanelă, 2 cămăşi, 1 cămaşă flanelă, 4 gulere, 1 batistă, ochelari de vedere.

Drept care am încheiat prezentul proces verbal.

OFIŢER DE SERVICIU,
Plut. Maj. Scuka Leopold.

Percheziţionat,
Colonel Ref. Alexandru [signature]

Transferat la ________ **conform Ordinului Nr.** ________ **din** ________

Am predat,
OFIŢER DE SERVICIU,

Am primit, reţinutul şi obiectele menţionate în prezentul proces verbal.

D O V A D Ă

Am primit obiectele şi valorile menţionate în prezentul proces verbal.

Data ________

grupa 3

060 A

Nr.

FIŞA PERSONALĂ

Intocmită de Direcţia, Serv. Judeţean D. G.S.P.
Numele şi pronumele: MADARJAC + ALEXANDRU.
Cu porecla: –
Nume fals: –
Semnătura infractorului: Mădărjac Alexandru

Felul infracţiunii:
Ocupaţiunea: pensionar militar
Origina socială:
Apartenenţa politică:
Avere:
Vârsta: 53- Ani
Anul naşterii, comuna, judeţul, ţara: 1-V-1897 com. Jorleni - Tutova
Ultimul domiciliu: comuna, judeţul, ţara: Buc. Str. C.C. Arion Nr. 6.
Domiciliile anterioare Buc. Str. Giacomo Carissi Nr. 1.
Naţionalitatea Rom.
Cetăţenia –
Religiunea –

Starea civilă	Expunerea rezumativă a infracţiunii
Ioan (Tata) +	
Maria (Mama)	
Florica (Soţ-(ţia))	
Copii 1	
Rude	

A fost — Fotografiat de [signature] Clişeul Nr. 1552.
Dactiloscopiat de

Studii: Dr. în medicină
Limba ce posedă: franceza Germana Rusa. –
Situaţia militara: Col. pensionar
Specialitatea ca infractor:

Formula dactiloscopică:

SEMNALMENTELE

1. Talia: m. 1 cm. 78.
f. mic, mic, mijlociu, înalt, f. înalt

2. Corpolența potrivit
~~slab, svelt,~~ potrivit, ~~bine făcut, mare~~

3. Fața { culoarea roșie / forma ovală
culoarea: roză, ~~palidă, bruna~~
forma: ~~rotundă~~, ovală, ~~pătrată, plină sau slabă~~

4. Fruntea mijlocie
~~mică~~, mijlocie, ~~mare, turtită, plină sau slabă~~

5. Părul { ondulat / culoarea sur
ondulat, ~~n-ted, chelie~~
culoarea: ~~blond, roșu, castaniu, negru~~, sur, ~~alb~~

6. Ochii castanii deschis
~~albaștri, cenușii, galbeni, portocalii~~, castanii deschis, ~~castanii închis, particularități~~

7. Sprâncene { forma drepte / culoarea castanii
forma: drepte, ~~arcuite, îmbinate~~
culoarea: se notează când diferă de a părului capului.

8. Nasul { profil / fața rectiliniu
pirectiliu, ~~concav, convex~~
~~f. drept, ondulat, turtit, scobit, boltit~~

9. Gura mijlocie buze groase
~~mică~~, mijlocie, ~~mare~~, buze groase, ~~subțiri, resfrânte~~

10. Bărbia subțire
subțire, ~~lată, dublă, cu gropiță~~

11. Urechile mijlocii depărtate
~~mici~~, mijlocii, ~~mari~~, depărtate, ~~lipite, găurite~~

12. Semne particulare (cicatrice, pigmentări ale pielei, tatuaj, fracturi, anchiloze, picioare în X sau O, ghebos, amputări, etc.) Nu are.

Legături politice	Caracterizări speciale asupra individului

Impresiunile digitale a mânei stângă

Mare	Index	Mijlociu	Inelar	Mic

Ziua arestării şi comportarea la arestare	Rezultatul percheziţiei		Antecedente	Condamnat Prin sentinţă sau decizie
31-VIII-950				
				Locul unde se execută pedeapsa

Observaţiuni şi note oficiale

Semnătura celui ce a făcut foaia

Sigiliul

Semnătura ofiţerului de poliţie unde s'a fotografiat şi dactiloscopiat

Sigiliul [signature]

Impresiunile digitale a mânei drepte

Mare	Index	Mijlociu	Inelar	Mic

Ştiinţe rezultate din declaraţiile sale

Ştiinţe rezultate din declaraţiile altora

Confruntări

Reconstituiri

D.G.S.P.
SECRETARIAT
Nr.400
23 Ian.1950

062

REFERAT

Asupra următoarei persoane verificată la arhivele noastre.

1. MADARJAC ALEXANDRU

In 1941, Madarjac, doi fraţi, unul maior magistrat şi al doilea căpitan de infanterie, dom. în Buc. str. Transilvania Nr, 46, în luna Aprilie 1941, au fost semnalaţi că ar avea în păstrare lucruri luate din timpul rebeliunei.

In ziua de 18 Apr. 1941, Comenduirea Pieţii Bucureşti făcând o descindere la domiciliul susnumiţilot, a stabilit că ofiţerii în cauză duc o viaţă modestă, iar denunţul a fost lipsit de temei.

In 1949 este cunoscut Madarjac Alexandru, nsc. la 1 Mai 1897, în com. Simila jud. Tutova, cu ultimul dom. în Buc. Cal. Victoriei Nr. 179, fost colonel.

In timpul regimului antonescian a fost directorul secţiei politice din M.A.I.

In 1944 a fost implicat în procesul Pichi-Vasiliu şi deblocat din armată şi tot atunci a părăsit domiciliul fără a i se cunoaşte noua adresă.

Din investigaţiile efectuate rezultă că are un frate în Bucureşti, Madarjac Emeric, avocat, dom. în str. Vasile Lascăr 23-25 la care este văzut că vine deseori în timpul serii.

In 1943 un anume Mădărjac, colonel, magistrat f.d., cunoscut că este directorul de cabinet a lui Picky Vasiliu şi este bun prieten cu Pache Protopopescu, dela ziarul "Curentul" şi cu scriitorul Victor Eftimiu.

Ziarul "Semnalul" din 25 Martie 1945, arată că colonelul Mădărjac a fost director al ordinei publice din Min. de Interne.

In 1938 un anume Mădprjac, maior magistrat din M.A.N., Direcţia Justiţiei Militare, f.d. Numitul a fost pus în supraveghere de organele S.S.I. dela data de 19 Iulie 1938 până la data de 10 Aug. 1938, fără a se arăta în dosar motivul supravegherei.

In Martie 1944, un anume Mădărjanc, dela M.A.I., f.d. semnalat că este bun prieten cu pretinsul ziarist şi escroc Romulus Boteanu.

In 1944 dintr'o notă arată că Ministrul Afacerilor Interne prin coloneii Mădărjac şi Nicolau roagă a se da aviz favorabil pentru evacuarea la Sinaia sau Buşteni a consulului Italian Colfa Danielil fiind un convins adept al lui Mussolini.

In anul 1942, col. Mădărjac este arătat că bun prieten şi colaborator al lui Gh. Tăzlăoanu zis Aghiuţă, care se ocupa cu urmărirea mişcării evreeşti şi democrate, cu ajutorul lui Mădărjac şi cu anumiţi legionari.

Lt. de Securitate

C. Novac.

063

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
SUBSECRETARIATUL DE STAT PENTRU POLIȚIE
DIRECȚIA ORDINEI PUBLICE
30.SEP.1944 017471

Nr.PRECEDENT	Nr.URMATOR	ANEXE	SERVICIUL

la B7

PROCES - VERBAL

Astăzi 14 Sept.1944.-

Intre noi, Col.Magistrat Mădărjac Alexandru, Directorul Ordinei Publice din Ministerul Afacerilor Interne și Lt.Col. Magistrat Nicolau Anton, Director de Cabinet al Domnului Ministru Subsecretar de Stat pentru Poliție, s'a procedat primul la predarea, iar al doilea la primirea următoarelor memorii și acte :

1. Memoriul original al D-lui General Pălăngeanu N. (trimis M.St.M.)
2. " " " " Diaconescu N. } " M.R.
3. Copia memoriului " " " "
4. Memoriul original al " Col. Leoveanu Serban
5. " " " Col.Mag.Petrescu I.Alex.
6. " " " Cpt. Eugeniu M.Pursa trimis P.P.C.
7. " " " Cpt.Mag.Munteanu V.Aurel
8. " " " Cpt. Rădulescu Corneliu } trimise P.P.C.
9. " " " Cpt. Bocșa D.Nicolae
10. " " " Cpt. Ignat Ioan
11. " " " Col.rez.Broșteanu Emil
12. " " " Lt.rez. Pantazopol Teodor trimis ...
13. " " " Lt.rez. Popovici Dan
14. " " " Lt.rez. Patriciu Popescu (trimis I.G.I.
15. " " " Sublt.rez Maier Carol

Dosarele colectate de Horia Sima și găsite asupra legionarului Petre Nicolau, arestat în anul 1941, inventariat după cum urmează :

1. Dos.A. conține dosarul intitulat " Chestiuni Externe"
2. " B. " " " " Lucrările lui Ion Victor Bojen asupra regimurilor politice".
3. " C. " " " " Proecte, propuneri și planuri".
4. " D. " " " " Ordine și circulări date de Dl.Comandant."
5. " E. " " " " Ordine privitoare pe H.Sima."
6. " F. " " " " Chestiuni privitoare pe Mișcarea legionară"

predate 24 III 1945, de Tănăsoaie ... de ... al ... M. Ta... ...

./.

7.Dos.G. conține dosarul intitulat "Memorii".
8. " H. " " " "Scrisori".
9. " I. " " " "Acte de acuza-denunțuri-armata"
10. " J. " " " "Note informative interne".
11. " K. " " " "Note și comunicări".
12. " L. " " " "Discursuri".
13. " M. " " " "Anchete și studii".
14. " N. " " " "Dosar cu declarațiile celor ce au luat parte la răsvrătirea dela Sediu".
15. " O. " " " Comuniști și Evrei.
16. " P. " " " Note informative cu caracter militar".
17. " R. " " " "Cereri".
18. " S. " " " "Reclamațiuni"
19. " T. " " " "Denumiri"
20. " U. " " " "Plic cu scrisori,chestiunea preotului Dumitrescu Borsa".

S'a mai predat și am primit următoarele dosare și lucrări:

1. Dosarul Nr.22 Armand Călinescu
2. Dosarul cu Memoriile Armand Călinescu 1916/1918
3. Dosarul cu " " " 1925-1928
4. Dosarul cu scrisori particulare primite de Armand Călinescu
5. " " memoriile Armand Călinescu Mai 1930-Ian.1933
6. " " Memoriile Armand Călinescu 1933
7. " " " " " 1 Ianuarie 1934-Mai 1935
8. " " " " " 1935-1936
9. " " " " " Iulie 1936-Februarie 1938
10. " " " în notițe" 1938
11. " " " " 1939
12. " " scrisori primite de Armand Călinescu dela diverși demnitari.
13. " " Cheltueli făcute de Preș.Cons.de Miniștri din fondul de dispoziție pe lunile ,Ianuarie,Februarie și Martie 1939.
14. " " Cheltueli efectuate de M.Interne din fondul Ordinei Publice dela 1 Martie 1938 la 1 Sept.939
15. " " Cheltueli făcute de Președ.Cons.de Miniștri din fondul de dispoziție pe lunile August,Oct.Nov.și Decembrie 1938.
16. " " Tabloul de diferite cheltueli făcute la Președinție.
17. " " memoriul Domnului General Leoveanu dela Siguranță

./.

18.Dosar cu Notele S.S.I. Nr.3/A
19.Dosar Nr.2. cuprinzând situaţia din teritoriile cedate Ungariei
10 X - 10 X 1944

20.Dosar Nr.9. cuprinzând " Diverse " dela S.S.
21.Dosar Nr.4 " " Germani "
22.Dosar Nr.6. " " Circulaţie"
23.Dosar Nr.8. " Măsurile de Siguranţă pe şoseaua naţională Bucureşti-Predeal

24.Dosar Nr.11. " " L "
25.Dosar Nr.14 " " R "
26.Dosar Nr.15 " "P.N."
27.Dosar Nr.16 " "A"
28.Dosar Nr.17 " "I"
29.Dosar Nr.19 " "Diverse"
30.Dosar Nr.20 " Organizarea Biuroului de Cenzură a convorbirilor telefonice internaţionale(instrucţiuni de funcţionare)

31.Dosar Nr.24 " Francmasoneria.
32.Dosar Nr.7 " Inspecţia făcută în judeţele Severin-Caraş-Timiş Arad-Hunedoara (18-23 III.1941)

33.Dosar Nr.28 " ancheta ref.evadare Col.Beck
34.Dosar Nr. 1 " telegrama trimisă de N.Titulescu Regelui Carol II
35.Dosar Nr. 5 " comunicări Cons.de Miniştri
36.Dosar Nr. " situaţia muncitorilor.
37.Dosar " situaţia penitenciarelor
38.Dosar " afacerea Pandelis
39.Dosar " Memoriul situaţiei politicei interne
40.Dosar " Frăţiile de Cruce
41.Dosar " Indexul alfabetic al Decretelor-Legi
42.Dosar " Diverse
43.Dosar " Diverse
44.Dosar " Activitatea sectelor religioase în Basarabia
45.Dosar " Mişcarea legionară în Basarabia
46.Dosar " Problema Poliţiei
47.Una care Nr.8 J.intitulată " Curente şi Acţiuni Subversive a I.G.J.
48.Dosar Secret cuprinzând personalul minoritar şi suspect dela S.A.R.P.
49.Un plan pentru stingerea incendiilor în Bucureşti, în caz de bombardament
50.Una carte a Direcţiunei Gen.a Pol.cu titlu " Directive "
51.Una coroană Regală, ridicată de la Palatul Regal, de P. C. N. în urmă cu 2ani şi trimisă spre păstrare Subsecret.de Stat pt.Poliţie.

52.Dosar referitor la activitatea comunistă din Basarabia.
53.Dosar referitor la mişcarea comunistă în România
54.Dosar referitor la conferinţele Dlui General Vasiliu

Drept pentru care s'a încheiat prezentul proces-verbal în dublu exemplar.

Am predat

COL.MAGISTRAT,

Al.Mădărjac

Am primit,

LT.COL.MAGISTRAT,

A.Nicolau

Subsemnatul am primit şi depozitat în" Fichet" -ul ce aparţine Domnului Ministru Subsecretar de Stat,toate dosarele şi actele de care se face menţiune în prezentul proces-verbal.

ŞEF DE SECŢIE

I.Ştefănescu

26-IX-50

D E C L A R A T I E

Subsemnatul ALEXANDRU MADARJEAC cu ultimul domiciliu în Bucureşti Str.C.C.Arion No.6 fiind întrebat declar următoarele :

Intrebare : Când, unde, prin cine şi cu ce ocazie l-am cunoscut pe Dl.GUTA STEINBERG din Buc.Str.Vasile Lascăr No.23?

Răspuns: L-am cunoscut cu ocazia prezentării la Regt.17 obuziv, unde ambii am fost repartizaţi ca elevi Plotonieri, în primăvara anului 1917.

Intrebare: Cu ce se ocupa el în acest timp?

Răspuns: Işi făcea stagiul militar, ca mobilizat.

Intrebare: In ce raporturi am fost cu el până la 23 August?

Răspuns: In raporturi prieteneşti, legaţi de amintirea milităriei, ne-am văzut însă foarte rar, fiind ambii în localităţi diferite. Ne-am văzut mai des, de prin anul 1943, începutul lui 1944.

Intrebare: Dar după această dată?

Răspuns: Aceleaşi bune raporturi, văzându-ne şi mai des ca înainte.

Intrebare: Ne vizitam acasă, sau la birou?

Răspuns : Acasă am fost de două ori la el, la birou însă destul de des, fie la Titan unde era funcţionar duperior şi unde funcţiona şi fratele meu ENRIC MADARJAC ca avocat, fie în urmă la biroul lui avocaţial, pe care îl are împreună cu fratele meu.

Intrebare : Ce discutam cu el când îl vedeam şi înainte şi după 23 August ?

Răspuns : Inainte de 23 August la mine la birou comentam în general buletinele emisiunilor de radio privitoare la mersul războiului, după 23 August chestii generale, profesionale lipsă de clientelă, amintiri.

Intrebare : Pe cine dintre prieteni sau cunoscuţii lui mi i-a prezentat ?

Răspuns : Pe fratele lui NATHAN STEINBERG, pe o Dnă VLAD.

./.

Intrebare : Cu ce ocazie şi în ce împrejurări ?

Răspuns: Intâmplător, la birou la el

Intrebare: Ce servicii mi-ancerut să-i fac până la 23 August 1944?

Răspuns: Mi-a cerut să-i fac rost de o autorizaţie pentru bicicletă.

Intrebare: Dar după această dată?

Răspuns: Nici-un serviciu.

Intrebare: Care dintre serviciile cerute i le-am satisfăcut?

Răspuns: Autorizaţia pentru bicicletă n'am putut să i-o satisfac pentrucă n'a aprobat Subsecretarul de Stat.

Intrebare : Când l-am întâlnit ultima dată şi ce discuţie am avut cu el?

Răspuns: Cam în preajma zilei de 20 August 1950 când se pregătea să plece pentru câteva zile la mare. Am discutat puţin şi în legătură cu acest proect de călătorie.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau de voie, conştient şi nesilit de nimeni.

ss. ALEXANDRU MADARJAC

Bucureşti
26 Septemvrie 1950

Declarație

Subsemnatul Alex. Mădărjac cu ultimul domiciliu în București str. C.C. Arion Nr. 6 fiind întrebat declar următoarele:

Întrebare: Când, unde, prin cine și cu ce ocazie l'am cunoscut pe dl Guta Steinberg din Buc. str. Vasile Lascăr Nr. 23?

Răspuns: L'am cunoscut cu ocazia prezentării la Regt. 17 obuziere, unde amândoi am fost repartizați ca elevi plotonieri, în primăvara anului 1917.

Întrebare: Cu ce se ocupa el în acel timp?

Răspuns: Își făcea stagiul militar, ca mobilizat.

Întrebare: În ce raporturi am fost cu el până la 23 August?

Răspuns: În raporturi prietenești, legați de muncă în timpul militariei, ne-am văzut însă foarte rar, fiind amândoi în localități diferite. Ne-am văzut mai des, dela anul 943, începutul lui 1944.

Întrebare: Dar după această dată?

Răspuns: Aceleași bune raporturi, văzându-ne și mai des ca înainte.

Întrebare: Ne vizitam acasă, dar la birou?

Răspuns: Acasă am fost de două ori la el, la birou însă destul de des, fie la Titan unde era funcționar superior și unde funcționa și fratele meu Enric Mădărjac ca avocat, fie în urmă la biroul lui avocațial, pe care îl are împreună cu fratele meu.

Întrebare: Ce discutam cu el când îl vedeam și înainte și după 23 August?

Răspuns: Înainte de 23 August la mine la birou, comentam în general buletinele emisiunilor de radio privitoare la mersul războiului, după 23 August chestii generale, profesionale, lipsă de clientelă, amintiri.

./.

Intrebare: Pe cine dintre prietenii sau cunoscuţii lui mi i-a prezentat?

Răspuns: Pe fratele lui Nathan Steinberg, pe o d-na Vlad.

Intrebare: Cu ce ocazie şi în ce împrejurări?

Răspuns: Intâmplător, la birou la el.

Intrebare: Ce servicii mi-a cerut să-i fac până la 23 August 1944.

Răspuns: Mi-a cerut să-i fac rost de o autorizaţie pentru bicicletă.

Intrebare: Dar după această dată?

Răspuns: Nici un serviciu.

Intrebare: Care dintre serviciile cerute i le-am satisfacut?

Răspuns: autorizaţia pentru bicicletă n'am putut să i-o satisfac pentrucă n'a aprobat Subsecretarul de Stat.

Intrebare: Când l-am întâlnit ultima dată şi ce discuţie am avut cu el?

Răspuns: Cam în preajma zilei de 20 Aug. 1950, când se pregătea să plece pentru câteva zile la mare. Am discutat puţin şi în legătură cu acest proect de călătorie.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau de voie, conştient şi nesilit de nimeni.

Mihăilescu

Bucureşti 26 Sept. 1950.

DECLARATIE

Subsemnatul ALEX.MADERJAC cu ultimul domiciliu în Bucureşti Str.C.C.Arion No.6, fiind întrebat, declar următoarele :

Intrebare : Când, unde, prin cine şi cu ce ocazie, l-am cunoscut pe Dl.avocat IOSIF SCHREIER ?

Răspuns: Suntem concetăţeni din Vaslui. Apropierea dintre noi propriu zis, s'a cimentat în Bucureşti prin anul 1939 când am început a ne vedea mai des.

Intrebare: Cu ce se ocupa el în acel timp?

Răspuns : Cu avocatura.

Intrebare : In ce raporturi am fost cu el? până la 23 August?

Răspuns: De prietenie şi consideraţie reciprocă.

Intrebare: Dar după această dată?

Răspuns : La fel, deşi ne-am văzut mai rar.

Intrebare: Ne vizitam acasă, dar la birou?

Răsouns: Foarte des la birou la mine şi în casa din Cal.Victoriei No.169 et.IV şi de câteva ori acasă la el în Str.C.A.Rosetti şi Gogu Cantacuzino.

Intrebare : Ce discutam cu el când îl vedeam şi înainte şi după 23 August 1944?

Răspuns: In timpul războiului despre evenimentele în curs, măsurile ce se luau de autorităţi, informaţiunile decrete pe care le posedam, intervenţii la instanţele militare.
După 23 August 1944 îmi explica cuceririle clasei muncitoare, cum vedea el cimentarea lor. Deasemeni despre posibilitatea mea de plasare. Nu l-am întrebat şi nici el nu mi-a spus, cauzele pentru care în ultima vreme când îl vedeam, nu mai ocupa vreun post oficial.

Intrebare : Pe cine dintre prietenii, sau cunoscuţii lui mi i-a prezentat ?

Răspuns: Imi amintesc despre Dl.STELIAN TANASESCU. Tot el m'a introdus prima dată la Dl.Ministru TEOHARI GEORGESCU, pe când Dsa fusese numit Subsecretar de Stat la M.A.I.

./.

Intrebare : Cu ce ocazie şi ce împrejurări ?

Răspuns: Cu Dl.STELIAN TANASESCU a venit la mine la birou la Minister, cu ocazia obişnuitelor lui vizite ce-mi făcea.
La Dl.Ministru T.GEORGESCU m'a introdus pentru a-i da Dlui Ministru, unele informaţii în legătură cu stările din trecut.

Intrebare : Ce servicii mi-a cerut să-i fac până la 23 August 1944?

Răspuns : In timpul războiului servicii în legătură cu lupta derezistenţă, la care - după câte ştiam - participa activ: buletine şi informaţii secrete, măsurile ce se luau de autorităţi. Deasemeni intervenţii la instanţele militare, să nu se aplice comuniştilor ce se judecau pedeapsa cu moartea, pentrucă spunea el, interesul principal de moment, era să le salvăm viaţa. M'a rugat deasemeni în câteva rânduri să interviu cum pot, pentru readucerea unor trimişi în Transnistria.

Intrebare : Dar după această dată?

Răspuns : Nici unul.

Intrebare : Care dintre serviciile cerute i le-am satisfăcut?

Răspuns: Cele de interes informativ toate. Intervenţiile nu le-am putut satisface toate.

Intrebare: Când l-am întâlnit ultima dată şi ce discuţie am avut cu el?

Răspuns: Cred că în urmă cu doi ani, în tot cazul nu mult după aceasta am auzit că a plecat din Ţară. L-am întâlnit pe stradă, seara, Str.Batiştei colţ cu Bulevardul.
Era niţel abătut, mi-a spus că a dus copilul la socrii lui la Bacău, că este numai cu LORICA (soţia lui) în Bucureşti, că are unele plictiseli, dar că vor trece. Nu mi-a spus nimic despre intenţia lui de plecare.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau de voie, conştient şi nesilit de nimeni.

ss.ALEXANDRU MADARJAC

Bucureşti
26 Septemvrie 1950

072 38

Declarație

Subsemnatul Alex. Măolaișac cu ultimul domiciliu în București str. C.C. Arion No 6, fiind întrebat, declar următoarele:

Întrebare: Când, unde, prin cine și cu ce ocazie, l-ați cunoscut pe d-l avocat Iosif Schreier?

Răspuns: Suntem concetățeni – din Vaslui. Apropierea dintre noi propriu zis, s-a cimentat în București prin anul 1939 când am început a ne vedea mai des.

Întrebare: Cu ce se ocupa el în acel timp?

Răspuns: Cu avocatura.

Întrebare: În ce raporturi ați fost cu el până la 23 August?

Răspuns: De prietenie și considerație reciprocă.

Întrebare: Dar după această dată?

Răspuns: La fel, deși ne-am văzut mai rar.

Întrebare: Ne vizitam acasă, sau la birou.

Răspuns: Foarte des la birou la mine, și în casa din Calea Victoriei 169 et. II și de câteva ori acasă la el în str. C.A. Rosetti și Gogu Cantacuzino.

Întrebare: Ce discutam cu el când îl vedeam înainte și după 23 Aug. 1944?

Răspuns: În timpul războiului despre evenimentele în curs, măsurile ce se luau de autorități, informațiunile secrete pe care le posedam, intervenții la instanțele militare.
După 23 August 1944 îmi explica cuceririle clasei muncitoare, cum vedea el cimentarea lor. Deasemeni despre posibilitatea mea de plasare. Nu l-am întrebat și nici el nu mi-a spus, cauzele pentru care în ultima vreme când îl vedeam, nu mai ocupa vreun post oficial.

?

./.

Intrebare: La cine dintre prietenii, sau cunoscuţii lui mi i-a prezentat?

Răspuns: Îmi amintesc despre dl Stelian Tănăsescu. Tot el mi-a introdus prima dată la dl ministru Teohari Georgescu, pe când d-sa fusese numit Subsecretar de Stat la M.A.I.

Intrebare: Cu ce ocazie şi ce împrejurări?

Răspuns: Cu dl Stelian Tănăsescu a venit la mine la birou la minister, cu ocazia obişnuitelor lui vizite ce-mi făcea.
La dl ministru T. Georgescu m-a introdus pentru a-i da comunicări ministrului, unele informaţii în legătură cu stările din trecut.

Intrebare: Ce servicii mi-a cerut să-i fac până la 23 August 1944?

Răspuns: În timpul războiului servicii în legătură cu lupta de rezistenţă, la care - după câte ştiam - participa activ: buletine şi informaţii secrete, măsurile ce se luau de autorităţi. Deasemeni intervenţii la instanţele militare, să nu se aplice comuniştilor ce se judecau pedeapsa cu moartea, pentrucă spunea el, interesul principal de moment era să le salvăm viaţa. M-a rugat deasemeni în câteva cazuri să intervin cum pot, pentru readucerea unora trimişi în Transnistria.

Intrebare: Dar după această dată?

Răspuns: Nici unul.

Intrebare: Care dintre serviciile cerute i le-am satisfacut?

Răspuns: Cele de interes informativ toate. Intervenţiile nu le-am putut satisface toate.

Intrebare: Când l-am întâlnit ultima dată şi ce discuţie am avut cu el?

Răspuns: Cred că în urmă cu doi ani, în tot cazul nu mult după aceasta am auzit că a plecat din ţara. L-am întâlnit pe stradă, seara, str. Batiştei colţ cu Bulevardul.

./.

era niţel abătut, mi-a spus că a dus copilul la socrii lui la Bacău, că este numai cu Lorica (soţia lui) în Bucureşti, că are unele plictiseli, dar că va trece. Nu mi-a spus nimic despre intenţia lui de plecare. 3

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau de voie, conştient şi nesilit de nimeni.

Al. Mătuşa

Bucureşti 26 Sept. 1950

DECLARATIE

Subsemnatul ALEXANDRU MADARJAC cu ultimul domiciliu în București Str.C.C.Arion No.6, fiind întrebat declar următoarele:

Intrebare: Când, unde, prin cine și cu ce ocazie, l-am cunoscut pe Dl.avocat ALBERT SCHREIBER din București Str.Zborului No.7 ?

Răspuns : In anul 1921, la Iași, la Curtea Marțială, unde Dsa profesa avocatura.

Intrebare Cu ce se ocupa în acel timp?

Răspuns: Cu avocatura

Intrebare In ce raporturi am fost cu el până la 23 August?

Răspuns? De prietenie și deosebită prețuire.

Intrebare: Dar după această dată?

Răspuns: La fel.

Intrebare: Ne vizitam acasă, dar la birou?

Răspuns? Destul de des și acasă și la birou. Acasă în Str.Zborului No.7, în Str.Transilvaniei No.46 și Cal.Victoriei No.169 etaj IV.

Intrebare: Ce discutam cu el când îl vedeam și înainte și după 23 August?

Răspuns: Inainte de 23 August, chestiuni profesionale, în timpul războiului despre evenimentele în curs, despre perspective de viitor, despre diferitele măsuri ce se luau de autorități, informațiunile secrete pe care le posedam- după 23 August mai multe despre nevoile mele și posibilitatea de a-mi găsi o ocupație, chestiuni generale.

Intrebare: Pe cine dintre prietenii, sau cunoscuții lui mi i-a prezentat?

Răspuns: Nu-mi aduc aminte de nici unul.

Intrebare : Ce servicii mi-a cerut să-i fac până la 23 August 1944?

Răspuns: Până la începerea războiului Iunie 1941, servicii în legătură cu practica sa avocațială, fie la Curtea Marțială dela Iași unde am funcționat până în 1944,

./.

fie după aceea la instanţele militare din Bucureşti, unde mă găseam eu mutat. Aproape toate însă în legătură cu procesele politice - ale oamenilor muncii a căror apărător fervent Dsa totdeauna era.
După începerea războiului şi în special dela data când am fost detaşat la M.A.I. (Ian.1942) servicii în legătură cu:
- situaţia sa personală şi a familiei, pentru stabilirea în Buc. nemaifiindu-i posibilă întoarcerea, la Iaşi de unde fusese trimis în lagăr.
- în legătură cu lupta ce ducea în mişcarea de rezistenţă: cunoaşterea buletinelor secrete, a informaţiilor de tot felul, a măsurilor ce se preconizau a fi luat de autorităţi, pentru preântâmpinarea diferitelor stări de pericol.
- în legătură cu înlesnirea situaţiei ce o aveam, ce-i suspuşi la diferite constrângeri sau persecuţii procurare de autorizaţii, intervenţii pentru eliberări etc.

Intrebare : Dar după această dată?

Răspuns: Nici unul.

Intrebare : Care dintre serviciile cerute i le-am satisfăcut?

Răspuns: Cred că toate, pentrucă tot ce se cerea era în prealabil discutat de noi, asupra modalităţilor de satisfacere.

Intrebare : Când l-am întâlnit ultima dată şi ce discuţie am avut cu el.

Răspuns : Cam pela începutul lui Iulie 1950 şi am discutat asupra posibilităţii de a-mi procura un serviciu.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau de voie, conştient şi nesilit de nimeni.

ss.ALEXANDRU MADARJAC

Bucureşti
26 Septemvrie 1950

Declaratie

Subsemnatul Alex. Mădărășac cu ultimul domiciliu în București str. C. C. Arion No 6, fiind întrebat declar următoarele:

Întrebare: Când, unde, prin cine și cu ce ocazie, l'am cunoscut pe dl avocat Albert Schreiber din București str. Zborului No 7?

Răspuns: In anul 1921, la Iași, la Curtea Martială, unde dsa profesa avocatura.

Întrebare: Cu ce se ocupa în acel timp?

Răspuns: Cu avocatura.

Întrebare: In ce raporturi am fost cu el până la 23 August?

Răspuns: De prietenie și deosebită prețuire.

Întrebare: Dar după aceasta dată?

Răspuns: La fel.

Întrebare: Ne vizitam acasă, dar la birou?

Răspuns: Destul de des și acasă și la birou. Acasă în str. Zborului No 7, în str. Transilvaniei 46 și Calea Victoriei 169 etaj II

Întrebare: Ce discutam cu el când îl vedeam și înainte și după 23 August?

Răspuns: Inainte de 23 August, chestiuni profesionale, în timpul războiului despre evenimentele în curs, despre perspectiva de viitor, despre diferitele măsuri ce se luau de autorități, informatiunile secrete pe care le posedam, - după 23 August mai mult despre rovrile mele și posibilitatea de a-mi găsi o ocupatie, chestiuni generale.

Întrebare: Pe cine dintre prietenii, sau cunoscuții lui mi-a prezentat?

Răspuns: Nu-mi aduc aminte de nici unul.

./.

Intrebare: Ce servicii mi-a cerut să-i fac până la 23 August 1944?

Răspuns: Până la începerea războiului Iunie 1941, servicii în legătură cu practica sa avocatială, fie la Curtea marțială dela Iași unde am funcționat până în 1939, fie după aceea la instanțele militare din București, unde mă găseam ca mutat. Aproape toate erau în legătură cu procesele politice - ale oamenilor muncii - a cărora apărător fervent o-sa totdeauna era.

După începerea războiului și în special dela data când am fost detașat la M.A.I. (Ian. 1942) servicii în legătură cu:
- situația sa personală și a familiei, pentru stabilirea în Buc. nemaifiindu-i posibilă intrarea, la Iașii de unde fusese trimis în lagăr.
- în legătură cu lupta ce ducea în mișcarea de rezistență: cunoașterea buletinelor secrete, a informațiilor de tot felul, a măsurilor ce se preconizau a fi luate de autorități, pentru preîntâmpinarea diferitelor stări de pericol.
- în legătură cu înlesnirea situației ce o aveau, ce-i supuși la diferite constrângeri sau persecuții: procurare de autorizații, intervenții pentru eliberări etc.

Intrebare: Dar după această dată?

Răspuns: Nici unul.

Intrebare: Care dintre serviciile cerute, i le-ai satisfăcut?

Răspuns: Cred că toate, pentrucă tot ce se cerea era în prealabil discutat de noi, asupra modalităților de satisfacere.

Intrebare: Când l'ai întâlnit ultima dată și ce discuție ai avut cu el.

Răspuns: Cam pela începutul lui Iulie 950 și am discutat asupra posibilității de a-mi procura un [illegible].

Aceasta îmi este declarația pe care o dau de voie, conștient și nesilit de nimeni.-

Al. [signature]

București 26 Sept. 1950

DECLARATIE

Subsemnatul MADARJEAC ALEXANDRU, cu ultimul domiciliu în București Str.C.C.Arion No.6, declar următoarele :

Printre vizitatorii obișnuiți care veneau la Gralul VASILIU, la M.A.I. erau: un preot ANTAL; o Dră TIME STEINBERG căreia i-am interzis la un moment dat să mai vie în Minister și care ulterior se ducea la VASILIU direct la Insp.Jand. sau acasă la el; o Dră TUTA (pronumele nu-l rețiu) măritată ulterior cu un Dn.NELLU GHICA azi decedat și care îi spunea lui VASILIU " nașule "; un Dn avocat PUIU MAVRUS care și el tot " nașule " îi spunea lui VASILIU; un Dn.HARMELIN; un Dn.FELIX care, duă cât îmi amintesc avea o întreprindere pela Timișoara; o Dră IOANA FARA; băiatul lui Drul GABRIEL VASILIU; un domn LENCUTIA. După câte auzeam mulți dintre prietenii lui se duceau mai des la el la Inspect. Jandarmeriei.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau de voie, conștient și nesilit de nimeni.

ss.MADARJEAC ALEXANDRU

26 Septemvrie 1950
București

Declarație

Subsemnatul Mădajac Alex. cu ultimul domiciliu în București str. C.C. Arion Nr. 6, declar următoarele:

Printre vizitatorii obișnuiți care veneau la g-ralul Vasiliu, la M.A.I. erau: un preot Antal; o d-ră Tina Steinberg căreia i-am interzis la un moment dat să mai vină în ministeru și care ulterior se ducea la Vasiliu direct la Insp. Jand. sau acasă la el; o d-ră Tuta (pronumele nu-l rețin) măritată ulterior cu un d-nu Nellu Ghica azi decedat și care îi spunea lui Vasiliu „nașule"; un d-nu avocat Emil Mavrus care și el tot „nașule" îi spunea lui Vasiliu; un d-nu Harmelin; un d-nu Felix care, după cât îmi amintesc avea o întreprindere pela Timișoara; o d-ră Ioana Fara; băiatul lui d-nul Gabriel Vasiliu; un domn Leucutia. După cât auzeam, mulți dintre prietenii lui se duceau mai des la el la Inspect. Jandarmeriei.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau de voie, conștient și nesilit de nimeni.

Al. [illegible]

26 Sept. 1950 București.

D E C L A R A T I E

Subsemnatul MADARJAC ALEXANDRU cu ultimul domiciliu în Bucureşti Str.C.C.Arion No.6 declar următoarele :

Printre vizitatorii obişnuiţi care veneau la mine la M.A.I. erau : fratele meu avocat ENRIC MADARJAC care era refugiat din Vaslui şi nu începuse încă a profesa aci, un prieten EMIL AGALDI care era funcţionar la întreprinderile Rizescu; mai în urmă Dl.avocat GUTA STEINBERG care era pe atunci la Intreprinderile Titan; Dl.avocat ALBERT SCHREIBER ; Dl. avocat MIHAI RAUTU; Dl. avocat IOSIF SCHREIER; Dl.Dr.ABERFELD; Dl.Dr.ZELICOVICI MILETIN; în primăvara anului 1944 Dra Dr.MARGHESCU; venea uneori Dl.I.KARMITZ; Dl.Av.MAX FLORIAN.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau de voie, conştient şi nesilit de nimeni.

ss. ALEX.MADARJEAC

26 Septemvrie 1950
Bucureşti

Declarație

Subsemnatul Mădărjac Alex. cu ultimul domiciliu în București str. C.C. Arion No 6 declar următoarele:

Printre vizitatorii obișnuiți care veneau la mine la M.A.I. erau: fratele meu avocat Enric Mădărjac care era refugiat din Vaslui și nu avea încă a profesa aci; un prieten Emil Agaliski care era funcționar la Întreprinderile Rizescu; mai în urmă d-l avocat Guta-Steinberg care era pe atunci la Întreprinderile Titan; d-l avocat Albert Schreiber; d-l avocat Mihai Răutu; d-l avocat Iosif Schreier; d-l dr. Aberfeld; d-l dr. Zelicovici [illegible]; în primăvara anului 1944 d-na dr. Marghescu; venea uneori d-l I. Karmitz; d-l dr. Max Florian;—

Aceasta îmi este declarația pe care o dau de voie, conștient și nesilit de nimeni.

Alex. Mădărjac

26 Sept. 1950 București

DECLARATIE

Subsemnatul ALEXANDRU MADARJAC cu ultimul domiciliu în București Str.C.C.Arion No.6, fiind întrebat,declar următoarele:

Intrebare : Când, unde, prin cine şi cu ce ocazie, l-am cunoscut pe Dl.Dr.ABERFELD din Bucureşti Str.Gral Cr.TELL?

Răspuns: In anul 1942, la birou la mine, recomandat, după cât îmi amintesc de Dl.Dr.ZELICOVICI.

Intrebare: Cu ce se ocupa el în acel timp?

Răspuns: Era medic

Intrebare : In ce raporturi am fost cu el până la 23 August?

Răspuns: De bună cunoştinţă.

Intrebare: Dar după această dată?

Răspuns : la fel.

Intrebare: Ne vizitam acasă sau la birou?

Răspuns: La birou, odată am fost eu la cabinet la el.

Intrebare: Ce discutam cu el când îl vedeam şi înainte şi după 23 August?

Răspuns : Inainte de 23 August despre război şi diferite informaţii pe care mi le cerea. După 23 August l-am văzut odată la cabinet, am discutat despre situaţia profesională a băiatului meu.

Intrebare : Pe cine dintre prieteni sau cunoşcuţii lui mi-a prezentat?

Răspuns : Pe nimeni.

Intrebare : Ce servicii mi-a cerut să-i fac până la 23 August 1944.

Răspuns: Câteva cereri de interes personal, deplasări

Intrebare: Dar după această dată ?

Răspuns : Nici unul.

./.

Intrebare : Care dintre serviciile cerute i le-am satisfăcut ?

Răspuns : Toate

Intrebare : Când l-am întâlnit ultima dată şi ce discuţii am avut cu el?

Răspuns: Prin luna Aprilie 1950, în cabinet la el şi am discutat despre posibilitatea unui plasament a fiului meu medic.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau de voie, conştient şi nesilit de nimeni.

ss. ALEXANDRU MADARJAC

Bucureşti
26 Septemvrie 1950

Declaratie

Subsemnatul Alex. Mărdărășcu cu ultimul domiciliu în București str. C.C. Arion No 6, fiind întrebat, declar următoarele:

Întrebare: Când, unde, prin cine și cu ce ocazie, l'am cunoscut pe Dr. Dr. Akerfeld din București str. Gl. Cr. Tell.

Răspuns: În anul 1942, la birou la mine, recomandat, după cât îmi amintesc de Dr. Dr. Felicovici

Întrebare: Cu ce se ocupa el în acel timp?

Răspuns: Era medic.

Întrebare: În ce raporturi am fost cu el până la 23 August?

Răspuns: De bună cunoștință.

Întrebare: Dar după această dată?

Răspuns: La fel.

Întrebare: Ne vizitam acasă, dar la birou.

Răspuns: La birou, odată am fost eu la cabinet la el.

Întrebare: Ce discutam cu el când îl vedeam și înainte și după 23 August?

Răspuns: Înainte de 23 August despre războiu și diferite informații pe care mi le cerea. După 23 Aug. l'am văzut odată la cabinet, am discutat despre situația profesională a băiatului meu.

Întrebare: Pe cine dintre prietenii sau cunoscuții lui mi-a prezentat?

Răspuns: Pe nimeni

./.

Întrebare: Ce servicii mi-a cerut să-i fac până la 23 August 1944.

Răspuns: câteva cereri de interes profesional - deplasări.

Întrebare: Dar după această dată?

Răspuns: Nici unul.

Întrebare: Care dintre serviciile cerute i le-ați satisfăcut!

Răspuns: Toate.

Întrebare: Când l-ați întâlnit ultima dată și ce discuție ați avut cu el?

Răspuns: Luni luna Aprilie 1950, în cabinet la el, și am discutat despre posibilitatea unui plasament a fiului meu medic.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau de voie, conștient și nesilit de nimeni.

[illegible]

București 26 Sept. 1950

DECLARATIE

Mă numesc MADARJAC ALEXANDRU
Născut la 1 Mai 1897 în com.Zorleni Jud.Tutova.
Din părinţi: IOAN mort în 1945, fost mic funcţionar de Stat-n'a avut avere şi MARIA trăeşte, e în etate de 71 ani, casnică, fără nici-un fel de avere.
Fraţi şi surori: ENRIC de 51 ani avocat în colegiul de Ilfov locueşte în Bucureşti Str.Vasile Lascăr No.23, căsătorit cu Dr.HERMINA născută SPIERER; IOAN de 49 ani pensionar c.f.r. căsătorit, locueşte la Craiova;, CONSTANTIN de 46 ani, director Banca de Stat din Babadag Jud.Tulcea, căsătorit;, AUREL de 43 ani Lt.colonel activ la Comand.Milit.al Capitalei, căsătorit locueşte în Bucureşti Str.Temişana No.51; MARGARETA de 48 ani, învăţătoare, căsătorită cu magistratul pensionar IOAN CRISTEA, loceuşte la Vaslui, CARMEN văduvă de războiu, pensionară, cu un copil minor, locueşte la Vaslui şi este în vârstă de 41 ani; MARILENA de 33 ani profesoară la Sc.elementară, căsătorită cu ALEX!PANFIL funcţionar la Banca de Stat din Vaslui, unde şi locueşte.

Starea mea civilă şi materială: Sunt căsătorit cu FLORICA născută ROIU, în vârstă de 39 ani, este profesoară de limba Română. Locuim cu chirie în Bucureşti Str.C.C.Arion No.6. Personal n'am nici-un fel de avere. Soţia posedă în Bucureşti, în coopropietate cu sora ei RODICA ROIU o garsonieră de 2 camere.
Din prima căsătorie, am un băiat ALEXANDRU, de 24 ani, medic, căsătorit cu MAGDALENA născută VRETOS, cu domiciliu în Bucureşti Str.Mântuleasa No.17, actualmente se află cu serviciul, ca medic consultant la I.O.V.R. la Băile Herculane.

Studii şi carieră: Scoala primară am urmat-o la Vaslui, iar liceul la Bârlad.

In 1916 am intrat în Sc.Militară de Artilerie, iar la 1 Iunie 1917 am eşit sublocotenent de Artilerie, în Regimentul 17 obuziere. Cu această unitate am luat parte în a doua perioadă a războiului din 1916-1918 şi anume în regiunea Casin.

Am stat în această unitate, până în Decemvrie 1920, când fiind student în anul III la Drept, am fost mutat la Curtea Marţială a Corpului IV Armată din Iaşi.
Licenţa în Drept mi-am luat-o în Iunie 1921, iar în 1924 am absolvit şi Doctoratul în Drept, ambele la Facultatea de Drept din Iaşi. Eram locotenent.

La Curtea Marţială a Corpului IV Armată din Iaşi am funcţionat în calitate de substituit de Procuror şi ofiţer adjutant, până în Aprilie 1929, când am fost mutat la Direcţia Justiţiei din Ministerul de Războiu din Bucureşti, ca şef al Bir.Adj.şi Personal, având şi atribuţia diferitelor referate juridice. Eram căpitan făcut dela data de Februarie 1926.

./.

La Direcţia Justiţiei din Ministerul de Războl, am fost înaintat Maior în anul 1936 şi am continuat a funcţiona aci până în toamna anului 1939.
De aci am fost mutat la Trib.Militar al Capitalei, de unde, după vre-o 6 luni în 1940 am fost mutat la Serv.Contencios al Ministerului Aerului şi Marinei.
La Tribunalul Militar am avut funcţia de judecător de şedinţă, iar la Contenciosul Ministerului Aerului şi Marinei de referent.

In Ianuarie 1941 am fost din nou mutat ca judecător şi procuror la Trib.Militar al Capitalei, fiind nevoie pentru rezolvarea marelui număr de procese legionare.

In acest timp am fost înaintat la gradul de Lt.Colonel.

La începutul lui Decemvrie 1941, am fost numit împreună cu o comisiune, din care făcea parte Preşedintele şi Procurorul General al Curţii de Apel din Chişinău, pentru cercetarea modului de funcţionare al ghetourilor şi a felului cum se efectuează evacuarea populaţiei evreeşti din Basarabia în Transnistria.

La sfârşitul lui Decemvrie 1941, am terminat această cercetare, iar în Ianuarie 1942, am fost detaşat dela Trib. Milit.al Capitalei, la Cabinetul Subsecret.de Stat Minsterul Interne ca consilier juridic.

Această detaşare a fost făcută la cererea Colonelului GELEP - mort în toamna anului 1942-) căruia îi fusesem subaltern la Trib.Militar al Capitalei şi de care - ca dealtfel şi de toţii foştii mei şefi, - eram socotit ca un element valoros, din punct de vedere juridic- profesional.

După cum am arătat, în toamna anului 1942 (sfârşitul lui Septemvrie sau începutul lui Octomvrie nu-mi aduc bine aminte data), colonelul GELEP - secretarul general pe lângă subsecret. de Stat, a murit într'un accident de automobil.

Cu moartea colonelului GELEP, s'a hotărât a nu se mai numi un alt secretar general.

Totuşi pentrucă Subsecretarul de Stat, avea nevoie de un organ intermediar pentru: comunicări de ordine, facere de situaţii, primiri şi expedieri de corespondenţă, evidenţe etc. între el şi unităţile sale direct subalterne (Pref.Pol.Capitalei, Dir.Grală a Securităţii şi Poliţiei, Inspect.Gl.al Jandarmeriei, diferite alte unităţi şi Departamente etc.) s'a înfiinţat către începutul anului 1943 o Direcţie botezată Direcţia ordinei Publice, în care contopindu-se şi serviciul meu de cabinet al Consilieratului Juridic, am fost numit eu ca Director.

Atribuţiile mele în aceste două calităţi: care de altfel se pot verifica cu deciziile respective şi lucrările respective din dosare :

In prima (din Ianuarie 1942- Ianuarie 1943), referate juridice asupra diferitelor probleme din cadrul atribuţiunilor Sebsecret.de Stat, primirea corespondenţei Ministerului, expedierea corespondenţei rezolvate de el, evidenţe, situaţii,

facerea unui buletin informativ, destinat Ministerului de Interne, alcătuit rezumativ din buletinele ce soseau dela organele subordonate.

In a doua (Ianuarie 1943- 23 August 1944) aceleaş ca din prima perioadă, în plus biroul lagărelor, venit dela Secretariatul general defiinţat şi care funcţiona sub conducerea funcţ. TRIFU ION şi avocat GRIGORE MANTA, ei lucrând direct aceste chestiuni cu Subsecretarul de Stat. Eu am avut în plus atribuţiunea ca în cadrul unui număr limitat, să aprob autorizaţii de călătorii cu avizul conform al Camerilor de Comerţ şi poliţiilor respective- şi pt.cazuri de boală - numai pe bază de certificate medicale şi cu avizul prealabil şi conform al medicului şef al Ministerului Drul POPESCU - SORENI.

In ambele aceste situaţii nu am avut personal, sau în cadrul vreunei atribuţiuni date, legături de dependenţă, drepturi de iniţiativă sau dispoziţie cu Pref.Pol.Capitalei, Dir.Grală a Pol. şi Siguranţei, Inspect.Gral al Jandarmeriei,Bir.lagărelor, sau Serv.Special de Informaţii.

Probă, care se poate constata din dosarele respective:

Nu am luat niciodată parte, pentrucă nu aveam nici dreptul şi nici atribuţiuni, la vreun Consiliu de Ordine, care se ţinea în fiecare Vineri, numai cu Subsecretarul de Stat şi capii acestor autorităţi.
Deasemeni, nici în chestiunea lagărelor nu am avut nici-un amestec, - nici de internare, nici de eliberare - şi nici nu am luat vreodată parte, la vre-una din comisiunile care se trimeteau periodic, pentru trierea internaţilor.

Recunosc că în cadrul atribuţiunilor mele de şef al susnumitului serviciu, comunicam pentru executare, sau primeam confirmarea ordinelor transmise, în legătură cu dispoziţiile care se luau, în aceste consilii de ordine. Menţionez că multe din ele însă, nici nu mai treceau pela mine, fiind direct lucrate de capii autorităţilor care luau parte la Consiliile de ordine şi care raportau apoi direct Subsecretariatului de Stat.

Mai menţionez că, autorizaţiile privitoare la evrei pentru: ţinerea de servitori creştini, evacuare din Capitală în provincie, mutare dintr'o localitate în alta, autorizaţii de a avea bicicletă, se dădeau exclusiv de Subsecretariatul de Stat, de Ministerul de Interne şi de către Col.GELEP, cât a funcţionat ca Secretar General Eu n'aveam dreptul să dau asemenea autorizaţii.

In Septemvrie 1944, am fost mutat la Direcţia Justiţiei Militare din Min.de Războiu, unde am funcţionat până la 1 Aprilie 1945, când prin Legea 189 de reducerea cadrelor militare,am fost trecut în cadrul disponibil, iar pe data de 1 Oct.1945 am fost trecut la pensie.
Dela această dată şi până astăzi, nu am mai avut nici-un alt serviciu, iar ca venit pensia de 9.430 lei lunar. Nu am făcut nici-un fel de politică, nu m'am amestecat în nici-o organizaţie, am xxxxx căutat pe cât posibil să mai muncesc

./.

undeva şi n'am găsit.

Acum 3 ani, am dat o adeziune, sub garanţia Dnei LOVENTHAL, pentru înscrierea în partid, însă nu am primit încă răspuns afirmativ sau negativ.

Acum 1 an şi jumătate am dat o cerere prin Dl.Inginer SOLOMON BENARI, pentru a fi acceptat să particip la intensa muncă ce se desfăşoară sub actualul regim.

Urmare actului dela 23 August, o parte din presă, relativ controlată şi condusă de persoane relativ indicate, presă a căror cotidiane, astăzi nu mai apare (Era Nouă, Semnalul, un ziar al Dlui Ralea) conduceau diferite campanii. Printre ele s'a vorbit şi despre mine în câteva articole, acuzându-mă că aşi fi comis abuzuri cu ocazia eliberării de autorizaţii - luând bani. Fie datorită acestui fapt, fie şi aceea situaţiei pe care nominal o ocupasem, la 19 Iulie 1945, am fost arestat de Dl.Acuzator MOCANU la Trib. Poporului. Concomitent cu arestarea mea, s'a dat un comunicat prin ziare, prin care se spunea textual : " Se aduce la cunoştinţă arestarea la Trib.Poporului a Col.M.A. fost Director al Ordinei Publice. Cine are vre-o cunoştinţă asupra activităţii lui s'o comunice Trib.Poporului Cab.IV".

Urmare acestui fapt, am fost ţinut arestat până la 15 August 1945 (27 zile), în care timp nu mi s'a luat nici-o declaraţie, - afară de una sumară asupra activităţii mele ca magistrat luată chiar în ziua arestării de către o Domnişoară. Dl.MOCANU care m'a eliberat mi-a spus că nu are motive pentru reţinerea mea, că nu are motive de inculparea mea şi că sunt liber.

De atunci şi până în dimineaţa zilei de 31 August 1950,când am fost arestat (mai bine de 5 ani) nu am avut nici-o indicaţie că împotriva mea, ar mai plana greutatea vreunei imputaţiuni.
Acesta este desigur şi motivul pentru care nici nu am contat, decât doar acum după scurgerea de atâta vreme, să mai verific în amănunt trecutul activităţii mele. Si aceasta cu atât mai mult cu cât, am fost revizuit şi ca pensionar şi găsit fără pată imputabilă lăsându-mi pensia. Aceasta fiindu-mi lăsată şi în continuare şi după ce s'a ridicat pensia tuturor foştilor Directori dela Interne, titlu pe care l-am avut şi eu.

Totuşi astăzi când sunt pus în situaţia de a descifra motivul arestării mele, nu pot decât să recunosc că în linii generale mi se poate aduce apărarea acuzaţiunii, că am colaborat cu vechiul regim răsturnat la 23 August.

Desigur acuzaţiunea aceasta, este întărită, în afară de aspectul ei concretizant prin ocuparea unei funcţiuni ca acea pe care am avut-o, cât şide alte chestiuni de detaliu, şterse acum din memoria mea, dar desigur trăitoare prin evidenţa diferitelor acte scrise, ce s'ar fi găsit la verificarea scriptelor acelei Direcţiuni. Recunoaşterea lor de către mine, este digur rezultanta normală, a vinei de colaborator în linii generale, care mi-o imput

./.

Rog să-mi fie totuşi îngăduit că fără a avea pretenţia să acopăr vina aceasta fiind o chestiune exclusiv de aprecierea Dvs. să trec în revistă câteva aspecte ale activităţii mele de magistrat militar şi fost detaşat la Min. Interne.

Incept prin a declara că, n'am trimis în judecată şi nici n'am condamnat vreun exponent al lumii muncitoare în lupta ei pentru eliberare.

Am dat o mână de ajutor în măsura posibilităţilor mele şi a influenţii de care în general m'am bucurat, la toate cererile ce mi s'au făcut de către apărătorii din aceşti ani , ai exponenţilor lumii muncitoare (în general comuniştit), Dnii avocaţi ALBERT SCHREIBER vechi luptător de partid, din Bucureşti Str.Sborului No.7 şi IOSIF SCHREIR astăzi paremise dezertat din rândurile partidului.

In timpul cât am fost la Interne:

- Am dat Dlui SCHREIBER şi SCHREIR, care luptau în ilegalitate toate informaţiile pe care le primeam, în legătură cu urmăririle sau activitatea organelor de siguranţă, preum şi a măsurilor ce se preconizau a se lua. Cum nu mai pot apela la mărturia lui SCHREIBER, pot invoca bunăvoinţa Dlui STELIAN TANASESCU Ministru adjunct, pentru a-şi aminti că a fost chiar Dsa cu SCREIR la mine, cunoscând desigur legăturile mele cu acesta.

Cu SCHREIR şi SCHREIBER mă întâlneam, fie chiar în localul Ministerului, fie în Cal.Victoriei No.169 etajul IV.

- Am împiedecat a se pune în aplicare legea scelerată a Ministrului de Justiţie MARINESCU care condamna la moarte, toţi evreii veniţi în exodul refugiului, din cauza persecuţiilor din Ungaria. Aceştia se numărau cu miile şi au fost socotiţi după cum propusesem, refugiaţi politici. Corespondenţa se găseşte desigur în arhiva M.Int.

- Am făcut referat pentru a se interpreta ca intrând în dispoziţiile unei legi de amnistie, nu numai foştii legionari, cum vădită era intenţia legiuitorului, ci şi comuniştii. Vizam acd grupul de comunişti recent condamnaţi cu Dnii VLADESCU, MAGHERU ş.a

- Prin stăruitoarea intervenţie pe lângă Subscret. de Stat sau acte riscate de iniţiativă, am scos din lagăr, am împiedecat a fi trimişi în Transnistria, sau am adus de acolo foarte mulţi comunişti. Pot mărturisi. Dna Doctor NEHAMA TITMINETSCHI medică de circomscripţie în Bucureşti (nu ţiu minte strada), dar vine cam Str.Italiană colţ cu Vasile Lascăr, Dl.MIHAIL SEVASTOS redactor şef la Universul, Dl.avocat RADU APOTECHER din Buc.str.B.Hajdeau No.6, Dl.MORITZ HERMELIN tot str.B.Haşdeu la Dl.APOTECHER, Dl.Ing. OCTAV MANOLESCU (nu-i cunosc adresa, dar cred că se găseşte în cartea de telefon) , Dl. Prof.JACK BYCK i se poate afla adresa la Facultatea de Litere sau la tel.2.43.30; Dl.Dr.DAN ROSENBLATT asistent la Facultatea de Medicină, Dl.Doctor ZELICOVICI MILETIN din Str.Stefan Mihăileanu, Dl.Dr.ABERFELD din Str.Gl.Cristian Tell No.8 (are telefon), Dl.CAROL ROSENBAUM (ROBAN) din Str.Vasile Lascăr No.23 apart.4

./.

- Stărui în special asupra informaţiilor ce se pot da, în legătură cu activitatea, la Dl.avocat şi Prof.ALBERT SCHREIBER din Str.Zborului No.7 etajul III, vechi luptător de partid, a cărui proprietate şi credinţă în luptă, este emerit necunoscută.

- Asupra activităţii de colaborare cu cei din rezistenţă mai poate da relaţii şi Dna FLORICA Dr.BAGDASAR, care ştie cum m ă duceam regulat la Spitalul Central de boli mintale, pentru a mă întâlni cu soţul ei def.Dr.BAGDASAR, pe care-l puneam la curent, cu tot ceeace îi era necesar.

Mai menţionez că n'am luat parte cu nici-o unitate militară şi sub nici-o formă la războiul purtat contra U.R.S.S.

In preajma zilei de 23 August 1944 la cererea Dlui avocat SCHREIBER, de a face tot posibilul să ordon Lagărului Tg.Jiu să elibereze pe Dnii GHEORGHIU-DEJ şi CHIVU STOICA, în urma stăruinţelor mele fără rezultat la Subsecretariatul de Stat, din iniţiativă proprie, am dat ordin telefonic în acest senz în dim. de 22 August -seara mi s'a răspuns că ambii erau deja evadaţi. Ordinul cred că se găseşte în arhiva Centralei telefonice M.A.I.

In ziua de 23 August, am ţinut permanent legătura cu Dl.av. SCHREIBER, am dat ordin - rămăsesem singur dealtfel - în după amiaza zilei, după arestările efectuate, la Poliţii şi Jand. să comunice tuturora intermităţile de a se conforma fără şovăire ordinei noi ce urma să ia fiinţă.

Tot atunci am molestat pe fostul Ministru OVIDIU VLADESCU care pela ora 6 după masă îmi dăduse ordin să atac clădirea unde erau arestaţi ANTONESCU şi ceilalţi, şi să-i eliberez. Chestiunea se găseşte cercetată în dos.VLADESCU.

In concluzii recunosc vina ce am menţionta şi pe care o presupun ca motiv principal al arestării mele. Solicit Dlui procuror, îngăduinţa de a mi se da prilejul să clarific chestiunile de detaliu, ce sunt încă rămase în umbra amintirei mele (sunt 6-8 ani de atunci), la care a contribuit şi credinţa mea eronată de până acum că sunt exonerat de răspundere.

Mai solicit a mi se da prilejul, să pot dovedi altărui de oamenii muncii şi a noilor aşezări de astăzi, buna mea credinţă şi devotamentul meu pentru o cauză faţă de am toate motivele să fiu altărui. Incredinţări că voi fi următor fidel unei atari comportări, pot da: Dnii avocat ALBERT SCHREIBER Str.Zborului No.7 at.III Buc: Dnii General Maior Magistrat ALEX.PETRESCU Presed. Trib.Militar al Capitalei, Gral MAIA magistrat ALEXANDRU GEORGESCU Procuror General Curtea de Casaţie Militară Str.Termopile , Dl. Inginer SOLOMON BENARI Consilier Min.Industr.Uşoare (are telefon).

ss.ALEXAMDR MADARJAC

26 Septemvrie 1950

Declarație

Mă numesc Mădârjac Alexandru
Născut la 1 Mai 1897 în Com. Zăleni jud. Tutova
Din părinți: Ioan mort în 1945, fost mic funcționar de Stat - n'a avut avere și Maria trăiește, e în etate de 71 ani, casnică, fără nici un fel de avere.
Frați și surori: Enric de 51 ani avocat în colegiul de Ilfov locuește în București str. Vasile Lascăr 23 căsătorit cu d-na Hermina născută Spierer; Ioan de 49 ani pensionar C.F.R. căsătorit locuește la Craiova; Constantin de 46 ani, director B-ca de Stat din Babadag jud. Tulcea, căsătorit; Aurel de 43 ani Lt. colonel activ la Comand. milit. al Capitalei, căsătorit locuește în București str. Temișana No 51; Margareta de 48 ani, învățătoare, căsătorită cu magistratul pensionar Ioan Cristea, locuește la Vaslui; Carmen văduvă de războiu, pensionară, cu un copil minor, locuește la Vaslui și este în vârsta de 41 ani; Marilena de 33 ani, profesoară la Șc. elementara, căsătorită cu Alex. Comfil funcționar la B-ca de Stat din Vaslui, unde și locueste.-
Starea mea civilă și materială: Sunt căsătorit cu Florica născută Roiu, în vârstă de 39 ani, este profesoară de limba Română. Locuim cu chirie în București, str. C.C. Arion No 6. Personal n'am nici un fel de avere. Soția posedă în București, în coproprietate cu sora ei Rodica Roiu o garsonieră de 2 camere.
Din prima căsătorie, am un băiat Alexandru, de 24 ani, medic, căsătorit cu Madlena născută Vratos, cu domiciliu în București str. Mântuleasa No 17. Actualmente se află cu serviciul, ca medic consultant I.O.V.R. la Băile Herculane.
Studii și carieră. Școala primară am urmat-o la Vaslui, iar liceul la Bârlad.
In 1916 am intrat în Șc. militară de Artilerie, iar la
./.

2/

1 Iunie 1917 am eşit sublocotenent de Artilerie, în Regimentul 17 obuziere. Cu aceasta unitate am luat parte în a doua perioadă a războiului din 1916 - 1918 şi anume în regiunea Caşin.

Am stat în aceasta unitate, până în Decembrie 1920, când fiind student în anul III la Drept, am fost mutat la Curtea Marţială a Corpului IV Armată din Iaşi.
Licenţa în Drept mi-am luat-o în Iunie 1921, iar în 1924 am absolvit şi Doctoratul în Drept, ambele la Facultatea de Drept din Iaşi. Eram locotenent.

La Curtea Marţială a Corpului IV Armată din Iaşi am funcţionat în calitate de Substitut de Procuror şi ofiter adjutant, până în Aprilie 1929, când am fost mutat la Direcţia Justiţiei din Ministerul de Războiu din Bucureşti, ca şef al Bir. Adm. și Personal, având şi atribuţia diferitelor referate juridice. Eram Căpitan făcut dela data de Februarie 1926.

La Direcţia Justiţiei din Ministerul de Războiu, am fost înaintat Maior în anul 1936 şi am continuat a funcţiona aci, până în toamna anului 1939.

De aci am fost mutat la Trib. militar al Capitalei, de unde, după vreo 6 luni, (în 1940) am fost mutat la Serv. Contencios al Ministerului Aerului şi Marinei.
La Trib. militar am avut funcţia de judecător de şedinţă, iar la Contenciosul Ministerului şi Marinei de referent.

In Ianuarie 1941 am fost din nou mutat ca judecător şi procuror la Trib. militar al Capitalei, fiind nevoie pentru rezolvarea marelui număr de procese legionare.

In acest timp am fost înaintat la gradul de Lt. Colonel.

La începutul lui Decembrie 1941, am fost numit împreună cu o comisiune, din care făcea parte Preşedintele şi Procurorul general al Curţii de Apel din Chişinău, pentru cercetarea modului de funcţionare al ghetourilor şi a felului cum se efectuează evacuarea populaţiei evreeşti din Basarabia în Transnistria. -

La sfârşitul lui Decembrie 1941, am terminat

./.

3/ această cercetare, iar în Ianuarie 1942, am fost detaşat dela Trib. Milit. al Capitalei, la Cabinetul 091 Subsecret. de Stat Min. Interne, ca consilier juridic.

Această detaşare a fost făcută la cererea Colonelului Şelep - mort în toamna anului 1942 - căruia îi fusesem subaltern la Trib. militar al Capitalei şi de care - ca dealtfel şi de toţii foştii mei şefi - eram socotit ca un element valoros, din punct de vedere juridico-profesional.

După cum am arătat, în toamna anului 1942 (sfârşitul lui Sept. sau începutul lui Oct. nu-mi aduc bine aminte data), Colonelul Şelep - secretarul general pe lângă Subsecret. de Stat, a murit într-un accident de automobil.

Cu moartea Colonelului Şelep, s'a hotărât a nu se mai numi un alt secretar general.

Totuşi deoarece Subsecretarul de Stat, avea nevoie de un organ intermediar pentru: comunicări de ordine, facere de situaţii, primiri şi expedieri de corespondenţă, evidenţă etc. între el şi unităţile sale direct subalterne (Pref. Pol. Capitalei, Dir. Gral a Siguranţei şi Poliţiei, Inspect. Gl al Jandarmeriei, diferite alte unităţi şi departamente etc.) s'a înfiinţat către începutul anului 1943 o direcţie botezată Direcţia ordinei publice, în care contopindu-se şi serviciul meu de cabinet al Consilierului Juridic, am fost numit eu ca Director.

Atribuţiile mele în aceste două calităţi, care de altfel se pot verifica cu arhivele respective şi lucrările respective din dosare:

In prima (din Ian. 942 - Ian. 1943), referate juridice asupra diferitelor probleme din cadrul atribuţiunilor Subsecret. de Stat, primirea corespondenţei ministerului, expedierea corespondenţei rezolvate de el, evidenţe, situaţii, x facerea unui buletin informativ, destinat ministrului de Interne, alcătuit informaţii

./.

4/ lui buletinele ce soseau dela organele interesate.
În a doua (Ian. 1943 - 23 aug. 1944), aceleași ca din prima perioadă, în plus biroul lagărelor, venit dela Secretariatul general desființat și care funcționa sub conducerea funct. Prefect Ion și avocat Grigore Manta, ei lucrând direct aceste chestiuni cu Subsecretarul de Stat. Eu am avut în plus atribuțiunea ca în cadrul unui număr limitat să aprob autorizații de călătorii pt. evrei în cazuri comerciale – numai cu avizul conform al camerilor de comerț și polițiilor respective – și pt. cazuri de boală – numai pe bază de certificate medicale și cu avizul prealabil și conform al medicului șef al ministerului Dr. Popescu-Soveni.-
În ambele aceste situații nu am avut personal, sau în cadrul vreunei atribuțiuni date, legături de dependență, drepturi de inițiativă sau dispoziție cu Pref. Pol. Capitalei, Dir. g-rală a Pol. și Siguranței, Inspect. g-ral al Jandarmeriei, Bir. lagărelor, sau Serv. Special de Informații.
Probă, care se poate constata din dosarele respective: nu am luat nici odată parte, pentrucă nu aveam nici dreptul și nici atribuțiuni, la vreun Consiliu de ordine, care se ținea în fiecare Vineri, numai cu Subsecretarul de Stat și capii acestor autorități.
Deasemeni, nici în chestiunea lagărelor nu am avut nici un amestec, – nici de internare, nici de eliberare – și nici nu am luat vreodată parte, la vreuna din comisiunile care se trimeteau periodic, pentru trierea internaților.
Recunosc că în cadrul atribuțiunilor mele de șef al susmenționatului Serviciu, comunicam pentru executare, sau primeam confirmarea ordinelor transmise, în legătură cu dispozițiile care se luau, în aceste consilii de ordine. Menționez că multe din ele însă, nici nu mai treceau pela mine, fiind direct lucrate de capii autorităților care luau parte la consiliile de ordine și care raportau apoi direct Subsecretarului de Stat.
./.

5/ Vă menționez că, autorizațiile privitoare la evrei pentru: ținerea de servitori creștini, evacuare din Capitală și provincie, mutare dintr'o localitate în alta, autorizații de a avea bicicletă, se dădeau exclusiv de Subsecretarul de Stat, de Ministrul de Interne și de către Col. Julep, cât a funcționat ca Secretar General. Eu n'aveam dreptul să dau asemenea autorizații. -

În Sept. 1944, am fost mutat la Direcția Justiției Militare din Min. de Războiu, unde am funcționat până la 1 Aprilie 1945, când prin legea 189 de reducerea cadrelor militare, am fost trecut în cadrul disponibil, iar cu data de 1 Oct. 1945 am fost trecut la pensie.

Dela această dată și până astăzi, nu am mai avut nici un alt serviciu, iar ca venit pensia de 9430 lei lunar. Nu am făcut nici un fel de politică, nu m'am amestecat în nici o organizație, am căutat pe cât posibil să mai muncesc undeva și n'am găsit.

Acum 3 ani, am dat o adeziune, sub garanția D-nei Löventhal, pentru înscrierea în partid, însă nu am primit nici un răspuns afirmativ sau negativ.

Acum 1 an și jumătate am dat o cerere prin D-nul Inginer Solomon Benari, pentru a fi acceptat să particip la intensa muncă ce se desfășoară sub actualul regim.

Urmare actului dela 23 August, o parte din presă, relativ controlată și condusă de persoane relativ indicate, presă a cărei cotidiane astăzi nu mai apare (Era nouă, Semnalul, un jurnal a D-lui Ralea) conduceau diferite campanii. Printre ele s'a vorbit și despre mine în câteva articole, acuzându-mă că aș fi comis abuzuri cu ocazia eliberării de autorizații - luând bani. Fie datorită acestui fapt, fie și acelei situații pe care numinal o ocupasem, la 19 Iulie 1945, am fost arestat de Lt. Acuzator Mocanu la Trib. Poporului. Concomitent cu arestarea mea, s'a dat un comunicat prin ziare, prin care se spunea textual: „Se aduce la cunoștință arestarea la Trib. Poporului a Col. M. A. fost Director al Siguranței Publice. Cine are vreo cunoștință asupra

./.

activitatii lui și o comunica Insp. Inspectorului Cab. IV."
Urmare acestui fapt, am fost ținut arestat până la 15 August 1945 (27 zile) în care timp nu mi s'a luat nici o declarație, — afară de una sumară asupra activității mele ca magistrat luată chiar în ziua arestării de către o comisioară. D-l Mocanu care m'a eliberat mi-a spus că nu are motive pentru reținerea mea, că nu are motive de vinovăția mea și că sunt liber.
De atunci și până în dimineața zilei de 31 August 1950, când am fost arestat (mai bine de 5 ani) nu am avut nici o indicație că împotriva mea, ar mai plana gravitatea vreunei imputațiuni. Acesta este desigur și motivul pentru care nici nu am contat, decât doar acum după scurgere de atâta vreme, să mai verific în amănunt traectul activității mele. Și aceasta cu atât mai mult cu cât, am fost verificat și ca pensionar și găsit fără pată imputabilă, lăsându-mi pensia. Aceasta fiindu-mi lăsată în continuare și după ce s'a ridicat pensia tuturor foștilor directori dela Interne, titlu pe care l-am avut și eu.
Totuși astăzi când sunt pus în situația de a descifra motivul arestării mele, nu pot decât să recunosc că în linii generale mi se poate aduce apăsarea acuzațiunii, că am colaborat cu vechiul regim, răsturnat la 23 Aug.
Desigur acuzațiunea aceasta, este întărită, în afară de aspectul ei concretizat prin ocuparea unei funcțiuni ca aceea pe care am avut-o, cât și de alte chestiuni de detaliu, șterse acum din memoria mea, dar desigur trăitoare prin evidența diferitelor acte scrise, ce s'or fi găsit la verificarea scriptelor acelei Direcțiuni. Recunoașterea lor de către mine, este desigur rezultanta normală, a vinei de colaborator în linii generale, care mi-o imput.
./.

7/ Rog să-mi fie totuși îngăduit ca fără a avea pretenția să acopăr vina recunoscută, [această fiind o chestiune exclusiv de aprecierea Dv.] să trec în revistă câteva aspecte ale activității mele de magistrat militar și fost detașat la Min. Interne.— 093

Încep prin a declara că, n-am trimis în judecată și nici n-am condamnat vreun exponent al lumii muncitoare și lupta ei pentru eliberare.

Am dat o mână de ajutor în măsura posibilităților mele și a influenței de care în general m-am bucurat, la toate cererile ce mi s-au făcut de către apărătorii din acești ani, ai exponenților lumii muncitoare (în general comuniști), dnii avocați: Albert Schreiber vechi luptător de partid, dni Iosif Schreier astăzi București str. Sborului N.o 7 și [illegible] din rândurile partidului.

În timpul cât am fost la Interne:

– Am dat d-lui Schreiber și Schreier, care luptau în ilegalitate toate informațiile, pe care le primeam, în legătură cu urmăririle sau activitatea organelor de siguranță, precum și a măsurile ce se preconizau a se lua. Cum nu mai pot apela la mărturia lui Schreier, pot invoca bunăvoința d-lui Stelian Tănăsescu ministru adjunct, pentru a-și aminti că a fost chiar D-sa cu Schreier la mine, cunoscând desigur legăturile mele cu acesta. Cu Schreier și Schreiber mă întâlneam, fie chiar în localul Ministerului, fie în Calea Victoriei N.o 169 etajul IV.

– Am împiedecat a se pune în aplicare legea scelerată a ministrului de Justiție Marinescu care condamna la moarte, toți evreii veniți în exodul refugiului, din cauza persecuțiilor din Ungaria. Aceștia ce numărau cu miile și au fost socotiți după cum propuneam, refugiați politici. Corespondența se găsește desigur în arhiva M. Int.

– Am [illegible] refuzat, pentru a se interpreta ca

./.

8) introdusl în dispozitivul unei legi de rasistic, nu numai foștii legionari, cum vădită era intenția legiuitorului, ci și comuniștii. Văzam acolo, în-dosul de comuniști încă condamnați cu d-nii Vlădescu, Maghere ș. a.

— Prin stăruitoare intervenții pe lângă Subsecret. de stat, sau acte riscate de inițiativă, am scos din lagăr, am împiedecat a fi trimiși în Transnistria, sau am adus de acolo foarte mulți comuniști. Pot mărturisi: D-na Doctor Nehama Titminetchi medică de circumscripție în București (nu țin minte strada), dar vine colț str. Italiană colț cu Vasile Lascăr; d-l Mihail Sevastos redactor șef la Universul; d-l avocat Radu Apotecher din Buc. str. B. Hajden nr. 6; d-l Moritz Hermelin tot str. B. Hajden la d-l Apotecher; d-l Inginer Octav Manolescu (nu-i cunosc adresa, dar cred că se găsește în cartea de telefon); d-l Prof. Jack Byck i se poate afla adresa la Facult. de litere sau la telefonul 2.43.30; d-l Dr. Dan Rosenblatt asistent la Facultatea de Medicină; d-l doctor Zelicovici Miletin din str. Ștefan Mihăileanu; d-l Dr. Abenfeld din str. Gl. Cristian Tell No. 8 (are telefon); d-l Carol Rosenbaum (Roban) din str. Vasile Lascăr nr. 23 apart. 4.

— Stărui în special asupra informațiilor ce se pot da, în legătură cu activitatea, la d-l avocat și Prof. Albert Schreiber din str. Zborului nr. 7 etajul III, vechi luptător de partid, a cărui probitate și credință în luptă, este unanim recunoscută.

— Asupra activității de colaborare cu cei din rezistență mai poate da relații și D-na Florica Dr. Bogdasar, care știe cum mă duceam regulat

./.

9 la Spitalul Central de boli mintale, pentru a mă întâlni cu Sotul său d-l. Av. Bagdasar, pe care-l 0094
preveneam la curent, cu tot ceiace îi era necesar. —
Mai menționez că n'am luat parte cu nici o unitate militare și sunt nici o fapmă la raptanul purtat contra U.R.S.S.
În preajma zilei de 23 Aug. 944 la cererea Dului av. Schreiber, de a face tot posibilul să ordon Lagărului Tg. Jiu să elibereze pe Dnii Gheorghiu-Dej și Chivu Stoica, în urma stăruințele mele fără rezultat la Subsecretarul de Stat, din inițiativă proprie, am dat ordin telefonic în acest sens în ziua de 22 Aug. — seara mi s'a răspuns că dumlor erau deja evadați. Ordinul cred că se găsește în arhiva centralei telefonice M.A.I.
În ziua de 23 August, am ținut permanent legătura cu D-l av. Schreiber, am dat ordin — rămăsesem singur deoaltfel — în după amiaza zilei, după arestările efectuate, la Poliții și Jand. să comunice tuturor autoritățile de a se conforma fără rezerve ordinei noi ce urma să ia ființă.
Tot atunci am molestat pe fostul ministru Ovidiu Vlădescu care pela ora 6 după masă îmi dăduse ordin să atac clădirea unde erau arestați Antonescu și ceilalți, și să-i eliberez. Chestiunea se găsește cercetată în dos. Vlădescu
În concluzii recunosc vina ce am menționat și pe care o presupun ca motiv principal al arestării mele. Solicit Dlui Procuror, îngăduința de a mi se da prilejul să clarific chestiunile de detaliu, ce sunt încă rămase în umbra amintirei mei (sunt 6-8 ani de atunci), la care a contribuit și credința mea eronată de până acum că sunt exonerat de răspundere. —
Mai solicit a mi se da prilejul, să pot dovedi
./.

9/ alături de oamenii muncii și a noilor creatori de astăzi, buna mea credință și devotamentul meu, pentru o cauză ~~alături~~ față de care am toate motivele să fiu alături. Încredințări că voi fi următor fidel unei atari comportări, pot da: d-lui avocat Albert Schreiber str. Zboralui No 7 et. III Buc.; d-lui general maior magistrat Alex. Petrescu Presed. Trib. Militar al Capitalei; general maior magistrat Alexandru Georgescu Procuror General Curtea de Casație militară str. Termopile; d-lui Inginer Solomon Benari consilier Min. Industr. Ușoare (are telefon).

Alex. [illegible]

26 Sept. 1950 la București

26 IX 950

Declaratie

Subsemnatul Alex. Mădarjac cu ultimul domiciliu în București str. C. C. Arion No. 6, fiind întrebat, declar următoarele:

Întrebare: Când, unde, prin cine și cu ce ocazie, am cunoscut pe d-l avocat Emil Mădarjac?

Răspuns: Este fratele meu cu 1 1/2 ani mai mic ca mine.

Întrebare: Cu ce se ocupa el în acel timp?

Răspuns: Dela vârsta de 23 ani magistrat și pe urmă avocat la Vaslui.

Întrebare: În ce raporturi am fost cu el până la 23 August?

Răspuns: De bun frate

Întrebare: Dar după această dată?

Răspuns: La fel.

Întrebare: Ne vizitam acasă, dar la birou?

Răspuns: Și acasă și la birou.

Întrebare: Ce discutam cu el când îl vedeam și înainte și după 23 August?

Răspuns: De toate, ca niște doi frați.

Întrebare: Pe cine dintre cunoscuții lui mi-a prezentat?

Răspuns: Din ultima vreme îmi amintesc de d-nii Gheorghiadi și Crulu și d-l Procuror Carol Steinberg dela Curtea Brașov.

Întrebare: Cu ce ocazie și în ce împrejurări?

Răspuns: L-am întâlnit la el acasă.

./.

Întrebare: Ce servicii mi-a cerut să-i fac până la 23 August 1944?

Răspuns: Doar acele în legătură cu gradul nostru de rudenie, dar nici odată nimic în legătură cu funcțiile publice ce-am avut.

Întrebare: Dar după această dată?

Răspuns: La fel.

Întrebare: Care dintre serviciile cerute i le-ați satisfăcut?

Răspuns: Nici odată nu mi-a cerut ceva din ce nu i-aș fi putut face.

Întrebare: Când l-ați întâlnit ultima dată și ce discuție ați avut cu el?

Răspuns: În ziua de 30 August 1944, la prânz la el acasă. Tocmai se întorsese dintr'o vacanță de vreo 7-8 zile și mi-a povestit despre unde fusese: la mare, la fratele nostru dela Batorday, la un văr al nostru Mădăianu dela Brăila. –

Aceasta îmi este declarația pe care o dau de voie, conștient și nesilit de nimeni.

Al. [illegible]

26 Sept. 1950 București

Declarație

Subsemnatul Alex. Mădlaşa cu ultimul domiciliu în București str. C.C. Arion No 6, fiind întrebat declar următoarele:

Întrebare: Când, unde, prin cine și cu ce scop ai cunoscut pe Dl I. Kornmitz?

Răspuns: In 1943 primăvara, prin Dl V. Carifia[?] ne-am cunoscut comun, la drogheria Stromlord[?].

Întrebare: Cu ce se ocupa el în acel timp?

Răspuns: Era droghist.

Întrebare: In ce raporturi ai fost cu el până la 23 August?

Răspuns: De apropiată cunoștință.

Întrebare: Dar după această dată?

Răspuns: La fel.

Întrebare: Vă vizitați acasă, dar la birou?

Răspuns: Și acasă și la birou.

Întrebare: Ce discutați cu el când îl vedeai și înainte și după 23 August?

Răspuns: Înainte de 23 Aug. în mod obișnuit evenimentele războiului în curs, ascultam posturile de Radio ale aliaților; după 23 August, în cele 2 dăți când ne-am văzut la biroul lui, chestiuni generale.

Întrebare: Pe cine dintre prietenii sau cunoscuții lui mi-a prezentat?

Răspuns: Pe nici unul.

Întrebare: Ce servicii mi-a cerut să-i fac până la 23 August 1944?

Răspuns: Mergeam împreună la Snagov, seara, cu mașina, în timpul bombardamentelor

./.

Intrebare: Dar după aceasta?

Răspuns: Nici unul ?-

Intrebare: Care din ele serviciile cerute i le-am satisfăcut?

Răspuns: Acela de a merge împreună la Dragoș.

Intrebare: Franciscul l-am întâlnit ultima dată și ce discuție am avut cu el?

Răspuns: Luni Noembrie 1944 la biroul la el, am discutat despre niște doctorii ce căutam și despre călătoria în străinătate ce proecta, spunea el, pentru procurare de medicamente.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau de voie, conștient și nesilit de nimeni.

Al. Mastepa

26 Sept. 1950 București

Declarație

Subsemnatul Alex. Mădărjac cu ultimul domiciliu în București str. C.A. Arion No 6, fiind întrebat declar următoarele:

Întrebare: Când, unde, prin cine și cu ce ocazie l-am cunoscut pe Dr. Dr. Felicovici Miletin din București str. Ștefan Mihăileanu!

Răspuns: În vara anului 1940, când am fost recomandat dlui de cumnata mea Dna Dr. Schelly Spierer, pt. o operație de polipi la vezica urinară.

Întrebare: Cu ce se ocupa el în acel timp!

Răspuns: Era medic.

Întrebare: În ce raporturi am fost cu el până la 23 August?

Răspuns: de prietenie îngăduită de raporturile dintre medic și client.

Întrebare: Dar după această dată.

Răspuns: La fel.

Întrebare: ne vizitam acasă, dar la birou.

Răspuns: Ca client mă duceam acasă la el, iar venea și el adeseori la birou la mine, când avea drum în oraș, pentrucă îmi făcea un tratament în continuare.

Întrebare: Ce discutam cu el când îl vedeam și înainte și după 23 August.

Răspuns: Înainte de 23 August despre tratamentul medical ce-mi făcea și evenimentele războiului, după 23 Aug. nu l-am văzut decât odată acasă, unde m-am dus pentru consult medical.

./.

Intrebare: Pe cine dintre prietenii sau cunoscuții lui mi i-a prezentat?

Răspuns: Pe d-l d-r Aberfeld.

Intrebare: Cu ce ocazie și în ce împrejurări?

Răspuns: Cu ocazia unei vizite la birou la mine.

Intrebare: Ce servicii mi-a cerut să-i fac până la 23 August?

Răspuns: Niște autorizații pentru deplasări profesionale.

Intrebare: Dar după această dată?

Răspuns: Nici unul

Intrebare: Care dintre serviciile cerute i le-am satisfacut?

Răspuns: Toate

Intrebare: Când l-am întâlnit ultima dată și ce discuții am avut cu el.

Răspuns: In toamna anului 1949, la el acasă, unde m'am dus pentru un consult și cu care prilej am discutat despre posibilitatea de plasare a băiatului meu, care eșise atunci doctor.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau de voie, conștient și nesilit de nimeni!

Al. Ba[illegible]

București 26 Sept. 1950

Declarație

Subsemnatul Alex. Măotaițe cu ultimul domiciliu în București str. C.C. Arion Nr. 6, fiind întrebat, declar următoarele:

Întrebare: Când, unde, prin cine și cu ce ocazie ați cunoscut pe dr. Max Florian fost cu dom. în str. Sf. Ionică ?, azi decedat.

Răspuns: În anul 1924 sau 1925 la Iași, prin Căpit. Rudeanu, cu care era rudă.

Întrebare: Cu ce se ocupa el în acel timp?

Răspuns: Era medic dentist.

Întrebare: În ce raporturi ați fost cu el până la 23 August?

Răspuns: De prietenie.

Întrebare: Dar după această dată?

Răspuns: La fel.

Întrebare: Vă vizitați acasă, ori la birou?

Răspuns: Câteodată acasă, mai des la birou.

Întrebare: Ce discutați cu el când îl vedeați și înainte și după 23 August?

Răspuns: În timpul războiului, evenimentele în curs, emisiunile de radio, după 23 August no-am văzut mai rar, discutam generalități și despre ziaristica cu care se ocupa în ultima vreme.

Întrebare: Pe cine dintre prietenii sau cunoscuții lui mi i-a prezentat?

Răspuns: Nu mi-aduc aminte de nimeni, în general îl vedeam singur.

./.

Intrebare: Ce servicii mi-a cerut să-i fac până la 23 Aug. 1944?

Răspuns: Să-l duc de câteva ori cu mașina la Snagov unde se refugiase și de vreo două ori să-i procur autorizație pt. a se duce la palat să-și vadă mama.

Intrebare: Dar după această dată?

Răspuns: Nici unul.

Intrebare: Care dintre serviciile cerute i le-ați satisfăcut?

Răspuns: Amândouă.

Intrebare: Când l-ați întâlnit ultima dată - și ce discuție ați avut cu el?

Răspuns: Anul luna lunie, pe strada Sf. Ionică, era cu av. Vasile Fuegrăneanu și ne-a vorbit despre serviciul pe care îl căpătase la Min. Muncii.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau de voie, conștient și nesilit de nimeni.

Alex. [signature]

26 Sept. 1950 București

Declaratie

Subsemnatul Alex. Mădărjac, cu ultimul domiciliu în București str. C.C. Arion No. 6, fiind întrebat declar următoarele:

Intrebare: Când, unde, prin cine și cu ce ocazie l'am cunoscut pe dl Emil Agalidi.

Răspuns: Dela începutul anului 1941, în București, prin fratele meu pe atunci Căpitan Aurel Mădărjac, cu ocazia unei întâlniri, după cât îmi amintesc acasă la fratele meu.

Intrebare: Cu ce se ocupa el în acel timp?

Răspuns: Era funcționar superior la Intreprinderile Rizescu.-

Intrebare: In ce raporturi am fost cu el până la 23 August?

Răspuns: De prietenie, ne vedeam mai des.

Intrebare: Dar după această dată?

Răspuns: La fel, ne-am văzut însă mult mai rar.

Intrebare: Ne vizitam acasă, dar la birou?

Răspuns: Acasă la el am fost de vreo două ori, ne vedeam însă mai des la birou la mine până la 23 August, după această dată, foarte rar la birou la el și odată acasă.

Intrebare: Ce discutam cu el când îl vedeam și înainte și după 23 August?

Răspuns: Inainte de 23 August despre mersul războiului, discuții generale, după 23 August în cele 3-4 dăți când l'am văzut, despre situația lui rămas pe dinafară dela Intreprinderea Rizescu și despre Astrologie cu care îi place să se ocupe.

Intrebare: Pe cine dintre prietenii sau cunoscuții lui mi i-a prezentat?

Răspuns: Imi amintesc de Dnii Olteanu și Vasiliu

./.

Întrebare: Cu ce ocazie și în ce împrejurări?
Răspuns: Cu ocazia unei vizite ce i-am făcut prin Iulie a.c. la biroul unde lucrează dela fabrica „Baiadera" de pe calea Moșilor.
Întrebare: Ce servicii mi-a cerut să-i fac până la 23 August 1944?
Răspuns: Să-i procur o autorizație de circulat cu mașina.
Întrebare: Dar după această dată?
Răspuns: Nici un serviciu.
Întrebare: Care dintre serviciile cerute i le-am satisfacut?
Răspuns: I-am procurat autorizatia pentru mașină.
Întrebare: Când l'am întâlnit ultima dată și ce discuții am avut cu el?
Răspuns: Către sfârșitul lui Iulie a.c. și am discutat despre proectele ce au patronii întreprinderii „Baiadera". Eu chiar le-am inspirat numele noii firme, pentru care urmau să ceară aprobarea. Aceasta a avut loc în actualul lui birou dela „Baiadera". –

Aceasta îmi este declaratia pe care o dau de voie, constient și nesilit de nimeni.

[signature]

București 26 Sept. 1950

Declaratie

Subsemnatul Mădăjac Alex cu ultimul domiciliu în Bucuresti str. C.C. Arion No 6, fiind întrebat declar următoarele:

Intrebare: Când, unde, prin cine și cu ce ocazie l-am cunoscut pe Dl. av. M. Răutu.

Răspuns: Cred că prin anul 1923-24, pe când era maior - Comisar Regal la Chișinău și venise la Iași, în vizită la Curtea Marțială, unde funcționam.

Intrebare: Cu ce se ocupa el în acel timp?

Răspuns: Era maior - militar activ.

Intrebare: În ce raporturi am fost cu el până la 23 August?

Răspuns: De cunoștință mai apropiată.

Intrebare: Sau după această dată?

Răspuns: La fel.

Intrebare: Ne vizitam acasă, sau la birou?

Răspuns: La birou, venea el la mine.

Intrebare: Ce discutam cu el când îl vedeam și înainte și după 23 August?

Răspuns: Înainte de 23 August despre situația războiului și diferite cereri cu care venea pentru interesele unei fabrici de la Arad, pe care o reprezenta.
După 23 August, nu l-am văzut decât odată - când mi-a spus despre proectele lui de-a pleca din țară.

Intrebare: Pe cine dintre prietenii sau cunoscuții lui mi i-a prezentat?

Răspuns: Nu-mi amintesc de nici unul.

./.

Intrebare: Ce servicii mi-a cerut să-i fac până la 23 August 1944?

Răspuns: Mă ruga să-i arăt buletinele informative și diferite cereri, autorizații, în legătură cu activitatea fabricii dela Arad.

Intrebare: Dar după această dată?

Răspuns: Nici unul.

Intrebare: Care dintre serviciile cerute i le-am satisfacut?

Răspuns: Toate.

Intrebare: Când l-am întâlnit ultima dată și ce discuția am avut cu el?

Răspuns: Pe stradă, în urmă cu 2 - 2½ ani cu care ocazie mi-a spus că soția lui este deja plecată în Elveția fiind grav bolnavă și că așteaptă și el din zi în zi să-i lasă pașaportul să plece după ea.

Această îmi este declarația pe care o dau de voie, constient și nesilit de nimeni.

Al. [signature]

București 26 Sept 1950

Declaratie

Subsemnatul Alex. Mădoiașc cu ultimul domicilui în București str. C.C. Arion Nr. 6, fiind întrebat declar următoarele:

Întrebare: Când, unde, prin cine și cu ce ocazie ați cunoscut pe D-na Dr. Mimi Marghescu.

Răspuns: În Februarie 1944, în casa unui domn Niculescu, cu prilejul unei mese.

Întrebare: Cu ce se ocupa ea în acel timp?

Răspuns: Medică la Dir. C.f.r.

Întrebare: În ce raporturi ați fost cu ea până la 23 August?

Răspuns: De prietenie.

Întrebare: Dar după această dată?

Răspuns: La fel.

Întrebare: Vă vizitam acasă, dar la birou?

Răspuns: Obișnuit acasă în str. Armenească, câteodată și la birou.

Întrebare: Ce discutam cu ea când o vedeam și înainte și după 23 August?

Răspuns: De toate, în cadrul legăturilor de prietenie între un bărbat și o femeie, afară de politică.

Întrebare: Pe cine dintre prietenii sau cunoscuții ei mi-a prezentat?

Răspuns: Pe avocat V.V. Stanciu și Arch. Chitulescu.

Întrebare: Cu ce ocazie și în ce împrejurări?

Răspuns: Pe V.V. Stanciu la o masă prietenească, iar pe Archit. Chitulescu la ea acasă.

Întrebare: Ce servicii mi-a cerut să-i fac până la 23 Aug. 1944?

Răspuns: Nici unul

./.

Intrebare : Ani după această dată ?
Răspuns : Nici unul.
Intrebare : Când am întâlnit-o ultima dată și ce discuție am avut cu ea ?
Răspuns : La sfârșitul lunei Oct. 1944 și am discutat rezolvarea unui conflict familiar.-
Aceasta îmi este declarația, pe care o dau de voie, conștient și nesilit de nimeni.

Al. Mărculescu

București 27 Sept. 1950

28.IX.50

D E C L A R A T I E

Subsemnatul MADARJEAC ALEXANDRU cu ultimul domiciliu în Bucureşti Str.C.C.Arion No.6, fiind întrebat, declar următoarele:

Intrebare: Ce comunişti sau simpatizanţi comunişti am cunoscut până la 23 August?

Răspuns: Pe Dnii ALBERT SCHREIBER, IOSIF SCHREIBER, BENO ZILBER GH.SPINA, Dr.ZELICOVICI-MILETIN, la Iaşi la un proces pe Dl.STELIAN NITULESCU, Dl.Dr.BALIF Dir.Spit.Boli Mintale din Iaşi, Dl.Dr.DEREVICI era student la Iaşi, fraţii HEFTER ziarişti din Iaşi, consideraţi simpatizanţi comunişti, pe Dl.STELIAN TANASESCU, pe Dl. LUCRETIU PATRASCANU, pe Dl.CONSTANTINESCU-IASI, pe Dl.GH.IVASCU, pe Dl.av. MAYO.

Aceasta este declaraţia mea pe care o dau de voie conştient şi nesilit de nimeni.

ss.MADARJAC ALEXANDRU

28 Septemvrie 1950

Declarație

Subsemnatul Alex. Mădărjac cu ultimul domiciliu în București str. C.C. Arion Nr. 6, fiind întrebat, declar următoarele:

Întrebare: Ce comuniști sau simpatizanți comuniști, ai cunoscut până la 23 August?

Răspuns: Pe d-nii Albert Schreiber, Iosif Schreier, Beno Silber, Gh. Spina, Dr. Feliciovici-Miletin, la Iași la un proces pe d. Stelian Nițulescu, pe d. Dr. Baliș din Spit. Boli mintale din Iași, d. Dr. Derevici era student la Iași, frații Hefter ziariști din Iași, considerați simpatizanți comuniști, pe Dr. Stelian Tănăsescu, pe d-l Leontin Tătăroșcanu, pe d. Constantinescu-Iași, pe d. Gh. Ivașcu, pe d. av. De Mayo

Aceasta este declarația mea pe care o dau de voie, conștient și nesilit de nimeni.

[signature]

28 Sept. 1950 Buc.

8 1/, 2

Declaraţie

Subsemnatul Nădăşac Alex. cu ultimul domiciliu în Bucureşti str. C.C. Arion Nr. 6, fiind întrebat, declar următoarele:

Pe Iosif Sraier îl cunosc demult, suntem concetăţeni, din Vaslui. Ne-am văzut mai des mici şi legătura dintre noi a fost mai strânsă de prin anul 1939. Eram amândoi în Bucureşti. Ştiam că este comunist, ca dealtfel toţi cunoscuţii lui, în primul rând, din însăşi activitatea lui profesională. Era avocat şi apărătorul obişnuit în faţa instanţelor militare, în procesele cu comuniştii.

Ne-am întâlnit deseori, în special, de pe la începutul anului 1943, când eu eram ofiţer detaşat la Ministerul de Interne. Ne vedeam, fie la mine la Birou, fie în Calea Victoriei Nr. 169 etajul IV. Până la 23 August 1944, eu n'am fost nici odată acasă la el. Scopul principal al vizitelor ce-mi făcea, acasă, sau la birou, era acela de a-i da unele informaţiuni cu caracter secret şi care interesau mişcarea de rezistenţă de atunci, fie de a-mi solicita să intervin la camarazii mei din justiţia militară, în procesele celor ce luptau în rezistenţă – în principal cu comuniştii. In general şi în limita puterilor îi satisfăceam cererile, fiind din partea mea o comportare consecventă convingerilor ce aveam şi dorinţei pe care o nutream împreună cu toţi acei, cu care eram în contact mai apropiat, de a scăpa de nemţi.

Informaţiile, pe Sraier, îl interesa mai mult,

./.

buletinele Serviciului Special de Informațiuni condus pe atunci de Eugen Cristescu și anume de scrolo Capitolele „Starea de spirit", care mi se păreau erau dezvoltate și redate amănunțit.
În procesele comuniștilor, interesul care-l purta pentru inculpați, nu era acela de a se obține achitări, ci a se evita hotărâri cu pedepse la moarte, pentrucă spunea el, principalul era „să fie scăpați cu viața".-
În cel privea pe el, eu îi promisesem cum dealtfel era și natural, să lupt pentru a-l scăpa dacă el însuși ar cădea.
În legătură cu aceasta, întrebându-l în una din zile, dacă el este filat de poliție, mi-a răspuns: „Cum n'ar mai fi, dar el este foarte „bine aranjat cu poliția începând cu Sava „Dumitrescu. Fac ce pot ca să-mi apăr pielea, „l-am promis eu sprijinul și știe că-l are, dar „când va intra pe mâna lor, e greu să mai „garanteze ceva, - mai ales că ele țin legătura și cu Maniu". Întrebându-l unde vede pe Maniu, mi-a răspuns că „prin casele unde se poate și el strecura".- Mențiunez că Sava Dumitrescu, despre care amintesc mai sus, era subcomisar sau comisar la biroul comuniștilor din Serv. de Siguranță al Capitalei.-
Revenind la capitolul Informații, mi-amintesc foarte bine că, multe din informațiile asupra cărora se interesa, ori actele de care mă întreba erau cunoscute de el, înainte de a veni la mine și că eu îi dădeam doar confirmarea asupra lor. Mirat, l-am întrebat când m'am sesizat de acest lucru, de unde cunoștea anumite chestiuni dinainte, la care mi-a răspuns că: „ce cred că numai eu îl informez.?"-
Câteva exemple din cele câte mi-amintesc: Se centralizau la serv. meu, din ordinul Consiliului de ordine, tabele de evreii comuniști din țară. Deabea îmi sosise aceste tabele și Staier
./.

2

a venit la mine să mă întrebe dacă se interesa de 2 frați evrei din Iași, dacă erau trecuți în tabele și într'adevăr erau. În alt rând a venit să mă întrebe, ce este cu evreii care ceruseră plecarea în America cu tranzit prin U.R.S.S. și care fiind bănuiți, din această cauză de comunism, fuseseră strânși într'o școală din București, cu scopul de a fi trimiși în Transnistria. Eu nu auzisem nica de această chestiune, însă era adevărată și mi-a fost confirmată, nu mai mult de un ceas după plecarea lui, de către soția avocatului Radu Apotecker, care desperată venise la mine să-mi spună că soțul său, bătrânul, părinții săi, erau închiși în scopul arătat mai sus. - Cu alt prilej al venirii lui pela mine, mi-a spus „să vând că va veni ordin pentru internarea în lagăr a d-lui Mihai Rolea și că dacă pot să dau un telefon Comand. Lagărului ca să se poarte bine cu el." Întrebând la biroul lagărului, într'adevăr așa era, venise acest ordin și eu am dat telefonul solicitat.

Deasemeni îmi mai amintesc de două cazuri, în care se arăta deosebit de impresionat: cazul soților Panetti care fuseseră condamnați la moarte și pentru care intervenise (mă rugase și pe mine dealtfel) la Președinte cu care - spunea el era prieten - și nu se putuse face nimic din cauza probelor prea evidente și cazul Sam Lazarovici. Când a venit la mine pentru acest caz, dosarul deabea sosise la serv. meu dela Președinție și m'a întrebat ce s'a făcut cu el. Se cerea să se facă un referat asupra chestiunei, care s'a și făcut și s'a propus ordonarea unei noi anchete, fapt aprobat ulterior și însărcinat cu executarea lui pe Col. magistrat Raica.

./.

S'a întâmplat de mai multe ori, ca Sraier să nu vină pela mine câte 2-3 săptămâni, ba chiar și câte o lună. Când îl întrebam unde a fost, îmi spunea, ba că a fost la socri la Bacău, ba că s'a deplasat în provincie în interesul fabricei la care lucra. Fapt cert este însă că mie nu mi-a cerut niciodată vre'o autorizațiune pentru deplasare. Acestea se puteau totuși căpăta și direct dela Prefect. Poliției care deținea carnetele cu formularele de autorizații. Sau putea deasemeni să călătorească și cu vre'o identitate specială și oficială.

Sraier, nu mi-a solicitat nici odată să intervin telefonic, sau pe altă cale, pentru a putea intra în minister. Cu toate astea el intra oricând, venea la mine, la ore neregulate și indiferent de zi. Știu însă că, în categoria acelora cu asemenea acces, erau numai acei cu autorizațiuni speciale.

Un fapt în legătură cu Sraier, căruia atunci nu puteam să-i dau crezare, dar care astăzi pus în legătură cu cele arătate mai sus, capătă un cu totul alt aspect, este următorul:

Dela sfârșitul lui Iunie, sau începutul lui Iulie 1944, Sraier a venit la mine la birou și m'a rugat să-l introduc la Glul Vasiliu - spunea el - pentru a-i solicita să-i aprobe aducerea socrilor lui dela Bacău la București. Eu i-am răspuns, după cum deasemenea și el știa, că acesta este un lucru imposibil, pentrucă era ordin expres și categoric dela Președinție, să nu se acorde nici o asemenea deplasare. Solicitau foarte mulți aceasta, pentrucă se aștepta din zi în zi, declanșarea ofensivei Rusești la Iași. El a stăruit totuși să-l introduc, eu m'am dus la Vasiliu și l'am rugat să primească pe un Vasluian și prieten de al meu. A intrat, iar după vre'un sfert de oră a eșit cu o figură mulțumită, spunându-mi că are impresia că va reuși și că deocamdată i-a cerut să aducă niște certificate medicale.

./.

3

după câteva minute a plecat. Am intrat după aceea la Vasiliu și l-am întrebat cea făcut cu Vasluianul meu. Mi-a răspuns că „va vedea, dar tu știi că Vasluianul tău este unul din cei mai buni informatori ai Siguranței, - capturi importante s'au făcut datorită lui." La răspunsul meu că e de neconceput, el fiind doar un apărător al comuniștilor, Vasiliu mi-a spus: „totuși așa este, dar fiindcă zici că n'ai știut, să nu te apuci să-i spui lui, sau la alții ceva!" -

Il cunoștea deasemenea și Ghe. Tobescu dela Inspect. Jand. care m'a întrebat într'o zi: „Tu ești Vasluianul cu Sraier?" - „Da, de unde îl cunoaștețiˮ l-am întrebat eu, la care mi-a răspuns: „Mai demult, e deștept și mare pezevenghiu!" -

Din coordonarea datelor arătate mai sus, cu afirmația categorică a lui Vasiliu, nu pot trage altă concluzie decât aceea de a declara că, Sraier era un agent informator al Siguranței, contra comuniștilor. Scopul: desigur în primul rând de a-și apăra pielea - așa cum mi-o spusese -, totodată intervenind în procesele comuniste și pledând chiar pentru victimele lui, pentrucă prin acest fapt să-și ridice prestigiul în partid. Nu-i exclus, să-l fi lăsat indiferent, chiar de latura materială, eventual rezultată din această mârșavă acțiune. - Aș putea afirma că iarăși nu-i exclus - dat fiind impresionabilitatea deosebită ce arăta în aceste cazuri - că, chiar soții Paneth și Dan Lapadatoriu să fi fost victimele lui. -

După 23 August 1944, l-am văzut pe Sraier de 4 ori și anume:

Prima dată, cred că pela începutul lui Octombrie 1944, la el acasă, ședea în str. C.A. Rosetti, în piațeta, într'un bloc la etajul 4 sau 5. M'am dus la el, la ora 7 dim. - fiind acasă. Am stat vre'o 15 - 20 minute, cu care prilej, în convorbirea ce-am avut

-/.

mi-a spus printre altele că: „de multe chestii importante tu nici habar n'aveai; - știi dumneata de întâlnirea dintre Maniu și Colonelul (mi-a spus numele dar nu-l rețin) șeful misiunei americane care aterisase la noi? Atunci s'au aranjat punctele principale ale întorsăturii dela 23 August. Ha tras Vasilui, chiulul grofan lui Cristescu care-i păzea grofan să nu ia contact cu nimeni".-
Într'adevăr că habar n'aveam de aceasta, știam însă de aterisarea în țară a celor și printre care îmi amintesc precis de numele unui Căpitan Mețianu, că erau închiși la Inspect. Jand. și că se păzeau în pază sub răspunderea personală a lui Eugen Cristescu, pentru a nu lua contact cu nimeni.
Faptul de mai sus însă, mi-a fost confirmat de D-l Enculescu, pe care întâlnindu-l după câtava timp întâmplător pe str. Schitu Măgureanu și dându-i bună ziua mi-a spus: „Știi D-le Col. de ce veneam eu pela Vasilui? Ca să aranjez întâlnirea lui D-l Maniu cu Colonelul (acelaș de mai sus) lucru ce s'a și făcut".-
pela el de acasă, am plecat împreună și l-am condus până la Uniunea Patriotică, unde se ducea el și care-și avea sediul pe lângă str. Armenească, după care ne-am despărțit.
A doua oară l-am văzut la Ministerul de Interne, după 6 Martie 1945. Era secretar general și am fost la el să mă interesez de situația mea. Am stat 5-10 minute maximum și n'am avut o convorbire cu un conținut ceva mai deosebit.
A treia oară, l-am văzut acasă la el în str. Gogu Cantacuzino, după cât îmi amintesc, numărul 50. In prealabil i-am dat un telefon și locuia la etajul IV. Era la vr'o lună, după ce fusese scos dela Ministerul de Interne. Circulau tot felul de zvonuri cu privire la el: că a fost prins cu chestii incorecte; că are domiciliu forțat; că voia să-și impună prea mult personalitatea. Chiar când am intrat la el, i-am spus că mă bucur că-l găsesc într'o situație bună, față de ce zvonuri circulau. Mi-a răspuns: „Tu nu știi că la noi la comuniști
./.

4

adesea ori, când pari mai mic, atunci ești mai tare ?"

107

Am stat la el mai mult de o oră și am convorbit. Mi-a vorbit aproape exclusiv de politică. Reține ca chestiuni mai importante printre altele: „Comuniștii au înregistrat marele succes că s'au afirmat ca entitate politică. Treaba grea de-acum începe. Trebue să ne pregătim cadre, să ne infiltrăm în masse, să mergem pe eșichiere sigure și cu posibilitate de rezistență proprie. Se fac greșeli cu politica acoperită ce se practică, și pe care o cunosc Americanii și Englezii!"

Îi spun: „Bine, dar această desigur numai prin mijlocirea celor ce sunt în secretele zeilor!"

Mi-a răspuns: „Sigur că da, pentrucă sunt încă din cei nefixați, care oscilează!" -

„Ei și dacă știu Americanii, ce-i cu noi, ei cu treaba lor, noi cu a noastră" îi răspund, la care îmi replică: „Totuși are mare importanță în desfășurarea politicei internaționale!".

Tot în cursul acestei convorbiri, l'am întrebat, ce mai este cu Maniu. Îmi răspunde: „Bineînțeles că nu am mai putut să-l mai văd, dar am ținut în permanență legătura cu el, pentrucă eu știu să fac politică. Dealtfel, omul de legătură îl am chiar sub mine la etajul II. E Mișu Răuțu, care are aci, un apartament!" -

Aproape de plecare, l'am întrebat cu ton de glumă: „E adevărat ce se aude Iosife, că tu ai fost informator ?" A început să râdă și mi-a răspuns: „Da, informator de curse, informator de bursă!" - Îi adaog: „Nu, am auzit că ai fost ceva mai de elită-" la care iar a început să râdă, răspunzând: „Da domnule, se interesează prefectura de mine!" - Am mai discutat câteva chestii de familie și am plecat.

A patra oară și ultima, l'am întâlnit întâmplător,

./.

cred că pe la ora 7-8 seara, colț fosta str. Regală cu Bulevardul, în dreptul magazinului Dometei. Am stat puțin de vorbă, mi-a spus că și-a dus copilul la socrii la Bacău, că aici este numai cu soția, că are unele plictiseli, dar că vor trece.
Ne-am despărțit și după aceea, cred la 2-3 săptămâni, am auzit că a plecat din țară.

Ca încheiere asupra celor în urmă declarate, pot trage concluzia indubitabilă că, față de legăturile care le întreținea pe de o parte (Maniu) și de posibilitățile ce avea, pe de alta, de a se informa datorită situației sale oficiale (secretar general) și a celeia din partid, Sraier făcea spionaj în interesul imperialiștilor, deci faptul prezenței numelui său în unele din recentele procese de spionaj, este încă o dovadă în plus, pt. această susținere.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau de bună voie, conștient și nesilit de nimeni.

Alex. Andrițoiu

La București 8 octombrie 1950.

108

~~168~~

Domnule Procuror

Vă rog să binevoiţi a mă primi, având a vă da unele relaţii verbale suplimentare, privitor la care n'am ştiut dacă era cazul să le trec în alăturatele declaraţii, sau într'o declaraţiune separată:-

Trăiască Republica Populară Română

Alex. Năstase

10 octombrie 1950

Bucureşti

București 10 Oct. 1950

Ce aș dori să mai comunic personal domnului Procuror, și pentru care rog să fiu chemat la domnia sa.

1. Că înțelegând, cu ocazia ultimelor întrevederi, perfect, calitatea cel puțin actuală a mea, în desfășurarea chestiunei Sraier – Zilber – Pătrășcanu, calitate normală față de atribuțiunile avute și în curent cu ansamblu activității de acolo, declar că ~~sunt~~ [illegible] absolut hotărât ca să întăresc cu toată convingerea și puterile mele, chiar substituindu-mă în anumite situațiuni, dezvăluirea gravelor acuzațiuni – bineînțeles acele posibil circumscrise în cadrul activității avute – ce probabil că apasă asupra acestora. De exemplu, nu era deloc anormal ca eu, cu sau chiar fără știința lui Vasiliu, să am informatori, fie pe Sraier, sau chiar eventual și pe Zilber, care aducându-mi informații deci le dădeam organelor de politică secrete deosebite spre verificare. Aș fi avut garantat prin aceasta siguranța persoanei lor. Aș putea desigur cita și cazuri concrete.

2. În cadrul punctului 1. de mai sus, și de cele susținute, aș cere domnului Procuror îngăduința să le fac declarațiile privitoare la Sraier și Zilber, ce am dat, în sensul de a le contopi într-una singură, pentru a face un tot unitar și coordonat, corespunzător scopului de dovadă urmărit.

3. Aș fi solicitat domnului Procuror, ca cu ajutorul D-sale să-mi pot fixa în memorie o chestie de fapt și anume aceea de a ști dacă în Aprilie – Mai 1943, sau chiar poate mai târziu, Bellu Zilber, era sau nu, în București, aceasta eventual din vreun dosar pe care D-sa îl are, privind pe susnumit. ./.

2

Şi iată de ce: țin perfect minte că în epoca arătată mai sus, a venit Sraier la birou la mine cu un prieten (confuz rețin că ar fi fost chiar Silber), care voia să-l vadă pe Vasiliu, pentru a-i preda - spunea el - o scrisoare de recomandație privitoare la un interes personal al său. Vasiliu nu venise la minister, era la Insp. Jand. și atunci Sraier i-a spus „haideți acolo". Au plecat și întrebând pe Sraier a 2-a sau a 3-a zi ce-a făcut, mi-a spus că a fost, a intrat la Vasiliu și s'a aranjat. N'am recunoscut această chestiune nici lui Sraier, nici lui Silber pentru a nu produce vre'o confuzie, dar nu-i mai puțin adevărat că din ea ar rezulta: întâi încă un indiciu că Sraier avea acces și la Jandarmi și al doilea că dacă la acea epocă Silber era în București apoi fără îndoială el a fost cu Sraier și s'ar dovedi prin asta introducerea lui pe linia de activare a lui Sraier. Ar fi și în plus o concordanță în cele declarate mie de Silber că l-a cunoscut pe Vasiliu, „prin slăbiciunea lui - femeile" (Scris. de recomandație).

4. Voiam să arăt domnului Procuror:

- că printre informatorii pe care desigur îi avea Vasiliu erau: Tina Steinberg, un Felix și altul Harmelin și Sraier. Primii trei știu sigur că aveau la el acces, acasă, la Jandarmi și la minister. N'aș putea da vre'o relație asupra domiciliului lui Felix și Harmelin. Prin miliție însă, s'ar găsi de sigur.

- Vasiliu, avea o așa zisă șefă de cabinet particulară d-na Zoe Ștefănescu, la introducerea persoane la Vasiliu, printr'o ușă a cabinetului său, care dădea direct din culoarul de acces al clădirii ministerului și desigur ar putea da relații asupra acelora care mai veneau des la Vasiliu.

5. Suport de 25 zile regimul corespunzător

3

Secalcitranților, acelora care vor să obstaculeze descoperirea adevărului. Prima dată am luat contact cu D-Vs după 26 zile de detinere (16 la Interne și 10 aci). Aș vrea să dovedesc dlui Procuror că dimpotrivă dacă din prima zi a detinerii mele aș fi avut perspicacitatea să mă pot fixa pe linia urmărită, n'aș fi ezitat o clipă să corespund activității sale. Despre Gătăscanu poate nici nu m'ați fi întrebat ceva, am spus dlui inițiativă proprie ce-am știut; deasemeni cu Filber, dacă aș fi avut interesul să ocolesc ceva, poate nu l'aș fi menționat în declarația dată DV.

Cât privește pe Draier, îmi permit a menționa dlui Procuror că, dacă ar fi fost socotit dela început informatorul meu personal, era un avantaj pentru el. Apărea un odios, fără îndoială, dar totuși sincer - ca să-și scape pielea - a convenit pe deoparte să mă informeze, iar pe dealta să mă roage să intervin pentru victimele lui. Așa cum l'am arătat este un odios cinic; pe unii îi informează, pe alții îi roagă pentru intervenții - înșeală pe toți, trădează pe toți.

Rog pe Dl Procuror să binevoiască a mă chema pentru a da o formă concretă în sensul actual punctelor 1, 2 și 3 de mai sus, precum și în privința punctului 6.

Mai rog pe Dl Procuror să binevoiască a-mi scurta calvarul acestei detineri la secret și până atunci să-mi acorde măcar îngăduința de a putea sta 3-4 ore pe zi, lungit în pat, atât în cursul dimineții, cât și al după amezii. Sufăr de ficat și am zilnic crize din cauza statului 17 ore pe zi, pe scaun și în picioare. Dl doctor m'a vizitat, mi-a dat regim.

Socot că v'aș fi cât se poate de util întrebuințându-mă în cadrul activității DV. sau în orice altă parte, având ocazia să fiu verificat și eventual primit în rândurile DV. așa cum ați binevoit a-mi spune la prima întrevedere.

6. Aș vrea să mai comunic dlui Procuror, tot în legătură cu Draier, o tentativă a sa anume față-

de mine, cu ocazia celei de a 3-a vizite ce i-am făcut, când locuia în str. Popa Cantacuzino No 50. Relativ la o informaţie militară pe care credea că i-aşi putea-o obţine, relaţiune care socot acum că poate ar fi necesar de menţionat, fie în declaraţia dată, fie în alta separată şi de care mi-am amintit acum 7–8 zile.–

Alex. [illegible]

10 x 950

Declaratie

Subsemnatul Alex. Mădărășan cu ultimul domiciliu în București str. C.C. Arion No 6, întrebat declar următoarele:

Pe Lucrețiu Pătrășcanu l'am cunoscut personal, cred că era începutul lui Iulie 1944, la birou la mine. Venise ca să vorbească cu Vasiliu. In timpul cât a așteptat ca să fie primit, am stat de vorbă cu el. Printre altele i-am adresat următoarea întrebare: „Chiar doream să vă cunosc d-le Pătrășcanu, pentrucă aș vrea să mă lămuriți și pe mine, cum un element al burgheziei, cu tradiție burgheză, cu tradiție naționalistă, poate fi captat de doctrina comunistă!"

— „A fi comunist, îmi răspunde, asta nu înseamnă să nu trăești îmbelșugat și iarăși nu înseamnă să nu poți fi naționalist."

— „A trăi îmbelșugat, îi replic, da, pentrucă asta e o consecință finală a însăși doctrinei, dar nu concep cum poți fi naționalist, când baza ideologică este internaționalismul."—

— „Foarte bine, răspunde el, depinde de popor, de situația geografică, de exemplu la noi-dacă ar fi cazul- vom construi comunismul pe calapodul naționalist."

— „Asta înseamnă d-le Pătrășcanu, îi replic, ca și cum ar veni Codreanu acum să-mi spue că construește legionarismul pe calapodul filosemit."

In acel moment discuția s'a întrerupt pentrucă Vasiliu a deschis ușa și l'a invitat în biroul la el. La ieșirea dela Vasiliu, mi-a dat

./.

bună ziua, i-am răspuns spunându-i: „Tot eu sunt convins de Pătrășcanu". Mi-a replicat: „Vom vedea" și a plecat zâmbind.

Altă dată nu l-am mai văzut pe Pătrășcanu la minister.

La schimb a venit de mai multe ori mama sa, care n-a stat de vorbă decât cu Vasilui, pentru diferite cereri care - după câte mi-am dat seama - îi erau satisfăcute.

A mai venit pentru el la Vasilui și Colonelul Octav Ulea, văr primar cu Pătrășcanu și care pe atunci era și serviciu la palatul fostului rege Mihai.-

Aceasta îmi este declarația pe care o dau de voie, conștient și nesilit de nimeni.

Alex. Săndulescu

Bucureşti 10 Octombrie 1950

Declaratie

Subsemnatul Alex Mădaşre cu ultimul domiciliu în Bucureşti str. C.C. Arion Nr. 6, fiind întrebat declar următoarele:

Cu privire la Belle Zilber, am fost rugat de cumnata fratelui meu D-na Rachela Spierer dentistă din Bucureşti, să intervin la Curtea militară de Casare pentru el. Fusese condamnat la 10 ani, în procesul de spionaj cu Aradi şi se afla în recurs la susmenţionata Instanţă. - M'am rugat la camarazii mei care judecau; cauza lui ştiu că a fost casată fără trimitere.

După aceasta l'am cunoscut personal pe Zilber chiar în familie, unde l'am văzut, cred de 2 ori.

La mine la birou n'a fost niciodată şi după cât îmi amintesc şi n'a intervenit cineva pentru el cu vreo cerere. -

L'am mai întâlnit în cursul lunei Oct. 1944, şi anume în anticamera biroului dlui Teohari Georgescu care era atunci Subsecretar de Stat la Interne şi unde eu aşteptam să intru.

Şeful de cabinet, care dealtfel era şi de faţă, era dl. Stelian Tănăsescu.

Zilber n'a intrat la dl. ministru, dar mi-a spus că mă aşteaptă până ies eu, ca să plecăm împreună.

Într'adevăr, la ieşirea mea am plecat împreună - îl aştepta jos o maşină mică, în care am luat loc amândoi.

./.

atât în timpul coborârii, cât și în parcursul până în Piața Victoriei, unde ne-am despărțit, desprind următoarele chestii mai importante pe care le relatez, din convorbirea avută cu Zilber:
– „Nu te-am văzut pela mine, cum te-ai descurcat în timpul urgiei?" l'am întrebat.
– „destul de bine, am avut și eu Sfinții și părinții mei, echilibristică", mi-a răspuns, adăugând totodeodată că „îi pare rău de Vasilui pe care l'a cunoscut!"
– „Unde și când l'ai cunoscut"
– „Are slăbiciunile lui – femeile – deci discrețiune!" –
Venind apoi vorba despre ce are de gând să facă și la afirmația mea că i se va da desigur un post de răspundere, mi-a răspuns:
– „deocamdată sunt un fel de consilier prin toate părțile, în special pe linia economică, vizez o catedră, dacă nu o capăt, plec!" –
– „Unde?"
– „În America, am legături foarte bune cu ei!" –
După cum arăt mai sus, ne-am despărțit în Piața Victoriei și de atunci nu l'am mai văzut. Am auzit dela fratele lui, Dr. Zilber, că este arestat. –
Cu ocazia celei de a 3-a vizite ce i-am făcut lui Sraier, acasă la el în str. Gogu Cantacuzino Nr. 50, adică după ce el fusese scos dela Ministerul de Interne, am uitat să adaug în declarația mea, dată la 8 Octombrie 1950, că atunci când mi-a spus Sraier că: „sunt nefixați care oscilează și implicit ei informează pe Americani și Englezi asupra politicei acoperite a Guvernului", a adăugat imediat și în continuare: „iată de

exemplu Belu Zilber, băiat excelent, activist cu trecut, cot la cot cu mine, care este deja dat la fund", sau „va fi dat la fund", nu-mi amintesc precis asupra căreia din aceste două afirmații s'a exprimat. Și în continuare: „noroc că e băiat deștept, cu relații și se descurcă".-

Dealtfel și convorbirea avută cu Zilber în mașină a venit vorba și despre Sraier, pe care l'a lăudat și chiar deosebit, subliniind că erau și foarte strânse legături. Din atitudinea lui Zilber că avea spioni și prieteni [illegible], cunoștea pe Vasilui, avea legături cu americanii unde voia să plece, foarte bun prieten cu Sraer, trag concluzia, că mergeau amândoi pe aceeași linie, de informatori și spioni.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau de voie, conștient și nesilit de nimeni.

Alex. [illegible]

10 Octombrie 1950 la București

Declaratie

Subsemnatul Alex. Mădărjac cu ultimul domiciliu în București str. C.C. Arion 12 b, fiind întrebat declar următoarele:

Pe domnul avocat Albert Schreiber îl cunosc de aproape 30 ani, dela Iași, când eu funcționam ca magistrat militar la Consiliul de Războiu C. 4 Armată.

Am avut cu D-sa tot timpul raporturi de prietenie și i-am făcut totdeauna în măsura posibilităților mele, servicii pe linia sa profesională.

In timpul războiului și anume în epoca 1942-1944 cât am funcționat ca ofițer detașat la Interne, ne-am văzut de foarte multe ori, fie la mine acasă, fie la birou.-

Când A. Schreiber, a fost internat în lagăr, eu nu eram încă la Interne, însă mi-a adus la cunoștința acest lucru, fratele său, Dr. Gh. Spina. Am intervenit atunci, prin colonelul Selep, la Colonelul Pătrățanu care era secretar general la Interne, pentru el și a fost eliberat.

Scopul vizitelor lui la mine, erau fie de interes personal, fie pentru alții, sau pentru a se informa (când eram la Interne).

Interese personale: pe baza unei legi de atunci și pentrucă îndeplinea condițiunile ei, i-am întocmit decizia pe baza căreia era asimilat cu românii, adică scos din cadrul legilor rasiale ce erau în vigoare; i-am obținut aprobarea stabilirei în București cu familia; i-am dat autorizațiile care mi le solicita.

Interese de altă natură: i-am pus la dispoziție, sau i-am comunicat, ori de câte ori mi-a cerut, conținutul buletinelor informative ce primeam; se interesa de soarta internaților comuniști din lagăr și mă informam dela biroul respectiv pentru a-i da relațiile cerute. In legătură

./.

cu aceasta și în preajma lui 23 August 1944, a stăruit insistent să intervin la Vasiliu, pentru a elibera din lagăr pe Dnii Gheorghiu-Dej și Chivu Stoica. Am stăruit, dar fără succes, însă i-am comunicat că la momentul oportun voi da ordin, pe riscul meu. Am făcut acest lucru, printr'un ordin telefonic în ziua de 22 August dimineață, la care mi s'a răspuns ~~că~~ acum că cei vizați erau deja evadați din lagăr.-

Deasemenea se mai interesa de soarta celor internați în lagărele din Transnistria. El mi-a adus informația despre cruzimile unui sublocot. Chinezanu, care lega evreii de motocicleta sa și alerga astfel cu dânșii. I-am comunicat aceasta lui Vasiliu, care a ordonat o anchetă și știrea a fost confirmată.

De acord cu el, am păstrat la mine sub cheie, dosarele cercetării cu privire la evacuarea evreilor din Basarabia, pe care o făcusem și pe care le-am predat după 23 Aug. știind că bază la procesele, în legătură cu această problemă, ce s'au purtat la Trib. Poporului.

În ziua de 23 Aug. 1944, pela ora 4 30-5 după amiază mi-a dat telefon la birou și m'a întrebat dacă „Ste în regulă" referindu-se la arestările ce se efectuaseră cu câteva ore înainte. I-am răspuns afirmativ.

Știu că dintre apropiații săi, de pe atunci erau Dnii Pătrășcanu, Maurer și Straier. Cu aceștia din urmă, l'am întâlnit de câteva ori, întâmplător cred, chiar la mine.—

După 23 August 1944, l'am văzut de mai multe ori pe Dl Schreiber, fie la el acasă în str. Zborului No 7, fie la redacția revistei „Justiția nouă".—

Mă duceam să-l rog să-mi găsească un loc pe undeva, pentrucă nu-mi ajungea să trăesc din pensie. La un moment dat i se promisese chiar un plasament pentru mine, în ad-ția Canalului; iar ultima dată când l'am văzut, mi-a promis că se va duce la Dl Stelian Tănăsescu, care mă cunoaște, pentru a-i solicita un plasament pentru mine. Cu acest prilej m'a împrumutat cu 2000 lei.-

L'am mai văzut pe Dl Schreiber și astă-vară,

./.

pela începutul ei, tocmai venise din străinătate unde statuse vr'o două-trei săptămâni și cu acest prilej l'am întrebat „ce se mai aude pe acolo, cu tensiunea asta internațională" la care mi-a răspuns: „Credința mea este că până la sfârșitul anului va fi o destindere economică, însoțită bineînțeles de una politică; ambele tabere se înăbușă, una de supraproducție și lipsa de debușeuri, cealaltă cu lipsă de produse suficiente, așa că deocamdată alt rezultat nu se poate întrevedea." —

Aceasta îmi este declarația pe care o dau de voie, conștient și nesilit de nimeni.

31. X. 950 București

Declaraţie

Subsemnatul Alex. Mădrijac cu ultimul domiciliu în Bucureşti str. C.C. Arion No 6, fiind întrebat declar:

Printre cercetările ce am efectuat, în afacerile privitoare pe legionari, după rebeliunea din 1941, menţionez:

— Cazul Dnei Witzman venit la mine în cercetare în anul 1941 (eram Procuror instructor la Trib. Ilfov Bucureşti). Era implicată pentru propagandă comunistă. N'am terminat cercetarea, pentrucă între timp am fost trecut la şedinţă, dar pot preciza că deşi Dna Witzman fusese trimisă arestată, eu am pus-o chiar în biroul unde lucram şi am utilizat-o ca dactilografă.

— Cercetarea evacuării evreilor din Basarabia, făcută împreună cu Dnii Consilieri de pe atunci L. Preutescu şi Traian Niculescu, în dec. 1941.

Pentrucă constatările noastre, depăşise în sălbăticia la prevederile celor dela Presidenţie, care ne delegase, am primit ordin să fac, două referate de încheiere: unul redactat în formă mai generală şi al doilea (într'un singur exemplar) cu arătarea în clar a celor constatate. Acesta din urmă a fost găsit după 23 August 944 şi ataşat la dos. respectiv.

— Când eram la Interne prin anul 1943, mi-a adus o adresă, Col. Busuioceanu, detaşat pe atunci pe lângă Dir. Glă a Pol. şi Siguranţei, în care eram rugat de Comisarul Guvernului pe lângă Centrala Evreilor, ca să fac parte dintr'o comisiune de cercetare, a unor falsuri în carnetele de scutire de muncă. Din comisie făceau parte Col. Busuioceanu şi un inspector de poliţie, a cărui nume nu mi-l amintesc.

./.

Cercetarea se efectua în localul Siguranței care era pe atunci în fostul Bulevard Carol. Am fost numai de două ori, cu care prilej am ascultat pe învinuitul principal un domn Manole, funcționar la Serv. de eliberare a carnetelor, căruia i se imputau falsurile și amgajația că lua bani. Cercetarea a fost desăvârșită de Băsuicescu și Inspect. de Poliție. Știu că mi-a adus Pr. Verb. de încheiere să-l semnez, dar nu mai țin minte concluziile.

În timpul când era secretar Gl. Colonelul Geles, mi-a rugat să merg cu el la Dna Stansa Dumitrescu, soția Generalului Petre Dumitrescu care comanda atunci o armată pe front. Am fost și Dna Dumitrescu i-a cerut lui Geles și mie să-l rog pe Vasiliu din partea ei, ca să fie trimisă în Transnistria Dra Dr. Noma Titeminetchi, care îi era chiriașă și de care voia să scape. Nici eu, nici Geles n-am dat urmare acestei cereri, dar după un timp, am fost vizitat de Dl. Mihail Sevastos care mi-a spus că Dra Titeminetchi este arestată pentru a fi trimisă în Transnistria. Era tot consecința unui demers a Dnei Dumitrescu. Am intervenit și am scăpat de evacuare pe Dra Titeminetchi.

Tot la Interne, din ordinul Președinției, am redactat un proiect de lege, care reglementa cazurile de internări în lagăr (competența și durata). Până atunci se făceau numai pe cale adm-tivă și fără nici un criteriu.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau de voie, conștient și nesilit de nimeni.

Mihai Stoica[?] (signature) 31. X. 950 București

Declarație

Subsemnatul Alex. Mădlașac cu ultimul domiciliu în București str. C.C. Arion No. 6, fiind întrebat declar:

Pe d-l general maior Alex. Georgescu, actual procuror general pe lângă Curtea de Casație militară, îl cunosc de aproape 20 ani, am fost camarazi în armată.

Antonescu l-a scos din armată, pentrucă pe când d-l g-l Georgescu, era maior magistrat executase ordinul pe care-l primise, de a-l aresta la vila lui din Predeal.

Nu cunosc comportarea d-lui g-l Georgescu în funcția sa actuală, dar știu că soția sa care este doctoriță cu serviciul la Policlinica dela începutul străzii Călărași (Piața mare) este o veche militantă național-țărănistă. A fost și candidată la un loc de deputat.

Deasemenea, că comportarea sa, manifestă în mod specific o atitudine reacționară și că are o totală dominațiune asupra soțului său.-

Pare îndoelnic deci, dacă datorită acestei dominațiuni, soțul se mai poate menține pe linia strictei discrețiuni, pe care i-o impune funcțiunea sa.-

Aceasta îmi este declarația pe care o dau de voie, conștient și nesilit de nimeni

Al. Mădlașac

31. X. 950 București

Notă

În seara de 17 oct. 1950, după ce am semnat declarația privitoare pe I. Straier, domnul Procuror mi-a spus:

– „să mă gândesc în cadrul atribuțiunilor ce am avut, la fapte în legătură cu mine, făcute grație din ordinul altora"

– „chestia Straier, să văd eu dacă o socotesc închisă sau nu"

– „linia mi s'a dat dela prima întrevedere" –

– „am scris două inexactități în declarația Straier, dar prin acestea nu sunt de rea credință"

– „în raport de această declarație ce mi se cere, în mod exact și cinstit, situația mea se rezolvă mai repede decât îmi închipui!" –

– „când am ceva de comunicat, să-l anunț pe domnul gardian, pentru a fi chemat.

Am rugat pe domnul Procuror, să binevoiască a-mi da un indiciu, un fir conducător, în cazul meu fiind un întreg haos, că nu mai este cazul la mine, să mai am vre'o rezervă, cum de asemenea, aș fi fericit să pot fi pus în situația, de a-mi putea să-mi reamintesc, pentru a declara tot, cinstit, asupra oricărei chestiuni știută de mine, sau aș fi întrebat.

Sunt cazuri de circa 7-8 ani în urmă, asupra cărora n'am mai gândit, amestecate în mii și mii de corespondente și situații, care au trecut prin mintea și preocupările mele de atunci.

Mă aflu după aproape 2 luni de detinere la celula din care 38 zile numai la secret, sunt istovit că nu pot întrezări măcar acum finalizarea acestei situații.

De Marți seara, am trecut prin memoria mea, toate întrevederile de până acum cu domnul Procuror și conținutul lor, deasemeni toate declarațiile ce am dat.

-/.

Am făcut legătura între aceste situațiuni și cu atribuțiunile ce-mi erau mai amănunțit și care erau următoarele:
— predam lui Vasiliu corespondența care venea, dela unitățile subalterne, alte ministere, Președenție sau particulari, spre rezolvare.
— o primeam rezolvată și dispuneam lucrarea lor, semnarea și expedierea conform rezoluțiilor puse.
— lucram corespondența care-mi revenea personal: autorizații de călătorie pentru boală, sau concert, precum și diferite referate în legătură cu dispozițiile ce mi se dădeau.
— referate juridice, atribuție principală, ceilalți colaboratori nu fiind o indicație, majoritatea fiind de profesiune juriști.
— Controlarea și semnarea buletinului informativ, rezumat al buletinelor ce primeam și care era destinat pentru ministrul Popescu.—
— aveam grija de a se pune într-o mapă a Consiliului de ordine restrâns, care se ținea Vinerea, corespondențele pe care Vasiliu punea rezoluția „pentru consiliul de ordine".— La acest consiliu luau parte: Vasiliu, Gl. Tobescu (Insp. Jand.), Gl. Diaconescu (Dir. Gl al Poliției), Gl. Potângeanu și în urmă Colonel Eleftherescu (Pref. Pol. Capitalei), Col. Bădanu (Dir. Gl. a Poliț.) și Lt.-Col. Manolescu (Pref. Pol. Capitalei).
— Lucrarea și expedierea hotărârilor luate de Consiliile de ordine care se țineau la Președ. și care se comunicau, printr-un fel de buletin. La aceste Consilii luau parte toți cei de mai sus, în plus Eugen Cristescu și Sabinești. În majoritatea cazurilor se tratau acolo: internările în lagăr, trimiteri în Transnistria, măsuri de ordine.
— Biroul Lagăr, făcea parte din serviciul meu, era condus de avocatul Mareta și funct. I. Trifu. Lucrau direct cu Vasiliu. Lucrările le semnam eu „din ordin" sau

./.

le contrasemnam. Eliberările dlui Cozgă se făceau, fie de o comisiune, care se ducea periodic la fața locului, dar din care eu nu am făcut nici odată parte, fie prin ordine directe, venite dela Președinție, ori date de Vasiliu.

211 — expediam notele informative, cum am arătat și declarația privitoare pe Fraier.

— audiențele la Vasiliu; parte din ele erau rezolvate, de șefa lui de cabinet particulară, cu care nu aveam legătură pe această atribuție.

cine? ?

— dădeam să scrie la mașină, sau expediam multe lucrări cu care Vasiliu venea, cu ele fate lucrate - în general dela Jandarmerie.

ce lucrări

— primeam persoanele venite la mine cu treburi particulare.

— notam și recomandam personalul în subordine.

— supravegheam și controlam diferite dispozițiuni, ordonate, sau date de mine personal, privitor la ordinea adm-tivă de interior a serviciului. —

În legătură cu cele arătate mai sus, desprind mai jos câteva chestiuni, de care-mi amintesc și pe care vi le menționez:

— mi se cereau autorizații pt. plecare din București, din cauza bombardamentelor. Nu puteam da, erau oprite asemenea autorizații. Am dat câteva dela mine putere.

— venea dela Minister, un domn Zissu, care era șeful Jointului Comittee în legătură cu repatrierea evreilor. Știu că cu privire la această problemă, a fost la Curtea Marțială și un proces a unui armator grec. Părea a fi interesat și Vasiliu, dar mai mult un fin a lui avocatul Mavrus.

— S'a cerut să se facă recomandarea unei cărți a lui Sava Dumitrescu; am dat lucrarea dv. Vatricini Cuperen. Nu țin minte dacă am semnat chiar eu, sau dns acel referat.

? — de câteva ori a venit la mine I. Hudiță, pe care-l cunoșteam de când era student; odată a venit pentru

./.

d-l Bunaciu, altădată pentru d-l Constantinescu-Iași. L'am pus în curent când a venit cu diferite chestiuni care-l interesau și le știam din bagajul celor dela guvern. Era socotit și el ca un element contra lor.

— Știu dela Karmitz, că chiar în preajma lui 23 August, se făceau legături cu Cairo, în vederea armistițiului și că-n aceste comunicări avea rol și d-nul Fildeman, care era găzduit chiar de Karmitz în casa lui. Fildeman avea contact cu Mihai Antonescu pe această chestie. Legăturile se făceau printr'un post de emisiune aflat la Jandarmi la gl. Tobescu, fapt dealtfel despre care mi-a spus, mi. Frențescu care l-a operat, că se află consemnat chiar în dosarul lui Tobescu. — Mentionez că Sraier era bun prieten cu d-nul Fildeman, după cum am mai arătat deja.

— Aș vrea să-i mai comunic domnului Procuror un amănunt în legătură cu Filder, care mi-a fost scăpat din vedere, precum și o informație în legătură cu cazul Dan Lazarovici, despre care nu-i am amintit. deasemeni o faptă a mea săvârșită la stăruința altora și care a avut drept rezultat, în mare parte, acordarea ~~importanta~~ măsurii unei înalt funcționar.

Rog pe domnul Procuror să binevoiască a mă primi. —

Al. Mădupe

21 Oct. 1950

A. 31 X 50

D E C L A R A T I E

Subsemnatul ALEX.MADARJAC, cu ultimul domiciliu în Bucureşti Str.C.C.Arion No.67 fiind intrebat declar :

Printre persoanele care veneau mai des la Minister de Interne până la 23 August 1944, era şi Dl.GEAMANU.-

Până in toamna anului 1942, vizita pe colonelul GELEP, care era secretar general şi cu care auzisem că era un fel de rudă.-

După moartea colonelului GELEP, vizita pe avocatul concentrat GRIGORE MANTA, care era şeful biroului Lagăr.- Si cu acesta se spune că este rudă (nepot de soră).-

Scopul vizitelor sale nu-l cunosc ; mie personal nu mi-a solicitat niciodată nimic.-

Imi amintesc că odată l-am văzut intrând la VASILIU, cu colonelul GELEP.-

Aceasta imi este declaraţia pe care o dau de voie şi nesilit de nimeni.-

ss/. ALEX.MADARJAC

31 Octombrie 1950.-

Declarație

Subsemnatul Alex. Mădărjac cu ultimul domiciliu în București str. C.C. Arion No 6, fiind întrebat declar:

Printre persoanele care veneau mai des la Min. Interne, până la 23 August 1944, era și Dr. Geamănu.-

Până în toamna anului 1942 vizita pe Colonelul Gelep, care era secretar general și cu care auzisem că era un fel de rudă.

După moartea Colonelului Gelep, vizita pe avocatul concentrat Grigore Manta, care era șeful Bir. Cagăi. Și cu acesta se spunea că sunt rude (nepot de soră).

Scopul vizitelor sale nu-l cunosc; mie personal nu mi-a solicitat niciodată nimic.

Îmi amintesc că odată l-am văzut intrând la Vasilui, cu Colonelul Gelep.-

Aceasta îmi este declarația pe care o dau de voie, conștient și nesilit de nimeni.

Al. Mădărjac —— 31. X. 950 București

Aceastã declarație a fost retractată de Mădărjac Alexandru

16.X.50

Retractat

DECLARATIE

Subsemnatul ALEX.MADARJAC, cu ultimul domiciliu în București Str.C.C.Arion Nr.6, fiind întrebat declar :

Pe IOSIF SRAER îl cunosc demult, sunt concetățean cu el, din Vaslui.- N'am avut legături mai apropiate cu el în copilărie, eu fiind mai în vârstă.-

Cunoștința noastră a devenit mai strânsă, cam de prin anul 1939, era avocat și mă cerceta ca să-i fac unele servicii, în special pe linia lui profesională.-

Eu trecusem dela Direcția Justiției din Ministerul de Războiu, la Tribunalul Militar din București.-

Stiam că este comunist - dealtfel ca și toți cunoscuții comuni - din însăși practica lui profesională.- Era apărătorul aproape obișnuit în procesele dela instanțele militare, în cauzele comuniste.-

Vizitat mai des de el, am fost însă, începând din anul 1943.- Eram ofițer detașat la Ministerul de Interne și funcționam ca director la Direcția Ordinei Publice, care se înființase după desființarea Secretariatului General, aceasta fiind organul de legătură a lui VASILIU, cu unitățile subalterne ce țineau de Minister, precum și cu celelalte departamente.-

In mod obișnuit vizitele lui ce mi le făcea, fie la birou, fie acasă în Calea Victoriei Nr.169 etajul IV, aveau ca scop să se informeze asupra diferitelor chestiuni în legătură cu măsurile polițienești - redate în buletinele ce primeam - asupra activității clandestine de atunci, precum și pentru a mă ruga să intervin la colegii mei din Justiția militară cu diferite cauze comuniste aflate în fața acestor instanțe.-

Personal, îi promisesem lui tot sprijinul meu pentru dânsul ; l-am întrebat totuși într'o zi cum stă cu Poliția, la care mi-a răspuns textual : " Destul de bine, sunt aranjat cu SAVA DUMITRESCU, îi plătesc 10.000 lei pe lună".-

Acest SAVA DUMITRESCU era comisar sau ajutor la Biroul Comuniștilor din Prefectura Poliției Capitalei.-

Cam după jumătatea anului 1943, a venit într'o zi

la mine foarte îngrijorat, spunându-mi că SAVA DUMITRESCU nu mai poate ţine mâna asupra lui, că l-a sfătuit să vină la mine cu care îi spusese că suntem prieteni, să vadă ce-i pot face şi că i-a sugerat ca mijloc de scăpare sigur, să se facă informator la Minister şi atunci n'ar avea nici o grije.-

"Tu ce-mi poţi face" m'a întrebat.-

"Desigur dacă-i situaţia aşa cum spune DUMITRESCU e greu să pot împiedica o măsură hotărâtă eventual, contra ta", i-am răspuns.- "Atunci sunt hotărât, propun să fiu informatorul vostru, trebue să-mi scap pielea, a replicat. " O să ne duci şi tu cu zăhărelul" i-am spus, "dar trebue să te prezint şi lui VASILIU, cuvântul lui fiind complect acoperitor pentru tine".-

In ziua aceai ţin minte că VASILIU nu era în Bucureşti, a venit a doua zi, când s'a prezentat şi SRAER şi am intrat cu el la VASILIU.-

I l-am prezentat lui VASILIU, concetăţean şi prieten de al meu şi cu "legături apropiate în rândurile comuniste".- El m'a rugat să întrebuinţez această expresie de "legături apropiate", căci altfel dându-l drept "militant, membru marcant comunist" s'ar putea ca VASILIU să-l suspecteze dela început.-

I-am spus lui VASILIU, scopul prezentării lui, la dânsul, la care el imediat a rectificat : "Lasă Domnule, au mai venit vreo doi cu propuneri de astea şi când la treabă dădeau nişte informaţii pe care le cunoştea orice cetăţean de pe stradă.- Ne-am lipsit de dânşii".-

-" Domnule General, eu sunt om serios, la mine e cazul categoric, să pot fi scos din rândurile celor bănuiţi de comunism, să-mi scap pielea, îmi dau seama de ce am de făcut şi de avantajul rezultat din această însărcinare" i-a răspuns SRAER.-

-"Eşti filat, eşti încolţit ? l-a întrebat VASILIU.-

-" Da a răspuns SRAER.-

-" Ei ăstai avantajul să te acoperim, însă de plătit nu te plătim, să ştii", i-a spus VASILIU.-

-" N-am pretenţia asta D-le General, însă aşi ruga să nu fiu oficial înregistrat undeva".-

-" N-ai nici o grije, acei cari nu sunt în buget, în statele de plată, n'au nici o urmă", l-a asigurat VASILIU, după care adresându-se mie, mi-a spus să-i dau o notă pentru Vineri la Consiliul de ordine restrâns, iar lui SRAER i-a spus să-mi predea mie actele, ca eu să i le prezint pe cele mai importante şi să le trimit la Siguranţă pentru verificare, cu menţiunea a ne comunica rezultatul.-

./.

Am eşit dela VASILIU şi SRAER,imediat mi-a spus : "Vezi ALECULE,nu prea este cazul să vă duc cu zăhărelul cum mă sfătuiai tu,ăsta e polițist vechi,cu experiență,dar asta-i situaţia,eu am interesul să scap".-

-"Ei IOSIFE,acum ce mai faci cu intervenţiile",l-am întrebat eu.-

-"Păi acum le fac mai al dracului,eu prin asta nici nu mă gândesc să-mi pierd poziţia din Partid,din contră în această situaţie,în care mă pot mişca mai liber,am posibilitatea să mă fac cunoscut că lupt pentru ei.-Ce crezi c'ai scăpat,deacuma intervin mai vârtos la tine,la ALECU PETRESCU,că îndefinitiv cuvântul de ordine stabilit între noi,este că pentru cine cade, lupta celor de afară,este să-l scape cu viaţă",-în sensul acesta a răspuns el.-

După plecarea lui SRAER,am fost chemat de VASILIU,care m'a întrebat,dacă cred că se poate conta pe el,ori este un şmecher care caută numai să-şi scape pielea.-

I-am răspuns că credinţa mea este că se poate conta pe el,deşi eu,de când îl ştiu ca profesionist,activitatea lui a fost îndreptată pentru apărarea comuniştilor.-"Apoi,tocmai ticăloşi de ăştia ne trebue",a răspuns VASILIU.-

După ţinerea primului consiliu de ordine,VASILIU mi-a spus să trimit Col.BALEANU (era la Serv-Siguranţei din Dir. G-rală a Poliţiei)o fotografie a lui SRAER,să-i facă un carnet de agent,pe ce nume va voi el.-

A doua zi,a venit SRAER la mine,i-am spus de carnetul de agent,mi-a dat o fotografie pe care a rupt-o dintr'un carnet de identitate vechi ce avea asupra lui şi mi-a spus să i-l facă pe numele "I.STEFANESCU".-Am trimis la BALEANU şi într'o jumătate de ceas,cred că mi-a trimis şi carnetul,iar eu i-am dat atunci lui SRAER,la cererea lui,un bilet de intrare permanentă în minister.-Intrebându-l de ce-i mai trebue dacă are carnetul de agent; mi-a răspuns că-l cunosc după nume cei de jos.-

Tot cu această ocazie mi-a spus că a fost şi la SAVA DUMITRESCU de i-a comunicat,iar acesta l-a asigurat că este în cea mai bună regulă,acum şi l-a rugat să-i mai dea şi lui câte un "pont",ca să se remarce.-

Incepându-şi activitatea informativă SRAER,nu-mi aducea notele după un program stabilit,dealtfel în materia aceasta nici nu-i posibil aşa ceva.-

./.

La o săptămână la două chiar şi mai mult venea la mine cu ele scrise în creion pe o bucată de hârtie, eu o dădeam dactilografei ce aveam chiar în birou D-ra TIRON, care le scria în dublu exemplar la maşină ; - ciorna şi copia le lua el, spunea pentru arhiva lui personală.- In mod obişnuit, după cum aveam ordin dela VASILIU, i le dădeam să le vadă şi deobicei punea şi rezoluţia pe ele " pentru verificare şi comunicarea rezultatului".- Eu le trimiteam, ori la Direcţia Generală a Poliţiei, ori la Prefectura Poliţiei după caz.-

Acele ce nu aveau caracter urgent, le puneam în mapa Consiliului de Ordine, care, cred se ţinea, le dădea VASILIU direct la cei în drept.-

Aducea mai multe feluri de note: unele cu cazuri concrete, dând nume proprii - de obiceiu câte un singur nume - şi obiectul.- Altele cu caracter general referitoare la starea de spirit, sau din activitatea comunistă.- In câteva note din categoria acestora din urmă, îmi amintesc că sublinia anumite dispoziţiuni de ordine ce se dădeau în rândurile comuniste.- De exemplu :" se întrerupe orice activitate de teren din cauza cutărei capturi făcute, sau vigilenţei de urmărire a poliţiei ".- In altele şi acestea în legătură cu succesele ofensivei Ruseşti, arăta înviorarea mişcării comuniste.- Deasemeni, unele conţineau informaţii privitor la fondurile ce se strângeau pentru cei închişi.-

Cazuri concrete, din cât îmi amintesc au fost vreo 10-15 ca număr.-

Pot desprinde din memorie câteva exemple care bineînţeles sunt în ordinea lor cronologică :

- Un grup de tineri care aveau în frunte o fată cu nume conspirativ " ALICE ", asupra căreia se găsise şi nişte note într'o cutie de brânză "Lica".-

- Alt grup cu un tânăr STEFANOVICI care fuseseră arestaţi împărţind manifeste şi pentru care, la câteva zile după arestare, a venit SRAER cu tatăl băiatului la mine - un fost maior în armată pe care-l cunoscusem - pentru a mă ruga să intervin pentru el.-

- Un grup cu un domn MAGHERU, în care ulterior am aflat că făcea parte şi Dl. VLADESCU-RACOASA.-

- Câţiva tineri prinşi împărţind manifeste în cartierul Văcăresti.-

- A mai denunţat o casă conspirativă de întruniri, în Str. Sfinţii Apostoli sau Sfinţii Voevozi, nu reţin precis şi

unde au fost arestate 5-6 persoane.-

- SRAER arăta o stare specială de impresionabilitate în legătură cu cazul tânărului DAN LAZAROVICI și cu privire la dosarul căruia am făcut un referat să se refacă prima anchetă care era sumară și interesată.- Imi amintesc că a fost denunțat de el, deși suszisul fusese prins și anchetat de organele lui EUGEN CRISTESCU, a cărui serviciu ținea direct de președinție.- Probabil că era un filaj și acolo.-

- Cazul soților PANETH condamnați la moarte de Curtea Marțială București și pentru care arăta o accentuată turburare intervenise la Președinție - spunea el - și nu s'a putut face nimic din cauza probelor prea evidente.-

Se confundă în mintea mea, acea stare a lui de turburare, cu aceia a amintirei unei note de denunț contra lor.- Exteriorizarea sa însă față de acest caz, poate totuși cristaliza convingerea mea, că tot el i-a denunțat și pe aceștia.-

- Alt caz : se întâmplase un incendiu la o mare fabrică de ulei, parcă " Oliva" îi spunea, de prin cartierul Grivița, sau apropiere de Băneasa și după aceasta a venit cu o notă arătând că a fost un act de sabotaj comunist, citând și nume, fapt urmare căruia s'a raportat că au fost arestați câțiva lucrători.-

- Tot în cazul acestei activități a lui, mi-a propus într'o zi, să-i spun lui VASILIU, ca să fie trimis pentru vreo săptămână în lagărul dela Târgu-Jiu, sub pretext de internare, pentru a face investigații printre comuniștii de acolo și a ne aduce informații.- I-am spus să meargă și el la Vasiliu și am fost amândoi, la care propunere însă VASILIU, i-a spus că nu-i nevoe, pentrucă acolo sunt informatori permanenți.-

- A mai adus un denunț contra Centralei Evreilor, prin care arăta că ține acolo camuflați aproape 3000 funcționari în toată țara, care se sustrag dela muncă și că printre ei sunt și comuniști, cita chiar câteva nume, dintre cari îmi amintesc pe acela a unei doamne BENARI.- Cu această notă s'a dus VASILIU la Președinție de care ținea Centrala și nu-mi mai amintesc cea urmat.-

- Tot pe baza unei note informative a lui, s'a mai arestat un tânăr la locuința sa, la care s'a găsit un pachet cu "România Liberă", tipărită pe hârtii cam de mărimea unei cărți poștale și despre care s'a raportat trimițându-se și un exemplar, că persoana arestată arată că găsise pachetul pe un

./.

loc viran - ca urmare însă după cât îmi amintesc, acest fapt a antrenat ulterior arestarea mai multor persoane, unele cu evidenţă - după cum spunea SRAIER, menţionând tot el, că în acest caz s'a complicat situaţia mai mult decât prevăzuse el.-

- Tot datorită lui, s'au internat în lagărul dela Târgu-Jiu, mai multe persoane denunţate de el, ca simpatizanţi comunişti - cred că figura printre ei şi Dl. RALEA.-

Câteva din notele date nu s'au verificat însă, dar în general notele lui erau juste, din verificările organelor de urmărire.-

SRAER se interesa de răspunsurile ce primeau şi se arăta satisfăcut la cele confirmate, spunând că deacum începe cu operaţiunile de salvare, iar cele care nu se verificau, justifica că respectivii denunţaţi, simţindu-se urmăriţi şi-au schimbat tactica, ori au luat măsuri speciale de pază.-

Adaog că verificarea conţinutului notelor date de SRAER, se făcea prin rapoartele ce primeau dela serviciile unde fusese trimise şi prin care se arată că : " la nota informativă din (arăta data şi la unele şi Nr.), privitoare pe (menţiona numele sau conţinutul ei pe scurt), vă aducem la cunoştinţă (rezultatele prime, arestări, corpuri delicte, etc.), încheind cu sublinierea stadiului cercetărilor şi anume unde se face.-

I-am spus într'o zi lui SRAER : " Ai să rămâi singur IOSIFE dacă-i denunţi pe toţi ", la care el mi-a răspuns : "suntem destui, vârfurile Partidului sunt fie închişi, fie în U.R.S.S., dar sunt, - dintre capi doar PATRASCANU este liber, cu domiciliul la Poiana Tapului, dar vine destul de des pe la Bucureşti, are şi el sfinţii lui şi apoi la noi nu se lucrează în bloc, ci în grupe restrânse, izolate, aşa că o captură nu se poate face decât de elemente puţine, sau chiar individual.- Si poliţia nu face filajele decât pe cazuri izolate".-

Chiar după spusa lui, ţinea legătură cu MANIU pe care îl vedea în diferite locuinţe în Bucureşti.-După începerea bombardamentelor americane, m'a rugat în două seri să-l duc cu maşina la Snagov unde dormeam, ca să se întâlnească cu MANIU, care, spunea el, că se refugiase temporar acolo.-

Deasemeni, mai ţinea legătura cu D-na FILDERMAN, cu care a şi fost într'o zi la mine la birou, cu care ocazie FILDERMAN a intrat la VASILIU, unde a stat mai bine de o jumătate de oră.-

Intre timp îl interesau totuşi buletinele informative ce primeam.-Venea chiar fără să aducă note.-Cetea în spe-

./.

cial capitolul "Starea de Spirit" din buletinele S.S.I. ale lui EUGEN CRISTESCU.- Ca comportare față de victimele lui și în general pentru cauzele comuniste aflate în cercetare, sau judecată, stăruia ca să intervin pentru ei.-

Cred că prin luna Iunie 1944, după cât îmi amintesc, l-am întrebat într'o zi, care îi este poziția în Partid după duplicitatea prodigioasă care a dus-o și el mi-a răspuns că "este mai bună ca oricând".-

Cam după jumătatea lunei Iulie 1944, sau chiar sfârșitul ei, SRAER n'a mai dat pe la mine, nici acasă, nici la birou.- Nici măcar nu mi-a telefonat.-

Stiu că a fost - după spusa lui - de câteva ori la Bacău și Iași, - avea și un serviciu la o fabrică de cherestea, sau parchete la Băneasa.-

Lipsa lui de scrupule circula în toate direcțiile.-

Astfel îmi amintesc că după ce îmi sosise niște tabele, care se centralizau la serviciul meu și care cuprindeau pe evreii bănuiți a fi comuniști, SRAER care auzise de sosirea lor, m'a rugat să-i dau o dovadă oficială, că doi evrei bogați din Iași - al căror nume mi-l indicase - au fost scoși de pe acele tabele.- L-am întrebat cum pot să-i dau o asemenea dovadă când evreii nici nu erau prevăzuți în tabele și mi-a răspuns că vrea să scoată ceva bani dela ei, că au din gros.- Bineînțeles că l-am refuzat.-

Bineînțeles, am convingerea că nu cruța de acest gen de spoliațiune, nici pe familiile victimelor lui, sau a acelora pentru care intervenea, sub pretextul desigur de a da la magistrați, sau la polițiști.-

După 23 August 1944, m'am întâlnit cu el de patru ori și anume :

- Intâia oară pe la începutul lunii Octombrie 1944, stătea în Str.C.A.Rosetti, în piațetă, într'un block la etajul 4 sau 5.- Am fost dimineața la el pe la ora 7 - lua ceaiul.- Imi dăduse un telefon să mă duc să-l văd.- Mi-a spus cu acest prilej să trec pe la Minister, ca să dau niște relații.-

Printre altele, în discuția care a durat atunci circa 15-20 minute - că era grăbit - mi-a spus că erau unele chestii importante, de care eu habar n'aveam.- De exemplu, adaugă el, "tu știi de întâlnirea luiMANIU cu colonelul american (i-a spus numele dar nu-l rețin), care a aterizat la noi ? Cu această ocazie s'au fixat punctele întorsăturii dela 23 August".-

.//.

Intr'adevăr nu ştiam de acest lucru, dar aveam cunoştinţă că o misiune de patru persoane, în frunte cu un colonel american şi printre ei un căpitan cu numele METIANU, aterizase în ţară, că erau închişi la Inspectoratul Jandarmeriei şi se aflau în pază sub răspunderea personală a lui EUGEN CRISTESCU, pentru a nu lua contact cu nimeni.-

Dealtfel, chestiunea mi-a fost confirmată peste câteva zile, când întâlnindu-mă întâmplător pe Str.Schitu Măgureanu cu LEUCUTIA, acesta mi-a spus : "Stii D-le Colonel de ce tot veneam eu pe la VASILIU, ca să aranjez întâlnirea lui Dl.MANIU cu colonelul american (i-a spus numele), lucru ce s'a şi făcut ".-

La plecare, l-am condus la Uniunea Patriotică care-şi avea sediul pe lângă Str.Armenească, după care ne-am despărţit.-

- A doua oară, l-am văzut la Ministerul de Interne, pe la începutul lui Iulie 1945.- Era Secretar General.- M'am dus să mă interesez de situaţia mea.- Voiam să rămân în armată.- Discuţia n'a durat mai mult de 10 minute şi în conţinutul ei, n'a fost nimic important de reţinut.-

- A treia oară, l-am văzut după ce în prealabil îi dădusem un telefon, la locuinţa lui din Str.Gogu Cantacuzino Nr. 50, stătea la etajul IV.-

Eram cam după vreo lună două dela scoaterea lui dela Ministerul de Interne.- Circulau tot felul de svonuri privitor la el : ba că a fost dat afară pentru chestiuni incorecte, că ar fi căutat să-şi impună prea mult personalitatea, că are domiciliu forţat.- Când am intrat la el, i-am spus că mă bucur că nu se verifică svonurile care circulau, la care mi-a răspuns : "tu nu ştii că la noi, atunci când pari mai mic, poţi fi mai tare?

"Ti-o spun drept, am crezut că te-au descoperit că ai fost informator", am adăugat, la care mi-a replicat : "Nici gând, crezi că mai stăteam cu tine acum de vorbă ? Dealtfel sunt sigur că încă nu s'ar da crezare unui asemenea svon ".-

" Dar ai putea să-mi spui totuşi ce-i cu tine ?"

" In linii generale, a răspuns el, unele controverse de Partid, eu ştiu să fac politică şi alţi începători nu.- Aştept ".-

In continuare, a început să-mi facă teorie politică, în esenţă următoarea : "marele câştig pentru noi comuniştii este că deocamdată ne-am afirmat ca entitate politică.- Treaba grea de acum începe.- Ne trebue cadre care nu se formează bătând din palme, să pătrundem în masse, să mergem pe eşichiere

sigure pentru a ne creia o existență proprie.- Deocamdată suntem ancorați.- In afară de asta se lucrează cu o politică acoperită, care încă nu-i recomandabilă și de care americanii și englezii sunt perfect puși la curent".-

" De cine, doar de către acei care sunt în secretele zeilor", i-am spus eu.-

" Sigur că da, sunt destui nefixați, descurajați " și mi-a dat în continuare exemplu, pe BELLU SILBER, vechi luptător cot la cot cu el, despre care a spus că a căzut deja, sau va cădea curând la fund, nu rețin care din aceste alternative a precizat-o.-

După ce și-a terminat perorația politică, m'a întrebat dacă cunosc vre'un"grangur" dela Statul Major.- Intrebându-l pentruce, - mi-a spus că"știe el că se lucrează acolo la un proect de noua organizare a armatei și că i-ar fi de mare folos să știe care sunt liniile lui generale, pentrucă vrea să facă un control personal, asupra unor propuneri făcute de el, la un proect schițat la Partid".- I-am răspuns că nu cunosc pe nimeni și chiar dacă ași cunoaște tot n'aș putea să fac așa ceva.-

Tin minte că în discuția purtată atunci, l-am întrebat ce mai știe de MANIU, la care mi-a răspuns că : "bînențeles nu l-a mai putut vedea personal, dar că a ținut permanent legătura cu el, că are chiar sub el unul din oamenii necesari, e MISU RAUTU, care șade la etajul II în blok unde are un apartament".-

L-am întrebat eu atunci ce rost mai are ținerea legăturii cu MANIU acum - in timpul războiului, să zicem, urmăreau acelaș țel, scăparea de nemți, - dar acuma când sunt in tabere așa de opuse.- Mi-a răspuns că : "politica nu se face cu ochelari de cal, că MANIU este un exponent al taberii englezo-americană și că el a întreținut cu MANIU, schimb de informații foarte necesar pentru cine poate înțelege".-

Atunci l-am întrebat : " In definitiv ce informații poți să-i dai tu lui MANIU, dacă este cum spui, exponentul politicii anglo-americane ? ".-

Iar a început să-mi facă teorie și anume despre "tactica politică", care se duce acoperit și "opera politică" care se face deschis, fiind aceia care interesează massele.- Că MANIU în calitatea lui, trebuia informat și de aceia a socotit el ca un act politic să-l informeze.- Si anume mi-a spus

că l-a informat despre chestiuni în legătură cu opera lui de activitate.- De exemplu : " l-am pus la curent cu proectele preconizate asupra organizării Ministerului de Interne ; despre directivele concepute de guvern pe linia economică ; despre anumite infiltrații în viața de Stat".-

Mi-a mai spus " că dealtfel el i-a anunțat din timp ce-i așteaptă, dacă nu-și iau măsuri la vreme".-

Rugându-l să-mi spună și mie cam în ce constau proectele de organizare și economic mi-a răspuns că "exclusiv în cadrul doctrinar".-

Cu liberalii probabil că nu stai bine, de i-ai neglijat i-am adăugat, la care mi-a răspuns că " ei îl au pe TATARESCU și-s toți o apă".-

Am stat atunci la el cam vreo oră și jumătate, în care am mai discutat chestii fără importanță, familie, interese particulare, etc.-

- A patra oară, l-am întâlnit întâmplător pe stradă și anume, colț cu Str. fostă Regală, cu Bulevardul, în dreptul magazinului DEMETER.- Mi-a spus că-i foarte plictisit, că-i încolțit și că dacă din mâna lui ANTONESCU a scăpat, dela ai mei, pot să-mi iau adio.- L-am întrebat dacă nu-i cumva tot chestia că a fost informator și mi-a răspuns că "asta nu".- " S'a deschis luptă cruntă pe chestii de principii și adversarii mei sunt mai tari.- E greu să mai găsesc eșire.".-

" Si acum ce ai de gând să faci ? l-am întrebat.- Mi-a răspuns că și-a dus copilul la socrii la Bacău și că el cu "Lorica" - soția lui, cred c'au s'o șteargă.-

"Cum și unde" l-am întrebat.

Mi-a răspuns că încă se mai poate, are două proecte, acum începe preparativele, probabil mai sigur,- prin Ungaria și că să se vadă trecut granița, ceiace speră în 10 zile, maximum două săptămâni " și apoi lumea-i mare, - fii tu sigur că nu mă duc cu mâna goală".-

De atunci nu l-am mai văzut.-

Aceasta-mi este declarația pe care o dau de voie, conștient și nesilit de nimeni.-

ss/. AL. MADARJAC

16 Octombrie 1950.-

133

7 XI 950 Declarație

Subsemnatul Alex. Mădărașu cu ultimul domiciliu în București str. C. C. Arion Nr. 6, fiind întrebat, declar următoarele:

În una din zilele lunei Iulie 1950, m'am întâlnit întâmplător, pe str. Gh. Duca – în fața gării de Nord – cu D-l I. Blagian, pe care îl cunosc de mult dela Iași. D-sa a fost cu serviciul la Soc. de Radiodifuziune, când era director Vasile Ionescu, iar acum, mi-a spus că este profesor la Institutul de Arte Plastice.–

Pentru vorba despre Vasile Ionescu, mi-a spus că a fost chemat la o confruntare cu el, de către organul de anchetă, că a vrut să-l ajute, dar Ionescu n'a înțeles tactica lui.–

Tot cu acest prilej mi-a vorbit despre o vizită oficială făcută cu un grup, la Moscova subliniind că au fost primiți în audiență și de D-l Stalin. Descriindu-l, Blagian l-a arătat într'o formă cu totul nefavorabilă genialității Domniei sale. Spunea că nici măcar rusește nu vorbește bine.

Manifestarea în general a D-lui Blagian, exprima caracteristica reacționară.

Al. [signature]

7. XI. 950
București

8 XI 50

Declarație

Subsemnatul Alex. Mădărjac cu ultimul domiciliu în București str. C.A. Arion No 6, fiind întrebat declar următoarele:

La începutul lunei Ianuarie 1942, am fost detașat prin ord. Min. Războiu, dela Curtea Marțială a Comand. Capitalei, la Min. Interne Cabinetul Subsecretariatului de Stat, în calitate de Consilier juridic. Pe aceiași dată a fost numit ca secretar general și Colonelul Vasile Gelep.

Eu am luat serviciul în primire dela Căpitanul Ilesnilă Virgil, care fusese șef de cabinet al generalului Jack Popescu, în locul căruia a fost numit Subsecretar de Stat Vasiliu, iar Gelep a trecut în locul Colonelului Pătrițoiu, fost până atunci secretar general.

Dela Căpitanul Ilesnilă am primit câteva dosare și niște corespondență, activitate proprie unui șef de cabinet, pe care deastfel am continuat-o până la sfârșitul anului 1942, în plus cu atribuția corespunzătoare unui consilier juridic și care se rezuma în darea de avize, în cadrul legilor, asupra diferitelor probleme ce se prezentau.

Activitatea polițienească propriu zisă, era împărțită între Vasiliu și Gelep, iar cea de Jandarmerie, exclusiv în sfera de activitate a lui Vasiliu, el continuând a rămâne și Inspect. General al ei. La cabinetul ministrului Gl Popescu, funcționa

/.

Maiorul Pleşniţă Eugen (frate cu acela pe care l'am înlocuit eu) şi care a rămas şi continuase în această calitate şi după 23 August 1944 sub ministeriatul lui Aldea, cu care dealtfel a şi fost implicat şi arestat în procesul „Sumanelor negre".

La data când m'am prezentat (Ian. 1942) erau deja luate măsurile aşa zise de siguranţă, impuse pe atunci de caracterul războiului care se ducea de aproape 7 luni şi anume: internarea în lagăr a comuniştilor şi suspecţilor; măsurile restrictive rasiale contra evreilor şi evacuarea evreilor din Basarabia, în Transnistria. Asupra acestei din urmă măsuri, tocmai eu făcusem cercetarea desfăşurării ei, încheiată cu un Proces-Verbal în care am arătat deschis Preşedenţiei toate crimele săvârşite. Dosarul l'am păstrat la mine şi l'am predat după 23 August d-lui Teohari Georgescu care era pe atunci Subsecretar de Stat. A servit ca bază cercetărilor şi sancţionărilor desfăşurate ulterior la Trib. Poporului, contra tuturor vinovaţilor.

Menţionez că cu prilejul acestei cercetări, mi s'au dat informaţii în legătură cu cazul, de către un domn Păunescu, inspector dela B-ca Naţională de atunci şi care fusese delegat de instituţie cu strângerea valorilor dela cei evacuaţi. Ţin minte că, după înseşi spusele lui se purtase în mod barbar, în despuierea de ultimul avut mobilior al victimelor. N'am auzit nică, dacă acest domn, a fost chemat să dea socoteală de faptele sale.

Activitatea mea, în calitatea mai sus arătată a durat până la sfârşitul anului 1942, când în urma unui accident de automobil, Gelep a murit şi s'a desfiinţat postul de secretar general.

./.

3. Eu n'am avut nici un amestec în atribuțiile Secretarului General Pelep, el lucra personal pe baza calității sale, sau direct cu Vasiliu și Gl. Popescu. Pot sublinia despre el, că era un înfocat antisemit și anticomunist. Era și complect inuman când venea în atingere cu probleme în a căror sferă, intrau interese evreești sau comuniste. Chiar cu puțin înainte de a fi numit secretar general, el a judecat și condamnat la moarte pe grecul Sarantos, care împușcase cu câteva focuri de revolver, în fața Hotelului Ambasador, pe maiorul nazist Döring.

Biroul lui era în altă parte, decât acela al meu, dar știu că printre acei care îl vizitau mai des, era Dl. Geamănu și Col. Jg. Pruteanu.

Desființându-se postul de secretar general, după cum am arătat, pentrucă Vasiliu renunțase, s'a înființat un organ de legătură a lui, cu elementele subalterne și celelalte departamente, sub numirea de Direcție a Ordinei Publice, unde am fost numit eu. În această direcție s'a adus Bir. Lagăr care era la secretariatul general. Direcția a fost înființată la sfârșitul anului 1942 sau începutul lui 1943. Atribuțiile nu le mai înșir că sunt deja știute din declarațiile anterioare, dar țin să subliniez că: Poliția Capitalei, Dir. Gla a Poliției, Jandarmeria, nu aveau nici o dependență de direcția Ordinei Publice, ele lucrând prin șefii respectivi, direct cu Vasiliu. Deasemeni și Bir. Lagăr și serviciul Pașapoartelor. -

Personalul de colaborare care l'am avut și caracterizarea lui, în măsura în care prezintă un interes:

- Lt. Colonel mag. Nicolau Anton, a venit mutat dela o Curte Marțială din Odessa. Era ajutorul meu, însărcinat cu activitatea ad-tiva a serviciului.

./.

- Popescu Patriciu ofiter de rezervă, avocat, mutat la stăruința lui Aurelian Bentoiu, al cărui nepot este. Era însărcinat cu facerea referatelor și avizelor. Făcea politică liberală, ramura Tătărăscu. A fost candidat de deputat pe lista Capitalei în primele alegeri după 1944. Am ținut legătura de prietenie cu el până în ultimul timp și știu că în mod obișnuit avea întâlniri cu foștii demnitari liberali tătărăscieni. Vorbea adesea de d-l Pimi Alexandrini. -
- Baicin, ofiter de rezervă, fost Președinte de Tribunal, cu convingeri politice de stânga, era în bune raporturi cu d-l Tătărăscu, care l-a și numit după 23 August, Prim Președ. a Trib. Ilfov și cu d-l De Mayo fost acuzator public la Trib. Poporului. A murit acum 2 ani într-un accident de vânătoare.
- Grigore Manta, ofiter de rezervă, fost avocat, era șeful Dir. Lagăr. După cum am arătat în altă declarație era des vizitat de d-l Geamănu, al cărui nepot este, după spusa lui. -
- Ion Trifu, funcționar de carieră, era tot la Dir. Lagăr. Actualmente, după cum am auzit este director în Minist. Interne. El, împreună cu d-l Ghise actual Consilier la Minist. Interne și Victor Rusu care pe atunci era Dir. Personalului și imediat după 23 August a fost și secretar general, formau Trinitatea Manistă, după cum erau caracterizați de secret. general de pe atunci Alex. (Cl) Ionescu. Trifu un funcționar conștiincios, însă oportunist — cu convingeri care i se pot ușor pune la îndoială. -
- Rodica Ivașcu, subșefă de birou, funcționară de carieră. Soția lui Gh. Ivașcu de care este divorțată din 1946. După 23 Aug. 1944, a plecat la Moscova în calitate de secretară cu d-l Iorgu Iordan când a fost numit Ambasador.

./.

 126

La întoarcerea d-lui Iordan, s'a întors și ea și a fost numită la Min. Artelor, unde a funcționat în ultimul timp ca inspectoare la Căminele Culturale, până pe jumătatea lunii Iunie 1950, când a fost concediată, sub motivul că a fost informatoare la Interne. Adevărul asupra acestei chestiuni st[?] următorul: în 1941, la stăruința unui unchi al ei gl. Teodorescu, la ministru gl. Popescu, din lipsă de locuri, a fost numită în postul de informatoare, dar cu mențiunea de a face serviciu la adm-ția locală. După aceea a fost încadrată și trecută la cab. ministrului, de unde prin 1943 a fost mutată la mina ca subșefă de birou. Am făcut tratarea această descriere, pentru a arăta că nu este nici o legătură între ea și activitatea fostului ei soț Gh. Ivașcu, care dealtfel pe atunci nici nu avea nevoie să facă operă informativă, el fiind deja aflat sub protecția regimului, ca unul care colabora la ziarul "Ecoul", ziar de propagandă și fusese trimis la Praga la un congres a ziariștilor naziști.

Eu pe acest D-l Ivașcu l'am văzut maximum de 3-4 ori, când venea la soția lui, cu care actualmente eu sunt cumnat, dela data de 10 August 1949 (sunt căsătorit cu sora ei).

— Zoe Ștefănescu, funcționară de carieră, era în ultimul timp (înainte de 23 August) șefa de cabinet particulară a lui Vasiliu. Am găsit-o chiar la el acasă de câteva ori, când m'am dus să-i duc niște corespondență. Știu dela fosta soție a lui Ivașcu, că erau în bune relațiuni de prietenie cu acesta, așa că poate ar fi în măsură să dea informații folositoare cu privire la el.

— Restul personalului ce am avut, nu prezintă

./.

interesul vreunei sublinieri deosebite.-
Cine îl vizita pe Vasiliu, la Interne mai des, în afară de locuință și Jandarmerie:
- Un domn Harmelin (nu-i cunosc nici adresa, nici ocupația). Venea cu maldăre de autorizații de forte omulte și aprobate de Vasiliu acasă, sau la Jandarmerie. La minister motivul vizitelor era acelaș.
- Felix, părea a fi un soi de afaceri a lui Vasiliu, cointeresați într'o întreprindere pela Timișoara și alta la Bucurști, cu firma „Avicola" după câte îmi amintesc.
- Preot Antal, care intra la el direct în cabinet și niciodată n'am putut să-mi dau seama ce interese aveau. Personal nici nu l-am cunoscut.
- Zorita (numele de familie i l-am uitat), știu că era fata unui Colonel. Venea adeseori și totdeauna însoțită de [redacted] un domn Nelu Ghica, azi decedat, și de o altă D-ră Ionica Farra. Scopul vizitelor ei, era în principal, diferite aprobări care i le dădea Vasiliu - făcea trafic. După 23 August, am auzit că a plecat la Sinaia, unde s'ar afla și actualmente, măritată cu un doctor care are, sau a avut acolo, un sanatoriu.
- Pamfil Seicaru, fostul director al ziarului „Curentul". Era un obișnuit vizitator a lui Vasiliu. Discutau politică și Vasiliu, după cât îmi dădeam seama, era purtătorul de cuvânt a lui Seicaru la ambii Antonești. Aveam ordin dela Vasiliu, să-i pun zilnic la dispoziție buletinele informative. Îl interesa emisiunile de radio și informațiile în legătură cu activitatea comuniști. Mai puțin a celorlalte partide.

./.

- Prin Mavrus, fost avocat, îi spunea lui Vasilchi „nasule" și scopul vizitelor lui, după cât îmi dădeam seama, erau pentru afaceri. Știu că era co-interesat într-un transport de evrei, care urmau să emigreze. Armatorul vasului respectiv, care era un grec, a ajuns pe această chestie, cu proces în fața Curții Marțiale. Mavrus este cumnat cu generalul Dan Vasen și a făcut parte din ambianța d-nei Lupescu. Fiul lui, actualmente decedat, a fost coleg de școală, cu fostul rege Mihai.

- D-nii I. Zissu, Președ. Joint-ului în România și Filderman, veneau adesea la Vasilchi, ca reprezentanți ai evreilor, pe liniile de activitate respective.

- Langass Sepen (nume aproximativ, după cât îmi amintesc). Pentru mai bună identificare îi dau semnalmentele: de statură potrivită, cu părul alb și fața tânără, brunet, înfățișare plăcută, bine îmbrăcat, românește vorbește foarte prost. În discuție face exces de epitete omagiale, când are în față pe o persoană față de care ar avea un interes. Se dădea drept ziarist pe lângă Legația Turciei. Venea des la Vasilchi care mi-a spus odată, că-i sigur că face spionaj pentru Turci. - Spre mirarea mea, acum 3-4 luni în urmă l-am întâlnit întâmplător pe Calea Griviței. În 2-3 minute cât ne-am salutat și întrebându-l ce face, mi-a răspuns, „că aceiași meserie de corespondent gazetar ca și înainte!" -

- D-l Pătrășcanu, am arătat amănuntele în declarația separată ce am dat.

- D-l Titel Petrescu a venit odată, cu care prilej l-am și cunoscut, pentru a vorbi cu Vasilchi.

./.

Vasilui nefiind la minister, mi-a dat o notă, cu numele unui internat și bagăj, pentru a i-o da, cu rugămintea din partea lui, să-l recomande pentru eliberare, Comisiunei de triere, care urma să plece la Tg. Jiu. Întrebându-l dacă îl cunoaște pe Vasilui, mi-a spus că, chiar foarte bine.
După câteva zile, dela aceasta, întâlnindu-mă cu dna dr. Victoria Luhăteanu, cu care știam dela ea că dl Titel Petrescu era bun prieten, i-am spus că l-am cunoscut și eu și că nu știam că îl știe pe Vasilui. [redacted]
- Tina Steinberg era o traficantă care venea des la Vasilui. După ce i-am interzis să mai intre în minister, se ducea direct la el acasă. Cred că era și agenta lui.-
- Colonelii Aritón și Trayorgescu (înaintat ulterior general), erau oameni de încredere a lui Vasilui. Le spunea pe nume și amândoi comandaseră succesiv regimentul de jandarmi Pedeștri.-
- Const. Camporini, astăzi decedat, architect locuia în blocul vis-a-vis de bursă. Îi dădea Vasilui autorizații. Fiind văduv, făcea la el acasă chefuri. Era invitat și Vasilui. Am fost și eu de vreo 2 ori la el.
- Un domn Popescu, care fusese ajutorul lui Vasilui și bun prieten cu el, pe când era primar la Craiova. Acest domn știu că instalase la Craiova troleibuzele, care fuseseră furate dela Odessa.-
- Mai venea des și Malaxa, marele fost industriaș. Intra în cabinet la Vasilui, stătea aproape câte o oră, nu știu care era scopul vizitelor.
./.

Cine mă vizita pe mine:

- Iosif Svaier, despre care am dat declaratie separată; dar la care mai am de adăugat următoarele: a) la vreo săptămână după aprobarea lui ca agent, i-am spus că, dacă ar afla Tuta Svaiber că-i agent, l-ar spânzura, la care el mi-a răspuns imediat și foarte sigur pe sine: „Da de unde, Tuta știe tot, pentrucă să știi și tu dacă vrei, că aceasta este unul din mijloacele care intră în tactica noastră. În tot cazul te rog să nu-i spui lui nimic, pentrucă ar fi o demascare din partea mea."-

b) Ca o dovadă că făcea și trafic, fie cu familiile victimelor sale, fie cu cei cărora le oferea serviciile sale, este faptul că și una din fiile, venind la mine, m'a rugat să fac tot posibilul, să intervin, pentru a fi readuși din Transnistria, 2 evrei din Iași și că are la dispoziție pentru aceasta suma de 500.000 lei.

c) Am arătat în declaratia anterioară ce am dat, că cu prilejul celei de a treia convorbiri ce am avut cu el, după 23 Aug. - acasă la el în str. Fogu Cantacuzino No 50, mi-a dat exemplu ca fiind, unul din elementele descurajate de regim pe Belle Silber. Întrebându-l cum s'a descurcat Silber, în timpul războiului - că eu nu-l văzusem - mi-a răspuns că bine, a fost și el ca și dânsul - adică agent - și că era prieten personal și protejat a lui Mircea Vulcănescu, care era pe atunci S. Stat la Finanțe și că deasemeni, are foarte bune legături la anglo-americani. -

- Albert Schreiber, despre care am dat declaratie separată, dar la care mai am de adăugat următoarele:

Printre autorizatiile care mi le solicita erau și cele referitoare la interesele ginerelui soției sale, de profesiune inginer și pentru frații Hefter.

./.

De mult? [illegible]

Manifestarea lui ca activant în ilegalitate, era de o perfectă prudență, care îl acoperea de riscuri, – a devenit mai fățiș, deabea în preajma lui 23 August 1944, când ținea legătura îndeaproape cu Pătrășcanu.

Fiul său, lucra la Centrala evreilor, iar el își menținea legăturile burgheze mai dinainte, în deosebi cu avocatul Ionel Teodoreanu, datorită căruia își lucra camuflat în domeniul avocatial. Ionel Teodoreanu, deși nu era recunoscut ca un element al democrației – prin activitatea sa literară și profesională din trecut – a reușit totuși să fie menținut în colegiul avocaților datorită (am auzit) lui Sraiber și D-lui M. Sadoveanu.

– M. Raicu, am arătat într-o declarație anterioară că venea pentru autorizații în legătură cu o societate din Arad al cărei reprezentant era, cu care prilej se informa despre evenimentele curente. Era național-țărănist. Când l-am întâlnit, ultima dată, acum 1 an jum. sau doi și îmi spunea că pleacă, mi-a afirmat că la procurarea pașaportului îl ajută D-l ministru Bodnăraș.

Tot cu acel prilej mi-a mai spus că țărăniștii au terminat o carte care conține modul „real" de înfăptuire a lui „23 August" și că va fi publicată în mai multe limbi.

– I. Karnitz a venit de mai multe ori, pentru a i se face decizia de asimilare cu Românii, ca unul care fiind socotit că adusese servicii Statului, intra în prevederile unui decret dat în acest scop. El mi-a spus că, dnu Filderman, cu care era bun prieten, își ga găzduit în casa lui dela șosea (după încăperea bombardamentelor) și că știe dela el că, se ținea contactul cu Cairo, printr-un post clandestin de radio emisiune dela Jomdar mi-. Emisiunile se făceau în scopul de a se ajunge la o înțelegere în vederea unui armistițiu. Că de acest lucru știa frații Tobescu. Eu am aflat nici-

/.

ii

vlctoria - după 23 August - dela avocatul lui Tobescu, d. Preotescu Laurențiu, cã într'adevãr în dosarul lui se menționează aceasta chestie. Deasemeni, mai știu că, la Inspect. de Jandl. erau închiși patru americani, care aterizasară în Țara și care erau sub stricta supraveghere a lui Eugen Cristescu. Am auzit că totuși șeful acestei misiuni - un colonel - a reușit să ia contact cu Maniu.

- Dnul Aberfeld îi făceam diferite servicii (autorizații), pentru el și familia lui. Era medic la Titan Nadrag-Calan și după cât se vedea unul dintre apropiații lui Max Auschnit. El mi-a cerut și i-am dat o autorizație pentru Auschnit pentru a merge într'o comună, de pe Bărăgan, de unde a și fugit cu un avion în Turcia. Tot dnul Aberfeld m'a rugat să intervin, la Poliție, unde se aflau arestați, un grup de mai mulți tineri care fuseseră prinși cu manifeste comuniste. Aveau în fruntea lor pe o fată cu nume conspirativ „Alice". - Ultima oară când l'am văzut pe Aberfeld la el acasă (prin Mai 1950), era îngrijat dacă va reuși să treacă cu bine verificarea dela Partid. Spunea el că are puține șanse, dat fiind comportamentul de viață ce ducea. -

- Dnul Zelicovici Milețiu, era medicul meu obișnuit. Venea deseori de-mi făcea un tratament chiar la birou. I-am dat mai multe autorizații, pentru el, în interes profesional pentrucă se ducea și în provincie și pentru familia lui. Știu că era adept politic a dnului Ghelerter

- D. Mihai Sevastos actual director la „Universul" a venit în cazul dnei Dr. Nema Titminețki. Era arestată și cu dispoziția de a fi trimisă în Transnistria, ca comunistă. Fusese denunțată de Dna Atanasa (?) Dumitrescu, a cărei chiriașă era și voia să scape

de daună prin acest mod. Am reușit să împiedec această infamie.

— D-ul D. Bagdasar, fusesem coleg de liceu cu el, la Bârlad. Prima dată a venit la mine la birou însoțit de un domn scund și inexpresiv ca înfățișare, pe care mi l'a recomandat, după cât îmi amintesc, profesor Drăgomirescu. Spunea că a venit cu el, pentrucă nu știa dacă dă peste mine și a vrut să-și asigure prezența, alăturea de o persoană care stă bine cu regimul. A recomandat pe acel domn, ca fiind bun prieten al D-lui Dănulescu. Nu l'am mai văzut de atunci pe acest domn Drăgomirescu, iar cu D-ul Bagdasar, ne întâlneam după aceea, la serviciul lui dela Spitalul Central, unde mă duceam eu și îl puneam la curent cu situațiile ce-l interesau.-

— Emil Agaliodi, prieten cu mine de mai multă vreme. Era informator onorific pentru activitatea din tabăra țărănistă și liberală. Făcea acest serviciu, pentru a avea în schimb avantajul de a circula cu mașina în voie. Vasiliu s'a supărat pe el, pentrucă în notele lui erau informații pe care le știa toată lumea.

— D-l Sergiu Milorian, ziarist, a venit decâteva ori pentru niște autorizații, cu recomandații scrise dela Ile. Brătianu.-

— D-ul Marton dela Cluj, venea în chestia evreilor refugiați din Ungaria, din cauza gravelor persecuțiuni de acolo. Purta interesul, împreună cu D-l Fisu, de a se înlesni acestora, plecarea în Palestina.

— Profesorul Jack Byk, suntem rude prin alianță cu el — soția lui soră cu soția fratelui meu. Ne vedeam în familie, i-am dat mai multe autorizațiuni pentru un prieten al său, un industriaș Walter. Când funcționam la Trib. milit. al Capitalei, Byk m'a rugat pentru D-l Matei Soca, care avea un proces — îmi amintesc că a fost achitat.

/.

13

In legătură cu acest fapt, prin luna Iulie 1950, Byk, m'a rugat să mă duc până la el, cu care ocazie mi-a spus, că fiind în verificare la Partid, s'a pus chestiunea legăturii lui cu mine și raport de cazul Socor și m'a rugat ca dacă voi fi întrebat, să confirm faptul arătat mai sus. Totodată mi-a atras atenția, să nu comunic nimănui convorbirea noastră, pentrucă sti oprit a se desvălui desbaterile de verificare la Partid. M'a mai rugat să vorbesc pe D-l Hudiță să-i dea votul, la candidatura lui la catedra universitară. Hudiță a refuzat.

— Eram adesea vizitat, atât eu cât și Vasiliu, de D-l Alex. (Ică) Ionescu, nu atât pentru chestii de serviciu, cât pentru unele interese personale. In cadrul acestora din urmă, citez următorul caz: Inspectorul ad-tiv, D. Stoenescu care fusese detașat în funcția de Prefect al Jud. Ismail, la plecarea sa din acest post, își însușise avutul mobiliar (tablouri, bibelouri, obiecte de preț, printre care și un Budha din aur) dela o doamnă de acolo, care venise din China și era socotită, după spusa lor drept comunistă. Doamna a reclamat cazul, care a condus, la arestarea și perchezițonarea bagajelor lui Stoenescu, de către un Capit. de Jand., chiar în drumul lui spre Capitală. Stoenescu a cerut Jandarmului să fie pus în legătură telefonică cu Vasiliu, dar negăsindu-l a vorbit cu secret. G-l Ică Ionescu, care a ordonat să-l pue imediat în libertate, ceea ce s'a și efectuat. Totuși acțiunea publică și-a urmat cursul și chestiunea se instrumenta la jud. instrucție a Trib. Tulcea. Am fost rugat de Vasiliu și de Ică Ionescu, să mă duc la Tulcea să văd ce este cu chestia lui Stoenescu, aceasta cu atât mai mult cu cât, Procurorul de acolo Ion Leundar este văr cu mine. Am fost de două ori la Tulcea, însoțit de Ică Ionescu și Stoenescu, chestiunea finalizându-se prin clasare, desigur în urma măsurii datorită stăruinței mele.

Sistemul de lucru în serviciu.

vârfurile organelor subalterne, adică Direct. Pl. al Poliție-

./.

Gl. Diaconescu, și subsecretarul Consilierul Stănescu, precum și Prefectul Pol. Capitalei Gl. Pătârgeanu și ulterior Colonelul Elefterescu, lucrau direct cu Vasilui. La Jandarmi, unde Vasilui era și Inspect. General, lucra cu fiecare dimineața, iar la minister venea către orele 12. – Corespondența care se purta între aceste unități și minister, venea întâi la mine, o dădeam la rezolvat și o lucram conform rezoluției puse, expediind-o fie cu semnătura lui Vasilui, fie cu a mea „din ordin". –
Serviciul de Pașapoarte care ținea de Dir. Gl. a Pol. condus de Inspect. Mihăilescu, lucra direct cu Vasilui, iar eliberarea pașapoartelor se aproba de o comisiune, care se întrunea cam odată pe săptămână și din care făcea parte: Vasilui, Gl. Diaconescu, Insp. Mihăilescu, un delegat a Prefect. Pol. Capitalei (șeful siguranței), Gl. Tobescu. – Corespondența cu privire la aceasta se lucra direct, fără a trece prin serviciul meu.
Corespondența cu celelalte servicii, ori direcții a ministerului, cu cabinetul ministrului, sau cu Președinția și celelalte Departamente, se lucra la fel după cum am arătat mai sus. Cu serviciul Special de Informații condus de Eugen Cristescu, nu aveam o dependență, el ținând direct de Președinție. Se purta cu el, corespondență obișnuită. Primeam zilnic buletinele lui informative, la fel ca și acele dela Jand. și Dir. Gl. a Poliției. Din aceste buletine, se scotea zilnic un rezumat a chestiunilor mai importante, pe care îl semnam eu și-l trimiteam la Cabinetul ministrului.
Organele care, în mod general, concretizau în ele, instrumentul de informare, de propuneri și de dispozițiuni preventive și execuție, erau așa zisele Consilii de ordine. – Era unul pe lângă Cab. lui Vasilui și altul la Președinție. Țineau ședințe odată pe săptămână, Vinerea de obicei la minister și a doua zi la Președinție. Compunerea lor: la minister, Vasilui, Gl. Diaconescu sau Consilier Stănescu, Col. Bâleanu, Gl. Pătârgeanu sau Colonel

./.

15 Elefterescu, Lt. col. Manolescu și Gl. Tobescu; la Președinție compunerea de mai sus, în plus Eugen Cristescu, Gl. Popescu ministrul Internelor și Antonescu. – În aceste Consilii se discuta situația din țară pe baza informațiilor ce aveau fiecare, măsurile preventive, sau represive ce urmau să se ia, circulări care urmau să se dea, întocmire de referate. Rezultatul celor discutate și hotărârile luate. La Președinție, se rezumau într-un buletin, care se trimitea la Serv. Mare, la Dir. Gl. a Pol., Jandarmi, Pref. Poliției și S.S.I., fiecare executând partea care-l privea din buletin.

De multe ori Vasiliu, redacta personal ordinele circulare care se ordonase a se da dela Președinție, și mi le dădea mie, să le scrie la mașină. Alte dăți și asta nu se întâmpla rar, chema pe Patriciu Popescu, sau Soicin elemente bine apreciate de el și le dădea direct dispozițiuni asupra unor referate de întocmit, ori ordine de concept. Eu luam cunoștința când mi se aducea la semnat adresa de expediere. –

Cu referatele juridice se întâmpla la fel.

Am arătat în declarația dată privitor la Sraier, cum se proceda cu notele informative.

Când au început bombardamentele, după fiecare incursiune efectuată de Americani, primeam dări de seamă, dela Poliții pentru teritoriul urban și dela Jand. pentru teritoriul rural, și pe care le rezumam într-un buletin special pe care-l trimiteam lui Popescu și la Președinție.

Problema comunistă era aceea care preocupa în prima linie, tot instrumentul preventiv și represiv din țară. Măsurile preventive se exercitau prin internări în lagăr, ori trimiteri în Transnistria, cele represive, prin activitatea Curților marțiale, care pronunțau cele mai grele pedepse.

/.

Activitatea de urmărire își întindea antenele în toate direcțiile astfel:

- după începerea celui de al doilea război mondial, foarte mulți evrei, au cerut, din cauza începutului de persecuțiuni, să plece în America. Întrucât căile erau blocate, singura cale deschisă, era prin Uniunea sovietică, care încă nu intrase în războiu. Întrucât pe cererile lor de pașapoarte, se cerea tranzitul prin U.R.S.S. – am aflat ulterior că la propunerea lui Cristescu – faptul de mai sus, trebuia interpretat în sensul că toți solicitanții sunt comuniști și ca atare să fie adunați, arestați și trimiși în Transnistria. Lucru care s'a și efectuat, cei în cauză fiind identificați prin serviciul de pașapoarte. N'au mai fost trimiși în urma unor intervențiuni făcute, printre care am auzit că ar fi fost și aceia a fostei regine mame Elena.
- în unul din Consiliile de ordine dela Președinție, s'a hotărât a se da ordin Polițiilor să întocmească noi tabele de evreii comuniști, urmând ca aceste tabele să se trimită la Serv. meu, pentru centralizare. Când mi-au venit aceste tabele, la rubrica unde trebuia să se arate, prin ce fapte persoana respectivă, poate fi identificată ca comunist, nu era altă specificare, în majoritatea cazurilor decât aceea de „evreu". Trimițând tabelele, cu ordin observație, pentru a fi întocmite în mod corespondent, la nici unul din aceia în dreptul cărora era mențiunea „evreu" nu se putuse aduce un argument în plus.
- orice dispozițiune ușurătoare nu se admitea pentru comuniști. Pe baza unui decret, urma să se facă propuneri de către închisori, în sensul ca, muncitorii cu purtări bune să fie eliberați, în sensul legii Béranger. Propunerile se centralizau la serviciul meu, unde trebuia să se facă examinarea fiecărui caz în parte, dându-se și avizul respectiv. În unire cu colaboratorii mei, am hotărât să dăm

./.

o interpretare mai elastică decretului, mi care însă am propus la beneficierea de dispozițiile lui și a grupului de comuniști Magheru - Vlădescu Răcaru, care tocmai fuseseră recent condamnați de Trib. Militar din București. La Președinție care avea ultimul cuvânt în această chestie, s'a respins propunerea, cu ordin absolut, și cu ordin expres că dispozițiunile decretului se aplică numai legionarilor. -

- Într'o localitate din sudul Basarabiei, numită Sarata, era un centru de reabilitare pentru cei condamnați. Comuniștii erau excluși dela acest beneficiu.

Lagărul dela Tg. Jiu. Internările se făceau pe baza propunerilor S.S.I., Poliției și Jandarmeriei și se refereau în general la comuniști, și simpatizanți comuniști. Deasemeni și alte persoane bănuite de activitate sau agitație politică. Notele informative formau unul din izvoarele principale, care conduceau la o asemenea măsură.

Se făceau și internări directe, din ordinul lui Antonescu, V. Popescu, și Vasiliu. -

Motivele de internare, erau și altele decât cele politice, cum spre exemplu: - speculanții, sau alte cazuri: orchestra unui oarecare Malagamba pentrucă apăruse în public în niște costume grotești; un grup de tineri care au eșit în stradă îmbrăcați la fel (Malagambiști) [redacted]

Regimul în lagăr era în parte și cu privilegii: singurii comuniștii care stăteau separați, cu regim comun și

-/.

cu informatori printre ei.

Odată la 6 și 6 luni și câteodată și mai des, se ducea la Tg. Jiu în lagăr câte o comisiune care făcea triera internaților în vederea eliberării. Aceste comisiuni au fost prezidate succesiv de: Col. Zelep; Gl. Topescu; consilier Stănescu. De câteori plecau aveau cuvânt de ordine dela Gl. Topescu „atenție la comuniști". Secretar al comisiei, era on. av. Manta, și funcț. Ion Trifu.

Comisia ținea în mod obișnuit socoteală de ordinul lui Topescu, așa că dintre comuniști nu se vedea decât rar, câte un caz pt. eliberare.

Propunerile se făceau pe un tabel nominal, care era supus avizului lui Vasiliu, după aceea lui Topescu și în fine pt. hotărâre definitivă la Președinție. Am auzit că pt. eliberare erau anumite tarife.

După cum am arătat, Br. Lagărului lucra direct cu Vasiliu. Corespondența lui însă, trecea și pela mine, pe care o contrasemnam sau o semnam „din ordin".

<u>Trimiterile în Transnistria</u> La data când am fost detașat la Interne, erau deja efectuate misiunile de trimiteri în Transnistria. În timpul meu, s'au făcut așa zisele curățiri de teren, și care vizau în mod exclusiv, pe evreii comuniști, care erau arătați de către organele de urmărire. Ordinele se dădeau dela Președinție.

Dela regula de mai sus, s'a făcut excepție cu Dl. Fildermann, care a fost trimis în Transnistria de Antonescu, pentrucă primise dela acesta o scrisoare „care tare". După o lună a fost adus în Țară.

Tot din ordinul lui Antonescu, s'au trimis în Transnistria, toți țiganii de pe teritoriul urban și rural care nu aveau o meserie stabilă.

Aducerile din Transnistria nu se admiteau. Regimul de acolo era stăpânit de guvernatorul respectiv.

Pot cita câteva cazuri de aduceri, dar acestea făcute pe o cale ocolită și anume prin Dispecer.

./.

de Jandarmi, care dădea ordine direct subalternilor de acolo, însărcinați cu paza. Am reușit pe această cale să aduc pe: o D-nă Dr. (i-am uitat numele) Sti vara D-lui Inginer Victor Manulescu, care s'a interesat insistent de aceste chestiuni; cumnatul și sora D-lui av. Kohen; un băiețel de vreo 12 ani, mare talent muzical, la cererea D-nului Ghigold.-

Problema evreiască

Autorizațiile. Regimul restrictiv de tip nazist, se întindea asupra oricărei mișcări a evreilor. Trebuiau autorizații pentru: acte de comerț, cazuri de boală, aprobare de servitor creștin, bicicletă, evacuare din Capitală din cauza bombardamentelor, mutare dintr'o localitate în alta.

Eu, conform ordinului lui Vasiliu și deciziei de numire, aveam dreptul să aprob autorizații pentru acte de comerț, la care trebuia să fie avizul Camerii de comerț respective și acela al Poliției și autorizații pentru cazuri de boală, la care trebuia atașat un certificat medical oficial și avizul medicului șef al Ministerului Dr. Popescu-Severin.

Dădeam aceste autorizații cu excepția celor pentru boală, la cari D-nul șef al Ministerului în foarte rare cazuri își dădea avizul, pentru motivul că boala respectivă se putea vindeca, sau opera și în localitatea de unde era pacientul. Era imposibil aproape de obținut autorizațiuni pentru plecarea din capitală, din cauza bombardamentelor. Am spus și lui Vasiliu și G-ralului Diaconescu să stărue la Presid. pt. a se da asemenea autorizații fiind o barbarie să oprești oamenii care au putința să-și salveze viața și nu s'a reușit a se da o soluționare favorabilă cazului.

Personal, am dat pe riscul meu câteva și anume: D-nului Abezfeld, Felicovici Mișlin, Max Florian, Saraga Heinrich, Dr. Blatt, Schreiber.

/.

20

Pentru obținerea autorizațiilor de orice fel, și in special pentru solicitanții din Capitală, existau în minister o serie întreagă de intermediari. Am arătat mai sus, cazuri concrete. Personal am prins pe un fost ofițer de jandarmi, care colecta câte 15-20 cereri sub pretext că are trecere, le dădea cum obișnuit și dacă din 20 se nimerea să iasă aprobate 5-6, el lua banii pentru ele, sub motiv că a intervenit. Am dat câteva amintiri în Gazeta oficială evreiască, care o scotea Centrala și răul nu s-a curmat. Se plătea la Camera de Comerț, la [illegible] pt. certificat, la Poliție, intermediarul.

I-am raportat lui Vasiliu despre acest lucru, la care mi-a răspuns, că de ce mă supăr, pentrucă toată lumea e mulțumită: evreul că își face interesul, intermediarul că mănâncă și el o bucată de pâine.

I-am raportat și lui Popescu, care mi-a dat drept soluție de îndreptare, să dau cât mai puține aprobări și să-i trimit lunar situația nominală de ele.

— Evacuările - După ce toți evreii au fost scoși de pe teritoriul rural, se dădeau dispoziții prin Prezid. ca să se evacueze și unele orașe, unde ei erau socotiți din cauza evenimentelor, ca indezirabili. Cazul municipiului Ploești; ba se întâmpla ca chiar autoritățile locale să ia inițiative de asemenea fel. Îmi amintesc că într-o zi a venit Ing. Ghingold dela Centrală, ca să-i comunice lui Vasiliu, că Prefectul din Târgoviște dăduse un asemenea ordin, cu dela sine putere. Vasiliu lipsind, am telefonat eu să sisteze executarea măsurii până ce va primi dispoziții. Era în fond tentativa executării unui act abuziv din partea Prefectului.

— Munca obligatorie, se exercita sub autoritatea tiranică a unui general Cepleanu (după cât îmi amintesc). Nu aveam nici o legătură cu aceasta

./.

21

latură, iar primeam adrese pentru a se ordona poliției sau Jand. să urmărească și să prindă unele persoane, care dezertau, sau nu se prezentau. Legile marțiale erau acelea care se aplicau acestora. 143

— În apropierea ofensivei Rusești dela Iași, Comand. Militar din Moldova, în vederea de a-și creia linii succesive de apărare, dispusese să se sape tranșee pe anumite trasee, de către evrei: femei, bărbați și copii dela 15 ani în sus. Aducându-se, de către Centrală și dl. Filderman, la cunoștința Președinției despre acest lucru, nu s'a revenit, rămânând a lucra și femeile și copiii.

— mi-a comunicat dl. Diaconescu, că la un moment dat, se luase hotarârea evacuării din țară a vitregii populații evreești, în care scop, se programase și trenurile respective. Nu știu de cine și datorită cărei cauze s'a revenit.

— în urma persecuțiilor la saușeroare din Ungaria, începuse un adevărat exod al evreilor de acolo, în România. Față de această situație, Ministrul Justiției de atunci Marinescu, din ordinul nu știu cui, sau poate din inițiativă proprie, a făcut o lege, prin care se pedepseau cu moartea de către Curțile marțiale toți acești refugiați. Ne-a venit o adresă, cred că chiar dela Direcția Justiției Militare, pentru a da ordine organelor în subordine (Poliție și Jandarmerie) să-i prindă și să-i trimită la Curțile Marțiale respective. I-am arătat lui Vasiliu, barbaria acestei legi, care nicălca toate principiile de asistență și ajutor, a legilor internaționale, cu privire la refugiații politici și necesitatea absolută de a se reveni asupra ei. I l'am prezentat și pe dnul Martau dela Cluj care venise tocmai în această chestiune și atunci Vasiliu, mi-a ordonat să fac un referat în sensul celor susținute, cu care s'a dus la Președinție și s'a revenit asupra legii. S'a convenit a se dispune

./.

adunarea refugiaților, și anumite sume, de unde în măsura posibilului să fie repatriați în Palestina.

— Cu Centrala evreilor condusă de d-nul Ghingold și în urmă de Dr. Grossman, nu aveam o legătură dependentă. D-nul Ghingold sau Dr. Grossman, veneau la minister, în legătură cu dispozițiile care se dădeau dela Președinție, pentru a fi executate pe cale polițienească, sau în cazuri urgente, pentru a se reveni asupra diferitelor acte abuzive a autorităților polițienești și de Jandarmerie.

— Cu Radu Lecca, comisarul guvernului pentru chestiunile evreești, nu aveam nici o legătură, el ținea direct de Președinție. Radu Lecca venea foarte rar pela minister, pentrucă era o accentuată animozitate între el și Vasiliu, din motive pe care nu le cunosc. Radu Lecca propunea să se pună evreilor „Steaua lui David", el se oferea lui Antonescu să strângă dela evrei sume de bani fabuloase, precum și articole de îmbrăcăminte și lingerie. Contactul care l-am avut eu cu Radu Lecca, este că am fost invitat printr'o adresă, adusă mie de Colonelul mag. Mircea Busuioceanu, care era detașat la Dir. Gl. a Poliției, pentru a face parte dintr'o comisie, pentru cercetarea unor falsuri în carnete de scutire de muncă. Am fost de două ori la Siguranță, unde am ascultat pe învinuitul principal un oarecare Manole și pe urmă cercetarea a fost desăvârșită de Col. Busuioceanu și un Inspector de Poliție. Mi s'a adus de Busuioceanu Pr. Verbal al cercetării pe care l-am semnat.

Direcția Generală a Închisorilor a fost succesiv și în subordinea Min. Interne și în aceea a Min. Justiției. Era condusă de Colonelul mag. Alex. Petrescu, iar în ultimele 2-3 luni înainte de 23 August de către Gl-ul mag. Emil Stănescu. Petrescu venea foarte rar pela Vasiliu, el lucra în mod obișnuit cu

./.

23 gl. Popescu, sau direct cu Antonescu. I s'a ridicat această însărcinare din ordinul lui Antonescu în 193
urma unor numeroase reclamații pentru abuzuri.
Cercetarea a făcut-o fostul secretar general Ică-
Ionescu

Pedepse originale date de Antonescu, era și aceea de a se pune victima respectivă în lanțuri și a o expu-
ne oprobiului public, în fața cercului militar. Impre-
sia produsă în public, era însă direct contrară de-
cât aceea care se scontа. Îmi amintesc de două
cazuri, pentru care ne-a venit ordin de executare
prin Poliție: un funcționar fiscal prins cu luare
de mită și un grec speculant.

În cadrul atribuțiunilor mele, am semnat „din
ordin", sau contrasemnat, ordinele circulare și in-
strucțiunile, redactate de mine, de Vasiliu, sau de
colaboratorii mei, privitoare la diferite măsuri,
ce se luau preventiv, sau represiv, în scopul
menținerii ordinei de atunci. Caracterul la
general acesta a fost, detalii asupra conținutu-
lui lor, nu-mi mai pot aminti pe dinafară.

După cum am spus scris și verbal Domnului
Procuror, socotesc mai de preferat, situația care
am avut-o, decât să fi fost pe front, într'un
război străin de aspirațiile noastre, președinte
a unei Curți Marțiale, ori chiar în țară și în
această calitate să fi fost pus în situațiunea de
a sancționa cu asprimea legilor necruțătoare
de atunci.

23 August 1944. Cu două zile înainte de 23 August,
Sraibu m'a rugat, să intervin la Vasiliu, sau cum ai
ști, ca să elibereze din lagăr pe Dnii Gheorghiu-Dej
și Chivu Stoica. L-am rugat pe Vasiliu, arătându-i
că aceasta poate să-i servească și lui, la care
mi-a răspuns că nu se poate, și că ordinul la
toți ceea ce ste imposibil, și la nici unul și că
lui, nu-i mai poate servi. Am dat eu ordin Ragă-
zului, pe cale telefonică, în ziua de 22 aug. dimi-
neața și seara mi s'a răspuns că deja evadase.

In ziua de 23 August, după arestarea celor dela fostul Palat, mi-a telefonat Tomescu că el și cu Ing. Cristescu sunt chemați acolo și ce să facă. I-am răspuns că se ducă, dar nu s'au dus, iar Popescu care era la minister mi-a telefonat și el că pleacă, la o vilă unde stătea, cam la vr'o 20 km. de București.

Pela ora 6 am fost chemat la Președinție de Ovidiu Vlădescu - era S. Stat -, mai erau de față Col. Davidescu și Zaharia și mi-a dat ordin să mă duc și atac fostul Palat, ca să scot prizonierii, pentrucă altfel ne omoară Nemții pe toți. I-am răspuns că: întâi nu poate el să-mi dea un asemenea ordin și al doilea chiar dacă ar putea, nu l'aș executa și am plecat (dovada faptului se găsește în dosarul lui Vlădescu și acest caz fiind cercetat). După vr'o jumătate de oră dela sosirea la minister, am fost chemat la Comand. Corpului de Armată de Col. Dămăceanu, care mi-a spus să dau ordin Poliției să păstreze ordinea și să împiedice orice împotrivire contra noilor măsuri. I-am răspuns că telefonarem deja Dir. Gl. Poliției, Prefect. Pol. Capitalei și Jandarmeriei. -

Țin să mai adaug că pela ora 4 după amiază, mi-a telefonat și Straiber, întrebându-mă dacă totul este în regulă, la care i-am răspuns afirmativ.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau de voie, conștient și nesilit de nimeni.

Alex Rioşanu

8. XI. 950

București

Retractat

A

146

Declaratie

Subsemnatul Alex. Mădăraşoc cu ultimul domiciliu în Bucureşti str. C.C. Arion No 6, fiind întrebat declar:

Pe Iosif Scraier îl cunosc demult, sunt concetăţean cu el, din Vaslui. N'am avut legături mai apropiate cu el în copilărie, eu fiind mai în vârstă.

Cunoştinţa noastră a devenit mai strânsă, când el prin anul 1939, era avocat şi mă sorcela ca să-i fac unele servicii, în special pe linia lui profesională.

Eu fusesem dela Dir. Just. din Minist. de Războiu, la Trib. Militar din Bucureşti.

Ştiam că este comunist – dealtfel ca şi toţi cunoscuţii comuni – din însăşi practica lui profesională. Era apărătorul aproape obişnuit în procesele dela Instanţele militare, în cauzele comuniste.

Vizitat mai des de el, am fost însă, începând din anul 1943. Eram ofiter detaşat la Min. Interne şi funcţionam ca Dir. la Direcţia Ordinei Publice, care se înfiinţase după desfiinţarea Secretariatului General, aceasta fiind organul de legătură a lui Vasiliu, cu unităţile subalterne, ce ţineau de Minister, precum şi cu celelalte departamente.

In mod obişnuit vizitele lui ce mi le făcea, fie la birou, fie acasă în Calea Victoriei No 169 etajul II, aveau ca scop să se informeze, asupra diferitelor chestiuni în legătură cu măsurile poliţieneşti notate în buletinele ce primeam – asupra activităţii clandestine de atunci, precum şi pentru a mă

./.

2

ruga să intervin la colegii mei dela Justiția militară, în diferite cauze comuniste aflate în fața acestei Instanțe.

Personal, îi promisesem lui tot sprijinul meu pentru dânsul; l-am întrebat totuși într-o zi, cum stă cu Poliția, la care mi-a răspuns textual: „destul de bine, sunt aranjat cu Sava Dumitrescu, „îi plătesc 10.000 lei pe lună"

Acest Sava Dumitrescu era comisar, sau ajutor la Bir. Comunist-ilor dela Pref. Poliției Capitalei.

Cum după jumătatea anului 1943, a venit într-o zi la mine foarte îngrijorat, spunându-mi că Sava Dumitrescu nu mai poate ține mâna asupra lui, ca l-a sfătuit să vină la mine, cu care îi spusese că suntem prieteni, să vadă ce-i pot face și că i-a sugerat ca mijloc de scăpare sigur, să se facă informator la Minister și atunci n-ar avea nici o grijă.

„Tu ce-mi poți face" m-a întrebat.

„Desigur dacă-i situația așa cum spune Dumitrescu, e greu să pot împiedeca o măsură hotarâtă eventual, contra ta" i-am răspuns.

„Atunci sunt hotarât, propun să fiu informatorul vostru, trebue să-mi scap pielea, a replicat.

„O să ne duci și tu cu zăhărelul" i-am spus, „dar trebue să te prezint și lui Vasilin, cuvântul lui fiind complect acoperitor pentru tine."

În ziua aceea, țin minte că Vasilin era în București, a venit a doua zi, când s-a prezentat și Sraier și am intrat cu el la Vasilin.

I l-am prezentat lui Vasilin, ca un cetățean și prieten de al meu, și cu „legături apropiate în rândurile comuniste". – El m-a rugat să întrebuințez această expresie de „legături apropiate", căci altfel dându-l drept „militant, membru marcant comunist" s-ar putea ca Vasilin să-l suspecteze dela început.

I-am spus lui Vasilin, scopul prezentării lui, la

./.

daiul, la care el imediat a replicat: „Lasă, Domnule, au mai venit vreo doi cu propuneri de astea și când la treabă dădeau niște informații pe care le cunoștea orice cetățean de pe stradă. Ne-au lipsit de dânșii!"—
—„Domnule General, eu sunt om serios, la mine e cazul categoric, să pot fi scos din rândurile celor hărnuiți de comunism, să-mi scap pielea, îmi dau seama de ce am de făcut și de avantajul rezultat din această însărcinare." i-a răspuns Sraier.
—„Ești silit, ești încoltit?" l-a întrebat Vasilui.
—„Da" a răspuns Sraier.
—„Ei ăsta-i avantajul să te acoperim, însă de plătit nu te plătim, să știi," i-a spus Vasilui.
—„N'am pretenția asta D-le General, însă aș ruga să nu fie oficial înregistrat undeva."—
—„N'ai nici o grijă, acei cari nu sunt în buget, în statele de plată, n'au nici o urmă," l-a asigurat Vasilui, după care adresându-se mie mi-a spus să-i dau o notă pentru Vineri la Consilier de ordine Rotrâns, iar lui Sraier i-a spus să-mi predea mie actele, ca eu să-i le prefuit, pe cele mai importante și să le trimit la Siguranță pentru verificare, cu menținerea a ne comunica rezultatul.

Am eșit dela Vasilui și Sraier, imediat mi-a spus: „Vezi Abcule, nu prea ste cazul să va duc cu zahărelul cum mă sfătuiai tu, ăsta e polițist vechi, cu experiență, dar asta-i situația, am interesul să scap!"—
—„Ei Iosife, acum ce mai faci cu intervențiile?" l-am întrebat eu.
—„Păi acum le fac mai al dracului, eu prin asta nici nu mă gândesc să-mi pierd poziția din partid, din contră în această situație, în care mă pot

./.

4

mișca mai liber, am posibilitatea să mă fac cunoscut că lupt pentru ei. Ce crezi l'ai scapat, deacuma intervin mai vârtos la tine, la Petrescu, că în definitiv cuvântul de ordine stabilit între noi, este că pentru cine cade, lupta celor de afară, este să-l scape cu viață", în sensul acesta a răspuns el. –

După plecarea lui Sraier, am fost chemat de Vasilui, care m'a întrebat, dacă cred că se poate conta pe el, ori este un șmecher care caută numai să-și scape pielea. –

I-am răspuns că credința mea este că se poate conta pe el, deși eu, decând îl știu ca profesionist, activitatea lui a fost îndreptată pentru apărarea comuniștilor. „Apoi, tocmai ticăloși de ăștia ne trebue", a răspuns Vasilui. –

După ținerea primului Consiliu de ordine, Vasilui mi-a spus să trimit Col. Băleanu (era la Serv. Siguranței din Dir. Gl. a Pol.) o fotografie a lui Sraier, să-i facă un carnet de agent, pe ce nume va voi el.

A doua zi, a venit Sraier la mine, i-am spus de carnetul de agent, mi-a dat o fotografie pe care a rupt-o dintr'un carnet de identitate vechi ce avea asupra lui și mi-a spus să i-l facă pe numele „I. Ștefănescu". Am trimis la Băleanu și într'o jumătate de oră, cred că mi-a trimis și carnetul, iar eu i-am dat atunci lui Sraier la cererea lui, un bilet de intrare permanentă în minister. Întrebându-l de ce-i mai trebue dacă are carnetul de agent; mi-a răspuns că-l cunosc după nume cei de jos.

Tot cu această ocazie mi-a spus că a fost și la Sava Dumitrescu de i-a comunicat,

./.

5

iar acesta l-a asigurat că acum este în cea mai bună regulă și l-a rugat să-i mai dea și lui câte un „pont", ca să se remarce.

Începându-și activitatea informativă Spaier, nu-mi aducea notele după un program stabilit, dealtfel în materia aceasta, nici nu-i posibil așa ceva.

La o săptămână, la două, chiar și mai mult venea la mine cu ele scrise în creion pe o bucată de hârtie, eu o dădeam dactilografei ce aveam chiar în birou D-na Tirm, care le scria în dublu exemplar la mașină; - ciorna și copia le lua el, spunea pentru arhiva lui personală. În mod obișnuit, după cum aveam ordin dela Vasiliu, i le dădeam să le vadă și de obicei punea și rezoluția pe ele „pentru verificare și comunicarea rezultatului". Eu le trimeteam, ori la Dir. Gral a Poliției, ori la Prefect. Pol. după caz.

Acele ce nu aveau caracter urgent, le puneam în mapa Consiliului de ordine, care, când se ținea, le dădea Vasiliu direct la cei în drept.

Aducea mai multe feluri de note: unele cu cazuri concrete, dând nume proprii - de obicei câte un singur nume - și obiectul. Altele cu caracter general referitoare la starea de spirit, sau din activitatea comunistă. În câteva note din categoria aceastora din urmă, îmi amintesc că sublinia anumite dispozițiuni de ordine ce se dădeau în rândurile comuniste. De exemplu: „se întrerupe orice activitate de teren din cauza cutării capturi făcute, sau vigilenței de urmărire a poliției". În altele și acestea în legătură cu succesele ofensivei Rusești, arata înviorarea mișcării

-/-

comuniste. Deasemeni, unele conțineau informații privitor la fondurile ce se strângeau pentru cei închiși.

Cazuri concrete, din cât îmi amintesc au fost vreo 10-15 ca număr.

Pot desprinde din memorie câteva exemple, care bineînțeles nu sunt în ordinea lor cronologică:

— Un grup de tineri care aveau în frunte o fată cu nume conspirativ „Alice", asupra căreia se găsise și niște note într'o cutie de brânză „Liciu".

— Alt grup cu un tânăr Ștefanovici care fuseseră arestați împărțind manifeste și pentru care, la câteva zile după arestare, a venit Sraier cu tatăl băiatului la mine - un fost maior în armată pe care-l cunoșteam - pentru a mă ruga să intervin pentru el.

— Un grup cu un domn Moștenu, în care ulterior am aflat că făcea parte și d-l Vlădescu-Răcoasa.

— Câțiva tineri prinși împărțind manifeste în cartierul Văcărești.

— A mai descoperit o casă conspirativă de întruniri, în str. Sfinții Apostoli, sau Sfinții Voevozi, nu rețin precis și unde au fost arestate 5-6 persoane.-

— Sraier arăta o stare specială de impresionabilitate în legătură cu cazul tânărului Stan Lazarovici și cu privire la dosarul căruia, am făcut un referat să se refacă prima anchetă care era sumară și interesată. Îmi amintesc că a fost denunțat de el, deși suspiciul fusese prins și anchetat de organele lui Eugen Cristescu, a cărui servicii ținea direct de Președinție. Probabil că era în filaj și acolo.

— Cazul soților Canetti condamnați la moarte de Curtea Marțială București și pentru care arăta o accentuată turburare; intervenise la Președinție - spunea el - și nu s'a putut face nimic din cauza probelor prea evidente.

Se confunda în mintea mea, această stare a lui,

./.

de turburare, cu aceia a amintirei unei note de denunț contra lor. Exteriorizarea sa însă, față de acest caz, poate totuși cristaliza convingerea mea, că tot el i-a denunțat și pe aceștia.

— Alt caz: se întâmplase un incendiu la o mare fabrică de ulei, parcă „Oliva" îi spunea, de prin cartierul Grivița, sau apropiere de Băneasa și după aceasta a venit cu o notă arătând că a fost un act de sabotaj comunist, citând și nume, fapt urmare căruia s'a raportat că au fost arestați câtiva lucrători.

— Tot în cadrul acestei activități a lui, mi-a propus într'o zi, să-i spun lui Vasiliu, ca să fie trimis pentru vre'o săptămână în lagărul dela Tg. Jiu, sub pretext de internare, pentru a face investigații printre comuniștii de acolo și a ne aduce informații. I-am spus să meargă și el la Vasiliu și am fost amândoi, la care propunere însă Vasiliu, i-a spus că nu-i nevoie, pentrucă acolo sunt informatori permanenți.

— A mai adus un denunț contra Centralei Evreilor, prin care arăta că ține acolo camuflați aproape 3000 funcționari în toată Țara, care se sustrag dela muncă și că printre ei sunt și comuniști, cita chiar câteva nume, dintre care îmi amintesc pe acela a unei domnișoare Benari. Cu această notă s'a dus Vasiliu la Președinție, de care ținea Centrala și nu-mi mai amintesc ce-a urmat.

— Tot pe baza unei note informative a lui, s'a mai arestat un tânăr la locuința sa, la care s'a găsit un pachet cu „România Liberă", tipărite

pe hârtii cam de mărimea unei cărți poștale și despre care s'a raportat trimițându-se și un exemplar, că persoana arestată arata că găsise pachetul pe un loc viran – ca urmare însă după cât îmi amintesc, acest fapt a antrenat ulterior arestarea mai multor persoane, unele cu evidență – după cum spunea Șraier, menționând tot el, că în acest caz s'a complicat situația mai mult decât prevăzuse el.

– Tot datorită lui, s'au internat în lagărul dela Tg. Jiu, mai multe persoane, denunțate de el, ca simpatizanți comuniști – cred că figura printre ei și Al. Rolea.

Câteva din notele date nu s'au verificat însă, dar în general notele lui erau juste, din verificările organelor de urmărire.

Șraier se interesa de răspunsurile ce primeam și se arăta satisfăcut la cele confirmate, spunând că de acum încep cu operațiunile de salvare, iar la cele care nu se verificau, justifica că respectivii denunțați, simțindu-se urmăriți și-au schimbat tactica, ori au luat măsuri speciale de pază.

Adaug că verificarea conținutului notelor date de Șraier, se făcea prin rapoartele ce primeam dela Serviciile unde fusese trimise și prin care se arata că: „la nota informativă din (arăta data și la unele și nr.), privitoare pe (menționa numele, sau conținutul ei pe scurt), vă aducem la cunoștință (rezultatele prime, arestări, corpuri delicte etc), încheind cu sublinierea stadiului cercetărilor și anume unde se fac.

I-am spus într'o zi lui Șraier: „ai să rămâi singur Iosife dacă-i denunți pe toți", la care el

./.

mi-a răspuns în sensul următor: "destui, vârfurile partidului sunt fie închiși, fie în U.R.S.S., dar sunt, - dintre capi doar Pătrășcanu este liber, cu domiciliul la Poiana Țapului, dar vine destul de des prin București, are și el sfinții lui și apoi la noi nu se lucrează în bloc, ci în grupe restrânse, izolate, așa că o captură nu se poate face decât de elemente puține, sau chiar individual. Și poliția nu face filajele decât pe cazuri izolate"

Chiar după spusa lui, ținea legătura cu Armin pe care-l vedea în diferite locuințe în București. După începerea bombardamentelor americane, m'a rugat în două seri, să-l duc cu mașina la Snagov unde dormeam, ca să se întâlnească cu Maniu, care spunea el, că se refugiase temporar acolo.

Deasemeni, mai ținea legătura cu ing. Filderman, cu care a și fost într'o zi la mine la birou, cu care ocazie Filderman a intrat la Vasiliu, unde a stat mai bine de o jumătate de oră.

Intr'o timp îl interesau totuși buletinele informative ce primeam. Venea chiar fără să aducă note. Citea în special capitolul "Starea de spirit" din buletinele S.S.I. ale lui Eugen Cristescu. Ca comportare față de victimele lui și în general pentru complotele comuniste aflate în cercetare, sau judecată, stăruia ca să intervin pentru ei.

Cred că prin luna Iunie 1944, după cât îmi amintesc, l'am întrebat într'o zi, care îi este poziția în partid după duplicitatea

./.

prodigioasă care a dus-o și el mi-a răspuns că „este mai bună ca oricând!" –

Cam după jumătatea lunei Iulie 1944, sau chiar sfârșitul ei, Șraier n'a mai dat pela mine, nici acasă, nici la birou. Nici măcar nu mi-a telefonat.

Știu că a fost – după spusa lui – de câteva ori la Bacău și Iași, – avea și un serviciu la o fabrică de cherestea, sau parchete la Băneasa.

Lipsa lui de compute circula în toate direcțiile. Astfel îmi amintesc că, după ce îmi sosise niște tabele, care se centralizau la serviciul meu și care cuprindeau pe evreii bănuiți a fi comuniști, Șraier care aflise de sosirea lor, m'a rugat să-i dau o dovadă oficială, că doi evrei bogați din Iași – al căror nume mi-l indicase – au fost scoși de pe acele tabele. L'am întrebat cum pot să-i dau o asemenea dovadă, când evreii nici nu erau prevăzuți în tabele și mi-a răspuns că vrea să scoată ceva bani dela ei, ca nu din grao. Bineînțeles că l'am refuzat.

Deasemeni, am convingerea că nu întra de acest gen de spoliațiune, nici pe familiile victimelor lui, sau a acelora pentru care intervenea, sub pretextul de-și [illegible] de a da la magistrați, sau la polițiști.

După 23 August 1944, m'am întâlnit cu el de 4 ori și anume:

— Întâia oară, pela începutul lunii Octombrie 1944, stătea în str. C. A. Rosetti, în piațetă, într'un blok la etajul 4 sau 5. Am fost dimineața la el pela ora 7 – bea ceaiul. Îmi dăduse un telefon să mă duc să-l văd. Mi-a spus cu acest prilej să trec pela Minister, ca să dau niște relații.

-/.

II

Printre altele, în discuţia care a durat atunci circa 15-20 minute – că era grăbit – mi-a spus că erau unele chestii importante, de care eu habar n'aveam. De exemplu, adaugă el, „tu ştii de întâlnirea lui Maniu, cu Colonelul american (i-a spus numele, dar nu-l reţin), care a aterisat la noi? Cu această ocazie, s'au fixat punctele întorsăturii dela 23 August."

Într'adevăr nu ştiam de acest lucru, dar aveam cunoştinţă că o misiune de patru persoane, în frunte cu un colonel American şi printre ei, un Căpitan cu numele Matianu, aterizase în ţară, că erau închişi la Inspect. Jandarmeriei şi se aflau în pază sub răspunderea personală a lui Eugen Cristescu, pentru a nu lua contact cu nimeni.

Dealtfel, chestiunea mi-a fost confirmată peste câteva zile, când întâlnindu-mă întâmplător pe Str. Schitu Măgureanu cu Teacuţia, acesta mi-a spus: „Ştii dle colonel de ce tot veneam eu pela Vasilui, ca să aranjez întâlnirea lui d-l Maniu, cu Colonelul american (i-a spus numele), lucru ce s'a şi făcut."

La plecare, l'am condus la Uniunea Patriotică care-şi avea sediul pe lângă Str. Armenească, după care ne-am despărţit.

– A doua oară, l'am văzut la Ministerul de Interne, pela începutul lui Iulie 1945. Era secretar general. M'am dus să mă intereseze de situaţia mea. Voiam să rămân în armată. Discuţia n'a durat mai mult de 10 minute şi în conţinutul ei, n'a fost nimic important de reţinut.

– A treia oară, l'am văzut după ce în prealabil îi dădusem un telefon, la locuinţa lui din str. Gogu Cantacuzino No 50, stătea la etajul IV.

/.

12

Era cam după vreo lună-două, de la îndepărtarea lui de la ministerul de interne. circulau tot felul de zvonuri privitor la el: ba că a fost dat afară pentru chestiuni incorecte, că ar fi căutat să-și impună prea mult personalitatea, că are domiciliu forțat. Când am intrat la el, i-am spus că mă bucur că nu se verifică zvonurile care circulă, la care mi-a răspuns: „tu nu știi că la noi, atunci când pari mai mic, poți fi mai tare?"

„Ți-o spun drept, am crezut că te-au descăpățînat că ai fost informator", am adăugat, la care, mi-a replicat: „Nici gând, crezi că mai stăteam cu tine acum de vorbă? dealtfel sunt sigur că încă, nu s-ar da crezare, unui asemenea zvon."

„Dar ai putea să-mi spui totuși ce-i cu tine?"

„În linii generale, a răspuns el, unele controverse la partid, eu știu să fac politica și alții începători nu. Aștept"

În continuare, a început să-mi facă teorie politică, în esență următoarea: „marele câștig pentru noi comuniștii este că deocamdată ne-am afirmat ca entitate politică. Treaba grea de acum începe. Ne trebuie cadre care nu te formează bătând din palme, să pătrundem în mase, să mergem pe eșichiere sigure pentru a ne crea o existență proprie. Deocamdată suntem ancorați. În afară de asta se lucrează cu o politică acoperită, care încă nu-i recomandabilă și de care americanii și englezii sunt perfect puși la curent."

„De cine, doar de către acei care sunt în secretele zeilor," i-am spus eu.

„Sigur că da, sunt destui nefixați, descurajați,"

13

și mi-a dat în continuare exemplu, pe Bellu Zilber, vechi luptător cot la cot cu el, despre care a spus, că a căzut deja, sau va cădea curând la Jurnal, nu rețin care din aceste alternative a precizat-o.

După ce și-a terminat perorația politică, m'a întrebat dacă cunosc vre'un „grampus" dela Statul Major. Întrebându-l pentruce, - mi-a spus că „știe el că se lucrează acolo, la un proect de nouă organizare a armatei și că i-ar fi de mare folos să știe care sunt liniile lui generale, pentrucă vrea să facă un control personal, asupra unor propuneri făcute de el, la un proect schițat la partid." I-am răspuns că nu cunosc pe nimeni și chiar dacă aș cunoaște tot n'aș putea să fac așa ceva.

Îmi aminte că în discuția purtată atunci, l'am întrebat ce mai știe de Maniu, la care mi-a răspuns că: „bineînțeles nu l-a mai putut vedea personal, dar că a ținut permanent legătura cu el, că are chiar sub el unul din oamenii necesari, e Mișu Răutu care șade la etajul II în Alak, unde are un apartament."

L'am întrebat eu atunci, ce rost mai are ținerea legăturii cu Maniu acum - în timpul războiului, să zicem, urmăream același țel, scăparea de Nemți, - dar acuma când sunt în tabere cor de opuse. Mi-a răspuns că: „politica nu se face cu ochelari de cal, că Maniu este un exponent al taberii Anglo-Americană și că el a întreținut cu Maniu, schimb de informații, foarte necesar pentru cine poate înțelege."

Atunci l-am întrebat: „În definitiv ce informații poți să-i dai tu lui Maniu, dacă ăsta cum spui, exponentul politicei Anglo-Americane?"

./.

14

Iar a început să-mi facă teorie și anume despre „tactica politică", care se duce acoperit și „opera politică" care se face deschis, fiind aceea care interesează masele. Cu Maniu, în calitatea lui, trebuia informat și de aceia a socotit el, ca un act politic să-l informeze. Și anume mi-a spus că l-a informat despre chestiuni în legătură cu sfera lui de activitate. De exemplu, „l-am pus la curent cu proectele preconizate asupra organizării minist. de Interne; despre directivele concepute de guvern pe linia economică; despre anumite infiltrații în viața de Stat."

Mi-a mai spus, „că dealtfel el i-a amintat din timp ce-i așteaptă dacă nu-și iau măsuri la vreme".

Răspunzându-l să-mi spună și mie cam în ce constau proectele de organizare și economic, mi-a răspuns că „exclusiv în cadrul doctrinar!"—

Cu liberalii, probabil că nu stai bine, să i-ai neglijat, i-am adăugat, la care mi-a răspuns că „ei îl au pe Tătărăscu și-s toți o apă!"

Am stat atunci la el cam vre'o oră și jumătate, în care am mai discutat chestii fără importanță, familie, interese particulare etc.

— A patra oară, l-am întâlnit întâmplător pe stradă și anume, colț str. fostă Regală, cu Bulevardul, în dreptul magazinului Demeter. Mi-a spus că-i foarte plictisit, că-i încoltit și că dacă din mâna lui Antonescu a scapat, dela ai mei, pot să-mi iau adio. L-am întrebat dacă nu-i cumva tot chestia, că a fost informator și mi-a răspuns că „asta nu". „L-a deschis luptă crâncenă pe chestii de principii și „adversarii mei sunt mai tari. E greu să „mai găsesc eșire."—

„Și acum ce ai de gând să faci?" l-am întrebat. Mi-a răspuns că și-a dus copilul la socrii la

./.

15

Bacău și că el cu „Lorica" – soția lui, cred c'au s'o șteargă. 153 ~~129~~

„Cum și unde", l'am întrebat.

Mi-a răspuns că, încă se mai poate, are două proiecte, acum începe preparativele, probabil mai sigur prin Ungaria și că să se vadă trecut granița, ceeace speră în 10 zile, maximum două săptămâni „și apoi lumea-i mare, – fii tu sigur că nu mă duc cu mâna goală." –

De atunci nu l'am mai văzut.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau de voie, conștient și nesilit de nimeni.

M. Lăscăuși

16 Oct. 1950

București

154

A. 12 XI 50

Retractată

DECLARATIE

Subsemnatul ALEX.MADARJAC, cu ultimul domiciliu în Bucureşti Str.C.C.Arion Nr.6, fiind întrebat declar următoarele :

In afară de cele declarate şi privitoare la BELLU ZILBER, precum şi cele arătate în declaraţia suplimentară, în legătură cu SRAER mai adaug următoarele :

a). Fiind chemat într'o zi de VSILIU în Cabinet, mi-a dat o notă să o trimit la Siguranţă ; nota era privitoare la D-na SIDOROVICI în care era arătată ca conducătoare a unui grup de agitaţie şi propagandă comunistă.-

Crezând că i-a fost dată de SRAER, l-am întrebat când i-a fost adusă de acesta, la care el mi-a răspuns " că nu este dela el, ci dela unul ZILBER".-

I-am spus că-l cunosc şi eu, dar că nu l-am văzut prin Minister, la care VASILIU mi-a răspuns că i le dă personal şi el le transmite celor în drept la orele de lucru.-

Tot din partea lui ZILBER, mi-a mai dat VASILIU o notă privitoare pe soţii PANETH, care au fost condamnaţi la moarte de către Curtea Marţială din Bucureşti.- Menţionez că am făcut o confuzie, socotind că această notă mi-ar fi fost dată de SRAER.-

b). Personal pe ZILBER, nu l-am văzut decât după 23 August 1944, la Ministerul de Interne.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau de voie, conştient şi nesilit de nimeni.-

ss/. ALEX.MADARJAC

12 Noembrie 1950.-

Aceasta declaratie a fost retractata de Madarjac Alex. [signature]

Declarație

Subsemnatul Alex Mădărjac cu ultimul domiciliu în București str. C. A. Nrion No 6, fiind întrebat declar următoarele:

În afară de cele declarate și privitoare la Bellu Silber, precum și cele arătate în declarația suplimentară, în legătură cu Șraier, mai adaug următoarele:

a) Fiind chemat într-o zi de Vasiliu, în cabinet, mi-a dat o notă s-o trimit la Siguranța; nota era privitoare pe dna Sidorovici, în care era arătată ca conducătoare a unui grup de agitație și propagandă comunistă.

Crezând că i-a fost dată de Șraier, l-am întrebat când i-a fost remisă de acesta, la care el mi-a răspuns: „că nu este dela el, ci dela unul Silber."

I-am spus că-l cunosc și eu, dar că nu l-am văzut prin Minister, la care Vasiliu mi-a răspuns că i le dă personal și el le transmite celor în drept la orele de birou.

Tot din partea lui Silber, mi-a mai dat Vasiliu o notă privitoare pe soții Corneth, care au fost condamnați la moarte de către Curtea Marțială din București. Menționez că am făcut o confuzie, declarând că această notă mi-ar fi fost dată de Șraier.

b) Personal pe Silber, nu l-am văzut decât

./.

după 23 Aug. 1944, la Min. de Interne.-

Aceasta îmi este declarația pe care o dau de voie, conștient și nesilit de nimeni.-

Al. Teodor [signature]

12. XI. 1950

București

Declaraţie

Subsemnatul Mădăşan Alexandru, cu ultimul domiciliu în Bucureşti str. C.C. Arion No 5, fiind întrebat, declar următoarele.

La declaraţia cu privire la Dl Pătrăşcanu mai am de adăugat următoarele:

a) În afară de mama sa, care venea la Vasiliu destul de des, când Dl Pătrăşcanu se afla la Poiana Ţapului, a venit odată şi Colonelul Octav Ullea, care era în serviciu la fostul palat regal. Îl căuta pe Vasiliu, care nefiind la birou, m'a rugat pe mine să-i comunic că a venit să-l anunţe că Dl Pătrăşcanu, se află la ferma sa din Colentina. Când a venit Vasiliu i-am comunicat că l'a căutat Col. Ullea, la care el, fără a mai aştepta să termin, m'a întrerupt spunându-mi: „Ce mai vrea Pătrăşcanu ăsta, domnule, că toate avantajele i le-am făcut?", după care i-am spus scopul vizitei şi mi-a răspuns: „Bine, bine, eu i-am spus să-mi comunice totdeauna unde se găseşte".-

b) După 23 August, am aflat dela D-na Maria Angelescu soţia fostului avocat Const. Angelescu, care locuia într'o garsonieră din Aleea

./.

Biserica Albă, că erau buni prieteni cu dl Pătrăşcanu şi cu dl Consilier David fost secretar general la Justiţie. După cât îmi amintesc ştiu dela această doamnă, că dl Pătrăşcanu l-a scăpat pe Ovidiu Vlădescu, fost ministru St. Stat sub Antonescu – fugit din ţară – aceasta la stăruinţa d-nei Dina Cocea cu care dl Pătrăşcanu era în relaţiuni apropiate şi care era logodnica lui Vlădescu.

c/ In timpul războiului, dl Pătrăşcanu a mai fost găzduit şi de dl Laurenţiu Reuţescu, pe atunci Cons. la Curtea de Apel, înaintat Consilier la Casaţie de Pătrăşcanu. Locueşte în str. Atena. Actualmente dl Reuţescu este scos din magistratură şi dela Catedra dela Facult. de Drept ce avea.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau de voie, conştient şi nesilit de nimeni.

Al. Sădoşpe

12. XI. 1950

Bucureşti

Declaratie de retractată Madarjac Alex. la Maj. Andrei

Retractată

B.

D E C L A R A T I E

Subsemnatul MADARJAC ALEX., cu ultimul domiciliu in Bucureşti Str. C.C.Arion Nr.6,fiind intrebat declar următoarele :

In declaraţia dată cu privire la SRAER,mai am de adăugat următoarele :

a). Când a venit SRAER la mine ingrijorat că SAVA DUMITRESCU nu-l mai poate acoperi şi mi-a spus că-i hotărât să se facă informator,la răspunsul meu că VASILIU nu-i in localitate şi că vine a doua zi,el mi-a replicat : " Cu atât mai bine mă duc să vorbesc cu TUTA SCHREIBER".- A doua zi când a venit mi-a spus că "TUTA a fost de acord,că dealtfel acest sistem face parte din tactica celor ce luptă in ilegalitate", tot cu acest prilej SCHREIBER spunându-i să nu-mi comunice mie, că ştie şi el de acest lucru,la care SCHREIER i-a răspuns,că-mi spusese deja că se duce la el,in scopul arătat mai sus.-

b). In legătură cu propunerea pe care a făcut-o SRAER lui VASILIU,de a fi internat in lagăr vreo săptămână, printre comunişti,pentru a aduce informaţii de acolo,fapt menţionat in declaraţia privitoare la el,imi amintesc că atunci el mi-a spus:" că chiar TUTA i-a sugerat aceasta pentruca cu acest prilej să facă comunicări şi celor internaţi,fapt care le va intări poziţia "şi că SRAIBER cunoştea majoritatea notelor aduse de el".-

c). După ce am aflat dela VASILIU că SILBER este informatorul lui,l-am intrebat pe SRAER dacă el ştie despre acest lucru,la care mi-a răspuns: "că ştie şi ca legătura s'a făcut prin MIRCEA VULCANESCU care era Subsecretar de Stat la Finanţe pe atunci,coleg şi bun prieten cu SILBER şi că se intâlneşte cu VASILIU,la o doamnă cunoştinţă comună".-

Tot cu acest prilej mi-a mai spus că : "dealtfel despre noi ştie şi PATRASCANU,pentrucă numai aşa pot scăpa şi lucra elementele din prima linie şi că şi el este protejatul lui VASILIU,pentrucă altcum cum ar putea să circule toată vremea ".-

./.

d). După procesul lui ANTONESCU, circula svonul că pentru al patrulea din cei ce trebuia executat, s'a tras la sorţi între VASILIU şi EUGEN CRISTESCU şi că sorţul a căzut pe VASILIU.- Când l-am văzut pe SRAER a treia oară după 23 August, l-am întrebat dacă-i adevărată povestea aceasta, la care el mi-a răspuns : " Nu, aşa a trebuit să fie pentru VASILIU, ştia cam multe".- I-am explicat că putea să le spue la proces, însă el mi-a răspuns că :" Stiam noi că n'o să le spună la proces".-

e). Rectific că, nota privitoare pe soţii PANETH, n'a adus-o SRAER, ci mi-a fost dată de VASILIU, adusă lui de SILBER.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau de voie, conştient şi nesilit de nimeni.-

ss/. ALEX.MADARJAC

12 Noembrie 1950.-

Declarație

Subsemnatul Măndăşac Alex. cu ultimul domiciliu în București str. C.C. Arion Nr. 6 fiind întrebat, declar următoarele:

În declarația dată cu privire la Straier, mai am de adăugat următoarele:

a) Când a venit Straier la mine îngrijorat că Sava Dumitrescu nu-l mai poate acoperi și mi-a spus că-i hotărât să se facă informator, la răspunsul meu că Vasiliu nu-i în localitate și că vine a doua zi, el mi-a replicat: „cu atât mai bine, că mă duc să vorbesc și cu Tuță Schreiber". A doua zi, când a venit, mi-a spus că „Tuță a fost de acord, că deasemenea acest sistem face parte din tactica celor ce luptă în ilegalitate", tot cu acest prilej Schreiber spunându-i să nu-mi comunice mie, că știe și el de acest lucru, la care Straier i-a răspuns, că-mi spusese deja că se duce la el, în scopul arătat mai sus.

b) În legătură cu propunerea pe care a făcut-o Straier lui Vasiliu, de a fi internat în lagăr vreo săptămână, printre comuniști, pentru a aduce informații de acolo,

./.

fapt menționat în declarația privitoare la el, îmi amintesc că atunci el mi-a spus: „că chiar Tuță i-a supărat aceasta, pentrucă cu acest prilej să facă comunicări și celor internați, fapt care le va întări poziția „și ca Sraiber cunoaște majoritatea notelor aduse de el”.
c/ După ce am aflat dela Vasiliu că Silber este informatorul lui, l-am întrebat pe Sraier dacă el știe despre acest lucru, la care mi-a răspuns: „că știe și că legătura s-a făcut prin Mircea Vulcănescu care era S. Stat la Finanțe pe atunci; coleg și bun prieten cu Silber și că se întâlnește cu Vasiliu, la o doamnă cunoștință comună.”
Tot cu acest prilej mi-a mai spus că: „dealtfel despre noi știe și Pătrășcanu, pentrucă numai așa pot scăpa și lucra elementele din prima linie și că și el este protejatul lui Vasiliu, pentrucă altcum, cum ar putea să circule tratat vremea!”—
d/ După procesul lui Antonescu, circula zvonul că pentru al patrulea din cei care trebuia executat, s-a tras la sorți între Vasiliu și Gogu Cristescu și că sortul a căzut pe Vasiliu. Când l-am văzut pe Sraier a 3-a oară după 23 August, l-am întrebat dacă-i adevărată povestea aceasta, la care el mi-a răspuns: „Nu, așa a trebuit să fie pentru Vasiliu, știa prea multe.” I-am explicat că putea să le spuie la proces, ...

el mi-a răspuns că : „Știam noi că n'o să le spună la proces."-
e/ Rectific că, nota privitoare pe Istv. Vaneth, n'a adus-o Șraier, ci mi-a fost dată de Vasilui, adusă lui de Silber.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau de voie, conștient și nesilit de nimeni.-

Al. [signature]

12. XI. 1950

București.

160

12 XI 950

Declarație

Subsemnatul Alex. Mădărășac cu ultimul domiciliu în București str. C.A. Rosetti No 6. fiind întrebat, declar următoarele:

Un alt vizitator frecvent al lui Vasilui, era architectul Const. Pomponiu, astăzi decedat.

Știu chiar din mărturisirea lui și spusa lui Vasilui, că îi era informator.

Architectul Pomponiu locuia un apartament în blokul vis-a-vis de Bursă. Era văduv și în casa sa, se adunau adesea ori foarte multă lume, pentru petreceri. Veneau persoane de tot felul: muzicanți, artiști, politicieni, femei, așa că din conglomeratul acesta, el culegea tot felul de informații, care alcătuiau o oglindă aproape fidelă a stării de spirit de atunci.

Acestea îi erau comunicate verbal lui Vasilui; mie nu mi-a dat nici o notă ca provenind dela Pomponiu.

Vasilui îi dădea multe aprobări pentru autorizații.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau de voie, conștient și nesilit de nimeni.

Al. [semnătură]

12. XI. 1950

București

Declarație

Subsemnatul Alex. Mădărjac cu ultimul domiciliu în București str. C. A. Arion No 6, fiind întrebat declar următoarele:

D-nul Ghingold Nandu conducătorul Centralei Evreilor, venea la Vasiliu, cu diferitele chestiuni în legătură cu activitatea sa, – Centrala însă depindea de Președinție.

Îmi amintesc că odată după plecarea lui din cabinetul lui Vasiliu, acesta m-a chemat și mi-a dat o notă scrisă de el, ca s-o trimit la Centrală. Nota cuprindea numele a doi evrei, pentru care se dispunea a fi scoși din serviciul Centralei și trimiși la muncă. Altă dată, tot așa, am fost chemat de Vasiliu, într'o împrejurare similară și mi-a dat o notă, cu numele unui evreu care funcționa la centrală, simpatizant comunist, pentru a da ordin biroului legăi să-i facă formele de internare.–

Din aceste fapte, am dedus atunci că d-nul Ghingold îl informa pe Vasiliu. Altă confirmare, sau dovadă n'am.–

Aceasta îmi este declarația pe care o dau de voie, conștient și nesilit de nimeni.

Al. Mădărjac 12. XI. 1950 – București

Declarație

Subsemnatul Alex. Mădărășan (?) cu ultimul domiciliu în București str. C.C. Arion No 6, fiind întrebat, declar următoarele:

La mine venea adesea și d-l Emil Agalidi din București - funcționar superior la Întreprinderile Rizescu. Pentrucă avea mașină și voia să înlăture restricțiunile de circulație care erau pe atunci, mi-a rugat să-i fac rost de o identitate de organ polițienesc informativ și că chiar va aduce informații din tabăra liberală și național-țărănistă, unde spunea el că avea legături.

Am rugat chiar pe d-l gl. Diaconescu dir. gl. al Pol. și Siguranței, pentru a-i face forma cuvenită, cerere care mi-a satisfăcut-o.

Informațiile care le aducea Agalidi erau chestiuni știute de toți și în general pesimiste (?), fapt pentru care Vasilui (?) s-a și supărat.

Alt gen de informații nu mi-a adus.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau de voie, conștient și nesilit de nimeni.

[illegible signature] 12.XI.950

București

Declarație

Subsemnatul Alex. Mădărjac cu ultimul domiciliu în București str. C.A. Rosetti Nr 6, fiind întrebat declar următoarele:

Tina Steinberg era o D-nă care deseori venea des prin Minister și vizita pe Vasilui. Pentrucă fusesem informat că face trafic cu autorizații, i-am interzis să mai intre în minister.

Vasilui, mi-a făcut observație, pentruce am luat această măsură și explicându-i mi-a spus, că susnumita este informatoarea lui și că aceasta îi este plătită.–

N-aș putea preciza cercurile prin care se învârtea această D-nă, dar știu că era o persoană nesinceră și se complăcea în manifestări cu totul în afara moralei.

Caracterul informațiilor ce dădea lui Vasilui, cred că erau privitoare la evrei.

Mie nu mi-a dat nici o notă ca provenind dela această D-nă, care cred că-i dădea informații numai verbale.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau de voie, conștient și nesilit de nimeni.

Al. Mădărjac

12. XI. 950
București

165

186

Declarație

Subsemnatul Alex. Mădlațac cu ultimul domiciliu în București str. C. C. Aridu No. 6, fiind întrebat declar următoarele:

Vasiliu era foarte des vizitat de un domn Horvitz Felix, cu care părea că ete comitetul în niște afaceri, sau o întreprindere pela Timișoara.-

Într'o zi, cam pela începutul anului 1944, mi-a dat 2 sau 3 note - nu-mi amintesc precis - în care era vorba de agitații comuniste, împărțire de manifeste, refacere la niște lucrători. Se ridicau mai multe nume unguresti și nemțești, toți din Timișoara. Mi-a spus că i le-a adus Felix și că să le trimit chesturii respective.

L'am întrebat cum de Felix ete informator și mi-a răspuns că nu el, dar niște oameni de ai lui, plătiți de el.

Aceasta îmi ete declarația pe care o dau de voie, conștient și necsilit de nimeni.

Al. Mădlațac

12. XI. 950

București.

C.

Declaratie retractată de Madarjac Alex. T-Anghaj

Retractată

D E C L A R A T I E

Subsemnatul ALEX.MADARJAC, cu ultimul domiciliu in Bucureşti Str.C.C.Arion Nr.6,fiind intrebat declar următoarele :

Cu privire la Dl. SCHREIBER,in afară de cele arătate in declaraţia referitoare la D-sa,precum şi cele menţionate in declaraţia suplimentară pentru SRAER,mai adaug următoarele :

a). Dl. SCHREIBER se comporta intr'o atitudine ferită de riscuri,discretă,se părea că D-sa nu avea legături in adâncime ca SRAER,care şi din această cauză era mai agitativ.- Stiau că activitatea D-sale se manifesta în grupul PATRASCANU,care obişnuit aveau intâlniri în casa TOROSSIAN din Str. Armenească.-

b). La o intrebare a mea, Dl. SCHREIBER mi-a confirmat că ştia de activitatea informativă a lui SRAER şi notele ce le dă.-

c). Eu i-am comunicat lui VASILIU că Dl. SCHREIBER era in colaborare informativă cu SRAER.-

d). După 23 August şi după scoaterea lui SRAER dela Interne,l-am intrebat din ce cauză a căzut in disgraţie şi mi-a răspuns că din cauza unor chestii de Partid .-

e). Deasemeni, l-am întrebat şi pe D-sa,dece a plecat dela Ministerul Justiţiei,unde colabora la opera legislativă alăturea de PATRASCANU,cu care era şi bun prieten şi mi-a răspuns că"din cauza unor intrigi".-

f). Comunicându-i D-lui SCHREIBER, că la ultima intrevedere ce am avut cu SRAER, acesta printre altele mi-a spus că vrea să fugă din ţară,D-sa mi-a răspuns : "De ar pleca mai repede".-

Aceasta imi este declaraţia pe care o dau de voie, conştient şi nesilit de nimeni.-

ss/. ALEX.MADARJAC

Bucureşti 12 Noembrie 1950.-

Declarație

Subsemnatul Alex. Mădărășan cu ultimul domiciliu în București str. C.C. Arion No. 6, fiind întrebat declar următoarele:

Cu privire la Dl. Schreiber, în afară de acele arătate în declarația referitoare la D-sa **, precum și cele menționate în declarația suplimentară pentru Fraier, mai adaug următoarele:

a/ Dl. Schreiber se comporta într'o atitudine ferită de riscuri, discretă; se părea că D-sa nu avea legături în adâncime ca Fraier, care și din această cauză era mai agitativ. Știam că activitatea D-sale se manifesta în grupul Pătrășcanu, care obișnuit aveau întâlniri în casa Torosian din str. Armenească.

b/ La o întrebare a mea, Dl. Schreiber mi-a confirmat că știa de activitatea informativă a lui Fraier și notele ce le dă.

c/ Eu i-am comunicat lui Vasilu că Dl. Schreiber era în colaborare informativă cu Fraier.

d/ După 23 Aug. și după scoaterea lui Fraier dela Interne, l-am întrebat din ce cauză a căzut în dizgrație și mi-a răspuns că din cauza unor chestii de partid.

e/ Deasemenea, l-am întrebat și pe D-sa, de ce a plecat dela Min. Justiției, unde colabora la opera legislativă alăturea de Pătrășcanu, cu care era și bun prieten și mi-a răspuns că „din cauza unor intrigi".

f/ Comunicându-i Dlui Schreiber, că la ultima

./.

intrevedere ce am avut cu Sraier, această întrevedere mi-a spus că vrea să fugă din țară, iar eu i-am răspuns: „s-ar pleca mai repede".—

Aceasta îmi este declarația pe care o dau de voie, conștient și nesilit de nimeni.

Al. [signature]

12. XI. 950

București.

14 XI 950

Declarație

Subsemnatul Alex. Mădârjac cu ultimul domiciliu în București str. C.C. Arion nr. 6, fiind întrebat declar următoarele:

În privința informatorilor despre care am dat declarațiile de până acum, nu mai am nimic de adăugat. Decât că n'am spus nici mai mult nici mai puțin în privința lor, cu excepția că ordinea informațiilor date, nu am putut-o preciza aşa cum s'a desfășurat.

Sunt conștient că în cazul când mi se va dovedi că nu am spus adevărul, sau că am adăugat ceva dela mine, voi suporta consecințele.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau de bună voie, [illegible] și nesilit de nimeni.

Al. Mădârjac

14. XI. 1950

București

18.XI.50

Declaratie retractata
(Maj. ... [illegible])

169

A.

DECLARATIE

Subsemnatul ALEX.MADARJAC, cu ultimul domiciliu in Bucureşti Str.C.C-Arion Nr.6, fiind intrebat declar următoarele :

Intrebare : Când şi in ce imprejurări l-ai cunoscut pe SCHREIBER ?

Răspuns :

Pe Dl.SCHREIBER,il cunosc cred de prin anul 1921-22,când eu funcţionam in calitate Substitut de Comisar Regal la Curtea Marţială a C.4 Armată - eram locotenent.- Dl. SCHREIBER era avocat şi pleda la această instanţă.-

Intrebare :

Care au fost legăturile intre D-ta şi SCHREIBER, până la inceputul războiului ?

Răspuns :

La inceputul cunoştinţei noastre,legăturile erau acelea corespondente,dintre calitatea mea ca magistrat şi a Domniei sale ca avocat.- Cu timpul am căpătat pentru Dl. SCHREIBER o stimă afectuoasă,datorită calităţilor sale ca profesionist şo modului demn şi totuşi apropiat cu care se manifesta faţă de mine.- Dl. SCHREIBER mă preţuia şi acest lucru mă mulţumea, cu atât mai mult cu cât aprecierea venea dela un om,faţă de care aveam sentimentele arătate mai sus.- Legătura noastră astfel inceputǎ s'a cimentat din ce in ce mai mult, şi acesta ii era stadiul în Aprilie 1929,când eu am fost mutat la Bucureşti la Serv.Justiţiei din Ministerul de Războı.-

Aproape ori de câte ori venea la Bucureşti, Dl. SCHREIBER îmi dădea telefon şi ne intâlneam.- D-sa trăgea de obiceiu la hotelul din pasajul Comedia.- Când scopul venirei era vre-un recurs la Curtea Militară de Casare, mă ruga şi pe mine să mă interesez, ca unul ce aveam legături cu magistraţii de acolo.- Imi amintesc că de cele mai multe ori,intervenţiile mele îi erau de folos.-

Intrebare :

Care au fost legăturile între D-ta şi SCHREIBER în timpul războiului ?

Răspuns :

In timpul războiului,legăturile intre noi erau de aceiaşi strânsă prietenie.- Nu eram incă la Interne,funcţionam la Curtea Marţială din Bucureşti,când nu mult după inceperea războiului, a venit la mine in Str.Transilvaniei Nr.46,unde locuiam,fratele său Dl.GH.GHINA să-mi spună că "TUTA" urma să treacă cu un tren prin gară,fiind trimis in lagăr şi să mă duc la gară să vorbesc cu el.- Am fost la gară,dar nu l-am găsit.-

Eu la Interne nu aveam nici o legătură şi atunci l-am rugat pe colonelul GELEP,care era Preşedintele Curţii Marţiale, să vorbească cu colonelul PATRUTOIU,care era Secretar General la Interne,pentru prietenul meu SCHREIBER.- GELEP mi-a făgăduit,mi-a comunicat că a vorbit şi după cât îmi amintesc, după vre-o lună a fost eliberat.-

In timpul războiului m'am intâlnit foarte des cu Dl. SCHREIBER.- Venea D-sa la mine : mai rar acasă in Str.Transilvaniei Nr.46,mai des la Minister şi deasemeni in Calea Victoriei Nr.169,unde locuia copilul meu cu mama lui (prima mea soţie) şi unde mă aştepta,pentrucă de câte ori ieşeam la prânz dela birou, treceam regulat pe la copil.-

Intrebare :

Ce servicii i-ai făcut in această perioadă ?

Răspuns :

Intâi d-sa nu mai voia şi poate chiar nu mai putea să se intoarcă la Iaşi,unde din cauza evenimentelor de atunci avea atmosferă foarte nefavorabilă.- Atunci pe baza actelor ce avea - ca unul ce fusese incetăţenit,pentru fapte de arme in războiul 916-918 - am stăruti la VASILIU şi am obţinut să i se permită D-sale şi familiei,stabilirea in Bucureşti.-

I-am dat autorizaţiile care mi le cerea,printre ele imi amintesc unele privitoare pe fraţii HEFTER,pentru un domn inginer (ginerele soţiei sale)care lucra la şantierele navale din Galaţi.-

Eu ştiam, din insăşi activitatea sa prăfesională şi comunicarea cunoscuţilor comuni, că Dl.SCHREIBER este comunist (personal nu mi-a confirmat aceasta şi nici eu nu l-am intrebat).-

In legătură cu aceasta şi la cererea sa,ii dădeam buletinele informative să le citească când venea la birou, sau ii dădeam personal orice informaţie cerea şi pe care eu ştiam când ne intâlneam in Calea Victoriei Nr.169.-

.//.

Deasemeni, m'a rugat în câteva rânduri să intervin la Curtea Marţială în nişte procese.-

Il interesa situaţia evreilor din Transnistria.- In legătură cu aceasta, D-sa mi-a comunicat într'o zi, despre faptele unui sublocotenent GHINERARU din serviciul unui lagăr de acolo, că lega evreii de motocicleta lui şi îi târa astfel în mers.- Am comunicat lui VASILIU această barbarie şi el a ordonat o anchetă, care a confirmat faptul.- Tot Dl. SCHREIBER mi-a spus, după cât îmi amintesc, despre un copil orfan, mare talent muzical, aflat în lagăr, pentru care am intervenit prin jandarmi la generalul TOBESCU şi l-a adus în ţară.-

Deasemeni se interesa de soarta celor internaţi în lagăr (a comuniştilor).- Când se ducea comisiunea la verificare, îmi dădea nume pentru care să stărui, dar stăruinţa de multe ori, era zadarnică, pentrucă comisiunea se ducea acolo, cu lozinca fostului ministru POPESCU :"atenţie la comunişti".- Nu-mi amintesc în câte cazuri să fi izbutit din cele/cari stăruisem la cererea D-lui SCHREIBER.-

Ţin minte că în preajma lui 23 August, pe la 20 sau 21 August, Dl. SCHREIBER m'a rugat să fac tot posibilul, să stărui la VASILIU, să elibereze din lagăr pe D-nii GH. GHEORGHIU-DEJ şi CHIVU STOICA.- L-am rugat pe VASILIU şi mi-a răspuns, că ori pe toţi, ori pe nici unul şi cum toţi nu se poate, atunci n'are cum să-mi satisfacă cererea.- Totuşi ei, în ziua de 22 August dimineaţa am dat o telegramă telefonată, prin oficiul Ministerului să-i pună în libertate.- Cred că se găseşte acolo corespondenţa - o copie după ea pe care o păstrasem, am găsit-o acum 5-6 luni printre hârtiile mele, - i-am spus şi lui SCHREIBER despre aceasta.-

In ziua de 23 August - pentrucă până în ultima zi am fost vizitat de Dl. SCHREIBER - pe la ora 4,30 - 5, după arestările făcute la fostul palat, m'a întrebat la telefon dacă totul este în regulă şi i-am răspuns afirmativ.-

Intrebare:

Ce servicii ţi-a făcut el D-tale în această perioadă

Răspuns :

In această perioadă Dl. SCHREIBER, dat fiind situaţia D-sale, nu avea ce servicii să-mi facă.- Ţin minte însă că, mi-a dat o stofă maron de vară, pentru un rând de haine.- Deasemeni în 2-3 rânduri mi-a dat nişte sticle cu vin de Cotnar.- S'a mai oferit ca fiul D-sale, care ştia englezeşte, să înveţe această limbă pe băiatul meu, însă nu i-a făcut acest serviciu pentrucă băiatul meu, era mult ocupat cu şcoala.-

//

Intrebare :

Ce activitate cunoşti că desfăşura şi care erau legăturile sale ?

Răspuns :

Legăturile noastre din timpul războiului şi care se soldau cu satisfacerea serviciilor arătate mai sus,m'au determinat să cunosc pă Dl. SCHREIBER desfăşura o activitate alăturată luptei de rezistenţă de atunci,- Manifestarea sa era în genere discretă,acoperită de riscul unei desvăluiri prea făţişe.- Eu insumi care ii eram aşa de bun prieten,nu i-am pus niciodată intrebări prea deschise,tocmai pentru a menaja felul D-sale de manifestare.-

Legăturile D-sale erau cu : SRAER cu care dealtfel s'a intâlnit odată chiar la mine la birou şi odată în Calea Victoriei Nr.169,- şi cu Dl.PATRASCANU.-

Deasemeni chiar din spusele sale, se intâlnea cu diferiţi ieşeni,cunoscuţi, sau prieteni comuni (imi amintesc de ex. de avocat BUDAC),dar in principal imi vorbea de Dl. avocat IONEL TEODOREANU.- Am auzit,dar n'aşi putea pricepe dela cine, că Dl.IONEL TEODOREANU, a fost ajutat de Dl. SCHREIBER şi de Dl.SADOVEANU M. ca să rămână in barou,deşi ştiut era că activitatea sa literară şi manifestarea profesională,nu-l indicau a fi aşezat tocmai pe linia democraţiei progresiste.-

Sunt sigur că Dl.SCHREIBER,nu realiza vreun folos material de pe urma serviciilor pe careile făceam eu.-

Intrebare :

Ce mai ştii despre SCHREIBER,dela cine concret şi ce ştii despre relaţiile sale cu SRAER ?

Răspuns :

Mai ştiu despre Dl.SCHREIBER, că se intâlnea cu Dl.PATRASCANU,in casa unui domn TOROSSIAN de pe Str.Armeneasca.- Concret ştiu acest lucru, din spusa lui SRAER şi dela colonelul magistrat RADU IONESCU,actualmente decedat,care il cunoştea dela mine pe Dl.SCHREIBER şi care in acelaş timp era foarte bun prieten cu acest domn TOROSSIAN.-

Nu ştiu ce consideraţie avea pe atunci Dl.SCHREIBER pentru Dl. SRAER,dar după cum am arătat mai sus,când s'au intâlnit la mine se tutuiau şi işi spuneau pe nume.- Din răspunsul la intrebarea care urmează,rezultă o latură din natura relaţiilor dintre ei.-

Avea chestiunea în faţă ?

./.

Intrebare :

Ce ai cunoscut din activitatea lui SRAER şi cum ai aflat acest lucru ?

Răspuns :

Când a venit SRAER la mine şi mi-a spus că e hotărât să se facă informator, după sugestia lui SAVA DUMITRESCU, care nu-l mai putea acoperi, pentrucă în acea zi VASILIU, la care urma să-l prezint, nu era în Bucureşti, el mi-a spus că cu atât mai bine că se duce să vorbească şi cu TUTA (SCHREIBER).- A doua zi când a venit mi-a spus că "TUTA" a fost de acord, pentrucă asta este una din tacticele de Partid, dar ei l-a rugat să nu-mi comunice mie că ştie şi el de aceasta, la care SRAER i-a răspuns că îmi comunicase deja că se duce la el.-

După câteva zile dela aceasta l-am întrebat eu pe Dl. SCHREIBER dacă cunoaşte activitatea lui SRAER şi mi-a răspuns că da.- I-am comunicat aceasta şi lui VASILIU.-

Când a venit SRAER la VASILIU, cu propunerea ca să fie trimis vreo săptămână în lagăr pentru informaţii, mi-a spus că aceasta este chiar sugestia lui TUTA, pentru a comunica informaţii celor de acolo şi prin asta să-şi întărească poziţiile şi mai mult mi-a adăugat că Dl. SCHREIBER cunoştea şi majoritatea conţinutului notelor ce dădea.-

Intrebare :

Ce fel de raporturi ai avut cu SCHREIBER după 23 August 1944 ?

Răspuns :

După 23 August, am avut cu Dl. SCHREIBER, aceleaşi raporturi de buni prieteni.- De data aceasta însă, îl vizitam eu pe el, fie acasă, fie în Str. Sborului nr. 7, fie la baroul avocaţilor, fie la sediul revistei "Justiţia Nouă".- Scopul întrevederilor a fost în superioritatea cazurilor, acela de a mă interesa de situaţia mea, pentru a-mi găsi o ocupaţie, pentrucă numai din pensie, mă descurcam cam greu.- D-sa mi-a dat anul trecut 5000 lei, ca să plătesc taxa băiatului meu, pentru ultimele examene de doctorat ce le mai avea.- Deasemeni, mi-a mai împrumutat chiar acum câteva luni în urmă 2000 lei, pentrucă nu aveam nici un ban şi trebuia să plătesc chiria.-

N'am discutat cu D-sa chestia lui SRAER, cu privire la activitatea lui de informator.-

Când SRAER era încă în funcţie şi eu îl întrebam de posibilitatea unui post pentru mine, îmi spunea în prealabil, dacă am fost la SRAER şi el ce zice.-

./|.

 174

Intrevederile noastre in genere erau foarte scurte, pentrucă Dl. SCHREIBER era totdeauna foarte ocupat.- Astă vară pe la inceputul ei, când se interesa din străinătate, am stat mai mult de vorbă, pentrucă l-am condus pe jos de acasă până la Piaţa Universităţii şi cu care prilej intrebându-l ce se aude pe acolo in legătură cu frământarea asta internaţională mi-a răspuns : "credinţa sa este că se va ajunge chiar până la sfârşitul acestui an la destindere economico-politică, pentrucă unii se inăbuşe de supra producţie, alţii au nevoie de mărfuri şi că altă eşire, n'ar putea fi".-

Intrebare : —

Ce ai discutat cu el despre SRAER şi cum se manifesta ?

Răspuns :

Despre SRAER l-am intrebat ce s'a intâmplat cu el de a căzut şi mi-a răspuns cu un ton vag : "nişte chestii de Partid ".-

Când i-am spus despre ultima mea intâlnire cu SRAER şi că mi-a comunicat că intenţionează să fugă, mi-a răspuns : "da, de ar pleca ".-

Penultima oară, când l-am văzut şi mi-a promis că va căuta să-l vadă pe Dl. TANASESCU, ca eventual să mă numească undeva, m'a intrebat dacă mă cunoaşte şi la răspunsul meu că l-am cunoscut prin SRAER, cu care fusese la mine, mi-a replicat cu un ton iritat.- :" Nici nu-i pomenesc de domnul acesta, care i-a făcut şi lui şi tuturor numai plictiseli".-

Aceasta imi este declaraţia pe care o dau de voie, conştient şi nesilit de nimeni.-

ss/. ALEX.MADARJAC

18 Noembrie 1950.-

1

175

Declarație

Subsemnatul Alex. Nădărijan cu ultimul domiciliu în București str. C.C. Arion No. 6, fiind întrebat, declar următoarele:

Întrebare: Când și în ce împrejurări l'ai cunoscut pe Schreiber?

Răspuns: Pe Dl Schreiber, îl cunosc cred de prin anul 1921-22, când eu funcționam în calitate de Subst. de Comisar Regal la Curtea Marțială a C.4 Arm. - eram locotenent. Dl Schreiber era avocat și pleda la această instanță.

Întrebare: Care au fost legăturile între D-ta și Schreiber, până la începutul războiului?

Răspuns: La începutul cunoștinței noastre, legăturile erau cele corespunzătoare, între calitatea mea ca magistrat și a dumisale ca avocat. Cu timpul am căpătat pentru Dl Schreiber o stimă afectuoasă, datorită calităților sale ca profesionist și modului demn și totuși apropiat cu care se manifesta față de mine. Dl Schreiber mă prețuia și acest lucru mă mulțumea, cu atât mai mult, cu cât, aprecierea venea dela un om, față de care aveam sentimentele arătate mai sus. Legătura noastră astfel începută s'a cimentat din ce în ce mai mult, și acesta îi era stadiul în Aprilie 1929, când eu am fost mutat la București, la Serv. Justiției din Min. de Războiu.

Aproape ori de câte ori venea la București, Dl Schreiber îmi dădea telefon și ne întâlneam. D-sa trăgea de obiceiu la Hotelul din Pasajul Comedia. Când scopul venirei era recursul la Curtea Milit. de Casare

./.

mă rugă și pe mine să mă interesez, ca unul ce aveam legături cu magistrații de acolo. Îmi amintesc că de cele mai multe ori, intervențiile mele îi erau de folos.

Întrebare: Care au fost legăturile între D-ta și Schreiber în timpul războiului?

Răspuns:

În timpul războiului, legăturile dintre noi, erau de aceiași strânsă prietenie. Nu eram încă la Interne, funcționam la Curtea Marțială din București, când nu mult după începerea războiului, a venit la mine, în str. Transilvaniei Nr. 46 unde locuiam, fratele său D-l Gh. Spina, să-mi spună că „Tută" urma să treacă cu un tren prin gară, fiind trimis în lagăr și să mă duc la gară să vorbesc cu el. Am fost la gară, dar nu l-am găsit.

Eu la Interne, nu aveam nici o legătură și atunci l-am rugat pe Colonelul Gelep care era Președ. Curții Marțiale să vorbească cu Colonelul Pătrățoiu care era Secretar Gl. la Interne, pentru prietenul meu Schreiber. Gelep mi-a făgăduit, mi-a comunicat că a vorbit și după cât îmi amintesc, după vr'o lună a fost eliberat.

În timpul războiului, m'am întâlnit foarte des cu D-l Schreiber. Venea D-sa la mine: mai rar acasă în str. Transilvaniei Nr. 46, mai des la minister și deasemeni în Calea Victoriei Nr. 169, unde locuia copilul meu, cu mama lui (prima mea soție) și unde mă aștepta, fiindcă ori de câte ori ieșeam la prânz dela birou, treceam regulat pela copil.

Întrebare: Ce servicii i-ai făcut în această perioadă!

Răspuns: Întâi D-sa nu mai voia și poate chiar nu mai putea să se întoarcă la Iași, unde — din cauza evenimentelor de atunci — avea o atmosferă foarte nefavorabilă. Atunci pe baza actelor ce avea ca unul ce fusese încetățenit, pentru fapte de arme în războiul 916-918 — am stăruit la Vasilui și am obținut să i se permită D-sale și familiei, stabilirea în București. ./.

I-am dat autorizațiile care mi le cerea, printre ele, îmi amintesc unele privitoare pe frații Hefter, pentru un d-l inginer (ginerele soției sale) care lucra la șantierele navale din Galați.

Eu știam, din însăși activitatea sa profesională și comunicarea cunoscută la comun, că d-l Schreiber este comunist (personal nu mi-a confirmat aceasta și nici eu nu l-am întrebat).

In legătură cu aceasta și la cererea sa, îi dădeam buletinele informative să le citească, când venea la birou, sau îi dădeam personal orice informație cerea și pe care eu o știam, când ne întâlneam în calea Victoriei No 169.

Deasemeni, m'a rugat în câteva rânduri să intervin la Curtea Marțială în niște procese.

Il interesa situația evreilor din Transnistria. In legătură cu aceasta, D-sa mi-a comunicat într'o zi, despre faptele unui sergent Ghinerariu din serviciul unui lagăr de acolo, că lega evreii de motocicleta lui și îi târa astfel în mers. Am comunicat lui Vasiliu această barbarie și el a ordonat o anchetă care a confirmat faptul.

Tot d-l Schreiber, mi-a spus, după cât îmi amintesc, despre un copil orfan, mare talent muzical, aflat în lagăr, pentru care am intervenit prin Jandarmi la Gbl Tobescu, și l-a adus în țară.

Deasemeni se interesa de soarta celor internați în lagăr (a comuniștilor). Când se ducea Comisiunea la verificare, îmi dădea nume pentru care să stărui, dar stăruința, de multe ori, era zadarnică: pentrucă Comisiunea se ducea acolo, cu logica fostului ministru Popescu: „atenție la comuniști!"

Nu-mi amintesc în câte cazuri să fi izbutit, din cele în care stăruisem la cererea d-lui Schreiber.

./.

Țin minte că, în preajma lui 23 August, pela 20 sau 21 August, Dr Schreiber mi-a rugat să fac tot posibilul, să stărui la Vasiliu, să elibereze din lagăr pe dnii pr. Gheorghiu-Oy și Chivu Stoica. L-am rugat pe Vasiliu și mi-a răspuns că și pe toți, și mii urmă, și cum toți nu se poate, atunci n-are cum să-mi satisfacă cererea. Totuși eu, în ziua de 22 Aug. dimi, am dat o telegramă telefonată prin oficiul ministerului să-i pună în libertate. Cred că se găsește acolo corespondența — o copie după ea pe care o păstrasem am găsit-o acum 5-6 luni printre hârtiile mele, — i-am spus și dlui Schreiber despre aceasta. În ziua de 23 August — pentrucă până în ultima zi am fost vizitat de Dr Schreiber — pela ora 4³⁰-5, după arestările făcute la fostul palat, m-a întrebat la telefon, dacă totul este în regulă și i-am răspuns afirmativ.

Întrebare: Ce servicii ți-a făcut el dtale în această perioadă?

Răspuns: În această perioadă Dr Schreiber, dat fiind situația dsale, nu avea ce servicii să-mi facă. Țin minte însă că, mi-a dat o stofă maro de vară, pentru un rând de haine. Deasemeni, în 2-3 rânduri mi-a dat niște sticle cu vin de Cotnar. S-a mai oferit ca fiul dsale, care știa englezește, să învețe această limbă pe băiatul meu, însă nu i-a făcut acest serviciu, pentrucă băiatul meu, era mult ocupat cu școala.

Întrebare: Ce activitate cunoști că desfășura și care erau legăturile sale?

Răspuns: Legăturile noastre din timpul războiului și care se soldau cu satisfacerea serviciilor arătate mai sus, m-au determinat să cunosc că Dr Schreiber, desfășura o activitate alăturată luptei de rezistență de atunci. Manifestarea sa, era în genere discretă, acoperită de riscul unei desvăluiri prea fățișe. Eu însumi care îi eram aşa de bun prieten, nu i-am pus nici odată întrebări prea deschise, tocmai

./.

5

pentru a menaja felul D-vale de manifestare.
Legăturile D-sale erau cu: Straier cu care dealtfel s'a întâlnit odată chiar la mine la birou și odată în Calea Victoriei No. 169 și cu Dl. Pătrășcanu.
Deasemeni, chiar din spusele sale, se întâlnea cu diferiți Deșeni, cunoscuți, sau prieteni comuni (îmi amintesc ca ex. de avocat Budac), dar în principal îmi vorbea de Dl. avocat Ionel Teodoreanu. Am auzit, dar n'aș putea preciza dela cine, că Dl. Ionel Teodoreanu, a fost ajutat de Dl. Schreiber și de Dl. M. Sadoveanu, ca să rămână în barou, deși știut era că activitatea sa literară și manifestarea profesională nu-l indicau a fi așezat tocmai pe linia democrației progresiste.
Sunt sigur că Dl. Schreiber, nu realiza vreun folos material de pe urma serviciilor care i le făceam eu.

Intrebare: Ce mai știi despre Schreiber, dela cine concret și ce știi despre relațiile sale cu Straier?
Răspuns: Mai știu despre Dl. Schreiber, că se întâlnea cu Dl. Pătrășcanu, în casa unui domn Troosian de pe str. Armenească. Concret știu acest lucru, din spusele lui Straier și dela Colonelul mag. Radu Ionescu, actualmente decedat, care îl cunoștea dela mine pe Dl. Schreiber și care în acelaș timp era foarte bun prieten cu acest domn Troosian.
Nu știu ce consideratie avea pe atunci Dl. Schreiber pentru Dl. Straier, dar după cum am arătat mai sus, când s'au întâlnit la mine se tutuiau și își spuneau pe nume. Din răspunsul la întrebarea care urmează, rezultă o latură din natura relațiilor dintre ei. _

Intrebare: Ce a cunoscut din activitatea lui Straier și cum ai aflat acest lucru?
Răspuns : Când a venit Straier la mine și mi-a

spus că a hotarat să se facă informator, după sugestia lui Sava Dumitrescu care nu-l mai putea acoperi, pentru că în ceea zi Vasilui la care urma să-l prezint, nu era în Bucureşti, el mi-a spus că, cu atât mai bine, că se duce să vorbească şi cu Tuta (Schreiber). A doua zi când a venit, mi-a spus că „Tuţă" a fost de acord, pentruca asta ste una din tacticele de Partid, dar că l'a rugat să nu-mi comunic mie că ştie şi el de aceasta, la care Sraier i-a răspuns că îmi comunicare deja că se duce la el.
După câteva zile dela aceasta l'am întrebat eu pe d-l Schreiber dacă cunoaşte activitatea lui Sraier şi mi-a răspuns că da. I-am comunicat aceasta şi lui Vasilui.
Când a venit Sraier la Vasilui, cu propunerea ca să fie trimis vre'o săptămână în lagăr pentru informaţii, mi-a spus că aceasta ste chiar sugestia lui Tuţă, pentru a comunica informaţii celor de acolo şi prin asta să-şi întărească poziţia şi mai mult încă mi-a adăugat că d-l Schreiber, cunoştea şi majoritatea conţinutului notelor ce da'dea.

Întrebare: Ce fel de raporturi ai avut cu Schreiber după 23 August 1944?

Răspuns: După 23 August, am avut cu d-l Schreiber, aceleaşi raporturi de bună prietenie. De data aceasta însă, îl vizitam eu pe el, fie acasă în str. Zboului No 7, fie la Baroul avocaţilor, fie la sediul Revistei „Justiţia Nouă". Scopul întrevederilor a fost în majoritatea cazurilor, acela de a mă interesa de situaţia mea, pentru a-mi găsi o ocupaţie, pentruca numai din pensie, mă descurcam cam greu. D-sa mi-a dat anul trecut 5000 lei, ca să plătesc taxa băiatului meu, pentru ultimele examene de doctorat ce mai avea. Deasemeni, mi-a mai împrumutat, chiar acum câteva luni în urmă cu 2000 lei, pentrucă nu aveam nici un ban, şi trebuia să plătesc chiria.
-/.

7 Nu am discutat cu D-sa chestia lui Fraier, cu privire la activitatea lui de informator. 173

Când Fraier era încă în funcție și eu îl întrebam de posibilitatea unui rost pentru mine, îmi spunea în prealabil, dacă am fost la Fraier și el ce zice.

Întrevederile noastre în genere erau ft. scurte, pentrucă D. Schreiber era totdeauna foarte ocupat. Asta-vară, pela începutul ei, când se întorsese din străinătate, am stat mai mult de vorbă, pentrucă l'am condus pe jos, de acasă până în Piața Universității și cu care prilej, întrebându-l ce se aude pe acolo în legătură cu frământarea asta internațională, mi-a răspuns că: „credința sa este că se va ajunge chiar până la sfârșitul acestui an la o destindere economico-politică, pentrucă unii se înăbușă de supra producție alții au nevoie de mărfuri și că altă eșire, n'ar putea fi".-

Întrebare: Ce ai discutat cu el despre Fraier și cum se manifesta?

Răspuns: Despre Fraier l'am întrebat ce s'a întâmplat cu el de a căzut și mi-a răspuns cu un ton vag: „niște chestii de partid."

Când i-am spus despre ultima mea întâlnire cu Fraier și că mi-a comunicat că intenționează să fugă, mi-a răspuns: „da, să-ar pleca."

Penultima oară, când l'am văzut și mi-a promis că va căuta să-l vadă pe D-l Tănăsescu, ca eventual să mă numească undeva, m'a întrebat dacă mă cunoaște și la răspunsul meu că l'am cunoscut prin Fraier, cu care fusese la mine, mi-a replicat cu un ton iritat:

./.

8

„Nici nu-i pomenesc de domnul acesta, care i-a făcut și lui și tuturor numai plictiseli."

Aceasta îmi este declarația, pe care o dau de voie, conștient și nesilit de nimeni.

Al. [signature]

18. XI. 950

București

Notă

Colonelul Radu Ionescu, azi decedat, a fost numit după plecarea Colonelului Emil Velcu la Odessa, în calitate de șef al secției militare din Serviciul Special de Informații condus de Eugen Cristescu. Birourile unde lucra el, erau la Serviciul secret din Calea Plevnei, colț cu str. general Angelescu și într-un imobil din str. Ștefan Mihăileanu, unde Col. R. Ionescu și locuia.
Colonelul Radu Ionescu, era foarte bun prieten cu Torosian, ca unii ce se cunoșteau de mult dela Constanța și după cum îmi amintesc că-i pare deasemeni cu Vasiliu, legătură la dânsul tot din această localitate. Vasiliu îi spunea pe nume, iar acesta i se adresa cu „nene Liki!"
Deasemeni, mai știu chiar dela el, că era în strânse relațiuni cu Maniu, pe care-l vizita destul de des și cu unul din apropiații lui Maniu, anume Corneliu Coposu.
Dovada acestor legături a lui Radu Ionescu se poate face cu familia sa și citez în primul rând pe fratele său, Dnul Gh. M. Ionescu fost medic lt. colonel activ la securitate, până acum câtva timp și care locuește deasupra cinematografului „Lia" după cât îmi amintesc, situat aproape de intersecția Șoselei Mihai Bravu cu fostul Bul. Ferdinand. Dintre străinii de familie, cred că ar mai putea da relații în sensul arătat mai sus Dna doctor Rodica Lupu, cu serviciul actualmente chiar la Min. de Interne.
In legătură cu numitul Torosian, gazda lui Pătrășcanu, pot da următoarele amănunte:
In una din zilele începutului lunii Iunie 1944, seara, a venit la mine la birou ca să mă invite

./.

și mergem și luam masa împreună la una din grădinile d'o vară, Radu Ionescu și ne-am hotărât pentru restaurantul „Spic de grâu" care era situat la intersecția tramvaelor 14 cu 7. Plecând împreună dela minister, în drum el s'a oprit în str. Armenească, în dreptul unui blok, care vis-a-vis de Biserica armenească, unde mi-a spus că stă prietenul lui Torosian, cu care avea ceva treabă și mi-a rugat să mă duc eu înainte la restaurant, să ocup o masă și să-l aștept.
Cu acel prilej mi-a spus: „iacă aici se întâlnește Pătrășcanu cu ai lui și cu prietenul său Schreiber!"-
După vre-o jumătate de oră de așteptare a venit și întrebându-l de ce a întârziat atâta, mi-a spus că, a avut de dat lui Torosian, niște comunicări din partea lui Maniu.-
În timpul când mâncam, Radu Ionescu s'a salutat cu un domn și o doamnă, care tocmai veniseră în restaurant și luau loc la o masă.
L-am întrebat cine sunt și mi-a spus: „iacă ăsta-i Torosian". Îmi amintesc că era un domn de statură înaltă, brunet și cu o bună prezentare.
Radu Ionescu, mi-a spus că era avocat.
Mi-am adus aminte cu acel prilej însă, că eu mai văzusem pe acel domn, că vizitase cu câtăva vreme înainte pe Vasiliu la Minister, că au intrat amândoi în cabinet la el, iar la plecare Vasiliu l'a condus până la ușa care dădea din cabinetul lui, în biroul meu și mi-a dat o notă scrisă de el, să comunic imediat la telefon, - după cât îmi amintesc Lt. Colonelului Manolescu dela Prefect. Poliției.
Nota era un ordin prin care se dispunea să se ridice supravegherea de pe un imobil din str. Armenească, cu un număr pe care l-am uitat. I-am spus toate acestea chiar atunci lui Radu Ionescu și el mi-a răspuns că desigur se referea la casa lui Torosian,
/.

care era în bune legături cu Vasiliu, ori chiar el i-a recomandat lui Vasiliu, acasă la el pe Torosian, că știe că se văd și începând dela școală, a terminat: „și acum Piki îl păstește, iar el îl informează!"- 180

Când, după 23 August Col. Radu Ionescu a fost numit director general al Poliției și Siguranței, el mi-a spus că pentru numirea lui a fost Maniu și Torosian, care era cunoscut ca om a lui Pătrășcanu, iar când a fost scos din funcție de mai sus și fusese arestat (întâi la Prefect. Poliției și pe urmă internat la Spitalul Filantropia, unde a și murit), știu dela familia lui, că tot pe intervențiile lui Torosian se sprijineau.

Eu personal nu l-am cunoscut pe acest domn Torosian, poate l-aș recunoaște după figură dacă l-aș vedea. ~~în~~ Așa după cum a arătat Radu Ionescu că era informatorul lui Vasiliu, desigur că îi primea informațiile verbale sau scrise direct și proceda cu ele ca și cu acele ale lui Silber, cu excepția celor două note, despre care am menționat în declarația privitoare la el.

[signature]

18. XI. 1950

București

Notă

[redacted]

– Știu că în colegiul de avocați București, a rămas ca avocat pledant, un domn Varlam. Acest domn, în timpul legionarilor pleda în fața instanțelor, în cămașă verde și cu diagonală.

– După cât sunt informat, la ministerul de Interne, mai funcționează încă un domn Glod. Acesta era pe timpul lui Antonescu, Inspector General Administrativ și știu dela dl. Ică Ionescu, fost secretar general pe atunci că era omul de încredere al lui D. Ionescu fost ministru de Interne. Antisemit notoriu și om cu o frumoasă avere prin jud. Tecuci. Ionescu mi-a spus, că Glod e și membru de Partid.

— La Vasiliu mai venea, mai rar la minister și mai des la jandarmi, după cât fusesem informat, d-na Lizetta Gheorghiu – căsătorită Lăpădescu. Această doamnă era avocată și pleda în genere, în procesele legionarilor. Purta pe piept, un mărțișor cu doi cuișori verzi, pe care spusese că îl dăduse „Căpitanul" (Corneliu Codreanu). –

— În cursul anului 1940, pe când eram la Serv. Contencios al S. Stat al Aerului, am fost delegat să fac parte dintr'o comisiune care cerceta niște mari fraude, comise cu ocazia construirii Aeroportului dela Timișoara și a anexelor sale (instalații de radio, aparate de semnalizare, hangare, construcții etc.).
Din comisiune mai făcea parte și un domn avocat Ionescu (cu un nume de botez franțuzesc), care funcționa în Contenciosul Ministerului de Interne. Acest domn avocat își impunea în genere, vederile sale, cu privire la mersul anchetei. După terminarea anchetei, care după impresia mea de atunci scotea la iveală dovada fraudelor săvârșite, am auzit că chestiunea a fost mușamalizată. Cred că un exemplar din rezultatul anchetei să se găsească la Interne, sau în tot cazul în arhiva fostului S. Stat al Aviației. –

[signature]

16. XI. 950

Lacrmti

31. X. 950

17 XI 950

183

Notă

– Lt. Colonel mag. activ Cârloa Ilarie este ofițer de justiție atașat pe lângă Marele Stat Major. Socrul său e fostul Colonel mag. Popescu Cetate – după cât am auzit aflat închis – acela care a judecat-o pe D-na Ana Pauker și a scris o carte anticomunistă.

– Colonel mag. rez. Vasilescu Gh. a judecat la Trib. Milit. București, multe procese cu comuniști. Printre ele menționez pe acela a grupului Magheru – Vlădescu Răcoasa.
Soția sa fostă moșiereasă

– Colonel mag. rez. Dimescu Barbu fost președ. de Curte Marțială la Armata din Crimeea. Activitatea sa remarcată prin multe victime în rândurile populației de acolo și a partizanilor.
Soția sa fostă mare moșiereasă și el bogat.

– Iavorschi locuește pe str. Lt. Col. Paul Ilieșcu (fostă Mihai Antonescu), profesor la o școală din Pantelimon, fost muncitor cu omul lui Ion Petrovici. Reacționar învederat și veșnic în căutare de știri cu privire la situația de azi – în cadrul internațional.
Soția sa, profesoară inspectoare și chiar după spusa lui, membră de Partid verificată.
Este ginerele Col. rez. Floriano cu care și locuește.

Notă

— Mai adaug la nota privitoare pe Gl. Cz. magistr. Aramă Ion, că a funcționat în timpul războiului, în calitate de Președinte a Comisiei de repatrieri. Se auzea — nu pot să dau caz concret — că această comisiune a aprobat venirea în țară a unui mare număr de cetățeni sovietici, cari odată sosiți aci, își schimbau identitatea prin diferite mijloace. O verificare a lucrărilor acestei comisiuni, cred că va confirma cele de mai sus.

Deasemeni, mai știu că susnumitul era vechi francmason cu gradul 33.

— Președinte al Curții Militare de Casare, era în timpul războiului Gl. mag. D. Bălzianu. Respingea aproape toate recursurile celor ce luptau în ilegalitate - comuniștii.

Pe timpul legionarilor, toate articolele sale de birou (tampon, cerneală, sugativă etc.) erau de culoare verde și susținea că face justiția noilor conducători.

Fiind rugat să scrie „Cuvântul înainte" pe o carte „Comentar al Codului de Justiție Militară" de Colonelul mag. Părăianu, aduce prin această introducere, cele mai măgulitoare și alese laude lui Mihai (Ică) Antonescu, care era pe atunci Vice Președinte al Consiliului de miniștri. Procuror Gl. și secondant era Colonelul Mircea Dumitrescu.—

./.

— Şef al secţiei militare din S.S. Inf. (Cristescu) a fost în timpul războiului Colonelul Em. Velcescu, trecut ulterior Preşedinte de Curte Marţială la Odesa şi înlocuit cu Colonelul Radu Ionescu astăzi decedat. Aveam ajutoare pe vremea aceea pe Căpitanul Ionel Dimitriu (azi Lt. Col. şi ştiu că acum câteva luni în urmă încă activ la Curtea de Casaţie Militară) şi pe Căpitanul (azi maior) Iorgu Popescu. Tratamentul deţinuţilor la închisoarea secretă (calea Plevnei colţ cu Angelescu) era diferit. Astfel, un anume inginer Rică Georgescu, teroarist şi spion, făcea în închisoare chefuri cu şampanie, cu femei; i se aducea mâncare dela Capşa, avea radio. — Nu ştiu ce este acum cu acest Rică Georgescu. —

— Defunctul Colonel Radu Ionescu, a fost numit de Maniu, după 23 August, Directorul general al Poliţiei şi Siguranţei. Ştiu că pe vremea aceea era foarte bun prieten cu Torosian, gazda domnului Pătrăşcanu şi cu un domn Răsculeţ liberal. Deasemeni vorbea mult de prietenia unui domn Pinkensohn — care fusese arestat la el şi care spunea că este comunist şi că realizase chiar în primele luni după 23 Aug. o mare avere.

— Pela sfârşitul lunii Iulie, sau începutul lunii August 1944, Vasiliu a adus dela Jandarmi, gata redactate, spunea de către Glul Tobescu, nişte instrucţiuni privitoare la prinderea paraşutiştilor sovietici, care se lansau în diferite zone ale ţării şi care au fost trimise spre executare tuturor unităţilor în subordine. Erau foarte drastice. —

— Tot în legătură cu Glul Tobescu — ştiu chiar dela el — că în timpul războiului, avea dese întâlniri clandestine cu fostul general Aldea, printr'o comună — spunea el — prin jud. Vâlcea.

— Prin intermediul fam. Parizianu (str. Gl. Ionică nr. 8) la care aveam o cameră închiriată, am cunoscut pe un domn Inginer — al cărui nume îmi ste imposibil să mi-l aduc aminte. Parcă „Alfandari". Avea o vilă la Snagov, nu departe de aceea a lui Parizianu — care sigur îi poate spune și numele — iar în București stătea pe str. Gl. Lahovari (primul, sau al doilea blok pe stânga, când tramvaiul 5 o ia spre Dorobanți — din Bulevard). Am auzit după 23 August, că acest domn Inginer, lucra cu dolarii nemților, la bursa-Comerț. Era evreu botezat. Soția sa, evreică din Budapesta, a reușit cu toată prigoana din timpul războiului, să obțină pe timpul lui Antonescu, un pașaport pentru a se duce la Budapesta — sub pretext de a-și vedea părinții.

— Doctorii Dan Chiriceanu și Pică Ionescu, vechi legionari și semnatari a „Manifestului celor 12" care proroca la rebeliune, au astăzi amândoi servicii — chiar după spusa lor. Îi cunosc pentru că i-am instruit și judecat și cu unul din ei, m-am întâlnit (Dan Chiriceanu) întâmplător pe stradă. El mi-a spus că și el și Ionescu au serviciu de spital.

— Tot dela spital am auzit, că fostul comandant legionar Cătălin Ropală are serviciu și e liber, iar soția lui, deasemeni legionară și vară cu Ica Antonescu stă în serviciu la B-ca de Stat. La fel și sora lui Cătălin Ropală, fosta soție a lui Marin (mort în Spania) actualmente măritată cu un avocat are serviciul de asistentă la un Dispensar în București.

— Am cunoscut în timpul războiului, recomandat de col. Selep — pe un domn Costăchescu, fără ocupație precisă, mare reacționar și frecventator

./.

de cârciumi și restaurante. Nu știe numele lui de Teatr. Soția lui, știu că e franțuzoaică dar nu era în țară. El însuși trăise în Franța mulți ani. Știu că locuia la un domn Polak pe lângă biserica grecească – de pe fostul str. 187 Pache.

— Știu dela fostul avocat Stoian Demetriad, că era ft. bun prieten cu maiorul mag. Niku Mănescu – mi se pare cu serviciul la Tribunalul Militar București. Circula zvonul pe sălile Trib. Militar despre această prietenie și anumite profituri ce rezultau din ea. Un caz concret îl dau pe acela al unui grup, printre care figura un oarecare Protopopescu, învinuiți de tentativă la trecere clandestină a frontierei. Se instruia de Mănescu și avocatul favorit era Demetriad, datorită credinței care circula; rezultatul a fost încă că s'au clasat chiar dela instrucție 4-5 persoane din grup. Știu acest caz pentrucă m'am interesat și eu atunci de o rudă a mea îndepărtată, al cărui soț, era și el învinuit.

— Lt. colonel ref. Almăjanu Ion, fost în timpul războiului la serv. Informații a Marelui Stat Major și fost învinuit în asasinarea lui Dan Lazarovici.

L'am întâlnit acum vreo 9-10 luni și mi-a spus că-i membru de Partid și că activează la un sector, iar soția lui membră în U.F.D.R.–

— Cunosc pe un domn Inginer Eduard Borcea, fost proprietar a unei ruds a mele. Locuește pe str. Trajana, aproape colț cu str. Popa Tatu. Reacționar notoriu, a făcut studii în America

unde a fost și căsătorit cu o cetățeancă de acolo.
Aproape toată ziua ascultă Radio (posturile engleze și americane) în limba engleză pe care o cunoaște bine și comentează știrile cu toată lumea. Este actualmente căsătorit cu o basarabeancă sau rusoaică. Mai stă cu ei și o soră a soției sale. Erau foarte îngrijorate când se făcea verificarea cetățenilor sovietici, aflați la noi.-

— Al. Cassian Bottez fost director la Regifer, actualmente - după cum am aflat - într-o slujbă la stat foarte bună. Reacționar prin atitudine și anturaj. Căsătorit cu o basarabeancă, fostă moșiereasă. Am auzit că ește membru de lar-ți d. Are apartament proprietate într-un blok pe Calea Moșilor.-

— La Vasiliu, a fost de vreo două ori, o doamnă Rey ca să-i ghicească viitorul, doamna dându-și calitatea de prezicătoare. Locuia la hotel Continental și era sub ocrotirea lui Vasiliu. Țin minte că această doamnă, pe atunci în jurul vârstei de 50 ani, se prezenta ca o persoană instruită, cunoștea câteva limbi și în special engleza. Se vorbea atunci că era spioană engleză.

— Parchetul Trib. Militar București, era condus în timpul războiului de Colonelul Toma Tomiță astăzi decedat. De aici se făceau trimiterile direct în judecată. Tomiță avea ca ajutoare directe și apropiate pe Anii Costinescu, Moisescu și Calcăi, toți ofițeri de rezervă mobilizați, iar în civilitate erau consilieri la Curtea de Apel din București.-

— În timpul bombardamentelor, mă refugiam câteodată la ferma unui domn ghiață, situată

./.

la vreo 9 km. de Colentina (Darivă).
Acest Simion Ghiață, care fusese mobilizat, a-dusese cu el o cetățeancă sovietică, cu care trăia și despre care spunea că va face orice, numai să nu fie trimisă la urma ei, în cazul când armata rusă va veni la noi.

[illegible]

17. XI. 950

Caurot

25 I 51

DECLARATIE

Subsemnatul ALEXANDRU MADARJAC, cu ultimul domiciliu în Bucureşti Str.C.E.Arion Nr.6, declar următoarele :

Pe VICTOR DOMBROVSCHI, l-am cunoscut de mai mulţi ani, ca militar activ, însă niciodată n'am avut cu el vreo legătură de prietenie mai apropiată.- Cred că n'am vorbit şi nici n'am avut prilejul să vorbesc cu el de două ori de când îl cunosc.-

Stiam despre el că a fost unul din apropiaţii lui CAROL II în chestiunile de vânătoare, deasemeni că după 23 August 1944, a fost primar general al Capitalei.-

De când am auzit că stă în Bucureşti n'am avut nici un contact cu el, l-am văzut doar acum 2 ani în urmă aproximativ într'o maşină când tocmai eşea dela Primărie.-

Nu mi-a făcut nici direct nici indirect vreo propunere pentru vreo intervenţie la M.St.Major.- Dealtfel eu sunt eşit din armată de 6 ani şi nici nu cunosc pe cineva de acolo.-

Am un frate Lt.Col. activ (acum 5 luni în urmă) AUREL MADARJAC, despre care nu ştiu dacă îl cunoaşte pe VICTOR DOMBROVSCHI.-

Menţionez că am vorbit cu el, ultima dată după cât îmi amintesc,acum circa 20 ani în urmă,când eu eram la Iaşi şi el venise dela Bălţi unde funcţiona, cu o chestiune la Tribunalul Militar de acolo,iar în Bucureşti sigur,niciodată.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau,o susţin şi semnez.-

ss/. ALEX.I.MADARJAC

Bucureşti 25 Ianuarie 1951

25 Ianuarie 1951
Dată în fața noastră
[illegible]

191

Declarație

Subsemnatul Alex. Mădarjac cu ultimul domiciliu în Bucureștii str. C.C. Arion Nr. 6, declar următoarele:

Pe Victor Dombrovschi l'am cunoscut de mai mulți ani, ca militar activ, însă nici odată n'am avut cu el vreo legătură de prietenie mai apropiată. Cred că n'am vorbit și nici n'am avut prilejul să vorbesc cu el de două ori de când îl cunosc.

Știam despre el că a fost unul din apropiații lui Carol II în chestiunile de vânătoare, deasemenea că după 23 August 1944 a fost Primar General al Capitalei.

De când am auzit că stă în București n'am avut nici un contact cu el, l'am văzut doar, acum 2 ani în urmă aproximativ, într'o mașină când tocmai ieșea dela Primărie.

Nu mi-a făcut nici direct, nici indirect vreo propunere pentru vreo

Al. Mădarjac

intervenție la M. St. Major. dealtfel
eu sunt scos din armată de 6 ani
și nici nu cunosc pe cineva de acolo.–
Am un frate, Lt. Col. activ (acum
5 luni în urmă) Aurel Mădărășanu,
despre care nu știu dacă îl cu-
noaște pe Victor Dombrovschi.–
Menționez că am vorbit cu el, ulti-
ma dată, după cât îmi amintesc,
acum circa 20 ani în urmă, când
eu eram la Iasi și el venise dela
Balti unde funcționa, cu o che-
mare la Inst. militar de acolo, iar
în București sigur nici odată.

Aceasta îmi este declarația pe care
o dau, o susțin și semnez.

Al. Mădărășanu

București 25 Ian. 951

D E C L A R A T I E

Subsemnatul MADARJAC ALEXANDRU, pensionar militar, cu ultimul domiciliu în Bucureşti Str.C.C.Arion Nr.6, declar următoarele :

Nu ştiu dacă fratele meu Lt.Colonel AUREL MADARJAC cunoaşte sau nu pe VICTOR DOMBROVSCHI.-

Fratele meu locueşte în Bucureşti Str. Temişana Nr.51, iar cu serviciul ştiu că până în luna August 1950, era la Cercul de Recrutare Bucureşti.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau, o susţin şi semnez.-

ss/. ALEX.MADARJAC

Bucureşti 25 Ianuarie 1951.

25 Ianuarie 1951
Dat în fata noastră
Lt. [illegible]

193

Declaratie

Subsemnatul Măolaşac Alex. pensionar militar cu ultimul domiciliu în București str. C. C. Arion nr. 6, declar următoarele:

Nu știu dacă fratele meu Lt. Colonel Aurel Măolaşac, cunoaște sau nu pe Victor Dombrovschi.

Fratele meu locuește în București str. Temișvarna No. 51, iar cu serviciul știu că până în luna August 1950, era la Cercul de Recrutare București.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, o susțin și semnez

M. [signature]

București 25 Ian. 1951

D E C L A R A T I E

Subsemnatul MADARJAC ALEX., născut la 1/14 Mai 1897, în comuna Zoeleni Jud.Tutova, fiul lui IOAN şi al MARIEI, de profesiune pensionar militar, fost colonel magistrat activ, de cetăţenie română, având ultimul domiciliu în Bucureşti Str.C.C. Arion Nr.6,în prezent reţinut, asupra întrevărilor puse răspund următoarele :

1/. Intrebare :

Care a fost personalul dela cabinetul fostului general PICKI VASILIU, în anii când acesta funcţiona la Ministerul de Interne ?

Răspuns :

In Ianuarie 1942, a fost detaşat la cabinet, colonel magistrat GELEP VASILE în calitate de secrtar general, până la data de Sepembrie sau Octombrie a acestui an, când susnumitul a murit în urma unui accident de automobil, eveniment cu care s'a şi desfiinţat acest post de secretar general.- Tot în Ianuarie 1942, am fost şi eu detaşat la acest cabinet de Curtea Marţială a Capitalei.-

Personalul găsit acolo,precum şi acela mutat între timp la acest cabinet până la 23 August 1944, după cât îmi amintesc era : GH.DOICIN azi decedat, fost Prim Preşedinte al Tribunalului Ilfov ; PATRICIU POPESCU avocat cu domiciliul în Bucureşti, ambii erau ofiţeri de rezervă din Jandarmerie ; avocat PANTAZOPOL TEODOR ofiţer de rezervă ; avocat GRIGORE MANTA ofiţer de rezervă ; CAROL MAYER consilier fost la Curtea de Casaţie şi ofiţer de rezervă ; DUMITRESCU dela Tribunalul Brăila magistrat şi ofiţer de rezervă, Lt.Col.mag.NICOLAU ANTON detaşat de Ministerul de Războiu dela Curtea Marţială din Odessa,toţi aceştia erau ajutoarele mele în activitatea de consilier juridic pe care o exercitam.- Mai erau funcţionarii de carieră : IOAN TRIFU era la biroul lagăr şi lucra direct cu Subsecretarul de Stat ; RODICA IVASCU azi divorţată, cu numele său de familie ROIU, făcea dife-

./.

rite referate ; ZOE STEFANESCU era un fel de secretară a lui VASILIU, însărcinată şi cu audienţele ; AURICA TIRON dactilografă ; d-na VASILIU dactilografă ; PAOSA PETRESCU făcea un extras zilnic al buletinelor informative care se trimiteau fostului ministru POPESCU ; IOAN (NEY) STEFANESCU cu registratura; d-ra RASCANU şi STELLA PANCU dactilografe.-

Numiţii : GH.DOICIN, PATRICIU POPESCU, PANTAZOPOL TEODOR, GRIGORE MANTA, CAROL MAYER, DUMITRESCU, Lt.col.NICOLAU ANTON, au fost mutaţi la Cabinet, la diferite date, pe care nu mi le amintesc, la scurte intervale, după venirea mea.- Ceilalţi : TRIFU IOAN, RODICA IVASCU, ZOE STEFANESCU, AURICA TIRON d-na VASILIU, PASSA PETRESCU, IOAN STEFANESCU, d-ra RASCANU şi STELLA PANCU, erau funcţionari de carieră în Minister.-

In afară de aceştia mai erau vre-o 2-3 dactilografe şi încă vreo doi funcţionari la registratură, tot funcţionari de carieră ai Ministerului, despre al căror nume nu-mi amintesc

2/. Intrebare :

Cine a fost şeful de cabinet a lui PICKI VASILIU, în special în perioada anului 1942 ?

Răspuns :

Pe lângă calitatea de consilier juridic în care fusesem detaşat, această funcţiune de şef de cabinet - inclusiv în anul 1942 - am îndeplinit-o eu.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau, o susţin şi semnez.-

ss/. Al.MADARJAC

5 Septembrie 1951

Declarație

Subsemnatul Mădulyă Alex. născut la 1/14 Mai 1897 în com. Fosteni jud. Teleorman fiul lui Ioan și al Mariei, de profesiune pensionar militar, fost Colonel magistrat activ, de cetățenie română, având ultimul domiciliu în București str. C.C. Arion No 6, în prezent reținut, asupra întrebărilor pare răspund următoarele:

1. Întrebare: Care a fost personalul dela Cabinetul fostului General Picki Vasiliu, în anii când acesta funcționa la Min. Interne?

./.

Răspuns: În Ianuarie 1942 a fost detașat la Cabinet, Colonel mag. Zelea Vasile în calitate de secretar general, până la data de Sept. sau Oct. a acestui an când susnumitul a murit în urma unui accident de automobil, deasemenea cu care să-și desființat acest post de

Al. Mădulyă

2 secretar general. Tot în Ian. 1942, am fost și eu, detașat la acest cabinet dela Curtea Marțială a Capitalei.

Personalul găsit acolo, precum și cel mutat mai târziu la acest cabinet până la 23 Aug. 1944, după cât îmi amintesc era: Gh. Vasiliu azi decedat, fost Prim Președinte a Trib. Ilfov; Patriciu Popescu avocat cu dom. în București, ambii erau ofițeri de rezervă din Jandarmi; avocat Pantazopol Theodor ofițer de rezervă; avocat Grigore Moante ofițer de rezervă; Carol Mayer consilier fost la Curtea de Casație și ofițer de rezervă; Dumitrescu dela Trib. Brăila magistrat și ofițer de rezervă; Lt. Col. mag. Nicolau Anton detașat de M. Războiului dela Curtea Marțială din Odesa, toți aceștia erau ajutoarele mele în activitatea de consilier juridic pe care o exercitam. Mai erau funcționari de carieră: Ioan Trifu era la biroul bugăr și lucra direct cu Subsecretarul de Stat; Lotica Ivașcu azi divorțată, cu numele său de familie Roșu, făcea diferite operații; Zoe Ștefănescu era un fel de secretară a lui Vasiliu, însărcinată și cu ambientul; Aurica Tiron dactilografă; D-na Vasiliu dactilografă; Paula Petrescu făcea un

./.

3 extras zilnic al buletinelor informative care se trimeteau fostului ministru Popescu; Ioan (Nay) Stefănescu cu legistratura; D-na Rășcanu și Stella Vancu dactilografe.

Veniti: Gh. Doicin, Sabiceni Popescu, Pontazopol Teodor, Grigore Manta, Carol Mayer, Dumitrescu, Lt. Col. Nicolae Anton, au fost mutati la cabinet, la diferite dati, pe care nu mi le amintesc, la scurte intervale, după venirea mea. Ceilalti: Trifu Ioan, Rodica Ivascu, Ion Stefănescu, Aurica Tiron, D-na Vasiliu, Sassa Petrescu, Ioan Stefănescu, D-na Rășcanu și Stella Vancu, erau functionari de carieră din minister.

In afară de aceștia mai erau vreo 2-3 dactilografe și încă vreo doi functionari la legistatură, tot functionari de carieră ai ministerului, despre al căror nume nu-mi amintesc.

2. Intrebare: Cine a fost șeful de cabinet a lui Picki Vasiliu, în special în perioada anului 1942?

Răspuns: Pe lângă calitatea de consilier juridic în care fusesem detașat, această functiune de șef de cabinet - inclusiv în anul 1942 - am îndeplinit-o eu.

Aceasta îmi este declaratia pe care o dau, o sustin și semnez.

[signature]

5 Septembrie 1951

DECLARATIE

Subsemnatul MADARJAC ALEXANDRU,născut în anul 1897,luna Mai,ziua 1,în comuna Zorleni jud.Tutova,fiul lui Ioan şi al Mariei,de profesiune pensionar militar,având ultimul domiciliu în Bucureşti str.C.C.Arion nr.6,în prezent reţinut,asupra întrebărilor puse răspund următoarele:

Intrebare:

Ce întrevedere a avut LUCRETIU PATRASCANU cu PIKI VASILIU,în perioada celui de al doilea război mondial?

Răspuns:

La începutul lunei Iunie 1944,LUCRETIU PATRASCANU a venit la Ministerul de Interne în cabinetul meu,pentru a fi primit de PIKI VASILIU.Cum acesta era ocupat,PATRASCANU a luat loc în cabinetul meu şi după o aşteptare de 5-10 minute,a intrat la PIKI VASILIU unde a stat circa 20 minute,după care a eşit,mi-a dat bună-ziua şi a plecat.Cu acest prilej,l-am văzut prima dată şi cunoscut pe LUCRETIU PATRASCANU.Nu ştiu ce a vorbit cu PIKI VASILIU.

Altă dată,până la 23 August 1944,nu l-am mai văzut pe LUCRETIU PATRASCANU.

Când a venit LUCRETIU PATRASCANU în Minister,s'a anunţat prin omul de serviciu dela biroul meu,căruia i-am spus să-l poftească înăuntru. Introdus,mi-a comunicat că vrea să fie primit de PIKI VASILIU,l-am rugat să ia loc şi m'am dus să-l anunţ pe VASILIU. Acesta mai avea pe cineva în cabinet şi mi-a spus să aştepte puţin. După vre-o 5-10 minute,a venit chiar PIKI VASILIU,a deschis uşa dela cabinetul lui şi l-a invitat pe PATRASCANU.

Intrebare:

Cine se ocupa cu supravegherea lui PATRASCANU,din timpul când acesta avea domiciliu obligatoriu la Poiana Tapului şi până la 23 August 1944?

Răspuns:

Normele exacte asupra supravegherii lui nu le cunosc. Cred însă că: atunci când stătea la Poiana Tapului - localitate rurală - era supravegheat de organele de siguranţă a

./.

Inspect.Jandarmeriei,fapt asupra căruia ar putea da relaţii precise generalul TOBESCU fost la Insp.Gl.al Jandarmeriei, iar când venea în Bucureşti supravegherea lui nu se putea face decât de către organele de siguranţă din Prefectura Poliţiei Capitalei; când aceasta era anunţată despre plecarea lui PATRASCANU la Bucureşti.

Intrebare:

Care erau ajutoarele lui TOBESCU la Insp.Gl.al Jandarmeriei?

Răspuns:

După câte îmi amintesc cu TOBESCU în serviciul lui dela Jandarmerie,lucra un colonel TEODORESCU SACHELARIE ca ajutor şi un maior sau căpitan MOLDOVEANU.

Intrebare:

Dela ce persoane ai auzit d-ta despre locurile unde se află LUCREŢIU PATRASCANU în timpul războiului?

Răspuns:

Inainte de 23 August 1944,prin Iunie 1944,a venit la Minister colonelul OCTAV ULLEA,văr cu PATRASCANU,care făcea serviciu la fostul palat regal şi l-a căutat pe VASILIU.Cum acesta nu era la Minister,m'a rugat pe mine să-i comunic lui VASILIU că a fost căutat de colonelul ULEA pentru a-i comunica,că PATRASCANU se află la ferma lui din Colentina.Când a venit VASILIU i-am comunicat cele de mai sus şi a răspuns "bine".

Tot înainte de 23 August prin Aprilie sau Mai 1944, a venit SCHREIBER la mine,şi m'a întrebat dacă fusese la VASILIU mama lui PATRASCANU,care într'adevăr fusese chiar în aceiaş zi,după câte îmi amintesc. Cu acest prilej mi-a spus SCHREIBER că PATRASCANU stă în Bucureşti la un prieten pe str. Armenească.-

După 23 August 1944,am auzit dela col.RADU IONESCU azi decedat şi dela fratele lui dr.GH.M.IONESCU domiciliat în Bucureşti,deasupra cinematografului ce se află pe Bd.fost Ferdinand la întretăierea cu Sos.Mihai Bravu,că PATRASCANU a stat la TOROSSIAN pe str.Armenească.Acest TOROSSIAN era prietenul lor.-

Tot despre acest domiciliul al lui PATRASCANU mi-a spus cu ocazia unei discuţii şi LAURENŢIU PREUTESCU,fost

./.

consilier la Casaţie,domiciliat în Bucureşti str.Atena nr.2, şi care fusese coleg de scoală cu PATRASCANU.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau,o susţin şi semnez propriu.-

ss.Al.Madarjac

4 Oct.1951

6 ex.

202

Declaraţie

Subsemnatul Mădăraşcu Alex. născut în anul 1897 luna Mai ziua 1, în com. Zorleni jud. Tutova fiul lui Ioan şi al Mariei, de profesiune pensionar militar, având ultimul domiciliu în Bucureşti str. C.C. Arion No 6, în prezent deţinut, asupra întrebărilor puse răspund următoarele:

1. Întrebare Ce întrevedere a avut Lucreţiu Pătrăşcanu cu Pichi Vasilui, în perioada celui de al doilea război mondial?

Răspuns La începutul lunei Iunie 1944, Lucreţiu Pătrăşcanu a venit la M. Interne în cabinetul meu, pentru a fi primit de Pichi Vasilui. Cum acesta era ocupat, Pătrăşcanu a luat loc în cabinetul meu şi după o aşteptare de 5-10 minute, a intrat la Pichi Vasilui unde a stat circa 20 minute, după care a eşit, mi-a dat bună-ziua şi a plecat. Cu acest prilej l-am văzut prima dată şi cunoscut pe Lucreţiu Pătrăşcanu. Nu ştiu ce a vorbit cu Pichi Vasilui.

Altă dată, până la 23 August 1944, nu l-am mai văzut pe Lucreţiu Pătrăşcanu.

Când a venit Lucreţiu Pătrăşcanu în minister

-/. Al. Mădăraşcu

s'a anunțat prin omul de serviciu dela biroul meu, căruia i-au spus să-l poftească înăuntru. Întrodus, mi-a comunicat că vrea să fie primit de Pichi Vasilui, l-am rugat să ia loc și m-am dus să-l anunț pe Vasilui. Acesta mai avea pe cineva în cabinet și mi-a spus să aștepte puțin. După vre-o 5-10 minute, a venit chiar Pichi Vasilui, a deschis ușa dela cabinetul lui și la invitat pe Pătrășcanu.-

2. Întrebare Cine se ocupa cu supravegherea lui Pătrășcanu, din timpul când acesta avea domiciliu obligatoriu la Poiana Țapului și până la 23 Aug. 1944?

Răspuns Normele exacte asupra supravegherii lui nu le cunosc. Cred numai că: atunci când stătea la Poiana Țapului - localitate rurală - era supravegheat de organele de siguranță a Inspect. Jandarmeriei, fapt asupra căruia ar putea da relații precize gl. Tobescu fost la Insp. Gl. al Jandarmeriei; iar când venea în București supravegherea lui nu se putea face decât de către organele de siguranță din Prefectura Pol. Capitalei, când aceasta era anunțată despre plecarea lui Pătrășcanu la București.

3. Întrebare Care erau ajutoarele lui Tobescu la Inspect. Gl. al Jandarmeriei?

ss. H. Stănescu

Răspuns: După câte îmi amintesc cu Tobescu în serviciul lui dela Jandarmerie, lucra un Colonel Teodorescu Sachelarie ca ajutor și un maior sau Căpitan Moldoveanu.—

4. Întrebare: Dela ce persoane ai auzit ceva despre locurile unde se afla Lucrețiu Pătrășcanu în timpul războiului?

Răspuns. Înainte de 23 August 1944, prin Iunie 1944 a venit la Minister Colonelul Octav Ullea — vărul cu Pătrășcanu — care făcea serviciu la fostul palat regal și l'a căutat pe Vasilu. Cum acesta nu era la Minister, m'a rugat pe mine să-i comunic lui Vasilu că a fost căutat de Colonelul Ullea pentru a-i comunica, că Pătrășcanu se află la ferma lui din Colentina. Când a venit Vasilu i-am comunicat cele de mai sus și a răspuns „bine".—
Tot înainte de 23 August prin Aprilie sau Mai 1944, a venit Schreiber la mine, și m'a întrebat dacă fusese la Vasilu mama lui Pătrășcanu, care într'adevăr fusese chiar în aceiași zi, după câte îmi amintesc. Cu acest prilej mi-a spus Schreiber că Pătrășcanu stă în București la un prieten pe str. Armenească.—
După 23 August 1944, am auzit dela Col. Radu Ionescu azi decedat și dela fratele

ss. H. Hrisovergi

(4)

lui D-rul Gh. M. Ionescu domiciliat în București deasupra cinematografului ce se află pe B-dul fost Ferdinand la intersecția cu Șos. Mihai Bravu, că Pătrășcanu a stat la Torosian pe str. Armenească. Acest Torosian era prietenul lor.-

Tot despre acest domiciliu a lui Pătrășcanu mi-a spus-cu ocazia unei discuții- și Laurențiu Prentescu fost Consilier la Casație dom. în București. str. Olteni 2 și care fusese coleg de școală cu Pătrășcanu.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, o susțin și semnez propriu.-

[signature]

4 Octombrie 1951

DECLARATIE

Subsemnatul ALEXANDRU MADARJAC,născut în comuna Zorileni jud.Tutova,la 1 Mai 1897,de profesiune pensionar militar,cu ultimul domiciliu în Bucureşti str.C.C.Arion nr.6,asupra celor întrebate declar următoarele:

Intrebare:

Care au fost şefii de cabinet ai lui PIKI VASILIU,în timpul cât a funcţionat ca subsecretar de Stat la M.Interne?

Răspuns:

Dela 12 Ianuarie 1942 şi până la 23 August 1944,subsemnatul am îndeplinit pe lângă funcţia de consilier juridic,cum fusesem detaşat şi pe aceea de şef de cabinet. Această funcţie se rezuma în primirea corespondenţei,prezentării ei Subsecretarului de Stat şi expedierii conform rezoluţiilor puse.-

Intrebare:

Cine a îndeplinit funcţia de inspector general al Jand. tot în acest timp?

Răspuns:

Inspector general al Jandarmeriei era tot PIKI VASILIU,pe lângă calitatea de subsecretar de Stat.Avea la jandarmi,ajutor pe generalul TOBESCU CONSTANTIN,iar şef de stat major pe g-ral ANTON. Ajutoare la generalul TOBESCU ştiu că era un colonel SACHELARIE TEODORESCU,un căpitan sau maior MOLDOVEANU,un căpitan BARON.-

Intrebare:

Arătaţi dvs.cine era şeful ordinei publice?

Răspuns:

In toamna anului 1942,după moartea col.GELEP s'a desfiinţat postul de secretar general care îl ocupase el şi s'a creiat atunci un organ de legătură între Subsecretarul de Stat şi unităţile în subordine: Insp.Gl.al Jand.,Pref.Pol.Capitalei, Dir.G-rală a Poliţiei. Acest organ a fost botezat Direcţie a Ordinei Publice. Am fost eu numit şeful ei,prin asta desfiinţându-se şi şefia de cabinet a cărei atribuţiuni mi-au rămas în sarcină,în plus mai aveam şi autorizaţia să eliberez autorizaţii de călătorie,după o normă limitată. In rezumat făceam la această direcţie şi în calitatea de mai sus: atribuţii juridice

./.

(referate,propuneri,etc.),primeam corespondenţă,o prezentam spre soluţionare şi o expediam conform rezoluţiilor puse,eliberam după normele date autorizaţii de călătorie.Eram ajutat de personal specialist jurişti şi personal de carieră din Minister. Chestiunea lagărului forma un birou separat condus de lt.rez. MANTA GRIGORE şi ajutat de funcţionarul TRIFU ION.-

Intrebare:

Cine era în vremea aceia directorul general al Siguranţei şi ajutorii săi?

Răspuns:

Direcţia generală a Siguranţei funcţiona ca local până în anul 1944 în Bd.fost Carol şi dela acea dată în localul Ministerului din str.Academiei.Director general al Siguranţei era generalul DIACONESCU.Avea ajutor pe consilierul ION STANESCU şi pe col.de jand.BALEANU.La Paşapoarte era un inspector MIHAILESCU.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o susţin şi semnez.

ss.Alex.Madarjac

13 Noembrie 1951.-

Declarație

Subsemnatul Alex. Mădărjac născut în Com. Zorleni jud. Tutova la 1-Mai-1897, de profesiune pensionar militar, cu ultimul domiciliu în București str. C. C. Arion Nr. 6, asupra celor întrebate declar următoarele:

Întrebare: Care au fost șefii de cabinet ai lui Picki Vasiliu, în timpul cât a funcționat ca Subsecretar de Stat la M. Interne?

Răspuns: Dela 12 Ianuarie 1942 și până la 23 August 1944, subsemnatul am îndeplinit pe lângă funcția de Consilier Juridic, am fusesem detașat, și pe acea de șef de cabinet. Această funcție se rezuma în primirea corespondenței, prezentării ei Subsecretarului de Stat și expedierii conform rezoluțiilor puse.

Întrebare: Cine a îndeplinit funcția de Inspector Gl. al Jand., tot în acest timp.

Răspuns: Inspector Gl. al Jandarmeriei era tot Picki Vasiliu, pe lângă calitatea de subsecretar de Stat. Avea la Jandarmi, ajutor

-/. Al. [signature]

pe g-ral Tobescu, cu c-tin, iar șef de Stat Major pe g-ral Anton. Ajutoare la g-ral Tobescu știu că era un Colonel Sachelarie Teodorescu, un Cpt. sau Maior Moldoveanu, un Căpitan Baron.

Întrebare: Arătați-vă. cine era șeful ordinei publice?

Răspuns: În toamna anului 1942 după moartea Col. Lebep s-a desființat postul de secretar general care îl ocupase el și s-a creiat atunci un organ de legătură cu subsecretariatul de stat și unitățile ei subordine: Insp. G-l al Jand.; Pref. Pol. Capitalei, Dir. g-lă a Poliției. Acest organ a fost botezat Direcție a Ordinei Publice. Am fost eu numit șeful ei, prin acesta desființându-se și șefia de cabinet a cărei atribuții mi-au rămas în sarcină, mi plus mai aveam și autorizația să eliberez autorizații de călătorie, după o normă limitată. În rezumat făceam la această direcție și în calitatea de mai sus: atribuții juridice (referate, propuneri etc.), primeam corespondența, o prezentam spre soluționare și o expediam conform rezoluției puse, eliberam după normele date autorizații de călătorie. Eram ajutat de personal specialist juriști și personal de carieră din Minister. Chestiunea legionarilor forma un birou separat, condus de Lt. Inj. Mareta Grigore și ajutat de funcționarul respec. lor.

/ss/ Al. [signature]

2 <u>Întrebare</u>: Cine era în vremea aceea directorul G-l al Siguranței și ajutorii săi?

<u>Răspuns</u>: Direcția G-lă a Siguranței funcționa ca local până în anul 1944 în B-dul fost Carol și după aceea dată în localul Ministerului din str. Academiei. Director G-l al Siguranței era G-ral Diocnescu. Avea ajutor pe Consilierul Ion Stănescu și pe Colonelul de Jand. Băleanu. La Pașapoarte era un Inspector Mihăilescu.

Aceaste îmi sunt declarațiile pe care o susțin și semnez.

13 Noemb. 951 [signature illegible]

13 II

D E C L A R A T I E

Subsemnatul ALEXANDRU MADARJAC,născut în com.Zorleni jud. Tutova,la 1 Mai 1897,de profesiune pensionar militar,cu ultimul domiciliu în Buc. str.C.C.Arion nr.6,asupra celor întrebate declar următoarele:

Intrebare:

Ce ştiţi în legătură cu desfăşurarea procesului ARADI,în faţa diferitelor instanţe?

Răspuns:

Imi amintesc că prin anul 1930-1931,dată la care eu funcţionam la Direcţia Justiţiei Militare din Ministerul de Război, se descoperise o organizaţie de spionaj,în Bucureşti,în care circulau numele unui maior VERZARU şi ARADI.Pentru instruirea lui,deşi eram magistraţi militari cu gradul de maior şi la Consiliul de Război din Bucureşti,a fost adus maiorul DUMITRU CONSTANTIN care funcţiona la Cons.Război din Chişinău.In timpul cercetării,am fost rugat de o rudă prin alianţă,d-na CHELLY SPIRER,sora soţiei fratelui meu,dacă pot interveni pentru unul din cei implicaţi în această afacere şi anume BENU SILBER o rudă de a ei.La instrucţie nu puteam interveni deşi cunoşteam bine pe DUMITRU şi nici la judecată,pentrucă pe atunci judecătorii erau ofiţeri dela front. Am intervenit pentru el,când procesul a ajuns în faţa instanţei de Casare Militară şi anume printre alţii îmi amintesc de maiorul ALEX.PETRESCU.Cauza lui SILBER s'a casat fără trimitere.Motivul casării se poate vedea în Decizia Curţii de atunci,care se găseşte la Curtea Militară de Casaţie. Personal pe SILBER l-am cunoscut,văzându-l o singură dată,la cumnata mea acasă,iar din familia lui,pe d-rul SILBER care îi este frate l-am cunoscut în anul 1948,la d-rul STOICESCU depe Calea Griviţei.-

Intrebare:

Ce presiuni au fost făcute în procesul ARADI,pentru ca procesul să treacă la instanţele civile?

Răspuns:

După cum am arătat la prima întrebare,eu funcţionam la Ministerul de Război,aşa că nu ştiu de vre-o presiune făcută pentru trecerea procesului la instanţe civile.Intervenţia mea,

./.

a fost făcută la instanţa militară.-

Intrebare:

Cine funcţionau pe atunci ca comisari regali la Consiliul de Război din Bucureşti?

Răspuns:

Imi amintesc despre maiorul PELLA IOAN,maiorul HOTINEANU ROMULUS,maiorul DAN PASCU,maiorul ZOENI VASILE azi decedat,căpitan DIMESCU BARBU,cpt.PAIADI ALEXANDRU,căpitan PAVEL CORNELIU.-

Adaug că,căpitan DIMESCU BARBU era aghiotantul şi omul apropiat al colonelului TURBATU.Despre colonelul TURBATU se ştia în Minister că era în relaţii apropiate cu Poliţia,relaţii care depăşeau chiar poziţiunea în care el trebuia să se menţină ca şef al instanţei militare.Imi amintesc că era în relaţii apropiate cu un inspector PARIZIANU dela Prefectura Poliţiei Capitalei.-

La Curtea Militară de Revizie (Casare) era după cât îmi amintesc col.MACARESCU,maior PETRESCU,maior PAIS.-

Intrebare:

Ce sumă de bani aţi primit pentru a interveni pe lâng maiorul PAIS,în vederea disjungerii cazului SILBER?

Răspuns:

După casarea cazului SILBER,îmi amintesc că cumnata mea d-na SPIRER,mi-a dat lo.ooo (zece mii) lei,cadou.-

Intrebare:

Care a fost în cele din urmă soluţia în această chestiune? S'a reuşit în cele din urmă trimiterea lui SILBER la Instanţele Civile?

Răspuns:

Soluţia în cazul lui SILBER a fost aceea de casare fără trimitere la instanţa militară.Decizia instanţei dacă se va verifica,se va vedea exact.In această situaţie nu mai avea ce căuta dosarul la instanţele civile.-

Intrebare:

Ce ştiţi în legătură cu poziţia lui SILBER în cursul instrucţiei şi la proces?

Răspuns:

Nu-mi amintesc să fi avut atunci vre-o relaţie asupra modului lui de comportare,în desfăşurarea procesului. Tin minte că atunci când cumnata mea m'a rugat pentru el,am întrebat-o dacă ştie ceva asupra vinovăţiei lui şi ea mi-a răspuns că dacă ar fi fost chestiunea grea nici nu m'ar fi

./.

rugat şi că a căzut o năpastă asupra lui,în legătură cu un prieten.-

Intrebare:

Cum vă explicaţi soluţia de achitare a lui SILBER,în procesul ARADI?

Răspuns:

Soluţia dată în proces de instanţa de casare,adică casare fără trimitere,nu putea să se bazeze decât pe una din motivele expres prevăzute de lege,pentru o asemenea hotărâre, adică: a).inexistenţa faptului; b).neprevederea faptului de lege; c).violarea principiului "non bis in idem".La el a fost desigur soluţia dată pe bază de inexistenţă a faptului.Aceasta nu putea reeşi decât din redactarea sentinţei de condamnare a instanţei de fond,redactare care pe atunci se făcea de grefier sub îngrijirea şi directa răspundere a comisarului regal respectiv (care intrase în şedinţă).-

Omisiunea în redactarea sau mai bine zis creierea motivului de casare din hotărâre,se putea face,ori prin relatarea exactă a celor desbătute în şedinţă,ori: a).în urma unei presiuni interesate,fie pentru a satisface un interes (în cazul când SILBER era spre exemplu informator al Poliţiei),fie pentru o compensaţie în bani.-

La instanţa de casare,unde am intervenit,motivul era deci,deja creiat dela instanţa de fond prin redactarea sentinţei de condamnare.-

Intrebare:

Unde au funcţionat ultima oară generalul MANOLACHE CONSTANTIN,lt.col.PRUTEANU şi col.PELLA IOAN; ce date cunoaşteţi în legătură cu aceştia,care au fost ultimele lor domicilii şi unde ar putea fi găsiţi actualmente?

Răspuns:

Generalul MANOLACHE a funcţionat ultima oară,până în 1939,ca inspector al Justiţiei Militare din Ministerul de Război. In primăvara acestui an,a fost scos din această funcţie şi pe urmă din armată,de către ARMAND CALINESCU ministru de interne pe atunci,pentru bănuiala că MANOLACHE ca şef al justiţiei militare,îi obstacula opera de represiune care se exercita pe atunci. Din cele care răsuflau cu ocazia acestei înlocuiri,se auzea că generalul TURBATU care era bine cu organele represive,până la ARMAND CALINESCU,ar fi avut un rol important în înlocuirea lui MANOLACHE.Generalul MANOLACHE avea ultimul domiciliu în casa sa proprietate,din Bucureşti str.

./.

Puţu cu Apă Rece,unde poate fi şi găsit.-

Lt.col.PRUTEANU RADU,azi general magistrat de rezervă, funcţiona ultima dată la Min.de Război Direcţia Contenciosului.Era şi el unul din apropiaţii generalului TURBATU.Avea ultimul domiciliu pe Bd.fost Filantropiei,cam peste drum de spital (casele Mozer) unde poate şi fi găsit.-

Colonel PELLA IOAN,azi general magistrat de rezervă, a funcţionat ultima dată,ca consilier la Curtea Militară de Casare. Aci a fost mutat dela Trib.Militar al Capitalei,unde funcţiona de multă vreme.Era şi el unul din apropiaţii lui TURBATU.Stiu că are casă proprietate în Bucureşti,unde ar putea fi şi găsit. N'am fost niciodată la el,nu-i cunosc strada şi numărul,însă era prevăzut în cartea de telefon.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o susţin şi o semnez.-

ss.Al.Madarjac

13 Noembrie 1951.-

3 ex

Declarație

Subsemnatul Alex. Mândreanu născut în com. Forleni jud. Tutova la 1 Mai 1897, de profesiune pensionar militar, cu ultimul domiciliu în București str. C.C. Arion Nr. 6, asupra celor întrebate declar următoarele:

<u>Întrebare</u>: Ce știți în legătură cu desfășurarea procesului Iradi, în fața diferitelor instanțe?

<u>Răspuns</u>: Îmi amintesc că prin anul 1930-1931 dată la care eu funcționam la Direcția Justiției Militare din Ministerul de Războiu, s-a descoperit o organizație de spionaj, în București, în care circulau numele unui Maior Verfaru și Iradi. Pentru instruirea lui, deși erau magistrați militari cu gradul de Maior și la Consiliul de Războiu din București, a fost adus Maiorul Dumitru Constantin care funcționa la Cons. Războiu din Chișinău. În timpul cercetării, am fost rugat de o rudă prin alianță, Dna Chelly Spirer, sora soției fratelui meu, dacă pot interveni pentru unul din cei implicați în această afacere și anume Beno Silber o rudă de a ei. La instrucție nu puteam interveni, deși cunoșteam bine pe Dumitru și nici la judecată, pentrucă pe atunci judecătorii erau ofițeri de la front. Am intervenit pentru el, când procesul a ajuns în fața instanței

/s. Al. Mândreanu

de Casare Militară și anume printr'o altă-tui aminte de maiorul Alex. Petrescu. Cauza lui Silber s'o casat fără trimitere. Motivul Casării se poate vedea în decizia Curții de atunci, care se găsește la Curtea Militară de Casație. Personal pe Silber l'am cunoscut vezându-l o singură dată, la cumnata mea acasă, iar din familia lui; pe omul Silber care îi ste frate l-am cunoscut în anul 1948 la d-rul Stoicescu de pe Calea Griviței.

Întrebare: Ce presiuni au fost făcute în procesul Aradi, pentru procesul să treacă la instanțele civile?

Răspuns: După cum am arătat la prima întrebare, eu funcționam la Ministerul de Răsboi, așa că nu știu de vr'o presiune făcută pentru trecerea procesului la instanțele civile. Intervenția mea, a fost făcută la instanța militară.

Întrebare: Cine funcționau pe atunci ca Comisari Regali la Consiliul de Războiu din București?

Răspuns: Îmi amintesc despre maiorul Pella Ioan, maiorul Hătineanu Romulus, maiorul Dan Pascu, maiorul Ioan Vasile azi decedat, Căpitan Dimescu Barbu, Căpit. Paladi Alex., Căpit. Pavel Corneliu.

Adaug că, Căpt. Dimescu Barbu era aghiotantul și omul apropiat al Colonelului Turbatu. Despre Colonelul Turbatul se știa în minister că era în relații apropiate cu politica, relații care depășeau chiar poziția în care el trebuia să se mențină ca șef al instanței militare. Îmi amintesc că era în relații apropiate

./. [signature]

213

2 cu un Inspector Partizianu dela Prefect. Poliției Capitalei.
La Curtea Militară de Revizie (Casare) era după cât îmi amintesc col. Macarșcu, maior Petrescu, maior Păiș.

Întrebare: Ce sumă de bani ați primit pentru a interveni pe lângă maiorul Păiș, în vederea disjungerii cazului Zilber?

Răspuns: După casarea cazului Zilber, îmi amintesc că cumnata mea Olga Spirea, mi-a dat 10.000 (zece mii) lei, cadou.

Întrebare: Care a fost și cele din urmă soluție și această chestiune. S'a reușit și cele din urmă trimiterea lui Silber la Inst. Civile?

Răspuns: Soluția în cazul lui Silber a fost aceea de Casare fără trimitere la Instanța Militară. Deciziile Instanței dacă se va verifica, se va vedea exact. În această situație nu mai avea ce căuta dosarul la Instanțele Civile.

Întrebare: Ce știți în legătură cu poziția lui Silber în cursul instrucției și la proces?

Răspuns: Nu-mi amintesc să fi avut atunci vre-o relație asupra modului lui de comportare, și desfășurarea procesului. Țin minte că atunci când cumnata mea m'a rugat pentru el, am întrebat-o dacă știe ceva asupra vinovăției lui și ea mi-a răspuns, că dacă ar fi fost chestiunea grea nici nu m'ar fi rugat și că a căzut o năpaste asupra lui, în legătură cu un prieten.

/ss/ Al. Iliescu

Intrebare: Cum vă explicați soluția de achitare a lui Silber în procesul Radi?

Răspuns: Soluția dată în procesul de instanța de casare, adică casare fără trimitere, nu putea să se bazeze decât pe unul din motivele expres prevăzute de lege, pentru o asemenea hotărâre, adică: a) inexistența faptului b) nereprezentarea faptului de lege c) violarea principiului „non bis in idem". La el a fost desigur soluția dată pe baza de inexistență a faptului. Aceasta nu putea reeși decât din redactarea sentinței de condamnare a instanței de fond, redactare care pe atunci se făcea de grefier sub îngrijirea și directa răspundere a Comisarului legal respectiv (care intrase în ședință).

Omisiunea în redactare sau mai bine zis crearea motivului de casare din hotărâre, se putea face, ori prin relatarea exactă a celor dezbătute în ședință, ori: a) în urma unei presiuni interesate, fie pentru a satisface un interes (în cazul când Silber era spre exemplu informator al Poliției), fie pentru o compensație în bani.-

La Instanța de Casare, unde am intervenit motivul era deci, deja creiat dela instanța de fond prin redactarea sentinței de condamnare.-

Intrebare: Unde au funcționat ultima oară gl. Manoliche Ștefan, Lt. Col. Brezeanu, și Colonel Pella Ioan; ce date cunoașteți în legătură cu aceștia, care au fost ultimele lor domicilii și unde ar putea fi găsiți actualmente?

ss. Al. Iliescu-[illegible]

(3) Răspuns: Gl-ul Manolache a funcționat ultima oară, până în 1939, ca Inspector al Justiției Militare din Ministerul de Războiu. În primăvara acelui an, a fost scos din această funcție și pe urmă din Armată, de către Armand Călinescu ministru de Interne pe atunci, pentru bănuiala că Manolache ca șef al justiției militare, ar obstrucționa opera de represiune care se exercita pe atunci. Din cele care răsuflau cu ocazia acestei înlocuiri, se auzea că Gl-ul Turbatu care era bine cu organele represive, până la Armand Călinescu, ar fi avut un rol important în înlocuirea lui Manolache. Gl-ul Manolache avea ultimul domiciliu, în casa sa proprietate, din București str. Puțu cu Apă Rece, unde poate fi și găsit.

Lt. Col. Ciuteanu Radu, azi general magistrat de rezervă, funcționa ultima dată la M. Războiu Direcția Contenciosului. Era și el unul din apropiații generalului Turbatu. Avea ultimul domiciliu pe B-dul fost Filantropiei, cam peste drum de spital (Casele Mozer), unde poate și fi găsit.-

Colonel Pella Ioan, azi Gl magistrat de rezervă, a funcționat ultima dată, ca Consilier la Curtea Militară de Casare. Aci a fost mutat dela Trib. militar al Capitalei, unde funcționa de multă vreme. Era și el unul din apropiații lui Turbatu. Știu că are casă proprietate în București unde ar putea fi și găsit. N-am fost nici odată la el, nu-i cunosc strada.

ss. [illegible]

și numărul, nici era prevăzut în cartea de telefon.

Aceasta este declarația mea pe care o susțin și semnez.

13 Noiembrie 1951 M. [illegible]

Prezentul Proces-Verbal de Interogatoriu este identic cu originalul.-
Lt.Col.de Securitate,
Soltuțiu I.

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

3 Septembrie 1952, București
Interogatoriul a început la ora 7,10
" s'a terminat " 12.-

Eu Lt.de Securitate DRAGHICI TOMA, am interogat în calitate de anchetator pe arestatul MADARJAC ALEXANDRU,născut la 1 Mai 1897 în comuna Zorleni Jud.Tutova,cetățean român,de naționalitate română,neîncadrat politic,Dr.în Drept și științe sociale și economice,de profesie pensionar militar- fost colonel magistrat, cu ultimul domiciliu în București Str.C.C.Arion Nr.6, căsătorit cu FLORICA profesoară, am un copil anume ALEXANDRU de profesie medic,origina socială - tatăl meu fost agent de percepție (perceptor) la Vaslui,ca avere au posedat o casă de locuit, nu am participat la alegeri în 1946 și 1948, în magistratură am fost decorat cu "Coroana României" și "Steaua României", serviciul militar satisfăcut la Regt.17 Obuziere cu gradul de Lt., după care în 1920 am trecut în Justiție, eșind la pensie cu gradul de colonel.-Nu am fost judecat sau condamnat.-

Intrebare :

Ce funcții ai îndeplinit d-ta în cadrul Ministerului de Interne, când și cine era șeful d-tale ?

Răspuns :

Incepând din luna Ianuarie 1942 și până la sfârșitul lunei August 1944, am funcționat ca ofițer detașat pe lângă Ministerul de Interne în calitate de consilier Juridic.-Pe lângă această funcție, în cursul anului 1942, am mai îndeplinit și funcția de șef de cabinet, iar începând din 1943 prin desființarea Secretariatului General în urma/morții Gen.GHINEA?

.//.

s'a înființat Direcția Ordinei Publice, pe care am condus-o eu în cadrul însărcinărilor care mi s'au dat.-

In funcția de Consilier Juridic, dădeam avize și referate în legătură cu diferite probleme,care veneau la Minister.-

In afară de aceasta, am avut însărcinarea de a soluționa cererile pentru autorizațiile de călătorie și anume: numai pentru interes comercial și de boală,pentru Muntenia, Oltenia și Transilvania.-

Deasemeni primeam și prezentam corespondența intrată,care după soluționare era lucrată și expediată.-

Tot în cadrul acestei Direcții funcționa și biroul "Lagărului" condus de Lt.rez.MANTA GRIGORE, ajutat de funcționarul civil TRIFU IOAN,care birou lucra direct cu VASILIU și Comisiile de Triere.-

Incepând din anul 1942 și până în 1944, am avut ca prim șef pe PIKI VASILIU și al doilea pe ministru Gral DUMITRU POPESCU.-

Intrebare :

Când și unde l-ai cunoscut d-ta prima dată pe LUCRETIU PATRASCANU ?

Răspuns :

Pe PATRASCANU L., l-am cunoscut pentru prima dată la sfârșitul lunei Mai sau începutul lunei Iunie 1944 când a venit la Minister și a solicitat să fie primit în audiență la PIKI VASILIU.- I-am oferit scaun în biroul meu și m'am dus de l-am anunțat pe VASILIU, însă având pe altcineva în cabinet,mi-a spus să mai aștepte puțin.-

După câteva minute VASILIU a deschis ușa dela biroul meu și l-a invitat pe PATRASCANU înăuntru,unde a stat 15-20 minute,după care a eșit tot prin biroul meu,mi-a dat bunăziua și a plecat.- In acel timp mai erau de față funcționarele AURELIA TIRON și RODICA IVASCU, care lucrau permanent în biroul meu.-

Intrebare :

Care era scopul vizitelor făcute de PATRASCANU la PIKI VASILIU ?

Răspuns :

Scopul propriu zis al vizitelor făcute de PATRASCANU lui PIKI VASILIU nu-l cunosc, însă din modul degajat cu s'a prezentat PATRASCANU, din modul cum l-a primit VASILIU

./.

ss/. MADARJAC ALEX.

deschizându-i personal uşa şi invitându-l, precum şi din modul de prezentare în două rânduri a mamei lui PATRASCANU în audienţă la VASILIU şi din acela al venirii la Minister în Iunie 1944 a Col.ULEA (văr cu PATRASCANU), pentru a anunţa pe VASILIU că acesta (PATRASCANU) se afla la ferma lui din Colentina, am dedus şi deduc că PATRASCANU era sub protecţia lui VASILIU.-

Mai adaug că PATRASCANU atunci când a eşit dela VASILIU avea aerul unui om satisfăcut.-

Intrebare :

Când ai aflat d-ta de faptul că PATRASCANU avea domiciliul forţat la Poiana Tapului şi dela cine ?

Răspuns :

Despre faptul că PATRASCANU L., avea domiciliu forţat la Poiana Tapului , am aflat după câte îmi amintesc în anul 1942, luna nu ştiu precis dintr'un buletin informativ în care era o scurtă notă în care se semnala presenţa lui PATRASCANU în Bucureşti, deşi avea domiciliu obligatoriu la Poiana Tapului.-

Intrebare :

De cine anume dintre rudele lui PATRASCANU era vizitat PIKI VASILIU şi cu ce scop şi când ?

Răspuns :

Stiu că la sfârşitul anului 1943 şi la începutul anului 1944, PIKI VASILIU a primit în audienţă pe mama lui PATRASCANU, care a intrat prin biroul meu şi a eşit prin sala de acces, în care dădea direct din cabinetul lui VASILIU.- Scopul acestor vizite nu-l cunosc.-

- Prin Iunie 1944, a venit Col.OCTAV ULEA (vărul lui PATRASCANU), pe care îl cunoşteam personal şi acerut că fie introdus la VASILIU.- Cum VASILIU nu era la Minister, m'a rugat să-i comunic când vine că PATRASCANU se afla la ferma sa din Colentina.- Când a venit VASILIU i-am comunicat cele spuse de col.ULEA şi mi-a răspuns "bine".-

Intrebare :

Care au fost relaţiile dintre d-ta şi PATRASCANU după 23 August 1944 ?

Răspuns :

După 23 August 1944, nu am avut nici un fel de relaţii cu PATRASCANU L. la fel ca şi înainte.-

ss/. MADARJAC ALEXANDRU

.//.

217 bis

Prezentul Proces-Verbal după ce l-am citit cuvânt cu cuvânt şi corespunde în totul cu cele declarate de mine.-

ss/. MADARJAC ALEXANDRU

LT.De SECURITATE,

Drăghici Toma

SE/4 ex. [redacted]

Prezentul Proces-Verbal de Interogatoriu este identic cu originalul.-

Soltuțiu Ion

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul MADARJAK ALEXANDRU, născut la 1 Mai 1897 în comuna Zorleni Jud.Tutova, fiul lui IOAN (decedat) și MARIA cu ultimul domiciliu în București Str. C.C.Avian Nr.6.-

4 Septembrie 1952, București
Interogatoriul a început la ora 7.-
" s'a terminat " 11.-

Intrebare :
Când, unde și în ce împrejurări l-ai cunoscut d-ta pe BELLU ZILBER ?

Răspuns :
Pe BELLU ZILBER l-am cunoscut pentru prima dată în anul 1931, în casă la cumnata mea RACHELA SPILLER, care locuia în Str. Regală Nr.8.-

Cu acea ocazie am fost chemat de cumnata mea, în mod special, ca să-l cunosc pe ZILBER ca unul pentru care intervenisem în procesul pe care îl avusese în 1931 și ca să-mi mulțumească.-

Intrebare :
In ce proces era implicat ZILBER în 1931, care a fost intervenția d-tale și la cererea cui a făcut aceasta ?

Răspuns :
In anul 1931, ZILBER a fost implicat în procesul de spionaj "ARADI-Maior VARZARU".- La rugămintea cumnatei mele RACHELA SPILLER, care mi-a spus că era rudă, am intervenit în primul rând pe lângă maiorul DUMITRU CONSTANTIN, care făcea cercetările în această problemă și care la sfârșitul cercetărilor mi-a spus că fiind probe contra lui, îl va trimite în Justiție.-

In al doilea rând după ce a fost condamnat 5 ani,

.//. ss/. MADARJAC ALEXANDRU

închisoare de Consiliul de Război, am intervenit după câte îmi amintesc la Maiorul PAIS, care era judecător şi la Cpt.ALEX.PETRESCU.-

In urma acestei intervenţii din partea mea, cauza privitoare pe ZILBER l-a eliberat.-

Precizez însă că dacă nu ar fi existat un motiv de casare legal în cuprinsul sentinţei Consiliului de Război procesul procesul nu ar fi putut fi casat.-

Intrebare :

Ce anume ştii d-ta despre legăturile lui BELLU ZILBER cu Siguranţa.? respectiv cu PIKI VASILIU ?

Răspuns :

Nu cunosc nici o legătură a lui BELLU ZILBER cu PIKI VASILIU sau alte elemente din Ministerul de Interne.-

Intrebare :

In declaraţia d-tale dată în ziua de 8.XI.1950, arăţi că BELLU ZILBER avea legături cu Siguranţa şi a predat informaţii ? Ancheta îţi cere să arăţi adevărul în legătură cu aceasta ?

Răspuns :

Adevărul în această direcţie este că eu personal nu ştiu dacă BELLU ZILBER a fost sau nu informator al Siguranţei.-

In ceeace priveşte declaraţiile mele date în cursul anului 1950 şi în părţile care nu corespund cu prezenta declaraţie, se datoresc unei greşite interpretări pe care am dat-o eu atunci la cercetarea făcută în legătură cu acest caz.- Adevărul este numai acesta consemnat în răspunsul prezentului interogatoriu.-

Intrebare :

In ce au constat relaţiile dintre d-ta şi BELLU ZILBER după 23 August 1944 ?

Răspuns :

Din anul 1931-32 şi până în 1944, nu m'am mai văzut cu BELLU ZILBER.-

In Octombrie sau Noembrie 1944, l-am văzut ultima dată fiind în biroul d-lui TANASESCU la Ministerul de Interne.- Cu acest prilej el m'a recunoscut şi a venit la mine purtând discuţii de ordin personal.- După această dată nu m'am mai întâlnit cu el, însă am auzit svonuri în public şi

ss/. MADARJAK ALEXANDRU

./.

219 bis

dela fratele lui Dr.ZILBER, că el ar fi murit.-

După ce am citit prezentul Proces-Verbal cuvânt cu cuvânt și corespunde în totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez propriu.-

ss/. MADARJAC ALEX.

LT. DE SECURITATE,

Drăghici Toma

SE/4 ex. [redacted]

Prezentul proces-verbal de interogatoriu,este identic cu originalul.-

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul MADARJAC ALEXANDRU,născut la 1 Mai 1897 în com.Zorleni-Tutova,fiul lui IOAN şi MARIA (tatăl decedat) cu ultimul domiciliu în Buc.C.C.Arion Nr.6

16 Octombrie 1952,Bucureşti

Interogatorul a început la ora 8,oo

" s'a terminat la " 12,oo

Intrebare:

Cunoşti pe un avocat cu numele de SCHREIBER ALBERT?

Răspuns:

Da.

Intrebare:

Când şi în ce împrejurări l-ai cunoscut?

Răspuns:

Il cunosc încă din anul 1921-1922,dela Iaşi,unde eu eram cu serviciul la Consiliul de Război al Corpului 4 de Armată,iar SCHREIBER era avocat în baroul local şi venea în interese profesionale la instanţa unde eu funcţionam.Cu prilejul acestor întrevederi care aveau loc destul de des pentrucă SCHREIBER avea clientelă destul de multă,ne-am împrietenit,prietenie care a continuat.

Intrebare:

Când ai fost dta mutat cu serviciul dela Iaşi,la Bucureşti?

Răspuns:

Am fost mutat cu serviciul la Bucureşti în cadrul Ministerului de Război Dir.Justiţiei Militare în anul 1929 şi am funcţionat aci până în anul 1939,când am fost mutat întâi la Trib.Mil.al Capitalei,iar în anul 194o am fost mutat la Serviciul Contencios al Ministerului Aerului şi Marinei de unde la începutul anului 1941,am fost mutat din nou la Trib.Mil.al Capitalei şi în 1942 am fost detaşat ca consilier juridic la Ministerul de Interne.

./. ss/MADARJAC

Intrebare:

Arată dta dacă după ce ai plecat dela Iaşi l-ai mai întâlnit pe av. SCHREIBER şi în ce împrejurări?

Răspuns:

In perioada de timp dintre 1929 şi 1941,m'am întâlnit de mai multe ori cu av. SCHREIBER cu ocazia venirilor lui dela Iaşi la Bucureşti în interese profesionale,având procese la Curtea Militară de Casare,prilejuri cu care mă ruga să intervin la magistraţii militari din acea instanţă,pe care eu îi cunoşteam,în interesul proceselor pe care le avea el.

In anul 1941,după începerea războiului,am fost vizitat acasă de către fratele lui anume GHEORGHE SPINA,care mi-a spus că TUTA (av. SCHREIBER) este trimis dela Iaşi în lagăr şi m'a rugat să fac tot posibilul să-l scap. In urma acestei rugăminţi şi datorită faptului că eram prieteni buni,am intervenit la col. GELEP şeful meu care era atunci prim preşedinte al Trib. Milit. al Capitalei,rugându-l stăruitor că dacă cunoaşte pe cineva la Ministerul de Interne, să intervină pentru a-l scoate din lagăr pe SCHREIBER.

Mi-a spus că-l cunoaşte pe secretarul general col. PATRUTOIU,la care va interveni,lucru pe care la şi făcut, iar după o săptămână mi-a spus că col. PATRUTOIU i-a promis că va face tot posibilul să-l scoată din lagăr pe SCHREIBER.

După această dată şi după detaşarea mea la Ministerul de Interne (începutul lui 1942) a venit la mine SCHREIBER care mi-a spus că a scăpat din lagăr,însă nu se mai poate întoarce la Iaşi,fiindu-i viaţa periclitată atât a lui cât şi a familiei,rugându-mă să intervin să i se aprobe domiciliu în Bucureşti. In acest séns,am rugat pe col. GELEP (care de acum era secretar general în locul lui PATRUTOIU la Interne) care i-a aprobat să rămână cu domiciliul în Bucureşti.

După aceasta pe baza unei decizii a Preşed. Consil. de Miniştrii care prevedea drepturi de asimilare cu românii, a evreilor care făcuseră bravuri în războiul din 1916-18 sau avuseseră o activitate socială deosebită în interesul general şi cum SCHREIBER se integra în această dispoziţiune în urma actelor de bravură făcute în timpul războiului 1916-18 m'am prezentat cu el la MIHI VASILIU căruia i-am prezentat documentele justificative. In baza documentelor i s'a aprobat încadrarea în decizia de mai sus,fiind astfel

./. ss/MADARJAC

scos din măsurile restrictive generale privitoare pe evrei.

Precizez, că am făcut această intervenţie pentru SCHREIBER ALBERT, numai pe baza prieteniei ce exista între noi, fără niciun alt interes.

Intrebare:

Ancheta îţi cere să arăţi în mod sincer, în ce au constat relaţiile dintre dta şi SCHREIBER, în timp ce dta erai şef de cabinet al lui PIKI VASILIU?

Răspuns:

In timpul cât am fost şef de cabinet al lui PIKI VASILIU, relaţiile dintre mine şi SCHREIBER au fost aceleaşi ca înainte, adică pur de prietenie.

De foarte multe ori a venit la mine în tot acest timp rugându-mă să fac ceva pentru unii internaţi în lagăr dintre care ultimii pentru care a intervenit au fost dnii GH.DEJ şi CHIVU STOICA. Deasemeni, intervenea pentru evreii din Transnistria şi anume, să li se aprobe trimiterea de medicamente, pentru un copil orfan care avea talent muzical, care a şi fost adus. Tot el mi-a adus la cunoştinţă despre barbariile ce se săvârşeau într'un lagăr din Transnistria de slt. SHIMBRAN, fapt pe care eu l-am raportat lui PIKI VASILIU, în urma căruia s'a făcut o anchetă prin jandarmerie.

De câte ori venea la mine, îmi cerea şi îi dădeam diferite informaţii din buletinele informative, din buletinele de radio, sau din comunicările care veneau dela Consiliul de Ordine.

-La cerere, îi mai dădeam autorizaţii de călătorie, pentru membrii familiei sau cunoscuţi.

Intrebare:

Ce servicii i-ai cerut dta lui SCHREIBER în urma informaţiilor şi intervenţiilor pe care le-ai făcut acestuia

Răspuns:

Lui SCHREIBER ALBERT nu i-am cerut niciodată să-mi facă niciun serviciu de nici-o natură şi nici nu am avut vreo pretenţie.

In mod prietenesc, am primit din partea lui SCHREIBER, odată câteva sticle de vin Cotnari şi stofă pentru un costum de haine de vară.

Precizez că niciodată nu am primit din partea lui

./.   ss/MADARJAC

SCHREIBER ALBERT vre'o informaţie cu privire la mişcarea muncitorească şi nici eu nu i-am cerut vreodată informaţii în acest sens,nefiind o chestiune care să intre în atribuţiunile mele.

Intrebare:

Cu cine anume din Serviciul militar secret i-ai făcut dta cunoştinţă avocatului SCHREIBER şi cu ce scop?

Răspuns:

In timp ce făceam serviciul la cabinetul lui PIKI VASILIU,venea pela mine,dar foarte rar un bun prieten al meu,col.magistrat RADU IONESCU,care era şeful secţiei Militare din Serviciul lui EUGEN CRISTESCU.Cu ocazia uneia din acele vizite,i-am făcut cunoştinţă cu SCHREIBER fără însă niciun fel de scop.

Nu ştiu ca col.RADU IONESCU să fi avut vreo legătură cu av.SCHREIBER după această prima cunoştinţă şi nici col. RADU IONESCU,nu mi-a spus niciodată că ar avea vreo legătură cu SCHREIBER .La fel nici av.SCHREIBER nu mi-a spus niciodată că ar avea vreo legătură cu col.RADU IONESCU.

-Col.RADU IONESCU,ştiu că a decedat în anul 1946, în Spitalul Filantropia.

Intrebare:

Ce magistraţi cunoşti dta cu care av.SCHREIBER era bun prieten?

Răspuns:

Nu pot preciza cu cine anume dintre magistraţi,era bun prieten av.SCHREIBER.Precizez însă că cunoştea bine pe toţi magistraţii militari care au funcţionat la Trib. Milit.din Iaşi până la plecarea sa din acea localitate.

Intrebare:

Cine este col.mag.MANEA CRISTEA şi ce ştii dta despre relaţiile acestuia cu av.SCHREIBER ALBERT?

Răspuns:

Stiu că col.mag.MANEA CRISTEA (actualmente decedat) a funcţionat în justiţia militară,înaintea războiului la Iaşi şi Chişinău,iar în timpul războiului,ca preşedinte la Curtea Marţială din Ploeşti.

Nu cunosc relaţiile care existau între el şi SCHREIBER,însă ştiu că se cunoşteau de zeci de ani din urmă, ambii fiind originari din Iaşi şi cu serviciile tot la Iaşi.

./. ss/MADARJAC

Intrebare:

De unde şti dta că în prezent col.mag.MANEA CRISTEA, este decedat?

Răspuns:

In anul 1947 sau 1948 am citit un anunţ în ziarul "Universul" prin care se anunţa că susnumitul a decedat.

Ştiu că col.mag.MANEA CRISTEA a fost arestat ca criminal de război şi condamnat la 10 sau 15 ani închisoare.

Intrebare:

Care au fost relaţiile dintre dta şi SCHREIBER, după 23 August 1944 şi când l-ai întâlnit ultima dată?

Răspuns:

După 23 August 1944,l'am văzut pe SCHREIBER de mai multe ori,ducându-mă acasă la el,cu care ocazii l'am rugat să-mi facă rost de un serviciu,în două rânduri m'a împrumutat cu bani,odată i-am recomandat să ia un proces civil, în alt rând l'am rugat pentru situaţia în barou a unei rude a mea,av.PANASCHIVESCU,etc.

Ultima dată l'am văzut în Iulie 1950.

După ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt şi constatând că cuprinde în totul cele declarate de mine,îl susţin şi-l semnez propriu.

Anchetat:
ss/HADARJAC

Anchetator:
Lt.de Securitate
T.Drăghici

Prezentul proces-verbal
de interogatoriu, este
identic cu originalul.-

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Arestatul MADARJAC ALEXANDRU, născut la 1 Mai 1897 în com.Zorleni-Tutova, fiul lui IOAN (+) şi MARIA, cu ultimul domiciliu în Buc.str.C.C.Arion Nr.6

12 Decembrie 1952, Bucureşti
Interog.a început la ora 7,oo
" s'a terminat " " 11,oo

Intrebare:

Arată dta, când a părăsit LUCREŢIU PATRASCANU Poiana Ţapului, unde avea domiciliu obligatoriu şi cu aprobarea cui?

Răspuns:

Am luat cunoştinţă de prezenţa lui PATRASCANU la Bucureşti, în două rânduri în cursul anului 1944 şi anume:

-Prima dată când a venit în audienţă la P.VASILIU şi a doua oară când a venit la Minister vărul lui col.ULEA OCTAV, pentru a-l anunţa pe PIKI VASILIU că PATRASCANU se află la ferma sa din Colentina.

Intrebare:

In cursul anului 1944, L.PATRASCANU avea domiciliul obligatoriu la Poiana Ţapului. Cum explici dta dispariţia lui din acea localitate şi faptul că stătea în Bucureşti, fără să fie urmărit sau arestat de organele Siguranţei?

Răspuns:

Explic aceasta, prin faptul că deplasările lui PATRASCANU dela Poiana Ţapului la Bucureşti, nu se puteau face decât cu ştiinţa şi asentimentul lui VASILIU, care îi elibera direct şi autorizaţiile de călătorie necesare.

Că aceste autorizaţii îi erau eliberate personal de VASILIU, se explică prin faptul că niciodată nu mi-a venit vreo cerere a lui PATRASCANU pentru autorizaţie de călătorie, aşa cum erau dispoziţiunile pentru

./.
ss/MADARJAC

toată lumea,precum şi prin faptul că la Minister numai VASILIU avea carnete cu formulare tip de autorizaţii.

Intrebare:

Dta nu eşti sincer în declaraţiile pe care le-ai dat până în prezent.

Ancheta îţi cere să arăţi adevărul în ceiace priveşte legăturile dumitale şi ale lui PIKI VASILIU,cu LUCREŢIU PATRASCANU?

Răspuns:

Declar că am fost şi sunt sincer în ceiace priveşte declaraţiile mele date în faţa anchetei în ultimul timp,cu privire la L.PATRASCANU.

Intrebare:

Pentru a-ţi dovedi că Dta nu eşti sincer în declaraţii,ancheta îţi prezintă un document din care rezultă clar legăturile dtale şi ale lui PIKI VASILIU cu L.PATRASCANU,lucru pe care nu l-ai declarat până în prezent.Ce ai de spus cu privire la aceasta?

Răspuns:

Recunosc documentul ce mi-a fost prezentat de anchetă.

Acest document este o comunicare făcută lui PATRASCANU,prin care i se aduce la cunoştinţă că PIKI VASILIU i-a prelungit autorizaţia de şedere în Capitală şi totodată menţionându-i-se că despre aceasta s'a dat ordin şi Prefecturei Poliţiei Capitalei,unde să se prezinte în viitor,pentru a i se face viza de prelungire a autorizaţiei.

Acest document este contra semnat de mine şi semnat de PIKI VASILIU.

Vreau să arăt că orice aprobare dată lui L. PATRASCANU,a fost numai de PIKI VASILIU,iar eu personal nu i-am dat nici-o aprobare.

Intrebare:

Cu ce scop erau eliberate aceste autorizaţii de către Dta şi PIKI VASILIU,lui L.PATRASCANU?

Răspuns:

Aceste autorizaţii date lui L.PATRASCANU de către PIKI VASILIU,aveau drept scop formal în interese personale,cât fiind că el se bucura de un regim de protejare din partea lui PIKI VASILIU?

./. ss/MADARJAC

Intrebare:

In ce constau relațiile dintre PIKI VASILIU și L.PATRASCANU?

Răspuns:

Eu personal nu am avut ocazia de a intercepta nici-o discuție dintre PIKI VASILIU și L.PATRASCANU.Subliniez însă că convingerea mea este că regimul de favoare vădit și în totul neobișnuit de care se bucura PATRASCANU din partea lui VASILIU,nu poate avea altă explicație logică decât aceia că și PATRASCANU la rândul său îi dădea lui VASILIU informațiuni în legătură cu conjuctura politică care se desfășura atunci.Susțin aceasta prin faptul că în toată activitatea mea din cadrul Ministerului de Interne,nu am avut ocazia să cunosc o altă persoană ca PATRASCANU cu situația lui și care să se bucure din partea lui VASILIU de un regim de protecție similar.

-Mai mult decât atât,PATRASCANU era notoriu cunoscut de organele polițienești ca un important activant comunist,lucru pe care l-am putut constata și eu din buletinele informative,care venea la Minister din partea organelor de Siguranță și Jandarmi,însă totuși nu a fost arestat așa cum au mai fost și alții, el fiind lăsat liber.

Deasemeni,cu totul neobișnuit era modul deosebit de atenţios cu care mama lui PATRASCANU era primită de VASILIU când venea la Minister,precum și faptul și mai neobișnuit însă asupra faptului de a fi anunțat VASILIU,atunci când PATRASCANU scosea la Bucuresti și domiciliu unde se găsea.

Deasemeni,PATRASCANU când a venit la Minister,a fost primit imediat de PIKI VASILIU și cu atențiune deosebită,însăși PIKI VASILIU deschizând ușa și invitându-l în cabinet la el.

Intrebare:

Arată dta de câte ori l-ai întâlnit pe PATRASCANU după 23 Aug.1944 și în ce împrejurări?

Răspuns:

După 23 Aug.1944,nu l-am întâlnit niciodată pe L.PATRASCANU!

Prin anul 1946,am mers în vizită la av. CONSTANTIN AGELESCU pe care îl cunoșteam mai dinainte, cu care prilej venind vorba despre PATRASCANU,Dna

./.   ss/MADARJAC

ANGELESCU a spus că PATRASCANU a înlesnit plecarea din țară a lui OVIDIU VLADESCU fost subsecretar de Stat la Președenția Consiliului de Miniștrii, aceasta pentrucă OVIDIU VLADESCU era logodnicul dnei DINA COCEA cu care PATRASCANU era prieten.

După ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și constatând că corespunde în totul cu cele declarate de mine, îl susțin și-l semnez propriu.

Anchetator:
Lt.de Securitate
T.Drăghici

Anchetat
ss/MADARJAC

1

25

26 Ianuarie 1953
Dată în fața noastră
Lt. de Sec.
T. Drăghici

223

D E C L A R A Ț I E

Subsemnatul ALEX. MADARJAC, născut în com. Zorleni-Tutova, la 1 Mai 1897, fiul lui IOAN decedat și al Mariei, de profesiune pensionar militar, cu ultimul domiciliu în București str. C. C. Arion Nr. 6, declar următoarele:

Despre LUCREȚIU PATRASCANU am auzit că mulți ani înaintea războiului din 1941, cu ocazia practicei profesiunei mele de magistrat militar. El figura ca apărător în procesele muncitorești care se judecau în fața instanțelor militare, fiind concomitent comunicată această poziție a lui și în presă.

Intre timp mai aflasem că el este văr primar cu colonelul magistrat TRAIAN ULEA care îmi era coleg și prieten, deasemeni și cu colonelul OCTAV ULEA pe care îl cunoșteam și care ocupa o funcțiune importantă la fostul palat regal.

După detașarea mea ca consilier juridic la Min. Interne (1942), am văzut într'un buletin informativ - către sfârșitul anului 1942 - că se semnala prezența lui în București, el având domiciliu obligatoriu la Poiana Țapului. Deasemeni în iarna anului 1941, când mă aflam în Basarabia unde făceam cercetarea evacuării evreilor în Transnistria, a vorbit despre el Consilierul LAURENȚIU PREOTESCU cu care lucram în comisiunea de cercetare, care era vechi și bun prieten cu PATRASCANU ca unii ce fuseseră colegi de liceu. Aceasta s'a verificat și prin faptul că, imediat după 23 Aug. 1944 PREOTESCU a fost înaintat consilier la Inalta curte de Casație, iar mie, chiar el mi-a spus, cu ocazia unei întrevederi ce am avut prin anul 1945, că în timpul războiului i-a dat găzduire în locuința lui, când venea PATRASCANU la București.

La Min. Interne se mai interesa de PATRASCANU locot. rez. DUICIU GH., cu care am vorbit despre el de câteva ori. Acesta era și el detașat la Serviciul meu, ca consilier juridic, fiind de profesiune magistrat. Că era

./.

ss/AL. MADARJAC

în legătură de bună prietenie cu PATRASCANU rezultă din faptul că, imediat după 23 August, a fost numit din judecător la tribunal cum era, ca Prim Președinte al Trib. Ilfov cu grad de consilier de curte.

Actualmente GH. DOICIN este mort, însă cele de mai sus le poate confirma dl. avocat BEHAYO cu care DOICIN era prieten, căruia eu îi dădusem la rugămintea lui DOICIN, o autorizație de dispersare și înfine care a funcționat ca acuzator public la Trib. Poporului.

In cursul anului 1942, autorizațiile de călătorie se eliberau de fostul secretar general colonel GELEP, mort la sfârșitul acestui an și direct de VASILIU, așa că eu în acest timp nu am contrasemnat vreo autorizație de călătorie pentru PATRASCANU.

Aceste arătate mai sus, erau cunoștiințele mele despre PATRASCANU, la sfârșitul anului 1942.

La începutul anului 1943, când era desființat secretariatul general și luase ființă Direcția Ordinei, în cadrul cărèia funcționa și biroul lagărului condus de lt. rez. MANTA GRIGORE, ajutat de funcționarul TRIFU IOAN, am luat cunoștință despre ordinul de internare în lagăr a lui LUCRETIU PATRASCANU.

După cât îmi amintesc, chiar am contrasemnat această comunicare.

Nu am luat parte la discutarea și hotărârea de internare în lagăr a lui PATRASCANU.

Precizezăînsă că filiera prin care se luau asemenea hotărâri porneau în general dela Consiliile de ordine prezidate de VASILIU, care se țineau la Minister și se aduceau la cunoștința Ministrului Gl. POPESCU, după care se prezentau în Consiliile dela Președenție, de unde și pornea ordinul respectiv. De multe ori veneau ordine directe dela Președenție, fără a mai trece prin filiera de mai sus.

Procedura de eliberare în mod obișnuit era aceiași, propunerea inițială pornind însă dela Comisiunile de triere, care se numeau și lucrau chiar la lagăr, cam din 6 în 6 luni. Au fost și cazuri de eliberare, prin ordine directe venite dela Președenție. Imi amintesc de cazul Dlui VICTOR EFTIMIU.

După cum am arătat mai sus cu privire la cunoștințele care le aveam despre PATRASCANU și poziția lui, după darea ordinului de internare - l'am întrebat

./.   ss/Al. BADARWJAC

pe VASILIU ce motive au determinat luarea acestei măsuri - VASILIU mi-a răspuns printr'o lămurire mai dezvoltată, din al cărei conţinut reţin clar următoarele: dispoziţiunea se luase în cadrul măsurilor poliţieneşti, determinate de nervozitatea provocată, în urma loviturii suferite de armatele nemţeşti la Stalingrad (Dec. 1942); că în ce priveşte pe PATRASCANU internarea sa nu va fi de lungă durată; că PATRASCANU se bucură de toată bunăvoinţa lui; că îi va folosi şi lui, lagărul fiind dupe o oficină de documentare politică şi înfine că, speră că şi el ne va face servicii, pentrucă se vor ivi o serie de probleme politice în legătură cu mersul războiului.

Tin să adoug că atunci când am cerut lămuriri lui VASILIU cu privire la internarea lui PATRASCANU, i-am justificat motivele acestei cereri, arătându-i cunoştinţele ce aveam despre el şi rudele lui.

Către sfârşitul primăverii anului 1943, PATRASCANU a fost eliberat din lagăr - după o durată de câteva luni, dându-i-se domiciliul obligatoriu la Poiana Tapului. Imi amintesc că, în acest an Comisiunile de triere au fost prezidate de Gralul TOBESCU.

Formula obişnuită, care se utiliza ca motiv pentru cei eliberaţi era aceea că "nu mai prezintă nici un pericol pentru siguranţa statului lăsarea în libertate a celui în cauză".

Dela eliberarea lui din lagăr şi până la sfârşitul anului 1943, eu personal nu l'am văzut pe PATRASCANU venind la Minister. In schimb, îmi amintesc precis că a fost de 2 ori, mama lui, prima oară prin Septembrie, a doua oară în iarnă, a cerut să intre la VASILIU, care îm ambele dăţi a primit-o imediat, iar la plecare o conducea până la uşă. Imi amintesc că a doua oară, înaintea de a intra la VASILIU, spunea despre nişte lemne, ca să i se aprobe.

In cursul acestui an este de reţinut că: eliberarea din lagăr a lui PATRASCANU s'a făcut după câteva luni; că la PATRASCANU nu putea fi vorba de dispariţia motivului internării atâta vreme cât el era un comunist fruntaş şi cunoscut; că i s'a dat domiciliu obligatoriu într'o staţie climaterică, în vila care, după cât am auzit era chiar proprietar; că s'a ţinut o legătură precisă, pe faţă, între el şi VASILIU, prin mama lui care a fost de două ori la Minister. ./.

ss/AL. MADARJAC

Mama lui Patraşcanu a fost arestată?

Dela data internării în lagăr şi până la sfârşitul anului 1943 şi am mai avut cu VASILIU,vreo convorbire cu privire la PATRASCANU,afară de aceea menţionată.

In anul 1944,în primăvară,îmi amintesc că am contrasemnat vreo două comunicări de autorizaţii pentru venirea în Bucureşti a lui PATRASCANU,autorizaţii aprobate de Vasiliu.

In cursul lunei Mai 1944,în una din şedinţele Consiliilor de ordine,s'a luat hotărârea ca să nu se mai permită deplasarea lui PATRASCANU dela Poiana Ţapului.Această dispoziţiune am văzut-o chiar în buletinul venit dela Preşedenţie.Măsură formalistic luată şi justificată de evenimentele războiului,care profilase precis sfârşitul.Nu s'a luat măsura internării în lagăr,care ar fi fost ridicată pentru un fruntaş comunist şi în momentele acelea.Din contră chiar dispoziţiunea de a nu părăsi Poiana Ţapului, a fost ceva iluzoriu,pentrucă la puţin timp după aceasta, pela începutul lunei Iunie 1944,într'o dimineaţă la ora de audienţă s'a anunţat PATRASCANU,care solicita să-l vadă pe VASILIU.

L'am invitat în biroul meu, - cu acest prilej l-am cunoscut personal - mi-a spus că vrea să intre în audienţă la VASILIU,pe care l-am anunţat.VASILIU avea pe cineva în birou şi mi-a spus ca să mai aştepte puţin.

PATRASCANU nu avea deloc aerul unui om apăsat de urmărire,sau vreo îngrijorare oarecare.Era complect degajat,o atitudine a unei persoane obişnuite cu întrevederile,cu acela de care urma să fie primit.După o scurtă aşteptare,VASILIU personal a deschis uşa cabinetului lui şi l'a invitat în birou.Gest pe care VASILIU nu-l făcea decât cu acei apropiaţi lui.

Audienţa a durat 20-30 minute după care PATRASCANU,a eşit prin biroul meu,cu aerul unui om satisfăcut, mi-a dat buna ziua şi a plecat.

Impotriva dispoziţiei luate de a nu părăsi Poiana Ţapului,PATRASCANU vine totuşi la Bucureşti şi chiar la Minister la VASILIU.

Si în continuare stă în Bucureşti,fapt dovedit prin aceea că,către sfârşitul aceleiaşi luni (Iunie) a venit la minister,pentru a intra la VASILIU,vărul său colonelul OCTAV ULEA,care voia să-l anunţe pe VASILIU că PATRASCANU se găseşte la ferma sa din Colentina.Cum VASILIU

1 ./. ss/Al.MADARJAC

lipsea, m'a rugat să fac eu această comunicare lui VASILIU, lucru pe care l'am și făcut și la care mi-a răspuns "bine".

Această situație complectează și punctează cu toată preciziunea, legături apropiate care existau între VASILIU și PATRASCANU și cari reliefează cu claritate, cele ce-mi spusese VASILIU, cu ocazia internării lui în lagăr.

Dar însăși adăpostirea și proteguirea lui ULEA, față de PATRASCANU, depășește în totul justificarea unei legături de rudenie.

Aceasta pentrucă: ULEA era un înalt funcționar la palatul regal, deci un om al regelui și regalist, iar PATRASCANU comunist, deci categoric contra regalității.

Două pozițiuni care nu pot sta alături, decât numai în cazul când: ori ULEA trăda pe rege, ceace este greu de presupus, ori PATRASCANU a acceptat un compromis ideologic (să fie și comunist, să fie și regalist).

Cu câteva zile înainte de 23 August 1944, l-am rugat pe VASILIU, urmare rugămintei ce mi se făcuse și mie de către avocatul SCHREIBER, ca să pună în libertate din lagăr, pe Dnii GHEORGHIU-DEJ și CHIVU STOICA, justificându-i oportunitatea unei asemenea măsuri.

VASILIU mi-a răspuns că nu poate face aceasta [redacted], decât dacă măsura s'ar lua pentru toți comuniștii internați și că în cei privește, dacă va fi cazul nu-i decât PATRASCANU pe care s'ar putea bizui.

Față de cele mai sus, arătate declar că: cât am fost la Ministerul de Interne, nici un comunist și în special dintre fruntași, nu a primit autorizații de deplasare, ori să fi fost personal, sau rude la VASILIU. Nici unul n'a fost eliberat din lagăr.

Legătura ce a existat între VASILIU și PATRASCANU, nu poate fi înlăturată prin faptul că VASILIU condamnat la moarte, a fost executat, și că prin acest fapt PATRASCANU ar fi dovedit lipsa oricărei obligații față de acesta. Faptul că VASILIU a fost executat, iar alții nu cu condamnări similare (PANTAZI și CRISTESCU), întărește grija ce a avut-o ca să dispară și o probă puternică contra sa, odată cu executarea. Că VASILIU până la executare nu a vorbit nimic de aceste legături, era foarte natural, pentrucă el știa și aceasta printr'o simplă judecată, că vorbind nu-și aducea vre'o ameliorare în situație. Așa, el o trase desigur speranța, până în ultima clipă, într'o ati-

./. ss/AL. MADARJAC

 234

tudine de ameliorare a situației lui.

După 23 August 1944 nu l'am văzut și nici nu am avut vreun fel de legătură, sau contact cu PATRASCANU.

Am vorbit despre el în câteva rânduri cu diferiți cunoscuți și anume cu vărul lui col.mag.TRAIAN ULEA care chiar imediat după 23 August 1944 venise în București și era numit de PATRASCANU, sau prin intervenția lui, ca șef al cenzurei; cu consilierul LAURENȚIU PREOTESCU prieten bun a lui PATRASCANU, care mi-a spus că îl găzduise și el în timpul războiului; cu avocatul SCHREIBER care era consilier la Min.Justiției și pe urmă, după cum am citit printr'un comunicat în presă, înlăturat de PATRASCANU din acest post; în familia avocatului C.ANGELESCU cu prilejul invitației ce mi se făcuse la masă și când venind în discuție vorba despre PATRASCANU, ia spus chiar de dna ANGELESCU că PATRASCANU a ajutat pe OVIDIU VLADESCU, fost subsecretar de Stat la Președenție, ca să scape, deoarece este prieten cu dna DINA COCEA logodnica lui VLADESCU.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, o susțin și semnez propriu.

ss/AL.MADARJAC

[redacted]

26 Ianuarie 1953

Prezentul proces-verbal de interogatoriu, este identic cu originalul.-

235

Căpitan [signature]

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

25

26 Februarie 1953, Buc.
Interog. a început la ora 19,40
" s'a terminat la " 22,15

Eu, cpt. DRAGNEA DUMITRACHE, am interogat în calitate de anchetator:

Numele MADARJAC, Pronumele ALEXANDRU, Anul, luna şi ziua naşterii 1 Mai 1887, locul naşterii comuna Gorleni jud. Tutova, fiul lui ION şi Maria, cetăţenia română, naţionalitatea română, apartenenţă politică nu, din ce an...studii Sc. militară şi Fac. doctor în drept, profesia fost colonel. Ultimul loc de muncă şi funcţia pensionar militar, ultimul domiciliu str. C.C. Arion Nr.6 Buc.; situaţia familiară căsătorit cu FLORICA RAIU, un copil, în prezent medic etate 27 ani. Origina socială tatăl fost funcţionar, fără avere. Activitatea politică până în 1947 nu. Decoraţii, distincţii şi premii guvernamentale: Coroana României de pace, Steaua României de pace, Crucea Comemorativă 1918. In ce armată a făcut serviciu, grad, funcţie: Reg. 17 obuziere, magistrat în justiţia militară din 1920-1945. Dacă a fost prizonier, Nu; Dacă a fost în străinătate, unde, când şi în legătură cu ce: nu; Dacă a participat în bande, în organizaţii contra-revoluţionare: nu; Dacă a fost judecat, când, din ce cauze, de cine şi la ce pedepse a fost condamnat: nu.

Intrebare

Arată dta ce cunoşti despre relaţiile lui PATRASCANU LUCRETIU cu generalul PIKI VASILIU în perioada 1940-1944 Aug. 23

Răspuns

In anul 1942 când executam şi funcţiunea de şef de cabinet la subsecretariatul de Stat M.A.I. îmi amintesc că în unul din buletinile informative care veneau la Minister dela organele poliţieneşti şi aceasta cam în toamna acestui an, era o notă prin care se semnala prezenta lui PATRASCANU LUCRETIU în Bucureşti şi care după câte ştiu avea domiciliu obligatoriu la Poiana Ţapului, aceasta o ştiu şi o reţin pentru faptul că numele lui PATRASCANU îmi era cunoscut, iar în ceace priveşte

./. ss/MADARJAC

despre faptul că el avea domiciliu obligatoriu o știu din alte date ulterioare pe care le-am mai arătat în alte declarații.

-In anul 1943 a venit la PIKI VASILIU mama lui PATRASCANU fiind bine primită de acesta de două ori, scopul precis nu îl cunosc, însă știu ultima dată mama lui PATRASCANU vorbea despre niște lemne de foc cu una din funcționarele din biroul meu

In anul 1944 prin luna Aprilie am contrasemnat o autorizație de prelungirea șederii în Capitală a lui PATRASCANU care îi fusese aprobate 2o de zile.

Tot în acest an cred că la începutul lunei Iunie, PATRASCANU a venit în audiență la PIKI VASILIU când l-am cunoscut personal și a fost bine primit de PIKI VASILIU care chiar el i-a deschis ușa și l-a invitat în cabinetul său.

Menționez că înainte de această vizită a lui PATRASCANU la VASILIU PIKI am văzut într'un buletin a consiliilor de ordine care se ținea la Președenția Consiliului de Miniștri dispozițiunea de a se interzice lui PATRASCANU de a mai părăsi Poiana Tapului.

Către sfârșitul lunei Iunie 1944 a venit la minister vărul lui PATRASCANU col. OCTAV ULEA pe care îl cunoșteam și care făcea serviciu la fostul Palat Regal pentru a anunța pe VASILIU PIKI că PATRASCANU se află în București la ferma lui ULEA dela Colentina, deoarece VASILIU nu era la minister m'a rugat pe mine să-i comunic aceasta când va veni, lucru pe care l-am și făcut și VASILIU mi-a răspuns "bine".

Aceasta declarație am dat-o de bună voe și îmi mențin cele declarate prin semnătură proprie.

Semnătura:

Anchetator — ss/MADARJAC

Cpt. D. Dragnea

Se aprobă
Lt. Col. Sol [illegible]

17. Iulie 1953

237

Notă

În interesul cercetărilor propun ca reținutului Mădârjac Alexandru, să i se aducă de acasă următoarele lucruri:

1.— un costum de haine.
2 - două cămăși și indispensabili sau chiloți -
3 - una pereche ~~[illegible]~~ pantofi -
4 - două perechi ciorapi subțiri -
5 - două batiste.
6 - Prosop, săpun și pasta de dinți -

Lt. de Securitate
T. [signature]

— Str. C. C. Arion N° 6 parter — lângă Gara de Nord.

Dna Florica sau dna Roiu —

— 13 Mai 1954

Dosar Lucrețiu Pătrășcanu Vol. VIII. conține un număr de 237 două sute treizeci și șapte de file.

Lt. Maj. [signature]

Lucrările au fost ... conform aprobării

Lt. Maj. [signature]

Dna Roiu

Telef. 73906

Azi 19.05.2003 noi, Panait Mihai reprezentant SRI și ILINCA ADRIAN reprezentant CNSAS au procedat la renumerotat dos. nr. 40002, vol. 8 care cuprinde un nr. de 257 file + I, 217 bis, 219 bis (240 file)

Reprezentant SRI

Reprezentant CNSAS